

ДЖОНАТАН СТРАУД

· Агенція ·

Локвуд & Ко

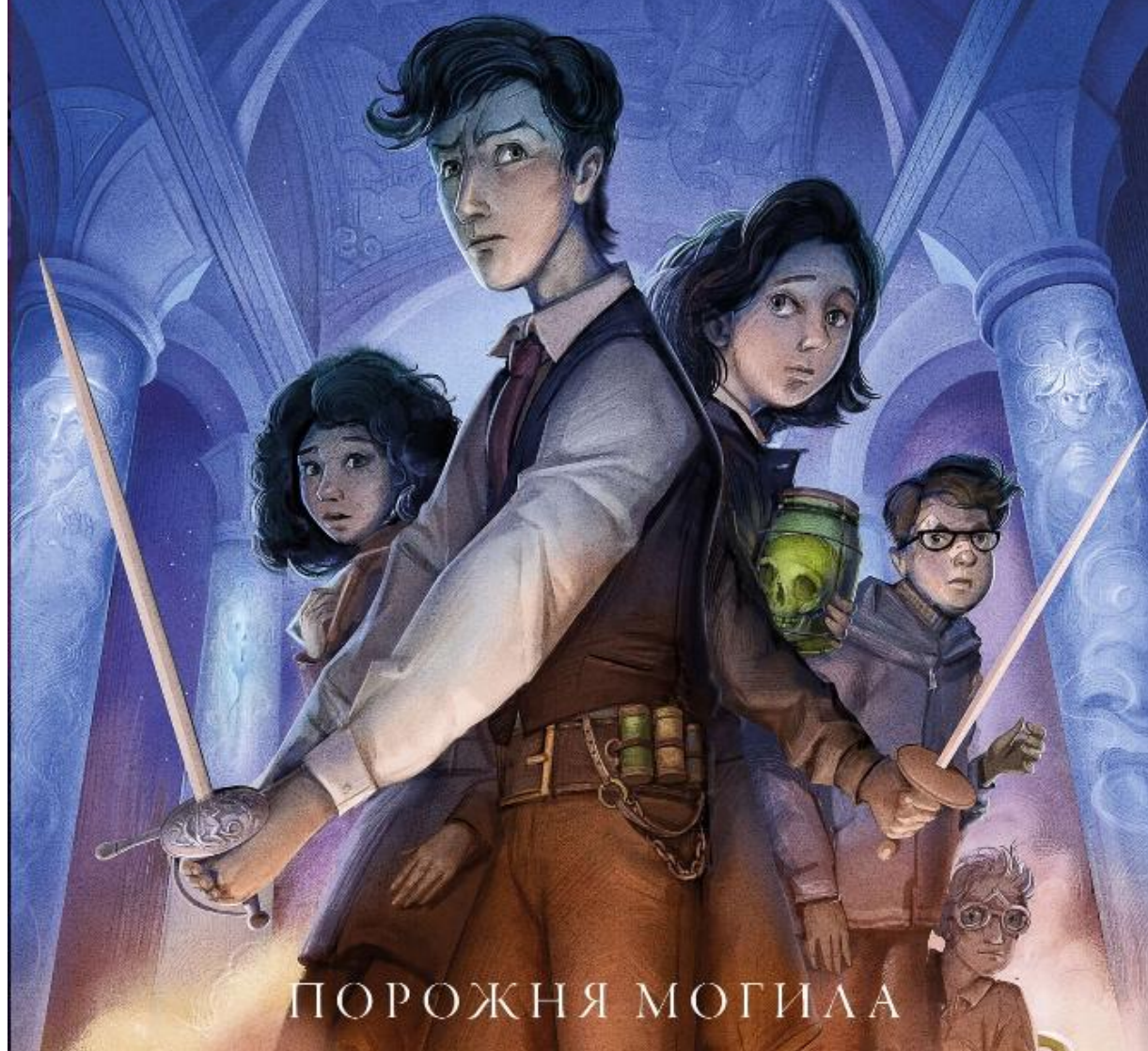

ПОРОЖНЯ МОГИЛА

А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА

ДЖОНАТАН СТРАУД

· Агенція ·
Локвуд & Ко

ПОРОЖНЯ МОГИЛА

ДЖОНАТАН СТРАУД

• Агенція •
Локвуд & Ко

ПОРОЖНЯ МОГИЛА

З англійської переклав
Володимир Панченко

*Оцифровано телеграм-спільнотою ^{БУКХАБ} для всіх
українців.*

Цю та інші книги можна знайти в телеграм-каналі.

Підтримуйте українських видавців.

Якщо вам сподобалась книга — обов'язково придбайте паперову.

БУКХАБ

Місце кльових людей

*Моїй родині — Джині, Ізабеллі, Артурові та Луї, які вміють
розповідати найкращі у світі історії про привидів*

Частина перша. Могила

1

Хочете послухати історію про привидів? Гарзд, є в мене кілька таких історій про запас.

Як щодо синього розпливчастого обличчя, що притулилося до віконця льоху? Чи сліпця з ціпочком, зробленим з дитячих кісток? Чи пекельного лебедя, який прямував за мною нічним, безлюдним, мокрим від дощу парком? Чи величезного рота, що роззявився переді мною просто посередині залитої цементом долівки? Чи глечика на молоко, наповненого кров'ю? Чи порожньої ванни, з якої ночами лунає моторошне булькотіння? А щодо колиски з немовлям, яка крутиться в повітрі, чи кістяка в димарі? Чи, може, вас зацікавить лютий примарний кабан з наїжаченою щетиною й жовтими іклами, що дереться в брудні скляні дверцята душової кабінки?

Будь ласка, обирайте, що вам до душі. Усе це я пережила сама — за один-єдиний місяць роботи в агенції «Локвуд і К°» одного довгого й страхітливого літа. Здебільшого ці історії записані в журналі нашої агенції: вранці після кожного розслідування їх занотовує туди Джордж, ліниво сьорбаючи гарячий чай. Він робить це, сидячи по-турецьки в боксерських трусах на килимі. Саме це видовище може збентежити вас ще дужче, ніж усі — ще й узяті докупи — перелічені мною привиди.

До речі, цей наш журнал у чорних палітурках було старанно скопійовано й віддано на зберігання до Національного архіву, до нещодавно створеного фонду Ентоні Локвуда. Добре те, що на сторінках цієї копії ви не знайдете жодного відбитка брудного Джорджевого пальця та жодної крихти від чипсів або печива, а погано те, що до журналу потрапили не всі наші розслідування. Одна пригода була така моторошна, що Джордж просто не наважився записати її.

Ви знаєте, чим скінчилася ця історія. Це відомо всім. Ціле місто бачило того лиховісного ранку, як куряться димом руїни Будинку Фітнес, серед яких лежать неприбрані трупи. А з чого все почалося? Цього не знає ніхто, крім нас — співробітників агенції «Локвуд і К°». Це секретне, приховане від публіки розслідування, де є все — і вбивство, й родинні таємниці, й зрада... І, звичайно, привиди. Почути цю історію можна лише від когось із тих, хто залишився тоді живим. Тому, як я розумію, ви й завітали до мене.

Гаразд. Мене звать Люсі Джоан Карлайл. Я вмію розмовляти і з живими, і з мертвими — й знаходжу між цим чимдалі менше різниці.

***

Тож ось вам ця історія — від початку до кінця. А ось і я сама два місяці тому. На мені чорна куртка, спідниця, легінси й важкі робочі черевики, в яких і віко труни легко збити, і з могили видряпатись. На поясі в мене рапіра, а на грудях — патронташ із магнієвими каністрами й соляними бомбами. На куртці помітний слід від примарної руки. Зачіска в мене коротша, ніж раніше, хоч це й не допомагає приховати сивого пасма у волоссі. Одне слово, вигляд у мене такий, як і личить агентові, готовому до психологічного розслідування. Тобто до нашої щоденної роботи.

Чи радше сказати — щонічної, бо на небі саме мерехтять зорі. Денне тепло змінила нічна прохолода. Щойно минула північ — і настав час, коли вулицями вештаються привиди, а всі люди сплять у своїх ліжках.

А я, зрозуміло, не сплю. Я працюю. Повзу, задерши вгору сідниці, кам'яною підлогою Мавзолею Фітес.

Заради правди мушу сказати, що я тут не сама. Разом зі мною тут повзають мої колеги — Локвуд, Джордж і Голлі. Ми лазимо, нахиливши голови, й мало не черкаємо носами по плитах. В одній руці кожен тримає свічку, щоб краще було видно стіни й підлогу. Часом ми зупиняємось, щоб обмацати пальцями якусь підозрілу кам'яну плиту. Працюємо ми без слів, мовчки. Ми шукаємо таємний хід до могили.

— Сумно дивитись на вас, друзяки, — несподівано лунає голос. — Аж плакати хочеться.

На гранітній плиті посередині мавзолею сидить худорлявий рудий молодик. Убраний він, як і всі ми, в чорне: високі армійські черевики, джинси, светр із високим горлом. Очі його, на відміну від наших, сховані за великими окулярами; в цих окулярах він скидається на величезного переляканого коника-стрибунця. Це наш колега Квіл Кіпс — він стереже ломики, мотузки та інше наше грабіжницьке знаряддя, а заодно стежить за всім, що відбувається в мавзолеї. Окуляри дозволяють Кіпсові бачити привидів, яких уже не помічають його дорослі очі.

— Бачиш що-небудь, Квіле? — запитав Локвуд, відгорнувши з чола пасмо темного волосся й на мить облишивши штрикати кишеньковим ножом у щілину між плитами.

Кіпс засвітив ліхтар, озирнувся й відповів:

— *Багато* чого бачу, коли всі ви отут рачкуєте. Особливо цікаво дивитись на Кабінса. Таке враження, ніби повз мене білуга пропливає.

— Я мав на увазі привидів...

— Ні, привидів немає. Крім хіба цього домашнього улюбленця, — Кіпс поплескав по великій склянці, що стояла поряд на кам'яній плиті. Склянка променіла яскраво-зеленим світлом, а крізь вихор ектоплазми було видно темний череп і страхітливе обличчя привида.

— *Домашнього улюбленця?! —* почула я потойбічний шепіт. — *Домашнього улюбленця? Випусти мене на хвилинку, Люсі, і я покажу цьому кощавому йолопові, який з мене домашній улюбленець!*

Я випростала спину, сівши задля цього на закаблуки, й відгорнула з лоба розтріпане волосся:

— Будь ласка, Кіпсе, не називай череп домашнім улюбленцем. Йому це не до вподоби.

— *Точніше кажучи, мене це просто бісить!* — криво вишкірився череп у склянці. — *І поясни цьому бовдурові, схожому на скаженого пугача, що я, коли мені пощастить-таки вибратись із склянки, відразу висмокчу всю його плоть аж до кісток, а далі піду в танець із його порожньою шкірою! Неодмінно перекажи це йому!*

— То він і справді образився? — спитав у мене Кіпс. — Диви, як рота роззявив!

— *Скажи, скажи йому!*

— Не поспішай, — завагалась я. — Усе гаразд, заспокойся.

— *Що?! Ні, я не заспокоюсь! Ач, він ще й по моїй склянці тарабанить! Рибка я йому в акваріумі, чи що? Ні, присягаюсь: тільки-но вирвусь на волю, як ухоплю цього Кінса й здеру з нього...*

— Локвуде! — сказала я, повертаючи на кришці склянки важіль, щоб угамувати балакучий череп. — Ти певен, що хід у підземелля саме тут? У нас обмаль часу!

Ентоні Локвуд підхопився. В одній руці він досі стискав кишеньковий ніжик, а другою скуйовдив собі волосся. Убраний наш керівник був, як і завжди, бездоганно. Щоправда, замість звичайного пальта сьогодні на ньому була темна куфайка, а на ногах замість

звичайних черевиків легенькі кросівки — це були єдині поступки, на які Локвуд погодився, збираючись таємно вдертися до однієї з найславетніших пам'яток Лондона.

— Твоя правда, Люсі, — бліде, витончене Локвудове обличчя здавалося безжурним, однак малесенька зморшка над переніссям свідчила про якнайглибшу задуму. — Стільки вже пораємось тут, і жодної зачіпки. А ти що скажеш, Джордже?

З-за гранітної плити з пирханням виповз Джордж Кабінс. На ньому була бруднюща чорна футболка, окуляри з'їхали набік, потемніле від поту світле волосся стирчало на всі боки. Останню годину він займався тим самим, що й ми, однак примудрився геть замуззатись у пороку, павутинні й мишачому посліді. Щоправда, таке траплялося з ним частенько.

— Але ж про цей хід згадують усі описи похорону, — буркнув він. — Ми, мабуть, просто не дуже уважні. Особливо Кіпс, який узагалі нічого не шукає.

— У мене своя робота! — обурено відповів Кіпс. — А от чому ви ніяк не впораєтесь з вашою, я вже не знаю. Усі ми тут ризикуємо головою лише через те, що *ти* сказав нам, ніби тут є цей хід!

— Авжеж, він тут, — мовив Джордж, оббираючи павутиння з окулярів. — В описах сказано, що її труну спустили вниз, до склепу. Срібну труну! Для такої небіжчиці все було зроблено якнайкраще!

Прикметно, що Джордж не назвав імені особи, що мала бути похована в цій могилі. Від самісінької згадки про срібну труну в мене тьохнуло серце — так само як тоді, коли я поглянула на кам'яну полицю, що виступала з дальньої стіни мавзолею. Чи, радше, на те, що стояло на цій полиці.

То було залізне скульптурне погруддя жінки середнього, майже літнього віку — з суворим, владним обличчям, зачесаним назад волоссям, високим чолом, гострим орлиним носом, тонкими вустами й проникливими очима. Це обличчя не можна було назвати гарним, зате суворим і водночас пильним — цілком. І до того ж воно було добре відоме всій країні. Те саме обличчя, яке прикрашало поштові марки та обкладинки посібників для агентів. Те саме обличчя, яке ще з дитячих літ траплялось нам так часто, що навіть марилося уві сні.

Кожен з нас міг розповісти чимало цікавого про Марісу Фітгес — найпершу дослідницю потойбічних явищ. Разом із своїм партнером

Томом Ротвелом вона відкрила безліч прийомів боротьби з привидами, які донині використовують агенти-оперативники. Кожен знав історію про те, як вона змайструвала свою першу рапіру з виламаного залізного стояка перил — і про те, як вона розмовляла з духами так само легко, ніби то були звичайні живі істоти. Усі пам'ятали про те, що саме вона заснувала найпершу агенцію психологічних розслідувань, і про те, що на її похорон зійшлась мало не половина Лондона: люди спостерігали, як її срібну труну несуть на руках від Вестмінстерського абатства до Стренду і як за цією труною жалобним маршем ідуть представники всіх столичних агенцій. А ще пам'ятали, як урочисто гули дзвони всіх церков, коли її ховали в підземеллі мавзолею, що став відтоді святинією для заснованої нею агенції «Фіттес».

Дивовижні спогади...

От тільки ніхто з нас не вірив, що Марісу Фіттес насправді поховали в цьому мавзолеї. Сам мавзолей, як відомо, стоїть на східній околиці Стренду, в центральній частині Лондона. Це міцна кам'яна споруда, в якій є головна зала овальної форми, з високою стелею, — завжди похмура, майже порожня, якщо не рахувати масивної гранітної плити з викарбуваним на її вершині однісіньким словом «ФІТТЕС». Вікон у залі немає, а надвір ведуть одні-єдині залізні двері — й зараз ці двері були міцно замкнені.

Десь за дверима стояли двоє підлітків-вартових. У них були пістолети, якими вони негайно скористалися б, якби почули зсередини шум. Тож працювати нам доводилось якнайобережніше. Підлога в мавзолеї була чисто виметена, пахтіла лавандою, й на ній — на відміну від більшості місць, де нам довелося побувати цього тижня, — не лежали ноги, руки та інші рештки людських тіл. Тож із цього погляду зала мавзолею видавалась нам навіть затишною.

Та водночас ніде не було видно й сліду потаємного ходу до підземелля.

Наші ліхтарі мерехтіли, а над головами в нас нависала пільма — густа, щільна, ніби відьомський плащ.

— Гарзд. Зберігаймо спокій, дотримуймось тиші й шукаймо далі, — наказав Локвуд. — Якщо хтось має кращі пропозиції, я готовий вислухати їх.

— У мене є, — озвалася з кутка Голлі Манро. Вона підхопилась і легенько, мов кицька, підкралась до нас. Убрана вона була, як і всі ми,

в чорне: курточка на блискавичному замку, коротка спідничка, легінси. Довге чорняве волосся скручене в кінський хвіст. Можна було б звернути увагу, як чудово це личить їй, та навіщо марнувати час? Правду кажучи, Голлі личило будь-яке вбрання, навіть якби їй довелося накинути на плечі чорну торбину на сміття, вона і в ній залишалася б королевою балу.

— Мені здається, нам потрібен свіжий погляд на це все, — мовила Голлі. — Люсі, може, нам зміг би допомогти твій череп?

Я стонула плечима:

—Що ж, Голлі, спробую. Тільки він зараз у такому кепському гуморі...

Примарне обличчя в склянці досі ворушило вустами. Крізь нього виднів темно-бурий череп, пригвинчений до денця посудини.

Я крутнула важіль і відразу почула:

— *... і з'їм їх! А тоді заморожу пальці в нього на ногах, щоб він стовбичив на місці, як пень!*

— *О, ти ще досі батькуєш Кіпса?* — здивувалась я. — А я думала, що ти давно вже заспокоївся...

Привид заморгав на мене з-за скла:

— *То ти навіть не слухала мене?!*

— Ні.

— *Звісна річ! А я отут розводжуся для тебе — стільки цікавих подробиць придумав...*

— Прибережи їх до кращого часу. Ми тут ніяк не знайдемо вхід до підземелля. Може, щось порадиш нам?

— *Чому це я? Ви ж усе одно мені не вірите!*

— Оце вже неправда. Дечому віримо.

— *Дечому!*—сердито пирхнув череп. — *Та якби ви справді мені вірили, то сиділи б зараз удома й труїлися чаєм з коржиками! Аж ні—закортіло їм «перевірити» мої слова!*

— А що тебе, врешті, дивує? Ти ж сам казав, що Маріса Фіттес не померла, що вона досі жива і вдає з себе власну онуку — Пенелопу Фіттес. Ту саму Пенелопу Фіттес, яка очолює агенцію «Фіттес» і вважається найвпливовішою особою в Лондоні! Такі речі просто так не кажуть! Ти вже пробач нам, але ми повинні це перевірити!

Привид вирячив очі:

— *Бридня! Знаєш, як це називається? Черепизм!*

— Черепизм? Що це за дурницю ти вигдав?

— Ну, про расизм ти чула? Або про сексизм? А це справжнісінький черепизм — судити про мене з першого погляду. Сумніватись у моїх словах лише тому, що я — черепу склянці з зеленою плазмою! Погодься, що це так!

Я скрушно зітхнула. Мені було чудово відомо, який майстерний вигадник і брехун цей череп. Сказати, що він «трохи прикрашає» правду, було все одно, що сказати про Джорджа, ніби той, шнуруючи свої кросівки, «трохи розтягує» гумку своїх спортивних штанів. Проте, з іншого боку, череп *справді* не раз рятував мені життя, а отже, часом таки й не брехав.

— Цікава точка зору, — зауважила я. — Поговорімо про неї трохи згодом. А зараз нам потрібна твоя допомога. Ми шукаємо вхід до підземелля. Ти бачиш де-небудь кільце або клямку?

— Ні.

— А може, якийсь важіль?

— Ніякого.

— А може, ворот, лебідку чи ще якийсь механізм, що відчиняє таємний хід?

— Ні. Звичайно ж, ні. Ти марно питаєш.

Я зітхнула:

— Гаразд, я зрозуміла. Ніякого входу тут немає.

— Чому немає? Є! — відповів привид. — *Ти ж не про нього питаєш мене, а про якісь важелі й ворота!*

Я переказала його слова колегам. Голлі й Локвуд тут-таки підскочили до гранітної плити і вмостились на ній поряд із Кіпсом. Локвуд узяв один ліхтар і став поволі водити ним над підлогою, стежачи разом з Голлі за променем світла, що потроху, наче вода, повз далі й далі, до стін зали.

— *Жаль та й годі!* — хихотів череп. — *Очей у мене немає, та я бачу його просто перед собою. Більше я нічого тобі не підкажу...*

— Ось він! — Голлі вхопила Локвуда за руку. — Бачиш оту плитку посередині більшої плити? Велика плита — це прохід. А під маленькою плиткою — кільце або важіль!

Ми з Джорджем підбігли до плити, на яку показувала Голлі, й тут-таки зрозуміли, що вона має рацію.

— Чудово, Голлі, — сказав Локвуд. — Тут і повинен бути хід. Усі готуйте знаряддя!

Агенція «Локвуд і К°» завжди славилася злагодженою роботою. В повітрі заблищали ножі — ми заходились виколупувати цемент із щілин довкола меншої плитки. Далі ми підважили плитку ломиками, й Локвуд відвалив її вбік. Під нею справді виявилось велике бронзове кільце, прикріплене до більшої плити. Поки ми з Джорджем і Голлі зішкрібали з її країв цемент, Локвуд із Кіпсом прив'язали до кільця мотузи й перевірили вузли на міцність. Локвуд встигав усюди — тихенько підказував, допомагав у кожній справі. Він аж променів завзяттям.

— *А мені ніхто не подякує?* — бурчав у склянці череп. — *Ніхто? Ну й гаразд, не дуже й хотілося...*

Менш ніж за дві хвилини ми були готові. Локвуд із Кіпсом ухопилися за перший мотуз, щоб підняти плиту. З іншого боку ми з Джорджем узялися за другий мотуз: нам належало тихо, без шуму, опустити підняту плиту на підлогу. Біля кільця, з ломиком у руці, стояла навколішки Голлі.

У залі панувала тиша. Світло нашого ліхтаря, що стояв на підлозі, осявало залізну голову погруддя Маріси Фіттес. Ліхтар мерехтів, і від того здавалось, що очі скульптури лиховісно блимають.

У моменти найвищого напруження Локвуд завжди залишався найспокійнішим серед нас усіх. От і зараз він усміхнувся нам:

— Усі готові? Чудово. Починаймо!

Вони з Кіпсом потягли за мотузи. Важка плита, зрушивши з місця, легко обернулася на добре змащених завісах, відкривши темне провалля, з якого війнуло вогкістю й холодом.

Голлі хутко підперла плиту ломиком, однак у цьому не було потреби, бо ми з Джорджем прийняли вагу каменя на себе — і обережно почали опускати плиту на її лицьовий бік.

— Обережно! — командував Локвуд. — Тихо!

Нарешті ми опустили плиту. Вона лягла на підлогу без жодного звуку — навіть миша, мабуть, гучніше зітхає. Посередині підлоги відкрилась велика прямокутна діра. Коли Голлі піднесла до неї свій ліхтарик, ми побачили круті кам'яні сходи, що вели в глибину. З підземелля тягло холодом, вологою й запахом землі.

— Глибоченька, нівроку, діра, — прошепотів Кіпс.

— Хтось що-небудь бачить? — поцікавився Локвуд.

— Ні.

Запала коротка мовчанка. Тепер, коли ми знайшли вхід до підземелля, кожен з нас по-своєму зрозумів, яку божевільну річ ми збираємося скоїти. Здавалось, ніби п'ятьма над нашими головами стала ще нижчою й щільнішою. Зі стіни за нами спостерігало залізне обличчя Маріси.

Ми тихо стояли, напруживши свої Таланти. Ніхто нічого не відчув. Термометри на наших робочих поясах незмінно показували дванадцять градусів, не спостерігалось ні Холоду, ні Смороду, ні Болю, ні Повзучого Страху — жодних ознак швидкої появи привида.

— Гарзд, — промовив нарешті Локвуд. — Збираймо речі. Ходімо, як домовлялись: я перший, за мною Джордж, далі Голлі з Люсі, а останнім — Кіпс. Ліхтарі доведеться вимкнути, тому візьмемо з собою свічки. Я триматиму в руці рапіру, ви теж держіть свою зброю напоготові. Сподіваюсь, вона все ж таки нам не знадобиться.

Він широко всміхнувся нам і додав:

— Ми ж не віримо, що вона тут.

Усе це було так, проте страх не покидав нас. Почасти то був страх перед залізним обличчям та викарбуваним на гранітній плиті іменем. Почасти його навіювало повітря, що здіймалось із підземелля, — важке, з тривожним запахом могильної землі, воно огортало нас, переповнювало неспокоєм. Ми поволі зібрали речі. Джордж підійшов до кожного з нас і, клацнувши запальничкою, підпалив гноти наших свічок. Ми вишикувались у ланцюжок, поправили рапіри, кахикнули й помацали пальцями робочі пояси.

— То ми *справді* хочемо це зробити? — озвучив нашу спільну думку Кіпс.

— Ми зайшли надто далеко, — відповів Локвуд. — Звичайно, хочемо.

— Відступати не можна, — підтакнула я.

Кіпс поглянув на мене:

— Твоя правда, Люсі. Я, мабуть, надто вже обережний. Пробач, але я досі не можу забути, що нас привела сюди підказка злого балакучого черепа, який завжди бажає всім нам смерті...

Усі позирнули на мій розв'язаний рюкзак. Там лежала склянка з черепом, проте примарного обличчя в ній видно не було. Навіть *мене*

не дуже тішили ні порожні чорні очні ямки черепа, ні його вишкірена лиховісна посмішка.

— Я знаю дивовижну історію цього черепа, — провадив Кіпс. — Знаю, що він став твоїм найкращим приятелем... А що, як він помилився? Просто взяв і помилився? — Кіпс позирнув на залізне погруддя й ледве чутно прошепотів: — І там, унизу, на нас чекає вона...

Ще мить — і наше завзяття де й поділося б, та цьому рішуче завадив Локвуд. Ставши між Кіпсом і мною, він упевнено промовив:

— Причин для хвилювання немає. Джордже, нагадай-но їм.

— Будь ласка, — поправив окуляри Джордж. — Пригадаймо, що за всіма спогадами про смерть Маріси Фітгес вона заповіла поховати себе в особливій труні — залізній, покритій сріблом. Тож навіть якщо череп помилився й тіло Маріси спочиває тут, то її дух нас не потурбує. Залізо й срібло не підпустять його до нас.

— А коли ми відкриємо труну? — не вгавав Кіпс.

— Ну, по-перше, ми відкриємо її лише на мить, а по-друге, в нас є захисне знаряддя від будь-якого привида.

— Тобто, — уточнив Локвуд, — жоден привид не повинен напасти на нас, поки ми сходитимемо вниз? Так, Джордже?

— Саме так.

— Тоді все гаразд. Ходімо, — Локвуд обернувся до діри, що чорніла серед підлоги.

— Щоправда, дорогою нам може трапитись кілька пасток, — зауважив Джордж.

— Пасток? — перепитав Локвуд, що вже заніс ногу над сходами.

— Про пастки ніде не сказано, — пояснив Джордж. — Однак це не означає, що їх там немає, — він поправив на носі окуляри й підбадьорливо махнув рукою в бік діри: — Будь-що хід чекає на нас, Локвуде! Вперед!

Локвуд, проте, не дуже поспішав. Він пильно поглянув на Джорджа:

— Зачекай-но! Що це за пастки?

— Мене, до речі, це теж цікавить, — озвалася Голлі.

Цікавило це, звичайно, нас усіх, тож ми оточили Джорджа, який ворухнув плечима так, ніби збирався стенути ними:

— Це просто чутки. Я не думав, що вони так насторожать вас. Подейкували, ніби Маріса не хотіла, щоб до її могили вдерлись

грабіжники, тож і вжила... е-е... певних запобіжних заходів... — він трохи помовчав. — Таких, що можуть бути пов'язані з надприродними силами.

— І ти розповідаєш нам про це тільки *зараз?! — не витримала* Голлі.

— Коли ж ти сам розповів би нам про ці «чутки»? — додала я. — Може, тоді, коли мене вже схопив би за карк який-небудь Спектр?

— Це справді можуть бути лише чутки, — нетерпляче виправдовувався Джордж. — А моя головна робота як дослідника — відрізнити доконані факти від чуток!

— Ні, це *моя* робота, — заперечив Локвуд. — Твоя робота — доповідати мені про все, що тобі пощастило дізнатись. А моя — судити про ці відомості.

Запала важка мовчанка.

— Ви що, *завжди* так сваритесь? — поцікавився Кіпс.

— Зазвичай, — чемно всміхнувся Локвуд. — Як на мене, суперечки навіть корисні. Вони змащують наш робочий механізм.

— Ти справді так гадаєш? — позирнув на нього Джордж.

— Їй-право! Я просто обожаю суперечки! А тепер дозвольте попросити всіх замовкнути! — Локвуд оглянув нас усіх по черзі своїми проникливими темними очима. — Чи є там пастки, чи немає — ми з ними впораємось. Час поспішати. В нас залишилось тільки дві години, щоб оглянути могилу, зачинити підземелля й вислизнути надвір під час чергової зміни варті. Скажіть-но мені: ми *хочемо* дізнатись правду про Пенелопу й Марісу Фітес? Авжеж! Ми стільки зробили задля того, щоб потрапити сюди, що відступити буде просто смішно. І не варто боятись. Якщо ми маємо рацію й могила порожня, то все взагалі чудово. Якщо ж ми помиляємось, то впораємось і з привидами — нам це завжди вдається якнайкраще! — він усміхнувся: — Але ми не помиляємось. Ми стоїмо на порозі великого відкриття! Тож усе буде гаразд!

— Ну, — буркнув Кіпс, поправляючи свої здоровенні окуляри, — я вже не знаю, як може бути *все гаразду* могилі...

Проте Локвуд уже рушив крутими сходами вниз. За його спиною вогники наших свічок вигравали на залізному обличчі Маріси Фітес, і її тонкі уста лиховісно посміхались нам услід.

2

Гаразд, зробимо невеличку перерву, поки ми стоїмо перед сходами. Ніяка гидота поки що на нас не наскочила, пасток теж помітно не було. Усі ми були живі й здорові. Це дозволяє мені трохи заспокоїтись і розповісти вам, чому ми вп'ятьох (чи радше вп'ятьох з половиною, якщо рахувати череп) наважились таємно, серед ночі, проникнути до однієї з найславетніших усипальниць Лондона.

Я не розводитимусь про те, *яким чином* ми пробралися до мавзолею, хоч це, правду кажучи, також цікава історія. Задля цього Джорджеві довелося кілька ночей поспіль спостерігати за вартою біля мавзолею, щоб скласти точний графік змін охоронців; далі Кіпс кілька тижнів вистежував сержанта з ключами від усипальниці; наступним етапом стало надзвичайно майстерне викрадення цих ключів, коли Голлі відвернула увагу сержанта, а Локвуд тим часом витяг ключі з його кишені, зробив з них восковий зліпок і повернув їх на місце — і все це за пів хвилини; потім один із приятелів нашої давньої знайомої — продавчині артефактів на прізвисько Костомаха-Фло — зробив за цим зліпком копію ключів, і нам залишилось тільки проникнути до мавзолею, скориставшись зміною вартових.

Ні, я мала на увазі не це. Я просто хотіла пояснити, *чому* ми вдалися до такого ризику.

Для того, щоб відповісти на це, нам доведеться повернутись на п'ять місяців назад — до тієї ночі, коли ми з Локвудом удвох прямували темною, скутою морозом долиною. Ця невеличка прогулянка геть перевернула наші з ним уявлення про довколишній світ — та, власне, й про нас самих.

Чому? Бо ми несподівано опинились за межами нашого світу. Тобто потрапили до Іншого Світу. Що ж це було за місце? Важко сказати. Дехто називає його Тим Боком, дехто — Світом Духів. Напевно, в різних стародавніх культурах і віруваннях у нього є й інші назви. Як на мене, воно не скидалось ні на рай, ні на пекло, як їх описують ці вірування; просто світ, дуже схожий на наш, тільки холодний, мовчазний, застиглий під вугільно-чорним небом. Світ, яким вільно походжали мерці — то був їхній рідний дім, а ми з Локвудом

виявились у ньому чужинцями. Нам у цій нескінченній потойбічній ночі не знайшлося місця.

Опинились ми там випадково, рятуючись від ворожої гонитви, проте виявили, що ми — не єдині живі душі у цьому світі мерців. З'ясувалось, що Іншим Світом цікавиться не хто інший, як пан Стів Ротвел — онук Тома Ротвела, засновника славетної психологічної агенції «Ротвел». У невеличкому забутому селі він створив дослідницький центр, де проводив експерименти, посилаючи на Той Бік своїх співробітників у залізних обладунках. Потрапляли вони туди через прохід, створений із Джерел, оточених залізними ланцюгами. Нам важко сказати щось про істинну мету цих експериментів. Спроба самого Стіва Ротвела змусити нас мовчати закінчилась тим, що він сам загинув у цьому проході, а далі стався потужний вибух, що знищив увесь дослідницький центр. І наслідки цієї катастрофи були вельми далекосяжні. Почнімо з того, що осиротілу агенцію «Ротвел» прибрала до рук їхня найбільша суперниця, панна Пенелопа Фітгес, таким чином ставши найвпливовішою жінкою в цілому Лондоні.

Щодо нас, то ми зробили з цього не дуже втішні висновки. Наш власний досвід доводив, що є тісний зв'язок між нестримним проникненням духів до нашого світу й присутністю живих людей на Тому Боці. Ми були переконані: що більше живих осіб потрапляє на Той Бік, то дужче прагнуть потрапити до світу людей потривожені ними мерці. Це відкриття мало для нас величезне значення. Більш ніж пів століття Британія марно боролася з Проблемою — небаченою за масштабами навалюю привидів, зупинити яку нікому не вдавалось, як не вдавалось і з'ясувати її причину. Зараз у наших руках опинився ключ до вирішення Проблеми, й нам хотілось, щоб цю новину знали всі.

Проте зробити цього ми не могли. Бо нам це заборонили.

І ця заборона виходила саме від панни Пенелопи Фітгес. Вона не знала про нашу з Локвудом химерну подорож до Іншого Світу (ми не розповідали про неї нікому, крім найближчих друзів), однак їй було відомо, що ми знайшли дещо цікаве в лабораторіях Ротвела, і вона категорично вимагала, щоб ми нікому не проходились про це ані словечком. І це була не дружня порада чи прохання, а холодний, погрозливий наказ. І ми не мали жодних ілюзій щодо того, що нас чекає, якщо ми наважимося порушити свою мовчанку.

Звичайно ж, цей наказ не міг не розлютити нас. Жінка, що стоїть на чолі боротьби з Проблемою, забороняє нам наблизитись до її вирішення! Причин, що спонукали її віддати такий наказ, ми досі не розуміли, але ці причини — на нашу спільну думку — аж ніяк не могли бути безневинними. До всього цього додавалась іще одна загадкова обставина. Річ у тім, що череп, який жив собі у склянці в нашому домі, розмовляв колись із Марісою Фіттес, а побачивши її онуку Пенелопу — вона завітала до нас, щоб віддати той самий наказ, — почав переконувати, ніби Пенелопа й Маріса — одна й та сама особа.

Та хоч як підозріливо ми ставились до Пенелопи Фіттес, просто так вірити на слово черепові теж не годилося. Тож залишався один-єдиний спосіб у цьому переконатися — *самим* подивитися на Марісу в її могилі.

***

Сходи були круті й вузькі. Ми йшли повільно, обережно, сходинка за сходинкою. Першим ступав Локвуд, за ним — Джордж, Голлі і я, а останнім — Кіпс. Ми тримали над головами свічки — їхні вогники зливались один з одним, проникали дюйм за дюймом углиб землі, мов невеличка осяйна гусениця.

За нашими спинами блідо світився, помалу згасаючи, промінь від ліхтаря, який ми залишили біля входу до підземелля. Праворуч від нас тягся мур, споруджений з акуратних тесаних каменів, — гладенький, укритий блискучими краплинками вологи. Ліворуч зяяла недсяжна для наших свічок порожнеча. Локвуд на мить увімкнув свій ліхтар — його промінь розчинивсь у мороку, після чого ми ще тісніше притулилися до муру. А далі й цей мур несподівано кудись пропав, і нам довелося прямувати далі, відчуваючи обабіч сходів темне бездонне провалля.

У таких місцях із людиною коїться щось химерне. Тремтять ноги, й м'язи тіла німіють. Ти хитаєшся, відчуваючи, як тебе тягне до безодні. Зростає напруження, з'являється страх, що хтось — або щось — наближається, щоб накинутись на тебе з п'тьми. Ступивши зо два кроки, ми раз по раз зупинялись і перевіряли довколишній простір за

допомогою своїх Талантів. Від мертвотної тиші голова дедалі дужче йшла обертом.

Не додавали завзяття й нескінченні похмурі зауваження черепа, склянку з яким я тягла в своєму рюкзаку:

— О-о, яке страшне місце! Уважніше дивись під ноги, а то ще беркицьнемось казна-куди... Мені все одно, я вже мертвий, а от ти... До речі, тобі цікаво дізнатися, що ти відчуваєш, коли падаєш у бездонне провалля?.. — і таке інше.

Врешті я не витримала й погрозилася, що витягну склянку з рюкзака й викину геть. Лише тоді він замовк. А далі знову з'явився мур, та й сходи звернули ліворуч і стали менш круті. Склянка за моєю спиною спалахнула зеленим сяйвом.

— Я втомився, — поскаржився привид. — Це все Локвуд винен. Плентається, як слимак.

— Він усе робить як слід. Перевіряє кожен наш крок.

— Столітня бабуся й та швидше дорогу переходить... Мох росте скоріше, ніж він совається!

Локвуд і справді, так би мовити, не дуже поспішав. Мені було трохи видно його обличчя — він пильно, помалу оглядав кожную сходинку, перш ніж ступити на неї; не забував він придивлятися і до вогких каменів на стінах. Одне слово, він залишався собою — керівником, що стоїть між людьми, які прямують за ним, і темрявою попереду. Цю роль він, як і завжди, виконував напрочуд витончено. Це надихало мене навіть у такому місці, як ця усипальниця. Я усміхнулась йому — він, зрозуміло, не відповів, бо не бачив мене. Та зараз це нітрохи не займало мене.

— У тебе все гаразд, Люсі? — запитав Кіпс, який ішов позаду мене. — Відчуваєш що-небудь?

— Ні. Усе гаразд.

— Просто я побачив, як ти кривишся... Ой, щось у мене окуляри запітніли. Коли вже ми дістанемось до того клятого підземелля? Чого це Локвуд так воловодиться?

— Він усе робить як треба, — заперечила я.

Ми мовчки рушили далі у хмаринках диму від наших свічок. Локвуд спокійно, невтомно просувався вперед. Деякий час усе тяглося так само — нескінченний мур, тиша, дим, шаркотіння наших підошов у темряві, — аж тут...

— *Та мерщій уже!* — на весь голос, наче мавпа-ревун, гаркнув мені у вухо череп. З несподіванки я здригнулась, утратила рівновагу й хитнулась уперед, влучивши рукою, в якій тримала свічку, просто в шию Голлі. Та, зойкнувши, звалилась на Джорджа, а той спіткнувся і вдарив Локвуда під коліна. Локвуд, що саме схилювався над черговою сходинкою, не встояв і покотився вниз — *бум, бум, бум!* Загубивши дорогою рапіру й свічку, він докотився так аж до дна й перекинувся на спину, пацаючи довгими ногами в повітрі.

Запала тиша. Ми всі заціпеніли, сподіваючись почути, як клацає, відкриваючись, пастка, падає камінь чи шурхотить поховальна пелена. Усе, що мені було чути, — це зловтішне хихотіння черепа. Локвуд підхопився. Ми поспіхом рушили до нього, підібравши дорогою його рапіру.

— *Не розумію, що це за шарварок,* — мовив череп, коли я витягла з рюкзака склянку й ми всі з'юрмилились довкола неї. Вирячкувате обличчя привида шкірилось у задоволеній посмішці. — *Ти ж мене знаєш, Люсі Я такий вразливий... Що я з цим можу вдіяти?*

— Ти міг погубити нас усіх! — зіпнула я. — А якби Локвуд потрапив у пастку?

— *Але ж він туди не потрапив? Вище голову, Люсі! Тепер ми знаємо, що останні десять-дванадцять сходинок безпечні — Локвуд перевірів це власними сідницями...*

Коли я переказала ці мудрі слова своїм друзям, ніхто з них чомусь не зрадив.

— Це вже занадто, — вирішила Голлі. — Як на мене, його завтра ж треба відправити до крематорію.

— Ну, навіщо ж так суворо?—заперечив Кіпс. — Я, скажімо, дуже вдячний йому. Такого кумедного видовища я ще не бачив... Пам'ятатиму його до останнього свого дня! А щодо черепа... Не ви ж відповідаєте за його виховання? Тому я вважаю, що з нього треба просто вичавити якнайбільше користі.

Здорового глузду в Кіпсових словах було більше, ніж у нервовій заяві Голлі, тож усі ми погодились з ним. Я виступила вперед і зупинилась поруч із Локвудом. Череп тим часом визирав з мого рюкзака.

— *Неймовірно!* — сказав він. — *Мені в цьому цирку дісталось найкраще місце! Коли пощастить, я побачу ще раз, як Локвуд*

спіткнеться й знову припечатася носом сходинок. Чого ти хочеш від мене за квіточок на цю виставу?

Я скрушно зітхнула:

— Я хочу, щоб ти уважно стежив, чи немає далі на сходах зашморгів, важелів, дротинок, кам'яних плит, що перекидаються, звичайних пасток, пасток із привидами й такого іншого, що могло б загрожувати нам. Тільки-но побачиш пастку, негайно обізвись. А так — мовчи й не кажи ні слова. Згоден?

— Гарзд.

— Тоді впе...

— *Стій!!!*— гаркнув череп ще гучніше, ніж минулого разу.

Я вилаялась:

— Що там, до дідька, ще?!

— *Заспокойся. Я просто виконую свою роботу. На наступній сходинокі — пастка. Сподіваюсь, навіть ви її побачите.*

Я увімкнула ліхтарик і справді побачила тоненьку дротинку, натягнуту на рівні моєї гомілки.

— Розтяжка, — прошепотів Джордж.

— Еге ж, і дещо іще, — додав Локвуд, показуючи на вирізьблену в стіні ямку, до якої тяглася дротинка. Він підняв свічку вище — один камінь угорі був більший від сусідніх і трохи виступав над гладенькою поверхнею муру. — Якби ми зачепили дротинку, цей камінь упав би нам на голову. Може, й так, а може, й ні...

— Не треба перевіряти, — промовила Голлі, гучно ковтнувши слину.

Одне за одним ми переступили дротинку, тремтячи не так від холоду, як зі страху. Нарешті Локвуд витер долонею з лоба піт і сказав:

— Подякуймо нашому черепові. А тепер рушаймо далі. Іти, здається, вже недалеко.

Сходи помалу завертали вбік. Череп мовчав. Пасток більше помітно не було. Невдовзі перед нами відкрився широкий склепінчастий прохід. Тут-таки сходи закінчились, і ми опинились на рівній кам'яній підлозі.

Жоден з нас не промовив ні слова — ми були надто стривожені. Ми напружили свої Таланти й спрямували їх уперед, у пільму. Ніхто, одначе, нічого не відчув. Я помацала стіну — жодного потойбічного прояву. Наші термометри показували сім градусів тепла — холодно,

проте для могильного підземелля цілком нормально. Хвилюватись нема ані найменших причин. Це, щоправда, аж ніяк не означало, що ми заховали свої рапіри. Ми з Локвудом загасили свічки й увімкнули кишенькові ліхтарики. Тримаючи зброю напоготові, ми поволі пройшли крізь арку до великої облицьованої каменем зали.

Усипальниця Маріси Фіттес виявилась великим овальним приміщенням, завершеним високою банею. Воно скидалось на парадну залу на першому поверсі мавзолею, звідки ми розпочали наші пошуки. Промені наших ліхтариків то схрещувались, то розбігались у різні боки, повсюди натрапляючи лише на гладенькі стіни та викладену кам'яною плиткою підлогу. Тут не було жодних дверей, ніш чи альковів. Зате посередині зали...

Промінці ліхтариків зійшлися в одній центральній точці, освітивши прямокутний постамент із сірого граніту, заввишки з кілька футів. Постамент оточувало ціле море висохлих жмутків лаванди, а збоку на граніті було вирізьблено слово «ФІТТЕС».

А на постаменті у світлі наших ліхтариків холодно виблискувала срібна труна.

Труну було вкрито сріблястою парчею з зображенням славнозвісного герба агенції «Фіттес» — здибленого єдинорога.

— Не хочу поспішати з висновками, — пробурмотів Локвуд, — та мені здається, що ми на місці.

— Так, це та сама труна, виконана за особливим замовленням, — пошепки відповів Джордж. Розмовляти вголос у такому місці справді не личило. — Три дні вона стояла у Вестмінстерському абатстві, оточена скорботним натовпом. А потім її перенесли сюди.

— Якщо вона, звичайно, тут, — зауважила я й знову застосувала свій Слух. Ні, все було гаразд — тихо та спокійно.

— От ми й завітали сюди, щоб це з'ясувати, — Локвуд рішуче підійшов до постамента. Мені здавалося, що своєю впевненістю він хотів утамувати страх, який огорнув нас. — За п'ять хвилин закінчимо роботу й відразу підемо. Працюємо, як завжди. Готуйте ланцюги!

Раніше ми не раз програвали цю частину операції в нашому затишному помешканні на Портленд-Роу. Ми вже знали, що саме зараз нас огорне найдужчий страх, який змушує людину забувати про найочевидніше. Тому ми щоразу розкладали залізні ланцюги у вітальні довкола канапи (яка правила в нас за труну Маріси Фіттес), міцно

з'єднували їхні кінці, сипали на підлогу сіль і залізо, розставляли лавандові свічки — на рівній відстані одна від одної. Ці тренування стали нам у пригоді — за кілька секунд постамент із труною й тим, що могло в ній ховатись, було оточено й відрізано від зовнішнього світу.

Закінчивши роботу, ми вишикувались круг ланцюгів.

— Чудово, — мовив Локвуд. — Що скажеш про труну, Джордже?

— Як я й сподівався, її було виконано на особливе замовлення фірмою «Едгар і Сомс». Її обшито свинцем, покрито сріблом і замкнено на два замки. Замки, напевно, з противагою, бо відімкнене віко залишається піднятим, — Джордж намагався говорити спокійно, однак я бачила, як його щокою струменіє піт. Ця усипальниця, цей постамент, ця труна неабияк тривожили нас. Голлі зблідла, Кіпс мало не прокусив собі до крові нижню губу. Навіть череп у моєму рюкзаку принишк, і зеленкувате сяйво в склянці майже згасло.

Локвуд глибоко зітхнув, озирнувши нас усіх:

— Що ж, тепер моя черга... Старенька Маріса розпочала все це першою — боротьбу з Проблемою, заснування агенцій. За цей доробок ми вдячні їй навіки. Проте нам також відомо, що по собі вона залишила таємницю, частина розгадки якої, можливо, схована в цій труні...

— Не марнуй часу, — перервала я його.

— Як скажеш, — усміхнувся він мені у відповідь.

Джордж із Кіпсом тримали наготові свічки. Ми з Голлі витягли каністри з магнієм.

Локвуд переступив через залізні ланцюги й наблизився до постамента.

Труна заввишки сягала його грудей. Обережним спритним рухом Локвуд ухопився за сріблясту парчу й скинув її до підніжжя постамента. Віко труни яскраво виблискувало в світлі наших ліхтариків. На ньому, як перед тим зазначав Джордж, справді видніли два масивні замки. Локвуд хутко клацнув ними — раз, два! — й від цього звуку в мене тьохнуло серце.

Настала мить істини. Якщо череп не брехав, труна мала виявитись порожньою.

Локвуд легенько штовхнув віко вгору й тут-таки відскочив назад, за ланцюги.

Джордж мав рацію: завдяки противазі віко трохи погойдалось і тихенько завмерло. Всередині труни аж до самісіньких країв було непроглядно темно.

Кіпс із Джорджем підняли руки. Мерехтіння їхніх свічок осяяло труну. Я побачила, що всередині її оббито червоним шовком...

І на цьому шовку лежало щось довге, тонке, накрите білим полотном.

Десь із хвилину панувала мовчанка. Ми з Голлі стояли, стискаючи в руках каністри з магнієм. Інші теж заціпеніли, важко дихаючи крізь зуби. Повітря в усипальниці ніби згусло й гнітило нас, не даючи навіть поворухнутись.

— Так, а вдома, здається *хтось* є, — тихо промовила Голлі.

— От і вір після цього черепам, — буркнув з прокльоном Кіпс.

Отямившись, я ляснула долонею по склянці:

— Черепе! Агов!

— *Чого тобі?* — зелене сяйво знову зажеврило за склом. — *Мене нудить. Тут довкола забагато срібла. От гидота!*

— Не обходить мене твоя нудота! Поглянь на труну!

— Ну, *гаразд*, — помовчавши, відповів привид. — *Там може лежати ще чиєсь тіло, не Марісине. Чи купа цегли, загорнута в полотно. Ще раз повторюю для дурнів: це не Маріса. Відгорніть полотно й подивіться на обличчя.*

Зелене сяйво згасло. Я переказала друзям слова черепа. Жодного з них вони не потішили.

— Треба, мабуть, і справді подивитися, *що* там, — зауважила я.

Локвуд поволі кивнув:

— Справді... Врешті-решт, це дуже просто.

Тіло в труні не було щільно обгорнуте полотном, лише трохи прикрите ним. Та для того, щоб відгорнути полотно, хтось усе одно мав ступити до кола, викладеного з ланцюгів.

— Це дуже просто... — повторив Локвуд. — Під полотном звичайнісінький труп. Хіба мало ми бачили трупів? — він поглянув на нас і зітхнув: — *Гаразд. Це зроблю я. Стійте наготові.*

Він без вагання переступив через ланцюги, підійшов до труни, вхопився за краєчок полотна, рвучко відгорнув його й позадкував. Ми всі теж позадкували. Як Локвуд щойно зауважив, трунів нам

траплялось чимало. До того ж усяких. Тому нам і хотілось опинитись якнайдалі від цього моторошного видовища.

І видовище справді виявилось моторошним. Щоправда, трохи не в тому розумінні, як ми сподівались.

Труп був *цілісінький*.

По блідо-жовтій подушці розкуйовдилось довге пишне сиве волосся, посередині якого видніло висохле бліде обличчя, що виблискувало в світлі наших свічок, наче віск. То було зморшкувате, кощаве лице літньої жінки з гострим орлиним носом. Вуста міцно стиснуті, очі заплющені. Те саме обличчя, що дивилось на нас із залізного погруддя там, нагорі, тільки старіше й змореніше. А найстрашніше було те, що воно анітрохи не скидалось на обличчя мерця. Здавалось, ніби Маріса Фіттес просто спить. Дивно, як це за стільки років так чудово збереглося її тіло...

Ніхто з нас не промовив ні слова. Ніхто не поворухнувся. Аж нарешті крапля розтопленого воску впала зі свічки на Кіпсову долоню — і його зойк привів нас до тями.

— Маріса Фіттес, — прошепотів Джордж. — Це вона...

— Закрийте труну! — вигукнула Голлі. — Мерщій закрийте, поки...

Вона не закінчила, та всі ми зрозуміли, *що* Голлі мала на увазі: "поки *дух Маріси Фіттес не прокинувся*". Мені це так само спало на думку. А ще мене огорнув гнів через те, що ми витратили стільки зусиль нанівець.

— Клятий череп! — спересердя мовила я.

Квіл Кіпс укотре вилаявся й додав:

— Які ж ми йолопи! Ризикували життям заради оцього! — він люто обвів рукою залу. — Мерщій забираймося звідси! *Йй* будь-що не сподобається, що ми вдерлись до її усипальниці. Ходімо, Локвуде! Нам пора!

— Так, так... — здавалось, ніби мертве жіноче тіло в труні вразило Локвуда менше, ніж будь-кого з нас. Він нахилився вперед, придивляючись до висохлого блілого обличчя. — Цікаво, як їй так пощастило зберегтися? Диво та й годі... Цікаво, цікаво...

— З неї зробили мумію, — припустив Джордж.

— Мумію? Як у Єгипті? Хіба нині таке роблять?

— Звісно. Треба тільки правильно підібрати трави, олію й сіль. Із цього всього готують розчин і замочують у ньому труп. Щоправда,

перед тим із нього видаляють геть усі нутроці. І мозок теж — це роблять особливими гачками через ніс. Клопітка, нівроку, робота... Уяви, Люсі, що в тебе страшенний нежить. Ось і мозок так само тягнеться, тягнеться з носа, мов шмарклі, й ніяк не закінчується... А потім, десь через місяць, тіло дістають із розчину, висушують і напихають усі його порожнини...

— Гаразд, гаразд, — обірвав його Кіпс. — Ми зрозуміли, що зробити з небіжчика мумію — це можливо. А подробиці можна проминути.

— Знання подробиць нікому ще не заважало, — поправив окуляри Джордж.

— І все ж таки, — зазначив Локвуд, знову переступаючи через ланцюги, — я ніколи ще не бачив *такої* мумії...

— Локвуде, що ти робиш? — запитала я.

— Ніби померла тільки вчора, — провадив він, торкаючись пальцями обличчя небіжчиці.

— Не чіпай її!

— *Локвуде!*

— Зараз, зараз... — щось ніби цмокнуло, й з обличчя Маріси Фітес облізла шкіра.

Голлі з переляку затулила собі долонею рота. Джордж засичав, мов розлючений кіт. Кіпс гарячково стиснув мені руку.

Локвуд позадкував. З його пальців, мов ганчірка, звисало обличчя літньої жінки.

— Погляньте, — усміхнувся він. — Це просто маска. Пластикова маска... А ще й оце... — він витяг другу руку з важким жмутком переплутаного сивого волосся.— Маска й перука. Підробка! Тут усе фальшиве... Заспокойтесь, усе гаразд!

Заспокоїтись, правду кажучи, ми ніяк не могли. Ми були приголомшені. Та вже за мить напруження змінилось полегшенням. Кіпс зареготав, Голлі захитала головою, досі тулячи долоню до рота, а я, з'ясувавши, що досі стискаю в затерплих пальцях каністру з магнієм, сховала її до кишеньки на своєму робочому поясі.

— Ти мене вразив, Локвуде, — нарешті сказала я. — Такої огидної витівки я від тебе не сподівалася. Здерти шкіру з обличчя небіжчиці!

— Що ж тут огидного? — Локвуд тим часом оглядав тіло. — Це ж маска, а не шкіра. І в труні лежить не тіло, а воскова лялька. Йдіть-но

подивіться!

Переступивши через ланцюги, ми оточили труну. На червоній шовковій подушці спочивала воскова голова без перуки й маски. Вона була звичайного розміру, з ледве наміченим виступом носа й заглибинами очних ямок, та в усьому іншому залишалась грудкою жовтавого, вкритого пухирцями й патьоками воску.

— Шахрайство та й годі! — обурювався Джордж, нахилившись над труною. Він ще більше відгорнув полотно, оголивши абияк виліплені воскові груди й тоненькі, згорнуті поверх них рученята. — Воскова лялька натурального розміру! І вага, напевно, така, як слід, тож під час похорону ніхто ні про що й не здогадався. А маска — це на той випадок, якби комусь спало на думку зазирнути в труну...

— Отже, тут її немає, — підсумував Локвуд. — Увесь цей мавзолей — чистісінька підробка.

— Неймовірно! — сміявся далі Кіпс. Він простяг руку й потарабанив пальцями по воскових грудях ляльки. Долинув глухий неприємний звук. — Справді, лялька! А ми перелякались...

Мене теж навертало на сміх — хотілося розвіяти напруження цієї довгої ночі. Кожен з нас відчував це. Голлі витягла звідкілясь плитку шоколаду й поділила її між нами. З рюкзаків з'явилися термоси з гарячою кавою. Ми притулилися спинами до труни.

— Треба буде повідомити всіх про цю підробку, — мовив Джордж.

— Мабуть, ще зарано, — заперечив Локвуд. — Не забувайте, що ми розкрили тільки половину таємниці. Тут Маріси немає. Де ж вона тоді?

— Череп це вже пояснив, — нагадала я.

Тук, тук... Кіпс за нашими спинами далі тарабанив по восковій ляльці.

— Підробка! — не вгавав він. — Про це не можна мовчати! Треба показати цю маску слідчим у ДЕПРІК. А далі привести сюди репортерів, — він потягся до плитки шоколаду. — Дякую, Голлі.

— Навряд чи хтось повірить нам, — зауважила Голлі, віддаючи Кіпсові останній шматочок плитки. — Пенелопа вже встигла купити половину тамтешніх слідчих.

— Але ж не всіх! Ось, наприклад, Барнс...

— Із Барнсом усе гаразд. Та *що* його слово значить нині в ДЕПРІК?

Тук, тук...

— Гаразд, облишмо все це до ранку, — сказав нарешті Локвуд. — А зараз краще подумаймо, як нам вибратись надвір до наступної зміни варті біля мавзолею.

Тук, тук, туки-тук...

— Годі вже тарабанити, Квіле, — сказала я. — Набридло.

— Я давно вже не тарабаню, — здивувався Кіпс. — Тихенько стою собі, їм шоколад — так само, як ви...

Ми всі подивились на Кіпса, що досі стояв біля труни. Він підняв обидві руки й показав нам. Стукіт тим часом не вгавав. Ми презирнулись, проковтнули рештки шоколаду й поглянули назад.

Із труни щось тяглось, упиралось у її край, видаючи той самий стукіт. То була воскова рука, що гарячково тремтіла — і разом з нею тремтіла вся штучна фігура, — а з глибини труни вже здіймались у повітря хвилі каламутного Примарного Туману.

3

Якихось десять хвилин тому все було гаразд. І навіть п'ять хвилин тому все було чудово. Ми залишались напоготові й ладні були зустріти будь-який привид п'ятьма одночасними ударами рапір. Так само ми спочатку поводились і біля труни — один на мить наближається до неї, решта четверо стежать. А потім, побачивши в труні воскову ляльку, ми неприпустимо розслабились. Ми втратили пильність, розосередили увагу. І цим порушили три головні правила агента під час розслідування: по-перше, припинили використовувати свої Таланти; по-друге, зайшли за ланцюги; по-третє, обернулися до труни спинами. Таких помилок не роблять навіть семилітки з Нічної Варти. Страшних, фатальних помилок!

Ми зрозуміли це, коли побачили, як ворухиться воскова лялька й напливають хвилі Примарного Туману. Ми заціпеніли. Наш мозок оцінив становище з затримкою на одну-єдину секунду, й цієї секунди нам вистачило, щоб утратити контроль над ситуацією.

Туман був такий густий, що, здавалося, геть заповнював усю труну. Серед нього совалась, поволі піднімаючись, жовта воскова постать. Вона вчепилась пальцями в край труни, й щось сухо затріскотіло—то обсипався віск. Тепер уже лялька не лежала, а сиділа.

— Назад! Назад! — почули ми Локвудів крик.

Ми враз відскочили від гранітного постаменту з труною. Проте паніка, що огорнула нас, тільки дужчала, а це завжди призводить до нових помилок. Ситуацію опанував тільки Локвуд — він уже летів у повітрі, просто в стрибку витягаючи з-за пояса каністру з магнієм. Легенько приземлившись із зовнішнього боку ланцюгів, він підняв правицю з каністрою. А що ж ми, тобто всі інші? Нам, на жаль, велося важче. Ми просто позадкували — рачки, спиною до ланцюгів. Кіпс загубив свічку. Я, щоб не розірвати залізного кола, вигнула покотячому спину й перекотилась через ланцюги, замурзавшись при цьому в солі й залізних стружках. Голлі з Джорджем виявились іще незграбніші: вони проповзли просто через коло, зсунувши ланцюги з місця.

Ланцюги розійшлися. Залізне коло розімкнулось.

Крізь прогалину в колі по всьому підземеллю війнуло крижаним вітром.

Свій трюк я завершила навпочіпки — і, не випробовуючись, крутнулась на закаблуках, теж витягаючи з-за пояса каністру. Інша каністра, кинута Локвудом, свиснула в мене над головою. Вона летіла просто в бік труни, де сиділа безлика, загорнута в полотно кощава постать, що поволі хитала туди-сюди розпливчастою, безокою головою.

Каністра вдарилась об край віка труни, просто за спиною в ляльки. Усе, що стояло на постаменті, зникло в сліпучому спалаху білосніжного полум'я.

Чи то через особливу акустику підземелля, чи з якоїсь іншої причини вибух здався мені гучнішим, ніж зазвичай. І не тільки гучнішим, а й яскравішим. Я відвернулась і заплющила очі. Кіпс, що перебував найближче до місця вибуху, зойкнув. У моїх вухах загуло, мене на мить огорнула хвиля розжареного повітря, а далі знову стало холодно.

Я розплющила очі. Розпечені залізні стружки колючим дощем спадали на кам'яні плити підлоги. Труна всередині палала, й серед полум'я ворушились, наче морська трава, недогарки червоного шовку.

А над усім цим височіла темна постать—нерухома, згорблена, загорнута в обгоріле полотно.

— Ланцюги! — я вхопилася за кінці розімкненого залізного кола, намагаючись з'єднати їх. Друзі кинулись мені на допомогу. Аж тут із труни знову війнуло холодним вітром — і порозкидало ланцюги. Через краї труни знову струменів густий білий туман — він уже клубочився круг нас, по самісінькій підлозі. Ми не могли з'єднати ланцюги, не зануривши руки в цей туман, а ризикувати нам не хотілось — на відміну від звичайного, нешкідливого, туману, він був клейкий, густіший і, можливо, небезпечніший.

— Облиште ланцюги! — гукнув Локвуд. — Усі назад! Спробуймо закидати його магнієм!

Темна постать у труні заворушилась так, ніби не знала, чи просто забула, як користуватись власними ногами й руками. Діставшись до краю труни, вона незграбно перекинулась через нього, а далі гепнулась униз, головою об кам'яну підлогу, геть засновану Примарним Туманом. Уже за мить вона зникла в сліпучому вогні двох

влучно кинутих каністр із магнієм. Третя каністра — судячи з усього, Джорджева, — розірвалася десь у кутку. Вибухи приголомшили нас, огорнули спекотною хвилиною й засліпили шаленим сріблястим вогнем.

— Що це за тварюка була? — запитав Кіпс, шкутильгаючи до нас. З одного вуха в нього цебеніла кров, а на чорному светрі зяяли діри від часточок магнію.

— *Поверненець*, — прошепотів у відповідь Локвуд. — Здається, це він.

— Але ж віск...

— Його кістки були сховані під восковою оболонкою. Привид може ворухити своїми кістками, а разом з ними ворухиться й віск, — він узяв з пояса соляну бомбу. — Допоможіть мені посипати підлогу сіллю! Мерщій!

Серед язичків сріблястого полум'я нічого не було помітно, однак мої друзі тут-таки заходилися жбурляти соляні бомби на кам'яні плити підлоги. Я не допомагала їм. Я нерухомо стояла на місці, досі стискаючи в руці каністру з магнієм. До цієї миті мій Слух не озивався, та відразу після того, як відгрімилі вибухи, він ожив — і я почула голос, хрипкий і глухий, наче вороняче крякання. Цей голос уперто повторював те саме ім'я:

— *Маріса Фіттес... Маріса...*

— Назад, до сходів! — наказав Локвуд.

Ми позадкували до арки, не зводячи очей з язичків полум'я. В їхньому світлі можна було розгледіти постать, що лежала на підлозі ниць.

— Ми, напевно, добили його, — прошепотіла Голлі.

— Ні, — заперечила я. Глухий голос і досі відлунював у моїх вухах.

— А мені здається, добили, — втрутився Кіпс. — Принаймні мали добити...

Темна постать підняла голову й почала тихо підводитись.

— Це неможливо! — скрикнув Кіпс. — Це... це нечесно! Двох Грецьких Вогнів мусило вистачити!

— Його, мабуть, захистив віск, — зауважив Локвуд, подаючи нам знак, щоб ми відходили далі. Ми вже наближались до самісіньких сходів. — Віск уберіг від вогню і кістки, і плазму. Проте це ненадовго. За кожним порухом привида віск руйнується. Ось погляньте!

І справді, воскова фігура вже не здавалася гладенькою. Круг шиї утворилась нерівна тріщина, а з ліктів і колін віск уже геть повідпадав. Що далі ворушилась лялька, то більше шматочків воску падало в озерце Примарного Туману. Привид повільно, накульгуючи на обидві ноги, рушив до нас.

— *Маріса...*

Я зойкнула, водночас почувши в голосі привида гнів і смуток. Мене огорнула потужна, пекуча хвиля похмурих почуттів.

— Він говорить, — пояснила я. — Кличе Марісу.

Пройшовши крізь арку, ми скупчились біля сходів. Джордж саме стирає з окулярів рештки обгорілих залізних стружок.

— Справді? — перепитав він. — Ти думаєш, це кістки людини, яку Маріса вбила, щоб запроторити замість себе до труни?

— Не знаю. Принаймні щасливим цей Гість не почувався.

— Я теж, напевно, не раділа б, якби мене вбили, обліпили воском, запхали до чужої труни й натягли на обличчя маску старої баби, — зауважила Голлі.

— Цікаво... — Джордж озирнувся на постать, що шкутильгала за нами. — Цікаво, хто ж це такий?

— Це й справді цікаво, — буркнув Кіпс, притулившись до стіни. — Проте зараз мене цікавить інше. Те, що ця тварюка розлючена й що вона вже за кілька кроків від наших спин, а попереду на нас чекає така гарненька сходинка з пасткою.

— Твоя правда, — погодився Локвуд. — Увімкніть ліхтарики. Піднімайтесь нагору одне за одним — якнайшвидше, тільки стежте, чи немає попереду пасток. Особливо ти, Джордже, — він витяг рапіру. — Я піду останнім.

Кіпсові й Джорджеві не треба було повторювати наказ: вони одразу рушили сходами вгору. Голлі трохи повагалась, та врешті полізла за ними. Затрималась тільки я.

— Ти теж іди, Люсі.

— Ти хочеш скоїти щось необачне, — зауважила я. — І не заперечуй. Я тебе знаю.

— Виходить, ми обоє божевільні, — відповів Локвуд, відгортаючи з чола темне пасмо. — Ти маєш якийсь шалений план?

— Звичайнісінький. Хочу поговорити з нашим привидом і заспокоїти його. А що ти пропонуєш?

— Відтяти йому рапірою обидві ноги.

— Що ж, наші плани один одного варті, — усміхнулась я.

Ми стали пліч-о-пліч. Привид був уже близько й посувався дедалі впевненіше — може, пригадав нарешті, як треба ходити, а може, йому полегшало, коли з нього повідпадав увесь віск. Було добре видно, як ворухаться його суглоби, а з решток воскового тулуба стирчать почорнілі ребра. Видовище було моторошне й водночас жалюгідне. Погойдуючись, наче моряк у хитавицю, привид проліз крізь арку, кілька разів ударившись об її стіни.

— Ти підеш перша, — мовив Локвуд. — Зараз ця тварюка продирається до сходів, — він широко всміхнувся мені й додав: — Даю тобі двадцять секунд на перемовини.

— Вистачить із головою.

Я глибоко зітхнула, напружила свій Слух і зосередилась на самотньому, порожньому голосі, що відлунював усім підземеллям. Затамувавши страх, я відкрила свій мозок для зв'язку з потойбічним Гостем.

— Хто ти такий? Що Маріса зробила тобі? — не одержавши відповіді, я провадила: — Ми можемо допомогти тобі. Як тебе звуть?

Я ще трохи почекала, придивляючись до Гостя. Вигляд у нього був, так би мовити, не найкращий. Рештки воску на грудях розтопились, укрились застиглими жовтавими краплями, а нижче виднів порожній тулуб, усередині якого білів хребет. Половина воскової голови зникла — чи розтала від магнієвого спалаху, чи відкололась під час падіння з труни. Тепер у цій дірі було видно щелепу й кілька вцілілих зубів. Сам привид, ув'язнений у цій мішанині, теж перебував не в найкращому гуморі, збожеволівши й від тривалого ув'язнення у восковому панцирі, й від пережитої ганьби.

— Ми можемо допомогти тобі, — повторила я з усім можливим жалем та співчуттям у голосі.

Скалічена тварюка ступила ще ближче. Її порожні очні ямки були залиті воском.

— Ми можемо помститись за тебе. Ми вороги Маріси.

— *Маріса...*

— Годі, Люсі, — мовив Локвуд, наставляючи рапіру. — Здається, він не розуміє тебе. Ходімо.

— Стривай. Спробуймо ще раз. Він такий нещасний...

Привид витяг кощаві, вкриті рештками воску руки так, ніби хотів ніжно пригорнути мене.

— Ходімо, Люсі!

— *Marisa...*

— Ще хви... Ой!

Локвуд відіпхнув мене вбік саме тоді, коли привид несподівано ринув уперед. Він навіть не встиг націлити рапіру на його ноги і натомість влучив клинком у вкриті воском груди. Рапіра глибоко увійшла всередину, застрягла, обліплена розтопленим воском, і висковзнула з руки Локвуда. Довкола нас лютував холодний вихор, приглушуючи наші відчуття. До мого горла підбирались кощаві пальці в рештках воску. Я зойкнула й відсахнулась.

Локвуд однією рукою підхопив мене, а другою штовхнув Гостя у воскові груди. Той відлетів назад і гепнув об стіну. Від постаті відскочили нові шматочки воску, оголивши ребра й хребет.

— Ходімо, Люсі! — Локвуд потяг мене за руку до сходів. Там, витягнувши з-за пояса ліхтарик, він спрямував його промінь уперед. — Оце вже погано. Твої розмови з привидами... Він мало не вбив тебе!

— А ти хотів відтягти йому ноги. То й що, відтяв?

— На жаль. Тільки загубив свою найкращу рапіру.

— Зате ми виграли трохи часу... — я озирнулась. — Ні. Нічогосінько ми не виграли.

Клацаючи кістками об кам'яні сходи, привид дряпався за нами вгору — люто, невблаганно, наче оскаженілий пес. Із нього краплями спадав віск, і там, де стриміли оголені кістки, було помітно блискітки ектоплазми.

— Не бійся, — заспокоював мене Локвуд. — Хоч який він швидкий, ми швидші за нього. Як би нам тільки не потрапити до паст... Хай йому біс! А це що таке?!

Попереду, в промінні ліхтариків, ми побачили Джорджа, Кіпса й Голлі, що задкували сходами вниз.

— Що ви робите?! — вигукнула я. — Озирніться назад! Ця тварюка в нас за спинами!

— А попереду ще одна! — скрикнула у відповідь Голлі.

— Як це?

— Джордж зачепив розтяжку. Тобто наступив прямисінько на неї. Камінь відсунувся, й з-під нього виліз привид.

— Ще один привид?! Що це таке, Джордже?

— Пробач. Я просто трошки замислився...

— Ми тут ледве викручуємось на цих сходах, а він, бачте, «трошки замислився»! — гаркнув Кіпс. — Як ти міг?!

— Де цей новий привид? — запитав Локвуд, пробираючись повз нас уперед. — Усі за мною! Вперед! Повертатись назад — це не вихід!

Щоб дістатися до сходини з пасткою, багато часу не знадобилось. Тепер над цією сходиною видніла ніша, що з'явилась на місці каменя, який виступав із стіни. А ще далі в повітрі ширяла примарна постать. Вона скидалась на літню жінку в спідниці до колін, блузці й жакеті. В неї було довге сиве волосся й бридка, ніби приклеєна, посмішка на обличчі. Привид був сірий, розпливчастий — крім хіба що чорних блискучих очей.

— Отака маленька бабця? — удавано хитнув головою Локвуд. — Жах та й годі! Хіба у вас немає рапір? Скористайтесь ними, врешті-решт!

— Ми пробували, — сумно відповів Джордж, показавши на край сходів, за яким чорніла безодня. — Ця тварюка вміє насилати вітер. Нас мало не здуло в провалля.

Локвуд спересердя вилаявся:

— Ви хто такі, хай вам дідько? Йолопи з якого-небудь «Банчерча й К°»? Ану, дай мені рапіру! — він вихопив клинок із Джорджевої руки й перескочив через дротяну розтяжку. Волосся привида зненацька заворушилось, і війнуло крижаним вітром так, що Локвуд упав на сходи, мало не полетівши в безодню. Обтрусивши з себе порох, він сів, притулившись спиною до муру ліворуч від сходів.

За моїм плечем почало мляво розгорятись зелене сяйво, а далі в моїй голові зашурхотів знайомий голос черепа:

— *Привіт. Ну, як ся маєш?*

— Як ся маю? Визирни й подивися сам! — відповіла я, спостерігаючи, як Локвуд, згинаючись під примарним вітром, наближається до привида.

— *От і подивлюся... Ого! Варто було вас на п'ять хвилин самих залишити, як ви вже двох привидів розтривожили, та ще й застрягли між ними на красчку провалля! Диво та й годі! І що тепер — чекатимете на чиюсь мудру пораду?*

Я поглянула вниз, де помалу яскравішало потойбічне світло — це до нас підбиралась воскова лялька з Локвудовою рапірою в грудях.

— Ну, якщо ти можеш дати таку пораду... — якомога безжурніше відповіла я.

— *Будь ласка! Тільки за однієї умови. Скажи-но, коли ти збираєшся випустити мене з цієї склянки?*

— Зараз такі розмови не на часі.

— *Бані, саме на часі!*

— Принаймні не на роботі. Поговорімо краще вдома.

— *Удома ти ніколи зі мною не розмовляєш! Навіть уваги не звертаєш. Запхаєш у куток до соляних бомб і залізних стружок — і бувай здоровий... А може, й мені відтепер не звертати на тебе уваги?*

— Ми поговоримо про це. Обіцяю! А тепер порадь, що нам робити...

Поверненець тим часом підкрадався сходами до нас. Віск уже опав з його пальців, і я чула, як вони огидно клацають об камінь — *клац, клац, клац...* Я поглянула нагору — там Локвуд бився з другим привидом, що метушився туди-сюди, ухиляючись від рапіри.

— *Усе дуже просто. Просто до смішного! Дивуюсь, як ви самі не второпали! Той дух, що внизу, тягає своє Джерело з собою. Ти ж бачиш його кістки? А щодо того духа, який крутиться над вашими головами... де його Джерело?*

— Звідки мені знати... — почала я, оглядаючись, аж тут зненацька зрозуміла, де слід шукати Джерело. Звичайно, в ніші на місці каменя, що випав! Я стиснула зубами ліхтарик, підскочила, вхопилась за край ніші й зазирнула всередину. Там була невеличка, вкрита шаром срібла заглибина, а в ній — пара рожевих пластмасових штучних щелеп.

— Штучні щелепи? Цікаво, для кого вони можуть правити за Джерело?

— *А що тобі до цього? Просто спробуй знищити їх!*

Та я вже й без черепа вхопила їх — аж до огидного гладенькі й страшенно холодні. Без жодного вагання я зіскочила вниз, на сходи, й жбурнула щелепи в темну безодню. Спектр у подібні літньої жінки здригнувся, його обриси розпливлися. Шалено блиснули темні очі, й привид услід за своїм Джерелом пропав у п'ятні. Потойбічний вітер одразу вщух, і ми залишились на сходах самі — крім хіба що Поверненця, який і досі дряпався вгору, до нас.

Із його грудей досі стриміла рапіра, а віск із рук та ніг Гостя вже цілком обсипався. Зараз у яскравому світлі наших ліхтариків він скидався на купу почорнілих кісток, скріплених одна з одною тоненькими нитками плазми. Дотик кощавих пальців, звільнених від покриття, тепер міг бути смертельно небезпечним. Тріснута воскова голова шкірилась у моторошній посмішці.

Привид кинувся до нас. Джордж зойкнув, Кіпс заверещав, Голлі встигла махнути рапірою. Кінчик її клинка перетяв Гостеві шию. Воскова голова хитнулась, відскочила, вдарилась об стіну, а далі з глухим стукотом покотилася сходами вниз.

Ми завмерли, сподіваючись, що безголове тіло кинеться за нею навздогін, однак на місці відтятої голови з'явилась нова — прозора, примарна. Тепер було видно, що це привид чоловіка з довгастим зморшкуватим обличчям і густим скуйовдженим волоссям.

— Він ще й досі тут?! — простогнав Джордж. — Дайте нарешті перепочити!

Та ми вже квапили його, і Джордж поліз нагору. Він був першим, я виявилась останньою — якщо не рахувати склянки з черепом у моєму рюкзаку.

— *Не забудь!* — уперто шепотів він мені на вухо. — *Завтра! Ти обіцяла!*

— Еге ж, якщо доживу...

Над нашими головами вже виднів прохід, крізь який ми потрапили до підземелля, й сірий промінь світла, що проникав через нього. Мої ноги ніби налилися свинцем — я ледве ворушила ними.

— *Маріса...* — лунав за моєю спиною потойбічний голос. — *Маріса...*

— *Він справді хоче впіймати тебе,* — зауважив череп. — *Його плазма просто-таки рветься на волю. Ще трохи — й він вискочить із своїх кісток, тож будь обережна, Люсі Поспішай.*

— Спробую! — процідила я крізь зуби.

Щось ухопилось за мій рюкзак і потягло мене назад. Я зойкнула, шарпонулась уперед і врзалась у Кіпса. Той налетів на Локвуда, який штовхнув Голлі й Джорджа, що йшли попереду нього. Цієї моторошної миті всі ми мало не повалились зі сходів, проте все ж таки зуміли встояти на ногах, дико махаючи в повітрі руками, щоб зберегти

рівновагу. Вже наступної секунди ми одне за одним вискочили з проходу нагору, а за нами лунало клацання кощавих пальців по сходах.

Вистрибнувши останньою в темну залу мавзолею, я озирнулась і побачила просто в себе під ногами біле примарне обличчя, що зирило на мене з мороку.

Локвуд із Кіпсом уже трималися за краї піднятої кам'яної плити. Я відкотилась убік, і вони відпустили камінь, який з гуркотом став на місце. Вогники ліхтарів блимнули. Будинком прокотилось відлуння.

— Охорона... — скривився Локвуд.

Я поставила свій рюкзак на підлогу. На його поверхні курились три смуги — слід кощавих пазурів привида.

Ми сіли на краєчок кам'яної плити, відсапуючи, мов зіпсовані катеринки.

— Ми зробили це, — прошепотіла Голлі.

— Зробили, — підтвердив Кіпс. — Дякувати Богу!

З рюкзака визирнуло й задоволено кивнуло зеленкувате обличчя черепа.

— Чудово... *Встигли в останню мить*, — він значуще помовчав. — *До речі цю плиту обшито зсередини залізом?*

— Ні, — захекано відповіла я.

— *А може, сріблом?*

— Ні.

Череп захихотів:

— *Авжеж, навіщо робити такі дурниці? Ще й надто дорого... Ну, хоч якийсь захист там був?* — він усміхнувся мені. — Чи...

Чи... що?

— Локвуде! — окликнула я, поспіхом відсуваючись від краєчка плити. З під неї вже текли біло-блакитні крижані струмені. Ми всі вмить порозлізались у різні боки, дряпаючи рапірами підлогу. Водночас із цим над плитою, ніби витягтись крізь камінь на невидимих нитках, з'явився дух. Свої кістки він залишив унизу, на сходах. Спочатку показалася зморшкувата, заснована павутинням голова з вишкіреними зубами, за нею шия, тоді прикриті пожмаканим полотном груди. Тут-таки довкола почало розливатись огидне потойбічне світло. Воно огорнуло нас, і ми заціпеніли, наче хробаки під відсунутим поваленим стовбуром.

Десь поряд зі мною Кіпс намагався витягти свою рапіру, та ніяк не міг цього зробити, бо саме сидів на ній. Локвуд, стоячи навколішки, шукав на поясі каністру з магнієм. А що тим часом робила я? Задкувала далі, бо привид, здавалося, зосередив свою увагу саме на мені. Отже, я задкувала, а привид дедалі більшав, тулячи до боків свої прикриті полотном руки.

— *Ти диви, а він таки здоровило,* — озвався череп таким голосом, у якому було чути хіба що суто наукове зацікавлення.

Я вдарилася спиною об холодну стіну мавзолею.

Привид ворухнувся. Легко, наче та акула серед моря, він подолав простір, що розділяв нас, і завис наді мною.

До мого обличчя наблизилось його лице, геть заросле брудом та павутинням. Я відчула запах воску та вогкої землі — дух цілковитої, безмежної самоти цього потойбічного Гостя. Він простяг до мене свою висохлу руку, ворухнув примарними пальцями, і в моїй голові пролунало:

— *Маріса Фіттес...*

Мої колеги щось кричали, та я не звертала на них уваги. Я чула тільки хрипкий, далекий голос привида.

— *Маріса Фіттес...*

— Так! — відповіла я. — Що з нею?

До мене наблизився Локвуд із каністрою в руці:

— Люсі! Посунься вбік!

— *Маріса...* — провадив тим часом Гість. — *Приведи її до мене...*

Уже наступної миті він зник — так ніби тут ніколи й не було його. Напружена атмосфера розвіялась; мене хитнуло вперед, моє волосся розкуйовдилось. Тієї самої миті всі ліхтарі згасли, й зала поринула в цілковиту пітьму.

Хтось засвітив кишеньковий ліхтарик і підійшов до мене. Промінець ліхтарика висвітлив порошок, що літали довкола в повітрі, й нитки павутиння на моїх колінах.

— Люсі?—то був Локвуд, що присів біля мене навпочіпки.

— Усе гаразд, не хвилюйся.

— Що він з тобою зробив?

— Нічого. Локвуде... — я помовчала, не знаючи, що сказати далі.

— У нас були коли-небудь замовники-привиди?

Він здивовано вирячився на мене:

— Звісно, ні. Чому ти питаєш?

Я закинула голову, притуливши потилицю до каменя:

— Бо мені здається, що в нас тільки-но з'явився саме такий клієнт.

Частина друга. Нещадна красуня

Будинок № 35 на Портланд-Роу, що слугував конторою для агенції «Локвуд і К°», був вельми незвичайним місцем. Коли за моєю спиною зачинилися старі чорні вхідні двері і я побачила привітну усмішку ацтекського кришталевого черепа, що правив за абажур лампі на столику для ключів, з моїх плечей, немов важкий плащ, відразу злетіли всі турботи цього світу. Я застромила свою рапіру до високої підставки для парасольок, повісила куртку на гачок і попрямувала передпокоєм уздовж полиць, заставлених химерними глечиками, масками й мальованими видовбаними гарбузами. Якби зараз був день, я зазирнула б до вітальні, щоб подивитися, чи не відпочиває там хтось із моїх колег, а якби ніч — то до бібліотеки, де хто-небудь міг би засидітися за роботою. А якби нікого не було і в бібліотеці, я подалася б униз, на кухню, де тут-таки зрозуміла б, хто нещодавно тут побував: чи Локвуд, якби там пахло грінками, чи Джордж із Кіпсом, якби пахло кексом. Відкрита бляшанка з зеленим чаєм і кілька соняшникових насінин на столі підказали б мені, що тут була Голлі, яка зараз працює з паперами в конторі. Її сліди, щоправда, на кухні залишались нечасто — Голлі дівчина охайна й нічого по собі не залишає. Ще рідше на кухні можна було відчути запах копченого оселедця й побачити грудки засохлого мулу біля дверей; це мало означати, що до нас завітала Костомаха-Фло, відома продавчиня артефактів.

Будинок був тим надійним прихистком, де ми завжди могли сховатись від привидів та інших, часом ще моторошніших, загроз. Найбільше мені подобались ті години, коли ми сиділи за сніданком після вдало завершеної роботи, а крізь відчинене вікно виднів осяяний сонцем садок.

Так само було і вранці після наших відвідин мавзолею Фітгес. Ми з Локвудом і Джорджем сиділи на кухні й чаювали, а Голлі саме пішла до крамниці Арифа купити пончиків. Перед нами на столі купчилися баночки з варенням, підставки для варених яєць, маслянки, тарілки з крихтами від грінок, та ми, одначе, не поспішали закінчувати наш сніданок. З одного краю стола височіла посріблена склянка, на якій

вигравали сонячні промінці. Перед кожним з нас парувала чашка з чаєм.

Ситий Джордж витирав мокрим рушником химерну дерев'яну маску, що лежала в нього на колінах. Локвуд малював ручкою кривульки на нашій «скатертині мислення» — так ми називали кухонну скатертину, на якій записували свої думки й залишали одне одному цидулки, — й водночас переглядав ранкову газету, яку заради зручності притулив до склянки з привидом. Привид тим часом спав — плазма за склом ліниво погойдувалась, наче зелена вода в глибокому зарослому ставку.

Я сиділа біля Локвуда, тішачись цим милим спокоєм. Після нашої нічної пригоди мої м'язи досі скімлили, а в голові паморочилось. У Локвуда на лівій скроні залишилась подряпина, а скельця Джорджевих окулярів запорошив могильний пил. Важка, нівроку, випала нічка, й нам дотепер бракувало часу обговорити її.

— Цікаві новини в нинішній газеті, — зауважив Локвуд.

Я розплющила одне око:

— Добрі новини?

— Ні.

— Погані?

— Одна дуже погана, одна не дуже. Будь-що обидві не вельми приємні.

— Тоді розпочни з *не дуже* поганої, — мовив Джордж. — До прикрощів треба звикати поступово.

Локвуд простяг руку по чашку з чаєм:

— *Не дуже* погана новина — це про закриття чергової агенції. Цього разу — «Деллоп і Твід». Вони погодились на умови «Фіттес». Старий пан Деллоп пішов на спочинок, а його компанія відразу влилась у «Фіттес».

— А що сказав на це Твід? — запитала я.

— Нічого. Його ще кілька років тому вбив Самітник.

— Ще одній невеличкій агенції кінець... — насупилась я, роздивляючись на ясно-блакитне небо за вікном. — Нас залишається дедалі менше.

— Адам Банчерч поки тримається, — зауважив Джордж, далі протираючи зуби дерев'яної маски. — Чули, що з ним сталось

минулого тижня? Йому запропонували приєднатись до «Фітнес», а він розлютився й скинув їхнього агента зі сходів.

— Не варто було йому цього робити, — мовив Локвуд, позіхнувши. — Такого відвертого виклику йому не пробачать... Ой, моя спина... просто-таки тріскає! А все через отой твій череп, Люсі!

— Він не мій. Я просто єдина, хто вміє розмовляти з ним... А яка там *дуже погана* новина?

— Тільки уявіть! Вінкмена випустили з в'язниці.

Джордж із переляку випустив рушник, а я вирячила очі: — Джуліуса Вінкмена?! Його ж засудили на десять років! — Авжеж, засудили! — кивнув Джордж. — За підпільну торгівлю артефактами, підбурювання до насильства та розграбування могил! І звільнили менш ніж через два роки! Де справедливість?!

Отакий він, Джордж. Закон, справедливість — це все, звичайно, важливо, та мене зараз більше непокоїло те, що за ґрати Джуліуса Вінкмена запроторили *ми*. А він, як відомо, мав не тільки жорстоку, а й вельми мстиву вдачу.

— Тут написано: «звільнений за зразкову поведінку», — пояснив Локвуд, ляснувши пальцями по газеті. — А ще сказано, що біля брами в'язниці його радо зустрічали дружина Аделаїда та їхній любий синочок Леопольд. На запитання репортерів Вінкмен відповів, що відтепер покінчить із торгівлею на чорному ринку і розпочне життя з чистого аркуша.

— Нас він будь-що відвідає, — зауважила я. — Йому дуже кортить нас убити.

— А може, він поки що заховається, — буркнув Локвуд.

— Навряд, — похмуро хитнув головою Джордж.

Кілька хвилин ми мовчали. За вікном досі сяяло сонце, з наших сердець іще не вивітрилася радість після вдалого завершення нічної роботи, й наші сумніви та страхи поволі зникли.

— Що ти там малюєш, Локвуде? — запитала я, розглядаючи «скатертину мислення». — Скажену капустину чи що?

— Капустину?! Це ти про мій чудовий начерк привида з розкуйовдженим волоссям? — Локвуд жбурнув ручку на стіл. — Гаразд, художник із мене не бозна-який, але я намагався замалювати обличчя того вчорашнього Поверненця. Коли він позбувся своїх кісток,

я зумів добре розгледіти його. Я сподівався, що за моїм малюнком Джордж зможе визначити, ким той привид був за життя.

— За твоїм малюнком Джорджеві доведеться вести пошуки не в архіві, а в крамниці зеленяра! — Я заплющила очі, й привид постав переді мною, наче живий. — То був чоловік середнього віку. З дуже зморшкуватим утомленим обличчям. Волосся довге й сиве. Це все, що я запам'ятала, бо найбільше мене вразили не його риси, а слова... А ти знову вирушаєш до архіву, Джордже?

— Так, тільки трохи згодом. За годину до нас повинен завітати відвідувач, — пояснив Джордж, кладучи маску на стіл, між масляною й мискою з кукурудзяними пластівцями. Після того, як із неї обтерли порошок, маска заграла яскравими барвами, а пташині пера на ній заворушились, наче хмаринка білого диму. — Що скажете про цю красуню? Маска полінезійського шамана. Я взяв її з кімнати Джесіки, — він позирнув на Локвуда. — Відімкнув учора останній ящик. Гарненька, авжеж?

Локвуд кивнув:

— Справді гарна. А більше ти нічого там не знайшов?

— Дещо знайшов. Покажу вам після обіду.

Я уважно поглянула на шаманську маску — на її насуплені брови й сердито перекошені уста — і спитала:

— Як ти гадаєш, вона містить якусь енергію?

— Нібито містить, хоч я й не відчуваю цієї енергії так, як ти, — відповів Джордж. — Якщо твоя ласка, оглянь її пізніше, Люсі. Гарзд?

— Звичайно... — кивнула я й зрозуміла, що не можу більше мовчати. Я мала негайно скинути цей тягар зі свого серця. — Локвуде, Джордже, що нам робити?

Звісно, вони розуміли, що я маю на увазі. Спогади про наші відвідини мавзолею гнітили нас цілий ранок, адже нелегко забути про Поверненця, що женетесь за тобою сходами, розвалюючись на шматки. Та ще важче було не згадувати про роботу, яку замовив у нас цей привид. Мешканець чужої могили, що став нашим клієнтом, мимоволі займав наші думки.

— Я багато міркував про Марісу, — почав Локвуд, — і вважаю, що нам слід поводитись так, ніби нічого не сталося. Ми ще багато чого не розуміємо, тож було б небезпечно розповідати комусь про наш похід до мавзолею — принаймні доти, доки ми знайдемо відповіді на всі

питання. Отже, поки що ми не пхаємо носа до чужого проса, працюємо над дрібними справами, всіляко уникаємо будь-яких прикрощів, а самі тим часом тихенько ведемо свої пошуки далі. Насамперед чекаємо знахідок від Джорджа, що вивчатиме зв'язки між Марісою та жінкою, яку ми звемо Пенелопою.

Джордж кивнув:

— Родина Фітес від самого початку перебувала на чолі боротьби з привидами. Якщо ми хочемо відшукати вирішення Проблеми, то мусимо розібратись і в таємницях цієї родини. Завдяки нашому восковому приятелю, з яким ми познайомились минулої ночі, я спробую знайти в архівах усі газети з описами останніх років життя Маріси. Можливо, пощастить натрапити на слід когось із її помічників, які химерним чином пропали саме тоді, коли було оголошено про смерть Маріси. Той привид безперечно був знайомий з нею. Правда, Люсі?

— Так, він знав її, — підтвердила я. — І досі ще сердиться на неї.

— Виходить, це хтось із найближчих її знайомих. Той, кого зрадили і вбили.

— Правду кажучи, — втрутився Локвуд, понуро беручи свою чашку з прохололим чаєм, — цей привид — постать другорядна. Насамперед ми повинні встановити, *що* сталося з жінкою, яка мала лежати в цій могилі. З жінкою, яка нібито померла двадцять років тому. Люсі, спробуй розпитати свій придуркуватий череп. Ми, врешті-решт, діємо за його вказівкою, тож я досі вважаю його найголовнішим ключем до всієї цієї таємниці.

— *Тут хтось згадав про мене?* — долинув голос, а за ним зі склянки визирнуло обличчя привида. Не бозна-який красень зазвичай, сьогодні він мав ще гірший вигляд — справжнісінький позеленілий потопельник.

Я позирнула на нього:

— Ти хоч не кривись, а то від такої гримаси молоко скисне.

— *Еге ж, я втомився!*—відповів череп. — *Цілу ніч не спав, як ви. Он ти й сама наче вичавлена, й Локвуд сидить синій, як труп на шибениці, а в Кабінса жовтий висип на підборідді .. Що це він, підхопив якусь заразу в підземеллі?*

— Це жовток від вареного яйця, — пояснила я. — Це все дурниці. Мені треба поговорити з тобою про Марісу.

Дух примружив очі:

— *Ні Нам треба поговорити про моє звільнення. Ми ж домовлялись.*

Я завагалась:

— Ні, не тут. І не зараз. Краще поговорімо про це пізніше.

— *Пізніше? Колисаме? Через піз року? Чи, може, через рік? Отак вам, жінкам, вірити!*

— Ну, гаразд. Через кілька хвилин.

Привид знову скривився:

— *Я таке вже чув! Спочатку — «через кілька хвилин», а потім за ці кілька хвилин щось станеться, ти про мене забудеш — і я так і сидітиму тут, тарабанячи пальцями по склу...*

— У тебе немає пальців, — сердито буркнула я. — Та й що тобі час — ти ж мертвий! І до того ж за кілька хвилин я про тебе не забуду! Годі вже рюмсати! — тут я підняла голову й вигукнула: — Голлі, привіт!

На дверях кухні з'явилася Голлі Манро, що саме несла в руках полотняну господарську торбину. Швиденько озирнувши нас, вона пригладила вільною рукою своє довге чорняве волосся.

— Принесла пончиків, Голлі? — Джордж не зводив очей з торбини.

— Принесла, — якимось дивним голосом відповіла Голлі. Вонахутко пройшла повз нас і заходилась викладати покупки на кухонний стіл. Робила вона це якимось знехотя, з застиглим обличчям і щільно стиснутими вустами.

— Що з тобою, Голлі? Все гаразд? — запитала я.

— Не дуже, — вона жбурнула вбік порожню торбину, взяла порожню склянку й наповнила її холодною водою. — Я зустріла в крамниці сера Руперта Гейла.

Ми всі втупились у неї. Сер Руперт Гейл, найближчий помічник Пенелопи Фітес, чудовий фехтувальник і особа вкрай небезпечна, був виконавцем найделікатніших доручень своєї господині і не боявся заради цього забруднити свої руки. А ще він славився вмінням тиснути на будь-яких Пенелопиних супротивників. Наші з ним шляхи вже неодноразово перетинались.

— *Приїхали,* — сумно промовив череп. — *Я ж казав, що ти забудеш про мене.*

Я прикрутила важіль на кришці склянки й запитала:

— Що ж він робив там, Голлі?

— Чекав на мене, — Голлі випила воду одним довгим ковтком, немовби намагаючись змити якийсь огидний присмак у роті. — Пхе, який він бридкий!

— Він погрожував тобі? — поцікавився Локвуд, далі нерухомо сидячи на стільці.

— Відверто — ні. Хіба що натякав. Ти ж його знаєш — підходить до тебе впритул, посміхається й смердить одеколоном. Казав, що перевіряє, мовляв, чи не ведемо ми «надто небезпечних розслідувань». Тобто чи не нишпоримо за Пенелопою.

— Ні, ми тепер працюємо тільки над *найбезпечнішими* справами, — відповів Локвуд. — А що він іще казав?

— Попереджав. Хоч і приховано. Якщо ми візьмемось до якого-небудь «надто небезпечного» розслідування, то це може погано для нас закінчитись. «Ви ж не хочете, щоб з вашою чудовою невеличкою агенцією сталося щось прикре. ..» Тьху! — вона поставила склянку до мийки. — А ще він хотів довідатись, де ми були минулої ночі.

Ми з Локвудом перезирнулись:

— Коли саме?

— Після півночі. Сказав, що в нього є відомості, ніби нас не було вдома.

— Вони знову стежать за нами, — зауважила я. — І що ж ти йому сказала?

— Сказала, що не знаю, бо вже була в себе вдома, — стонула плечима Голлі. — Боюся, що він зумів захопити мене зненацька.

— Усе гаразд, — спокійно відповів Локвуд. — У нас на цей випадок є алібі. Ми були в Кентіш-Тауні й знешкоджували там пару Кам'яних Молотів. Папірець про це Джордж зліпить за три хвилини.

— Уже зліпив, — обізвався Джордж. — Голлі, не засмучуйся. Скуштуй краще пончиків.

— Дякую, я краще візьму яблуко.

Джордж скрушно хитнув головою:

— Ні, яблуком тут не зарадити. Це доведено. Коли в людини нервовий струс... у мене, до речі, теж зараз струс... — він поглянув на пакунок, що лежав на кухонному столі.

— Гаразд, Джордже, діставай тарілки, — наказав Локвуд. — У нас усіх струс.

І ми всі взялися до пончиків — навіть Голлі. До речі, Джордж мав цілковиту рацію: після пончиків світ повернувся до свого звичайного стану. Тобто *майже* звичайного, бо в ньому ще залишалось чимало незбагнених речей. Маріси в усипальниці не виявилось. Вінкмена звільнили з ув'язнення. Та й зустріч Голлі з сером Рупертом теж була, врешті, надзвичайним явищем.

***

Зазвичай за діяльністю всіх психологічних агенцій наглядає ДЕПРІК — Департамент психологічних розслідувань і контролю, головна контора якого міститься в Скотленд-Ярді, в центрі Лондона. Щоб забезпечити високу якість розслідувань, ДЕПРІК має право карати винних агентів або навіть цілі агенції. Найчастіше це покарання обмежується штрафом, проте в найтяжчих випадках агенцію можуть і закрити. Щоправда, самих агентів ДЕПРІК турбує нечасто — здебільшого ця установа приділяє увагу дослідженню Проблеми.

Відтоді, як Пенелопа Фітес перебрала під своє керівництво агенцію «Ротвел», багато що змінилось. Панна Фітес тепер сама контролювала три чверті психологічних розслідувань у Лондоні й помалу захоплювала агенції, які ще залишались незалежними. Співробітники фірми «Фітес» почали займати в Скотленд-Ярді високі посади, витісняючи ветеранів ДЕПРІК. Вигадувались і запроваджувались нові правила, внаслідок чого незалежні агенції — з їхніми обмеженими ресурсами — могли відтепер працювати хіба що над найдрібнішими справами. Ба більше — контроль над ними дедалі посилювався, інспектори ДЕПРІК постійно стежили за кожним їхнім кроком і навіть за найменшого порушення правил ці маленькі агенції негайно закривали. Робилося це нібито в інтересах суспільства, хоча насправді це було звичайнісіньке полювання на конкурентів.

Зрозуміло, що й нашу — найменшу в Лондоні — агенцію «Локвуд і К°» нове керівництво ДЕПРІК не обминуло своєю увагою. Будь-якої години нам могли зателефонувати, щоб перевірити, чи вдома ми. Нас могли зупинити на вулиці й попросити показати документи, щоб підтвердити, що ми виконуємо чиясь замовлення, а не діємо самостійно. Ба більше — за нами *стежили*. Ні, шпигуни не чергували під нашими дверима, проте ми ясно відчували, що нам услід без упину

хтось дивиться. Іноді нам щастило помітити такого шпика: одного разу ним виявивсь усміхнений хлопчина, що прямував за нами до станції метро «Бейкер-стріт», іншим разом — солідний добродій у капелюсі, що стовбичив біля крамниці Арифа й спостерігав, як ми проходимо повз неї. Часом такі зустрічі траплялись нам по кілька разів на тиждень, часом нас не турбували по два-три тижні поспіль. Це нібито «випадкове» стеження також мало свій прихований зміст: нам ніби нагадували, що «Локвуд і К°» — це така дрібнота, що на неї можна *майже* не звертати уваги.

За всім цим ми відчували тверду руку Пенелопи Фітес. Їй кортіло знати геть про все, що ми робимо. Одначе вона забувала, що агенцію «Локвуд і К°» так легко не переполохати.

Коли до нашого будинку № 35 на Портленд-Роу несподівано заходили інспектори ДЕПРІК, вони завжди заставали одне й те саме видовище. Джордж у підвалі порався біля мийки, намагаючись відіпрати плями ектоплазми зі своїх джинсів. Локвуд сидів у халаті, сьорбав з чашки чай і записував до журналу відомості про Гостей, знищених минулої ночі. А ми з Голлі розкладали по місцях наше знаряддя й готували щойно знайдені Джерела до відправлення в крематорій. Інспекторам залишалось хіба що погортати наш робочий журнал, зробити копії з останніх угод та відгуків, випити чаю з печивом на ласкаве запрошення Локвуда і, чемно вклонившись, піти собі.

Та тільки-но вони виходили, як ми замикали двері і розпочинали *справжню роботу*. Зовні ми здавалися звичайною невеличкою агенцією, що розслідує дріб'язкові справи — на зразок яких-небудь Кам'яних Молотів. Насправді ж ми мали свою власну мету. Таке подвійне життя давалось нам взнаки, і кожен з моїх колег пристосовувався до нього як міг.

Голлі ставилась до цього всього, як і до будь-яких інших труднощів, спокійно й сміливо, рішуче дивлячись уперед. Чи під час таємного проникнення до мавзолею Фітес, чи під час несподіваного допиту на вулиці — вона завжди залишалась тією самою незворушною Голлі Манро. Уявити її по-іншому було просто неможливо, а її спокій не раз переконував мене в тому, що не все так похмуро й моторошно в нашому світі. Раніше ця її незворушність сердила мене вкрай, однак тепер вона стала для мене джерелом упевненості в своїх власних

силах. Я знала, що волосся Голлі ніколи не розкуйовдиться, що їй личитиме будь-який одяг, а темна, кавового кольору шкіра залишиться гладенькою від мінеральної води та салатів із свіжої зелені. Зовні Голлі завжди буде контрастом для мене, шанувальниці гамбургерів та печива. Так, вона ніколи не зміниться — і зараз це чомусь тішило мене.

Джорджева стійкість мала інший характер. Зовні він анітрохи не здавався рішучим — товстий, ледачкуватий нечупара, волосся якого майже не торкався гребінець. Його опецькувате, невиразне обличчя аж ніяк не натякало на вперту, непоступливу вдачу, яку вважали за ваду навіть ті Джорджеві вороги, що визнавали за ним талант дослідника. Для них Кабінс був млявим збирачем відомостей, анітрохи не зугарним до справжніх сутичок із потойбічними силами, — таким собі дурником, що вміє лише гортати газети, зручно вмовстившись у кріслі.

І тут вони помилялись у всьому. Джордж був неперевершеним дослідником. Він без утоми нишпорив по всіх архівах та бібліотеках, шукаючи ту одну-єдину зачіпку, що могла стати навіть найменшим ключем до майбутнього розслідування. Тут він виявляв шалену рішучість і залізну волю. Полюючи за відомостями, він ставав схожим на мисливського пса, що не заспокоїться, поки не вчепиться в здобич — у факт, який може стати для нас вирішальним. Тут він не знав утоми. Навалу привидів він сприймав як особистий виклик для себе, і що суворіше агенція «Фіттес» забороняла Джорджеві ці дослідження, то глибше він заривався в суть Проблеми.

І, нарешті, з нами був Локвуд — наш визнаний керівник.

Він був центром, круг якого обертались ми всі — навіть Квіл Кіпс, наш колишній суперник, що віднедавна став нашим новим помічником; навіть Костомаха-Фло, що навіювала страх на береги Темзи й мала славу найвідомішої з лондонських продавчинь артефактів — принаймні через сморід, яким незмінно тхнуло від неї. Непомітні на міських вулицях, заповнених привидами, Кіпс і Фло часто виконували наші таємні доручення. Вони робили це лише тому, що Локвуд просив їх. Його слова їм цілком вистачало.

Секретом такого Локвудового впливу — як і його вміння опиратися будь-яким підступам агенції «Фіттес» — було властиве йому поєднання негамовного завзяття з неймовірним спокоєм. Мало що могло б вивести його з рівноваги. Він завжди здавався незворушним,

будь-який виклик приймав з легенькою усмішкою, що не заважало йому тут-таки перейти до рішучих дій у відповідь. Цю Локвудову манеру реагувати на небезпеку завжди відчували на собі привиди; тепер настала пора познайомитись із нею і його живим суперником. Він ніби заряджав усіх своєю енергією, при цьому, однак, тримаючись на певній відстані від колег.

Із цього правила, проте, існував один виняток.

Найбільше з усіх нас Локвуд довіряв мені. Ми з ним завжди були близькі, та ще дужче зріднилися після того, як п'ять місяців тому я повернулася до агенції, з якої раніше звільнилася. Відтоді ми більше часу проводили разом — і за роботою, й за відпочинком. Мені було добре поряд з ним, а йому — поряд зі мною, й це було очевидним для нас обох. Гадаю, що вдвох нам з Локвудом було краще, ніж будь-кому з нас із кимось іншим.

Гарна новина, авжеж? Гарна. Проте було тут і дещо не дуже гарне. І я достеменно не знала, чому так вийшло.

Мандрівка світом мертвих, яку здійснили ми з Локвудом, укрившись удвох однією вцілілою шаманською накидкою, назавжди змінила нас і ніби віддалила від наших друзів. Ніхто з них не міг навіть уявити того, що довелося побачити нам. Спогади про цю подорож не давали нам заснути. Знадобилось кілька тижнів, щоб ми нарешті оговтались. Моє волосся зачепила сивина; такі самі сиві пасма з'явилися і в Локвуда. Правду кажучи, ця мандрівка так вразила нас, що ми пов'язували з нею геть усе, що відбувалося з нами потім. Тому я й не могла зрозуміти, чи нас так зблизила саме ця подорож, чи на те була якась інша причина.

Те, як Локвуд дивився на мене, тінь безпорадності в його очах, ті погляди, якими ми тихенько обмінювались за спинами в наших друзів, — що, власне, так вабило нас одне до одного? Чи проста симпатія, чи спільно пережиті нами пригоди?

А це, звісно, велика різниця.

Зрозумійте мене правильно — я раділа нашій з Локвудом приязні. Просто мені кортіло в усьому розібратись.

Не додавало ясності й те, що Локвуд ніколи не говорив про свої почуття. Я й сама теж не наважувалась зачепити цю непросту для мене тему. Та й те, що ми без упину крутилися, як мухи в окропі, стикаючись то з привидами, то з інспекторами ДЕПРІК, шукаючи тим

часом вільні хвилини для подальшої розгадки Проблеми, теж ніяк не допомагало мені.

А нині ще й клієнти постукали в наші двері аж за пів години до призначеного часу, щоб підсипати трохи перчику в наше шалене життя.

5

Тільки-но ми доїли пончики, як на дверях задзеленчав дзвінок. Його відлуння згасло десь у глибині будинку.

Локвуд насупився:

— Щось вони в дідька зарано... Чи готові ми прийняти їх?

— Торт на кавовому столику, — відповіла Голлі. — А у вітальні, як завжди, не прибрано. — Вона пішла до дверей, розпорядившись дорогою: — Джордже, постав, будь ласка, ще раз чайник. Локвуде, Люсі, у вас є пів хвилини, щоб дати лад вітальні!

До цього ми вже звикли. Вже через двадцять вісім секунд подушки на кріслах у вітальні лежали як слід, соляні бомби були сховані до шафи, а вікно, що виходило в садок, позначений барвами сонячного вересневого дня, — широко відчинено. На кухні, судячи з брязкоту, Джордж розташовував на таці чайний посуд. Упорядкувавши вітальню, ми з Локвудом стали біля кавового столика, чекаючи на гостей.

Їх було двоє, й вони справили на мене дивне враження. Старший виявився гладким коротуном у пошарпаному яскраво-жовтому піджаку в чорну клітинку, зі шкіряними латками на ліктях. Із-під нього визирали сіра жилетка, яка щільно облягала кругленьке черевце гостя, й біла сорочка з розстебнутим коміром, з якого стирчали жорсткі сиві волосинки. До цього всього додавалися ще й темно-червоні вельветові штани. Обличчя коротуна теж було червоне, що виразно свідчило про його пристрасть до чарки. З-під старого зеленого капелюха вибивалися буйні сиві кучері; ніс скидався на картоплину, вуста були великі, повні, а очі — маленькі, блискучі, що майже без упину бігали туди-сюди, ніби уникаючи вашого погляду.

Поряд із ним стояв довготелесий худорлявий юнак у потертих джинсах та мішкуватому светрі, який не приховував, а радше підкреслював його статуру. Ніс у юнака був довгий, тонкий, трохи гачкуватий, на голові купчилось переплутане чорняве волосся, а шкіра біліла, наче молоко. На відміну від старшого, його обличчя нерухомо застигло — я навіть побоювалась, чи бачить він нашу вітальню взагалі.

— Це пан Льюїс Тафнел, — оголосила Голлі. — Пан Таф-нел і... — вона поглянула на юнака.

— І Чарлі Бад, — підказав пан Тафнел. — Проходь, Чарлі.

Вітаючись, пан Льюїс Тафнел ступив нам назустріч, уклоняючись і торкаючись крисів свого капелюха. Чарлі, не беручи в цій церемонії участі, байдуже стояв поруч. Химерна була парочка, що й казати, та найбільш несподіваною виявилась одна подробиця, яка впала мені в око дещо згодом.

Чоловік тримав юнака на ланцюзі.

Тонкий, новенький, начищений — але то був *ланцюг*. Він закінчувався мотуззяною петлею, міцно зашморгнутою на зап'ястках хлопця.

Я позирнула на Локвуда, щоб побачити, чи помітив він ланцюг. Так, помітив. І не лише він. Джордж заціпенів на порозі вітальні з тацею в руках. Голлі, що стояла позаду гостей, відчайдушно махала нам руками.

Відвідувачі тим часом підійшли до кавового столика. Пан Тафнел без запрошення вмовився на канапі. Юнак спочатку залишився стояти, та врешті пан Тафнел натис йому на плече своєю волохатою долонею й посадив біля себе. Ледь чутно брязнув ланцюг, і врешті запала тиша.

Мовчки, одне за одним, ми теж посідали.

Локвуд кахикнув, приходячи до тями, й заговорив:

— Е-е... доброго ранку. Я — Ентоні Локвуд. А тепер, пане Тафнел...

— Звіть мене Луї! — перервав його гість, знімаючи з голови зеленого капелюха. — Просто Луї! Я люблю, коли мене звуть саме так, без жодних церемоній. Я власник «Театру Тафнела», а також «Кімнати чудес Тафнела» і «Дивовижного пересувного ярмарку розваг Тафнела». Зараз я у відчаї. В моєму театрі завівся злий привид, і це може розорити мене! — він напоказ, по-акторському зітхнув і зненацька побачив на столику торт, приготований Голлі. — О, ви припасли мені трохи ласощів до чаю? Чудовезно!

— Правду кажучи, ми *всі* сподівались випити чаю з цим тортом, — зауважив Джордж.

Локвуд підняв руку:

— Перш ніж переходити до *нашого* торта чи *вашого* привида, я хотів би дещо обговорити... — він трохи помовчав, сподіваючись, що пан Тафнел сам здогадається, про що тут ітиметься. — Гаразд, — урешті сказав він. — Річ у тім, що ми всі помітили ланцюг, на якому...

— Ланцюг? — ніби трохи здивовано перепитав пан Тафнел, і його обличчям ковзнула квולה усмішка. — Оцей ланцюг? Це, бачте, задля безпеки самого Чарлі Бада. Не переймайтесь.

Локвуд насупився:

— Тобто як це?..

— Бідолаха Чарлі не завдасть вам жодної шкоди! — пан Тафнел погладив юнака вільною рукою по голові. — Просто він трохи не при собі... Бачите на столі ніж для торта? Якби я не тримав Чарлі на ланцюзі, він уже вгородив би цього ножа собі в серце. І лежав би тут мертвий, заливаючи кров'ю ваш гарненький килим.

Ми поглянули спочатку на килим, тоді на ніж, а далі — на хлопця, що тихо й замислено сидів собі.

— Він ударив би себе ножем? — перепитала я.

— Неодмінно.

Голлі присіла на поруччя Джорджевого крісла:

— Пане Тафнел, якщо Чарлі... е-е... хворий, то його краще відвезти до лікарні.

— Ніякі лікарі не допоможуть йому, панночко, — скрушно хитнув сивою головою Луї Тафнел. — Які там лікарі? Пхе! Хотів би я побачити, як вони його лікуватимуть. Помацають, послухають, напхають пігулками, а з нього тим часом витікатиме життя! Ще день чи два — і він обернеться на труп, і жоден лікар тут нічого не вдіє. Змарнований час — ось що таке ваша лікарня! Ні, панночко, нам потрібні *ви*. Тому ми й завітали сюди.

Знову запала тиша. Ми чули, як закипає чайник на кухні.

— Пробачте, — сказав нарешті Локвуд. — Я не дуже розумію, як ми можемо допомогти цьому юнакові. Спочатку ви поскаржились, що у вашому закладі завівся злий привид...

— Оцей привид і зурочив Чарлі, — перервав його пан Тафнел.

Ми знову втупились у хлопця. Він мовчки, нерухомо сидів, буравлячи невидючими очима порожнечу.

— Він зазнав дотику привида? — запитав Джордж.

— Так, тільки не *фізичного*, — пояснив пан Тафнел. — Ця тварюка причарувала Чарлі й заволоділа його серцем, а тепер помалу висотує з нього життя. Ще ніч або дві — й вона затягне його на той світ, — уперше за час нашої розмови очі пана Тафнела зупинились на Локвуді.

— Якщо ви знищите її, то це розірве їхній зв'язок, і Чарлі, можливо, повернеться до життя. А може, й не повернеться, хтозна.

Локвуд у кріслі схрестив ноги й випростав спину. Ланцюг на хлопцеві явно не подобався йому, проте рішення він уже прийняв.

— Розкажіть нам усе до ладу, — мовив він.

Я підхопилась:

— Тільки спершу, мабуть, випиймо чаю.

— І використаймо цей ніж для торта за призначенням, — підхопив Джордж.

— Пречудово, — зрадів пан Тафнел.— Я дуже люблю торти. А Чарлі Бадю, будь ласка, нічого не пропонуйте. Він тепер не їсть.

Я вирушила до кухні, щоб заварити чай. Повернувшись, я побачила, що Джордж уже встиг порізати торт і зараз схвильовано поглядає на гладеньке черевце гостя. Пан Тафнел, своєю чергою, теж розглядав нас, і я помітила, що найдовше він придивлявся до мене й Голлі.

— Гаразд, — зауважив він, коли я подала йому чашку. — Ви — гарненькі дівчатка. Справжні красуні. Я міг би знайти вам роботу, якби ваша невеличка агенція несподівано закрилась, — він лагідно всміхнувся, блиснувши дрібними нерівними зубами. — Дві коротенькі сукенки, трохи блискіток, китичок — і виходьте на сцену хоч зараз.

— Цікава пропозиція, — зазначив Локвуд. — Джордже, занотуй собі на пам'ять... А зараз, поки ми залишаємось агентами-оперативниками, чим ми можемо стати вам у пригоді?

— Розкажіть нам про цей привид, — суворо додала Голлі, розгортаючи записник. — Який він із себе, коли з'являється. .. і яким чином діє на цього бідолашного юнака.

Пан Тафнел обережно поставив собі на коліно тарілочку з тортом:

— Від цього привида постраждав не тільки Чарлі. Був у нас і смертельний випадок. Мій театр перестав бути безпечним місцем для хлопців — і все через неї, — відкусивши здоровенний шмат торта, він заходився понуро жувати його. — Гаразд, розповім вам якомога коротше. Я людина заклопотана й не можу сидіти тут цілий день і ласувати. Отже, до діла. Ви, напевно, чули про «Дивовижний пересувний ярмарок розваг Тафнела». Наша родина володіє ним уже з сотню років. Мій небіжчик-татусь, старий Френк Тафнел, об'їздив з ним цілу країну. Та відтоді, як з'явилась Проблема, подорожувати

стало небезпечно, тому останні двадцять років ми сидимо в Стретфорді, на сході Лондона. Там є старий театр «Палас» — йому вже зо дві сотні літ, та він і досі ще в порядку. У ньому ми показуємо свої фокуси й циркові вистави, а «Дивовижний ярмарок» тепер постійно діє на площі перед театром. Тут тобі й вистава, й кімната чудес, і ярмарок — і все за якихось десять фунтів! Десять фунтів за незабутню втіху!

А в неділю ще й безкоштовні гарячі ковбаски для дітей! Тепер вам зрозуміло?

— Так, — відповів Локвуд, ліниво виглядаючи у вікно. — Ви, здається, згадали щось про привида...

— Так! Він з'являється ночами й ходить коридорами театру в подібні жінки в накидці. Гърна, чарівна, осяйна, але люта й підступна... — пан Тафнел знову скрушно зітхнув. — Одного з моїх хлопців вона вже згубила, а Чарлі Вад — наступний у черзі. Подивіться на якогось хлопчину — і квит: він уже ні про що, крім неї, й думати не може. Знаєте, як вони її звать? — він нахилився вперед і прошепотів: — *Нещадна Красуня...*

Тільки-но вщухли останні звуки його шепоту, як блідий Чарлі Вад, що досі сидів, наче закам'янілий, низько й болісно застогнав. Цей стогін пролунав так лячно, що аж волосинки на моїх руках стали дибки.

Пан Тафнел міцніше стиснув кінчик ланцюга, проте хлопчина більше не ворушився.

Якусь хвилину ми сиділи мовчки.

— Нещадна Красуня... — так само пошепки повторила Голлі. — Ім'я зі стародавньої балади^[1]... І вони її так і звать?

— Саме так.

— Вона, мабуть, дуже гарна з себе?

— Ні. Це просто її ім'я... тобто сценічний псевдонім. Ми знаємо, чий це привид... хіба я не сказав вам про це? Нещадна Красуня... Вона була актрисою, виступала в середині минулого століття. Справжня зірка — чарівна й жорстока. Ось, подивіться... — він дістав із жилетної кишені засмальцьований, пожовклий згорнутий аркуш паперу й спробував непомітно передати його нам через стіл. — Тільки, заради Бога, зробіть якимось так, щоб це не помітив Чарлі Вад.

Локвуд розгорнув папірець. Я нахилилась ближче, щоб розгледіти, що там таке. Джордж і Голлі підхопились зі стільців і стали за нашими плечима.

То була театральна афішка, надрукована чорною й золотою фарбами. На афішці ми побачили зображення молодої білявки серед клубів золотавого диму. На ній було... те, що було на ній, узагалі важко назвати вбранням: смужка шовку, що облягала пишне жіноче тіло, перлове намисто на шиї й «трохи блискіток та китичок», як нещодавно висловився пан Тафнел. Жінка мала виразно «східний» вигляд — підведені брови, браслети на зап'ястках довгих тонких рук, висока тіара на золотавому волоссі, що перепліталось з кільцями диму... Наполовину примружені очі ховались під густо нафарбованими віями. Голова трохи відхилена назад, вуста манливо розтулені — відразу не зрозумієш, чи вона вабить до себе, чи кепкує, а може, те й друге разом... Унизу, просто на хмаринках диму, виднів чіткий чорний напис:

НЕЩАДНА КРАСУНЯ!

Королева ілюзій у виставі «ПОМСТА СУЛТАНА»

Ще нижче дрібними літерами було додано адресу театру «Палас» і дату виступу: понад дев'яносто років тому.

Пан Тафнел тим часом упорався ще з одним шматком торта.

— Легендарна, як бачите, була красуня, — сказав він.

— Умгу, — обіззався Джордж.

— Як на мене, їй варто було б трохи схуднути, — зауважила Голлі.
— А ти що скажеш, Люсі?

— Згодна.

Пан Тафнел буркнув:

— Кажуть, вона мала вкрай жорстоку вдачу. Одним-єди-ним поглядом причаровувала першого-ліпшого хлопця. І ця сила перейшла до її привида.

— І цей привид з'являється у вашому театрі? — перепитав Локвуд, далі вивчаючи афішку. — Чому ви певні, що це саме вона, пане Тафнел?

— Тому, що Нещадна Красуня зустріла свою моторошну смерть на сцені цього театру. Вона була ескапологісткою, чули про такий жанр? Це артистка, що вміє звільнитись від будь-яких ланцюгів чи пут. На її

вистави, в яких Красуня дивом уникала смерті, сходився цілий Лондон. Найвідоміший її номер — той самий, про який ідеться в цій афішці: «Помста султана». Красуню замикали в ящику, схожому на труну, обмотували його ланцюгами, а потім артисти, що виконували роль султанської варти, прохромлювали труну шаблями, а зсередини тим часом лунав дикий вереск. Це, зрозуміло, був лише фокус. Насправді Красуня на той час уже вискакувала через потаємний прохід під труною і тікала вниз, під сцену. А коли варта припиняла колоти шаблями ящик, поверталась туди цілісінькою. Все дуже просто. І все тривало як слід аж до того фатального вечора...

Пан Тафнел помовчав, ковтаючи черговий шматок торта. Дивна річ, як він із повним ротом розповідав цю всю історію, ще й з такою акторською виразністю. Поки він говорив, з його рота на наш кавовий столик падав справжній дощ із крихт.

— Дехто казав, ніби це влаштували колишні відкинуті залицяльники Красуні, — провадив він. — Інші наполягали, що то був просто нещасний випадок, бо помічник, що сидів під сценою, забув відкрити прохід. Будь-що того вечора Красуні не вдалося втекти під сцену зі свого ящика. Коли труну почали штрикати шаблями, вона була всередині — і її вереск тоді був справжнім.

— Уявляю, що пережили тоді глядачі, — скривилась я.

— Спочатку, — пояснив пан Тафнел, — ніхто не зрозумів, що сталось. Глядачі подумали, що кров — це теж частина вистави. А далі, звичайно... — він ковтнув чаю з чашки. — Сподіваюсь, я не дуже збентежив вас?

— Хіба що зовсім трохи, — відповів Локвуд, розглядаючи засипаний крихтами столик. — Гаразд, ви розповіли нам, як вона померла. А тепер, будь ласка, переходьте до привида.

Наш відвідувач кивнув:

— Після полудня в нашому театрі триває вистава. Вечірніх вистав ми не даємо, бо глядачі мають повернутися додому завидна. Наші вистави — це переважно традиційні циркові програми: повітряні гімнасти, жонглери, клоуни, партерні акробати. Здебільшого це дорослі люди, хоча серед служників у мене є кілька молодих хлопців, що прибирають сцену після вистави й готують її до наступного дня. Якось два такі хлопці підійшли до мене й сказали, ніби бачили жінку, що ходила коридорами театру саме тоді, коли вони прибирали сцену.

Це було перед самісіньким заходом сонця. Хлопці подумали, що то заблукала якась глядачка, й вирішили допомогти їй вибратись надвір, та в коридорі тоді вже нікого не було. Ще через кілька днів одна дівчина-прибиральниця проходила перед закриттям театру повз гримерні і краєм ока побачила, що в одній із них стоїть жінка в чорній сукні. Коли дівчина повернулась, гримерна була вже порожня.

— Похмура історія, — зауважив Локвуд. — Що ж ви зробили?

— Нічого. Ми ж не залишаємось у театрі після заходу сонця, еге ж? А ці пригоди трапилися ще завидна. От я й вирішив, що нам нема чого боятись... аж поки не сталось лихо з Чарлі та бідолашним Сідом Морісоном, — пан Тафнел укотре зітхнув і скуйовдив свої сиві кучері.

— То що ж сталося з Чарлі, пане Тафнел?

— Це відбулось надвечір, три дні тому, — пояснив наш відвідувач. — Надворі вже почали засвічувати захисні ліхтарі. Сара Перкінс, наша помічниця режисера, забула за кулісами свій плащ. Повернувшись по нього, вона побачила Чарлі Бада — той ішов коридором, що вів на сцену, дивився невидючими очима вперед і посміхався, наче сновиди. А в дальньому кінці коридору Сара помітила жінку, за якою прямував Чарлі. Жінка була чорна, як примара, хоч у коридорі — та й в усьому театрі — ще горіло світло... Чарлі простував за тією жінкою слухняно, як на припоні, — пан Тафнел значуще позирнув на нас. — Ну, Сара тут не стала марнувати часу. Наздогнала Чарлі, перечепила його й повалила на підлогу. І тієї ж миті побачила, як попереду — там, де бовваніла чорна жінка, — щось спалахнуло, далі всі лампи згасли, а за мить засвітилися знову... Чорна жінка зникла, а Чарлі залишився живий, тільки відтоді перебуває в тому стані, в якому ви бачите його зараз.

— Ваша помічниця режисера дуже смілива, — зауважила я.

— Авжеж, — кивнув пан Тафнел. — Сара—дівчина метка, як ви. Не така тендітна й беззахисна, як ваша приятелька... — він знову вишкірив свої нерівні зуби до Голлі.

— Ми з Люсі обидві вміємо постояти за себе, — заперечила Голлі.

— Зрозуміло, — втрутився Локвуд. — Отже, через цю тварюку Чарлі опинився на порозі смерті. А тепер розкажіть про бідолашного Сіда Морісона.

Пан Тафнел згорбився й схилив голову.

— Сід був помічником нашого фокусника. Учора надвечір він був на сцені — готував реквізит до сьогоднішньої вистави. Одна з наших служниць — Трейсі — саме підмітала тоді підлогу в залі. Зненацька вона відчула холод, підняла голову й побачила, що Сід не сам, а поруч із ним стоїть жінка. Стояла вона обличчям до зали, проте Трейсі ніяк не могла розгледіти її рис — заважала тінь, хоч в усьому театрі було увімкнено лампи. Далі дівчина побачила, що жінка прослизнула за куліси. Не пішла, а саме прослизнула, ніби пропливла туди спиною вперед, навіть не обернувшись. А Сід подався за нею. Не побіг, а пішов упевнено, не зупиняючись, аж поки зник за кулісами.

— Ця Трейсі не намагалася зупинити його? — запитала я.

— Каже, що хотіла окликнути, проте не могла чомусь ні говорити, ні навіть поворухнутись. Отямилась вона лише після того, як Сід пропав за кулісами. Тоді Трейсі зійшла бічними східцями на сцену й теж побігла за куліси. І побачила там таке огидне видовище, що...

— Розповідайте далі, — сказала Голлі. — *Знаєте*, скільки всяких привидів ми надивились? Прошу!

Пан Тафнел сприйняв це зауваження цілком сумирно й тихо, без колишніх своїх акторських штучок, продовжив:

— За кулісами Трейсі знову побачила Сіда з тією жінкою, їй здалося, ніби вони обіймаються, принаймні жінка пригорнулася до Сіда, а обличчя притулила йому до шиї. Трейсі злякалась, вона помітила, що такий дужий хлопчина, як Сід, перетворився в обіймах тієї жінки на мляву дитину. Потім жінка відсахнулася — Трейсі каже, ніби жінчині руки простісінько пройшли крізь Сідове тіло, — і хлопець упав на підлогу, мов купа лахміття. Коли Трейсі підбігла до нього, він був уже мертвий, а на його блідому обличчі застигла моторошна усмішка.

Локвуд затарабанив пальцями по коліну:

— А куди поділася примарна жінка?

— Зникла ще до того, як Сід упав мертвий.

— Запізно ви прийшли до нас, пане Тафнел. Запізно. Ви мали завітати сюди відразу після того, як Чарлі залишився живий...

— Так, я знаю, — пан Тафнел невдоволено роздивлявся на власні руки. — Знаю. Та якби поповзли чутки про те, що в театрі завівся привид... хто приходив би відтоді на наші вистави?

— Це все одно краще за нові смертельні випадки, — зауважила Голлі.

— А що він за хлопець, ваш Чарлі? — помовчавши, запитав Джордж. — Я маю на увазі, коли він при собі...

— Тихий. І хворобливий. У нього слабкі легені, тому він не придатний до важкої роботи. Мало хто погодився б узяти його до себе. Тільки не я. Я — добра душа. Дав йому й прихисток, і роботу.

— А Сід теж був хворобливий?

— Ні, Сід — силач і здоровань. Він був чудовий маніпулятор.

Запала тиша. Тоді Локвуд промовив:

— Он як? Цікаво...

— Хіба ви не знаєте, хто такий маніпулятор?

— Правду кажучи, не знаю.

— Це фокусник. Майстерність рук... і таке інше. Хоч він вважався лише помічником нашого ілюзійніста, він уже працював з глядачами самостійно. Що він робив? Діставав із вух глядачок курячі яйця, роздирав двадцятифунтові банкноти й потім витягав їх цілими з рукавів глядачів — і все це швидко, спритно, з усілякими жартами. Одне слово, розігрівав публіку перед виставою. Усе було гаразд, аж поки він закохався в одну повітряну гімнастку, білоруску...

— Що ж тут поганого, що він закохався?

— Вона не відповідала на його почуття. Я благав її, щоб вона була з ним ласкавіша, бо це — заради наших спільних інтересів, та ця гімнастка анітрохи не зважала на мої прохання. А Сід страждав від нещасного кохання. Тинявся під вікнами її вагончика. Не спав. Перестав їсти. Працював абияк, упускав на землю яйця й монети, розкидав на всі боки карти. Жах та й годі. Якби Сід не помер, я врешті звільнив би його.

— Вважайте, що він позбавив вас від клопоту, — зауважив Локвуд, далі тарабанячи по коліну пальцями. — До речі, як звуть цю гімнастку-білоруску?

— Керол Блірс.

— Щось ніби не дуже слов'янське ім'я...

— Білорускою була її бабуся по лінії матері. Принаймні так каже вона сама. У неї такі міцні стегна, що вона може жбурнути на десять футів дорослого чоловіка-гімнаста, й цього мені вистачає... Тут залишився ще шматочок торта, можна, я візьму його собі? — не

звертаючи уваги на відчайдушне Джорджеве зітхання, пан Тафнел підхопив останній шматочок із спорожнілого тареля. — То як, чи допоможете ви мені? Тобто... чи врятуєте від привида, що вбив Сіда, а тепер ще й може перелякати всіх моїх глядачів?

— Коли це все почалося, пане Тафнел? — запитав Локвуд, утупившись у стелю.

— Що ви маєте на увазі? Привида? Чи Сідову закоханість?

— Привида.

— Два-три тижні тому.

— Дякую. А хто ще бачив привида, крім Чарлі Бада, Сіда й тих двох дівчат?

— Дехто з касирок, наша гримерка Ванеса... і, здається, продавчиня морозива.

— І всі вони вижили?

— Так, тільки ще й досі тремтять зі страху. У Ванеси аж волосся посивіло.

— Інакше кажучи, всі жертви Нещадної Красуні — чоловіки? — запитала Голлі.

— Так. Жоден чоловік не може встояти перед її чарами. І тоді, коли вона була жива, й по смерті. На вашому місці я не забував би про це, пане Локвуд. І на місці вашого приятеля теж.

— Нічого, ми з Джорджем витримаємо її чари, — реготнув Локвуд. — Правда, Джордже? Гаразд, пане Тафнел, ми завітаємо до вас. Дайте нам двадцять чотири години, й ми розплутаємо цю загадку. Як ви гадаєте, Чарлі проживе ще добу?

Наш гість поглянув на прикутого до нього хлопця, що й досі сидів, зирячи перед собою байдужими очима.

— Сподіваюсь, що проживе... Тільки, будь ласка, пане Локвуд, не гайтеся!

Я щиро зраділа, побачивши, що наші клієнти збираються йти. Один з них мені відверто не подобався, другий викликав жаль. Тож я охоче повела їх до виходу.

Відчинивши двері, я побокувала. Пан Тафнел уклонився мені й на мить послабив стиснутий у руці кінчик ланцюга. Тієї ж миті Чарлі Бад шарпонувся вбік, висмикнув ланцюг з руки пана Тафнела й відлетів до стіни, біля якої був стояк із рапірами. Скрученими мотузком руками Чарлі схопив Локвудову рапіру — її клинок блиснув у промінні

вранішнього сонця — і кинувся вперед, сподіваючись прохромити собі живіт. Проте руки в нього виявились закороткими, а клинок — задовгим. Вістря рапіри влучило в шкіряний ремінь Чарлі й там застрягло.

Поки юнак намагався витягти клинок, я вже наскочила на нього й притисла лезо рапіри до підлоги, а пан Тафнел натяг ланцюг і вхопив Чарлі за руку. Хлопець люто, відчайдушно, з несподіваною силою пручався. Покотившись разом по підлозі, ми налетіли спочатку на вішак, а далі — на столик для ключів. За увесь цей час Чарлі не зронив ні слова, лише дивився мені просто в очі. Нарешті пан Тафнел важко вдарив Чарлі в скроню, і я витягла рапіру з його рук.

Чарлі тут-таки, як і перед тим, збайдужів до всього, немовби хтось клацнув над ним невидимим вимикачем. Обличчя його знову поблідло й змертво. Вже не пручаючись, він дозволив вивести себе за двері, на сонце.

— Пробачте, — сказав мені пан Тафнел, обернувшись уже на воротах. — Тепер ви зрозуміли, що наша єдина надія — відшукати й знищити цього привида? Будь ласка, зробіть усе можливе, щоб допомогти нам!

Сказавши це, він однією рукою підняв свого потертого зеленого капелюха, другою напружив ланцюг — і пішов, ведучи за собою вулицею хлопчину.

6

Якщо пан Тафнел із своєю сумішшю театральних декламацій зі слизькими вивертами майже не зворушив нас, то нещасне становище Чарлі Бада вразило по-справжньому. За словами Локвуда, який краще за нас усіх знався на таких речах, це був рідкісний випадок безконтактного дотику.

— Схоже на звичайний дотик привида, — пояснював він, — тільки цього разу привид заволодів не тілом, а свідомістю жертви. Людина після цього втрачає волю до життя і поволі сама себе підводить до смерті. Тафнел каже правду: тільки знищивши цього привида, ми зможемо розірвати цей згубний зв'язок.

— Бідолашко, — зітхнула Голлі, що саме прибирала вітальню за нашими гостями. — Який це жах — самому бажати собі смерті!

— А ви бачили його скам'яніле, байдуже обличчя? — додав Джордж. — Страх та й годі!

— І очі геть порожні, — зауважила я. — Навіть коли ми боролися, в них не було нічогісінько.

— Це все свідчить, що на Чарлі напав дуже сильний привид, — підсумував Локвуд. — А це означає, що я й сам не піду, і вас не підпущу до нього без належної підготовки. Джордже, чи не міг би ти розвідати щось в архіві про цю... е-е... циркачку? А я тим часом замовлю ще знаряддя. Половину наших запасів ми залишили вчора в мавзолеї...

— Роботоньки нівроку, — буркнув Джордж. — Маріса, Проблема, а тепер ще й ця Нещадна Красуня... Гаразд, Локвуде, я піду. Тільки спочатку покажу, *що* я знайшов, коли розбирав речі твоїх батьків. Можна?

Ми рушили вслід за Джорджем на другий поверх. То було місце, куди інспектори з ДЕПРІК, перевіривши нашу контору в підвалі, ніколи й не здогадувались зазирнути. Для нас це було чудово, бо саме там, нагорі, містилась наша невеличка Країна Див — темна, страхітлива, повна речей, небезпечних і для фізичного, й для психічного здоров'я людини. Ні, я маю на увазі аж ніяк не Джорджеву спальню. Йдеться про іншу кімнату, що колись належала Локвудовій

сестрі Джесіці, — ту саму, де вона померла. В кімнаті досі зберігся її Смертний Вогонь, моторошний зовні, проте цілком нешкідливий. Він виднів над ліжком Джесіки, накритим смугастим матрацом, а вздовж стін громадились ящики з вицвілими наліпками, виданими на митницях часто-густо в далеких чужих країнах. Частину підлоги в кімнаті було розчищено й оточено колом із залізних ланцюгів, усередині якого лежали речі, знайдені в ящиках, — речі досить химерні, небезпечні й недозволені.

Там були маски у вигляді диких тварин та потворних духів, дві нещодавно виявлені накидки (одна вкрита пір'ям, а друга — вилинялим хутром), чудернацькі конструкції з кісток, намистин та жил якихось тварин — Локвуд казав, ніби це пастки на привидів з острова Ява. Були глиняні горщики й глечики, запечатані свинцем та воском. Саме з цими горщиками ми поводились найобережніше, бо саме з такої розбитої посудини сім років тому вирвався дух, що вбив Джесіку Локвуд.

Усі ці трофеї були надзвичайно цінні. Прихильники Культу Привидів, що зазвичай проводили свої паради на Трафальгарській площі, усі як один попадали б перед нашою колекцією навколішки. Будь-який дослідник із лабораторій агенції «Фітес» за можливість оглянути наші скарби охоче віддав би рідну бабусю. Багаті колекціонери гризлися б за них на смерть, а продавці артефактів приставляли б нам уночі ножі до горлянок. Що ж до інспектора Барнса з ДЕПРІК, то він просто заарештував би нас і відібрав усе це добро. Тепер, сподіваюсь, вам зрозуміло, чому про нашу колекцію не знав ніхто, крім нас самих, Кіпса та Фло.

Ми стали на дверях і зазирали до кімнати. Джордж увійшов усередину й показав нам на ряд запилюжених зелених пляшок, вишикуваних усередині залізного кола:

— Ось що я вчора знайшов тут. Пляшки-пастки на духів. Шаман кидав до пляшки Джерело — уламок кістки набридливого чи небажаного предка, — дух пірнав туди, й шаман швиденько закорковував пляшку. Готово! А щоб дух не вискочив, внутрішню поверхню пляшки вкривали розтопленим залізом.

Локвуд кивнув:

— Щось на зразок нашої склянки з черепом?

— Саме так, — підтвердив Джордж. — І навіть краще, бо тут не видно, хто в цій пляшці схований. Знаєш, Локвуде, я починаю доходити висновку, що все, що привозили з мандрів твої батьки, стосувалося зв'язків з потойбічним світом. Навіть отой мотлох на полицях у передпокої. Твої батьки були чудові дослідники. Гадаю, ми легко порозумілися б із ними.

— Звісно, порозумілися б, — погодився Локвуд.

Я поглянула на його обличчя. Як і завжди, коли хтось згадував його родину, воно залишалось цілком спокійним. Проте з очей на мить щезала пильність — мені здавалося, що Локвуд тоді занурюється в минуле.

Його батьки, Селія й Дональд Локвуди, досліджували вірування далеких країн, пов'язані з привидами та іншими потойбічними силами. Вони не тільки мандрували віддаленими куточками світу, а й привозили звідти додому цілі ящики цікавих речей. Частина їх нині прикрашала стіни кімнат будинку № 35 на Портленд-Роу, однак більшу частину ящиків не розпаковували аж дотепер, бо вони прибули до Британії вже після наглої смерті Локвудових батьків.

Коли ж ми нарешті розпакували ці ящики, то знайшли в них дві чудові накидки з пір'я — їх надягали індонезійські шамани, вирушаючи на розмову з мертвими предками. Трохи згодом ми з Локвудом переконалися, що сила цих накидок — аж ніяк не вигадка. Вони захистили нас під час подорожі крижаними стежками Іншого Світу. Без них ми напевно померли б. На жаль, одна з них подерлась і пропала, зате друга вціліла й тепер висіла в коморі, поряд із нашими запасами кока-коли, бобів та чипсів.

— Річ ось у чім, — провадив Джордж. — Половина цих пляшок тріснула, тому з ними слід поводитись у край обережно, — він поглянув на Локвуда. — Звичайно, якщо ти хочеш, ми можемо відвезти їх до крематорію. Так, напевно, буде найбезпечніше.

— Ні, — відповів Локвуд. — Вони можуть стати нам у пригоді. Поки вони лежать у залізному колі, все буде гаразд.

— То й добре, — погодився Джордж. — Тільки ось вам моя порада: не підходьте близько до них. Одна чи дві пляшки — ще сяк-так, а коли їх така сила... Тільки уявіть, що буде, коли з них вискочить цілий натовп духів!

— Еге ж, уявляю... — пробурмотів Локвуд, не зводячи очей із Смертного Вогню, що вже стільки років жеврів над ліжком його сестри. Потім він вимкнув світло й зачинив двері.

* * *

Того вечора викликів у нас не було. Це виявилось саме до речі — нам ще треба було підготуватись до завтрашнього розслідування історії з Нещадною Красунею. Удень ми з Голлі заповнювали звіти про наші останні справи, а Локвуд замовив у Маллета нові рапіри й ланцюги і при цьому здавався тихшим та пригніченишим, ніж зазвичай: я подумала, що його засмутив черговий візит до кімнати Джесіки. Джордж іще опівдні подався до архівів і досі не показувався. Коли настав час обідати, я швиденько розігріла готову печеню з холодильника (з Джорджевих запасів), і ми попоїли просто в конторі.

Трохи згодом, коли я прибирала на кухні, до мене зазирнув Локвуд. Джордж іще не повернувся, а Голлі вирушила до себе додому, тож у будинку на Портленд-Роу ми з Локвудом зараз були самі.

— Мені треба вийти у справах, Люсі. Хочеш піти зі мною?

— У справах?

— Так.

— І ти хотів би, щоб я пішла з тобою?

— Якщо в тебе немає важливіших справ...

Важливіших справ у мене дійсно не було. За кілька секунд я вже стояла біля дверей.

— Може, взяти робочу торбину? Зараз побіжу до підвалу...

— Не треба. Рапіри вистачить. Я теж візьму свою стару.

Стару? Тобто нам трапиться не дуже сильний привид?.. Ми вийшли надвір.

— А куди ми йдемо? — запитала я.

— Недалеко.

У сутінках ми пройшли кілька кварталів на схід, а потім звернули на північ, у бік Мерілебон-Роуд. Я подумала, що там ми візьмемо на стоянці таксі, аж тут Локвуд, не дійшовши до перехрестя, зупинився перед іржавою залізною огорожею кладовища Мерілебон.

— Тут? — запитала я. Кладовище було невеличке, старе, густо засипане сіллю й міцно обгороджене.

— Так.

— Щось я не чула, щоб тут виникали проблеми.

Він легенько всміхнувся:

— Постав черевик просто на зарості плюща у себе за спиною. Намацаєш стовпчик, на який легко стати. А звідти можна сягнути руками верхнього краю огорожі й підтягтись. За огорожею сховано широкий мур. Ось, поглянь! Зараз я покажу тобі!

За одну-єдину мить він по-котячому перебрався через огорожу і вже стояв, згорбившись, по той її бік.

— Зумієш, авжеж? Головне, дотягнися до верхнього краю, а далі я допоможу тобі...

У відповідь я лише пирхнула. Може, я й не така спритна, як він, — я навіть зо два рази вилаялась, поки дряпалась через ту огорожу, — та невдовзі я вже стояла біля нього на мурі, футів за десять над землею, і оглядала темно-зелені зарості кладовища.

Цей мур обгороджував кладовище з самого початку, вже пізніше його зовні оточили залізними панелями. Праворуч від нас видніло світло вуличних ліхтарів на Мерілебон-Роуд; унизу розкинулось царство тиші й мороку. Кладовище було старовинне, найменша латочка землі тут коштувала шалених грошей. Надгробки громадились так тісно, що мало не стояли один на одному і майже тонули в щільних заростях ожини, з яких, немов уламки кораблів з буремного моря, подекуди стриміли кам'яні урни та ангели. Внутрішньою стороною муру тяглися довгі пагони плюща. То тут, то там із заростів піднімалися старі тисові дерева, схожі на жовті свічні недогарки. Було очевидно, що кладовище вже тривалий час покинуте.

Загалом то був тихий, сумовитий зелений закуток, де не відчувалося жодної небезпеки. Проте зброю в таких місцях слід тримати напоготові, тож я спитала, поклавши руку на ефес рапіри:

— Який Гість чекає тут на нас?

Довге пальто Локвуда затріпотіло під свіжим вітерцем. Жодної відповіді я не почула — можливо, Локвуд просто не вловив мого запитання.

— Зійти донизу дуже просто, — натомість лагідно промовив він. — Мур тут трохи обвалився, і вийшли справжнісінькі сходи. Тільки ступай обережно, щоб не посковзнутись. Ходімо?

— Локвуде,—спиталая, злізаючи вниз щербатим муром, — звідки ти все це знаєш?

— Я тут уже бував, — пояснив він. Тим часом я вже зіскочила на землю і опинилась аж по груди серед трави й кущів ожини. — А тепер сюди, — показав він на ледве помітну стежку, схожу на звірячий слід, що петляв між надгробками.

Я прямувала за Локвудом, нічого не питаючи й старанно пробираючись між колючими кущами. Невдовзі стежка привела нас до малесенької галявинки, де траву й плющ хтось викосив клинком рапіри.

Посередині галявинки стояли два надгробки, на яких вигравали останні промінці надвечірнього сонця. Обидва вони були з сірого каменю, досить нові, прямокутні, не забруднені дощем та вітром. На каменях не було жодних прикрас, тільки лівий надгробок був трохи більший за правий. На ньому, під різьбленим портретом сумної красуні в каптурі було вибито чіткими великими літерами:

СЕЛІЯ ЛОКВУД
ДОНАЛЬД ЛОКВУД
Знання дарує нам волю

На другому камені, без усяких зображень, було викарбувано лише два слова:

ДЖЕСІКА ЛОКВУД

Я розтулила уста, щоб сказати хоч що-небудь, та не змогла промовити ні слова. Моє серце шалено тьохкало, голова йшла обертом. Я стояла й мовчки зирала на камені.

— Часом я питаю сам у себе, Люсі: навіщо це все? — заговорив Локвуд. — Чому ми робимо те, що робимо? Взяти хоча б нашу минулу ніч: чому ми наважились на це? Чи ось Тафнел... Чому ми сиділи й слухали те, що мовчав цей неотеса? Ось що часом спадає мені на думку, й тоді я зазвичай навідуюся сюди.

Я поглянула на нього. Він стояв біля мене в сутінках, ховаючи обличчя за піднятим коміром пальта. Мені давно кортіло дізнатися, де похована його родина, одначе спитати про це я досі не наважувалась. А

тепер він сам привів мене сюди, до цього найдорожчого йому місця. Тому, крім смутку й співчуття, я відчувала ще й певну радість.

— Ось що таке Проблема, — провадив Локвуд. — Ось що вона з нами робить. Уриваються життя, передчасно помирають дорогі нам люди. А потім ми ховаємо їх за залізними огорожами, залишаємо на самоті серед ожини та плюща і втрачаємо їх удруге. Смерть — це не найстрашніше, Люсі. Найстрашніше — це забуття.

Скраю галявинки виднів чийсь старий, порослий мохом похилений надгробок. Локвуд підійшов до нього й сів, підібгавши ноги й мало не спираючись об густий кущ ожини, що ріс позаду. Його чорне пальто майже зливалось із довколишніми тінями, а усмішка кволо сяяла серед темряви.

— Я завжди сідаю тут, — пояснив він. — Під цим каменем похований такий собі Дерек Томпкінс-Бонд. Він, здається, не проти того, щоб я посидів на його могилі. Принаймні жодного разу не проявився, щоб прогнати мене, — він поплескав долонею по каменю. — Якщо хочеш, сідай поруч. Тільки не спіткнись об цю залізяку.

Я справді мало не перечепилась об залізну дротину, що стриміла з землі якраз на рівні моєї гомілки. Я знала, що це мітка на межі могильної ділянки. Раніше я не звертала на це уваги, та зараз ясно побачила родинну могилу Локвудів. А ще я помітила, що надгробок Локвудових батьків стояв посередині ділянки, праворуч від нього височіла могила Джесіки, а ліворуч... ліворуч залишалось порожнє місце.

Я втупила очі в цей клаптик землі, порослий травою. На якусь мить довколишній світ для мене пропав — я не чула ні калатання власного серця, ні шепоту вітру, ні шелесту листя, ні далекого шуму нічних таксі на Мерілебон-Роуд.

Я не зводила очей з цієї маленької непримітної ділянки. Дивилася на порожню могилу, що чекала на свого майбутнього господаря.

Я не одразу відчула, що Локвуд далі розмовляє зі мною:

— Коли померла моя сестра, кладовище вже зачинили з міркувань безпеки. Довелося добре поклопотатись, щоб міська влада дозволила поховати її на родинній ділянці, вшанувавши останню волю небіжчиків...

Ми чудово знали, чому влада врешті на це погодилась. Нехай собі мертві радіють від того, що лежать поряд. Щасливому мерцеві нема

потреби повертатись у світ живих...

Переступивши через дротину, я трохи пройшла травною й сіла на камінь біля Локвуда.

— Це добре, коли родина спочиває вкупі. Авжеж, Люсі? — запитав Локвуд. — Тому я й не почуваюся самотнім, коли приходжу сюди.

Я кивнула, поглянула на нерівно скошену траву й на люто порубані клинком куці. Аж нарешті до мене повернулася мова, і я сказала:

— Дякую, що привів мене сюди.

— Будь ласка.

Кілька хвилин ми посиділи мовчки, щільно притулившись одне до одного плечима. Нарешті я наважилась заговорити:

— Ти ніколи не розповідав мені, як це сталося.

— Як загинули мої батьки? — Локвуд знову замовк і мовчав так довго, що я вже подумала, що він знову, як завжди, нічого не скаже. Та врешті він усе-таки заговорив — тихо й сумно: — Дуже химерним чином. І сталося це недалеко звідси.

— Як? У Мерілебоні?

— Так, на Юстон-Роуд. У підземному тунелі. Знаєш, де він?

— Ти ніколи не розповідав мені... — повторила я.

То був короткий, негарний бетонний тунель, збудований для того, щоб розвантажити перехрестя Юстон-Роуд з іншою так само переповненою вулицею. Ми з Локвудом частенько проїздили цим тунелем у таксі, проте досі він ані словом не натякав мені, що це за місце.

— То це була автокатастрофа? — перепитала я.

Локвуд підтяг угору коліно й обхопив його руками.

— Так, і дуже видовищна, — відповів він. — Я тоді був ще зовсім малий. Батьки вирушили до Манчестера, де мали прочитати важливу лекцію — свого роду звіт про їхню багаторічну роботу, підсумок усіх подорожей та відкриттів. Та їм не судилося доїхати до залізничної станції. В їхній автомобіль у тунелі врізалась вантажівка. Розлився й відразу спалахнув бензин. Пожежу гасили більше ніж годину. Полум'я було таке потужне, що на вулиці потім довелося замінити частину покриття.

— Боже милий! Локвуде... — я намацала в п'яній його руку й стиснула її.

— Не хвилюйся. То було давно. Я майже не пам'ятаю батьків, — Локвуд сумно всміхнувся мені. — Дивна річ, та часом мене найбільше засмучує те, що в тій пожежі згорів рукопис їхньої лекції. Як би я хотів прочитати його!.. Будь-що мені добре запам'яталась та ніч. Я стояв біля вікна твоєї нинішньої кімнати на горіщі й бачив, як до нашого будинку один за одним під'їжджають броньовані автомобілі з червоно-синіми маячками, а біля ганку стоять Джесіка й наша няня і розмовляють з поліцією та агентами «Фітес» у темно-сірих формених куртках. Цікаво, чому вони там опинились... Мабуть, простий збіг.

Запала тиша. Довкола швидко сутеніло. Листя на деревах уже злилося в щільну темну масу. Ми з Локвудом міцно трималися за руки. За кілька хвилин він знову заговорив:

— Тоді вони і розповіли про все Джесіці. А мені ніхто нічого не казав аж до ранку. Марна пересторога! Адже я стояв угорі на сходах і все чув. Ба більше — я довідався про це кілька годин тому, коли побачив у садку Тіні батьків.

Я не здивувалась. Про це Локвуд колись уже розповідав мені. Тіні батьків були першими привидами в його житті.

— Ти тоді вже знав, що вони мертві?

— Не зовсім. Хіба що серцем відчував. Та потім з'ясувалось, що я побачив їх саме в момент катастрофи... Отак це все й трапилось. Історію моєї сестри ти вже знаєш. А тепер залишився тільки я... — Локвуд стрепенувся, наче від удару електрикою, зіскочив з каменя й додав: — Ну, гаразд. Що вже про це говорити... Пора додому.

Я глибоко зітхнула. Локвудові спогади переповнювали мою голову так само, як пагони плюща й кущі ожини переповнювали це кладовище. Почувалась я так само, як і тоді, коли за допомогою свого Таланту вловлювала відгомін минулого. Ні, то не були *чийсь* почуття. Усе це я сприймала так, ніби воно трапилось зі мною. Поволі приходячи до тями, я підхопилась і сказала:

— Мені так жаль, Локвуде... Яка моторошна смерть!

— Тут уже нічим не зарадиш, — насупився він, дивлячись у п'ятьму. Настрій у нього, як завжди, швидко змінився, й тепер він поспішав додому.

— Ще раз дякую, що ти привів мене сюди. І про все розповів.

Він стенив плечима:

— Я радий був розповісти це тобі, Люсі. Хоча це все свідчить лише про випадковість усього, що коїться з нами в світі. Привид убив мою сестру — чому її, а не мене? Батьки загинули в автокатастрофі — чому вони, а не я? Повір мені, я довго шукав відповіді на ці питання, проте так і не знайшов. Гадаю, що врешті-решт це не має значення, — він спохмурнів і відвернувся від мене. — Усі ми приходимо в цей світ ненадовго. Поки ми живі, наша доля — це боротьба. Заради того, щоб стати в пригоді іншим. До речі, про боротьбу... Завтра на нас чекає сутичка з привидом, що оселився в театрі. Зараз уже пізно, час повертатися додому.

— Поки ми ще живі? — перепитала я.

Та Локвуд уже прямував попереду мене стежкою. Серед зелені його майже не було видно, лише рапіра виблискувала в сутінках. Потім пролунав знайомий дзвінкий голос:

— Ти йдеш, Люсі?

— Так, іду, — обізвалась я, хоч ще й досі дивилась на порожню могилу, яка чекала свого господаря.

— Ну, як учора погуляли з Локвудом? Добре?

Наступного ранку я першою завітала на кухню. Увесь учорашній день склянка з черепом простояла на столі з прикрученим важелем, а на закличні посмішки привида я не звертала уваги, вистачало мені й іншого клопоту. Зараз мені було трохи соромно, що я вчора так непоштиво обійшлася з ним, тож відразу повернула важіль на склянці, а тоді поставила чайник на вогонь і взяла з буфета свій кухлик. Коли вже ви зібрались побалакати перед сніданком з привидом, вам не обійтися без кухлика гарячого чаю.

— Еге ж, добре, — відповіла я. — А тобі що до того?

Ще з минулого вечора я без упину думала про Локвуда — і про те, що він довірився мені (це було чудово), і про те, як його пригнітила втрата всієї родини (це було страшно). Думала про те, як ця втрата спонукала його кинутись у бій з Проблемою майже без надії на перемогу. І про те, чим цей бій може закінчитись, я також думала й врешті не зімкнула очей цілу ніч.

— Нічого, так собі,. Просто я бачив, як учора ви ходили кудись удвох, тож мені й стало цікаво.

— Ти знову шпигуєш за нами? Краще захопився б чимось іншим!
— я намагалася бути водночас твердою, байдужою й насмішкуватою.
— Та що, власне, до цього мені? Ми ходили на розслідування.

Обличчя привида кивнуло:

— О, то ви були на розслідуванні?

— Саме так.

— Гаразд, повірю вже, — незворушно поглянув на мене череп. —
Поговорімо краще про інше.

Трохи повагавшись, я кахикнула:

— Е-е... гаразд... я...

— *Якщо тобі треба чистої чайної ложки, там є одна біля мийки.*

— Дякую.

Я відкрила холодильник, щоб дістати молока до чаю. Коли ж я зачинила його, то обличчя в склянці так скривилось, що я мало не

впустила пляшку з молоком. Очі привида крутились у різні боки, ніздрі роздулись, а рот широко роззявився:

— *Ой, горить! Ой, як смердить смалятиною!.. Стривай, стривай, це ж твої трусики! Загорілись від твоєї брехні.. От уже брехуха! Не були ви ні на якому розслідуванні!*

— Були! Ми ходили на кладовище!

— *Накладовище?!—зареготав басом череп.— Годі ні слова більше! Я з власного досвіду знаю, що люди роблять на кладовищах. Не тільки за привидами полюють!* — він замовк і огидно, промовисто підморгнув мені.

— Не розумію, про що це ти, — сказала я, відчуваючи, як червоніють мої щоки.

Примарне обличчя вишкірилось у посміщці:

— *От бачиш, правду я казав! І не бренькай мені що ви там билися з привидами. Ви навіть зброї з собою не взяли!*

— Неправда! У нас були рапіри!

— *Були. Тільки я щось не помітив на їхніх клинках ектоплазми... Ходили, мабуть, із Локвудом побалакати сам на сам? А повернулись із гілочками ожини у волоссі!*

— Кладовище дуже заросло, — відповіла я, ледве зберігаючи спокій.

— *Авжеж, заросло...*

Я пирхнула досить сердито, щоб череп нарешті замовк і дав мені заварити чай. Жбурнувши ложку до мийки, я сіла в затінку — якнайдалі від зеленого потойбічного с'ява, що струменіло із склянки з черепом, — і заходилась обмірковувати свій наступний хід: де відступити, а де стояти непорушно... Розмова з привидом — річ вельми дразлива, здатна розлютити кого завгодно.

Мій найголовніший Талант — психологічний Слух — завжди вважався найменшою серед здібностей, які мають агенти. Зазвичай Слух дозволяє вловити лише окремі лиховісні звуки: удар від падіння мертвого тіла чи дряпання нігтів об кам'яну стіну льоху... Часом агент може розчути окремі слова, які вимовляє дух, але найчастіше це повторення того самого уривку фрази, відлуння далекого спогаду без будь-якого глузду... Найчастіше, але не завжди. Маріса Фіттес — найславетніша за всю історію Проблеми Слухачка — зазначала в своїх «Спогадах», що насправді існують Гості, здатні розмовляти з живими

людьми. Вона визначила їх як украй рідкісний Третій Тип привидів. Привиди такого типу надзвичайно рідкісні — можна сказати, унікальні. Принаймні після смерті Маріси Фіттес (справжньої чи вдової смерті — це вже інше питання) ніхто й ніколи не згадував про зустріч із привидом Третього Типу.

Єдиним винятком тут стала я. У мене був череп у склянці, з яким я могла розмовляти.

Хоча прижиттєва історія цього черепа залишалась таємницею і він уперто відмовлявся назвати мені своє ім'я, кілька фактів з його життєпису все ж таки були нам відомі. Наприкінці дев'ятнадцятого століття, ще за юних літ, він допомагав лікареві-окультисту Едмунду Бікерстафу створити «кістку й скло» — дзеркало, що слугувало вікном до Іншого Світу. Сам Бікерстаф невдовзі після цього був убитий, проте юнакові пощастило втекти. Чим він займався далі — невідомо, проте кінець його був моторошний.

Десь через пів століття череп цього юнака знайшли під час чистки каналізації в Ламбеті. Фахівці з агенції «Фіттес» розпізнали в ньому потужне Джерело й помістили його до посрібленої склянки, в якій привид перебував аж донині. Відомо, що з ним розмовляла сама Маріса Фіттес, проте їхня єдина розмова тривала недовго. Відтоді з черепом не відбувалось нічого цікавого, аж поки йому на дорозі не трапилась я.

Зараз я пильно дивилась на склянку з черепом, що стояла на кухонному столику. Зелене обличчя привида стежило крізь скло за мною.

— Ми збирались поговорити про Марісу, — нагадала я.

— *Ми збирались поговорити про моє звільнення,* — виправив мене череп.

Десь із хвилину я спостерігала, як над моїм кухликом клу-бочиться пара, схожа на хмаринку ектоплазми.

— Ти ж насправді цього не хочеш, — нарешті заперечила я. — Навіщо тобі свобода? Що ти робитимеш, вибравшись із склянки, — ти прив'язаний до свого старого пліснявого черепа? Ну-бо, скажи!

— *Літатиму. Розминатиму свою плазму. Може, задавлю Кабінса. А може, й не задавлю. Часом ловитиму на вулиці перехожих — просто так, заради втіхи. Будь-що це приємніше, ніж сидіти тут у склянці...*

— Гаразд, — усміхнулась я. — Вважаймо, що я тобі повірила. І навіть розбила твою склянку, хоч я не вірю, що ти хочеш цього посправжньому. І що ти тоді робитимеш? Із ким без мене розмовлятимеш?

— *Із тобою й розмовлятиму. Прилітатиму до тебе побалакати. Інколи, може, навіть допомагатиму тобі...*

— Еге ж. А тим часом передавиш моїх друзів.

— *І ворогів теж передавлю. Мені, власне, байдуже... Ну то що, згода?*

— Звісно, ні, — відповіла я. — Ось що я скажу тобі. Ти хочеш укласти зі мною угоду? Гаразд, я запропоную її тобі на справедливих умовах. Умови будуть такі: ти якомога більше розповідаєш мені про Марісу Фіттес. І не дурнички, а справжні важливі факти, що допоможуть нам розплутати її таємницю і, можливо, знайти ключ до вирішення Проблеми. А за це я обіцяю знайти спосіб визволити тебе. Звичайно, це буде спосіб, що виключає будь-яку наглу смерть чи Джорджа, чи будь-кого іншого. Я постараюся щось придумати.

Я ковтнула гарячого чаю. Обличчя привида недовірливо дивилось на мене:

— *Без будь-чисї наглої смерті? Щось це мені не до вподоби... А щодо Маріси ми з тобою вже все обговорили. Навряд чи я розповім тобі щось нове.*

— Он як! — спересердя вигукнула я, грюкнувши кухликом об стіл і розхлюпавши чай по «скатертині мислення». — То ж бо й воно, що ти нічого мені не розповідаєш! Ні про Марісу, ні про своє колишнє життя, ні про Інший Світ... Тільки й умієш, що ображати!

— *Коли ти стаєш привидом, — лагідно заперечив череп, — то розумієш, наскільки люди перебільшують вагу фактів. Факти швидко втрачають цінність, а ти втрачаєш до них інтерес одразу, щойно розлучаєшся зі своїм смертним тілом. Для нас, духів, мають значення тільки почуття й бажання. Я певен, що ти й сама це розумієш. «Я загубив своє золото!» — «Я прагну помсти!» — «Приведи до мене Марісу Фіттес!» — і всяка інша бридня. А знаєш, чого бажую я? — несподівано всміхнувся до мене череп.*

— Мабуть, чогось огидного. Це вже напевно.

— *Жити, Люсі! Я бажую жити! Тому й розмовляю з тобою! Тому я й повернувся спиною до всього, що чекає нас на Тому Боці!*

— І що ж нас там чекає? — байдужим голосом спитала я, хоч мої пальці ще міцніше вчепились у кухлик. Для мене була неоціненною будь-яка подробиця щодо Іншого Світу.

Проте череп, як завжди, розчарував мене:

— *Звідки мені знати?*

— Ти ж сам мертвий. Я думала, мертві краще знаються на Іншому Світі.

— *Ого! Щось ти сьогодні знервована. Ти ж сама побувала на Тому Боці! І що ти там бачила?*

На Тому Боці я не бачила нічого, крім страшеного мороку й холоду. Це моторошне місце, схоже на застиглий відгомін нашого людського світу. Лежачи безсонними ночами в ліжку, я багато про це думала, а коли нарешті засинала, то мені марились такі страхіття, що я прокидалась і вже не змикала очей до ранку.

— *Можє, ти чула там ангельські сурми?* — поцікавився череп.

Ні, я нічогісінько там не чула. На Тому Боці панує мертва — посправжньому *мертвої* — тиша.

— Я була надто заклопотана, щоб роздивлятись там на всі боки, — гордовито відповіла я.

— *Отож-бо! І я так само,* — підхопив привид. — *Останні сто десять років я займаюся саме цим — виживаю. Якби тут не було мого любого Джерела...* — привид ніжно притулився до бурого черепа посередині склянки, і його обличчя на мить полагіднішало, ніби наповнившись життям. — *Тоді мені довелося б тинятись там серед темряви, разом з іншими безголовими йолопами. Інший Світ?! Ні, красно дякую! Це не для мене. Я намагаюсь завжди обертатись до світла, хоч мені це й нелегко. Особливо тоді, коли живі люди дошкуляють тобі всякими дурними запитаннями!*

— А тоді, коли ти перебував у Домі Фітес, про що тебе питала Маріса? — поцікавилась я, не дуже сподіваючись на відповідь.

В очах черепа блиснуло неясне світло:

— *Давненько це було... Про що вона питала мене? Десь про те саме, що й ти. Про Інший Світ, про поведінку духів, що ми робимо й чому. ..А ще її цікавила природа ектоплазми.*

— Ектоплазми? Навіщо це їй?

— *Це взагалі дивовижна штука...* — обличчя привида вивернулось так, що його брови й ніс вигнулися аж до дальньої стінки склянки. —

Ектоплазма чує, спілкується, може прибирати будь-який вигляд — страшний, кумедний, непристойний... За останні п'ятдесят років я добре це засвоїв. Хочеш, покажу тобі свої найулюбленіші подоби? Оцю, наприклад, «Щасливого фермера»?

— Ні, дякую. Навряд чи Марісу зацікавили б такі фокуси.

— *Правду кажучи, зони їй не цікавили її. Викрутаси з подобами — це дурнички. Зрозумій інше: плазма — це частина тебе самого, що зберігається, виживає, переходить із одного світу до іншого. Можеш назвати її своєю сутністю, життєвою силою — як тобі до вподоби... Вона не гниє. Не вмирає. Не змінює своєї суті. Саме тому я їй знаю, що Пенелопа Фіттес — це насправді Маріса, — обличчя притулилося до скла. — Бо сутність у неї точнісінько така сама.*

— Навіть попри те, що вони такі різні з себе? — спитала я. Саме це найбільше пантеличило нас у словах черепа. Пенелопа Фіттес — пещена красуня у віці за тридцять років, з ніжною гладенькою шкірою й густим чорнявим волоссям. І Маріса — згорблена, висохла, зморшкувата сивенька бабця, принаймні на схилі своїх літ...

— *Різні з себе?! — насмішкувато перепитав череп. — То й що з того? Це мене анітрохи не цікавить! От скажи мені, навіщо я воджу з вами компанію? — він реготнув. — Тільки не ображайся... Для мене це просто ще один спосіб довести собі, що я кращий за вас усіх. Окрім хіба Кабінса.*

— Кого?! — я аж заморгала з несподіванки. — Чому це Джордж кращий за нас?

— *Бо він єдиний, хто не переймається тим, який я з себе.*

На дверях почулися кроки. Я озирнулась. То справді був Джордж — сонний і невмитий. Він увімкнув світло, позіхнув і запитав, завзято чухаючись у бганках своєї піжами:

— Що там балакає цей череп? Мабуть, знову якусь гидоту про мене?

— Та ні, всякі дурниці, — відповіла я, повертаючи важіль на кришці склянки. — Хочеш чаю? Як тобі вчора працювалось?

— В архіві? Чудово. Знайшов чимало цікавого. Потім про все розповім вам. Тільки спочатку поснідаймо, бо мені без їжі голова йде обертом.

— Мені теж.

Після розмови з черепом мені справді голова йшла обертом. А на годиннику, до речі, ледве-ледве повернуло на сьому ранку.

* * *

Локвуд приєднався до нас пізніше, ніж зазвичай, — уже після того, як прийшла Голлі і в нас розпочався робочий день. Він, здається, був у доброму гуморі, ми усміхнулись одне одному, проте ні словечком не згадали наш учорашній похід на кладовище. А далі перейшли до нагальних справ.

Ми домовились, що завітаємо до пана Тафнела о п'ятій надвечір, і в нас залишиться ще зо дві години, щоб оглянути як слід театр «Палас» і ярмарок. До нашого від'їзду Локвуд сподівався одержати нову рапіру та інше знаряддя, замовлене в Маллета на Бонд-стріт. До того ж нам мали підвезти новий запас залізних стружок, а ми з Голлі мали заповнити силу-силенну паперів для ДЕПРІК. Ба більше, ми збиралися ще й потренуватись у фехтувальній кімнаті. Роботи, одне слово, вистачало, одначе, як і щоразу перед новим серйозним розслідуванням, насамперед ми мали вислухати Джорджа. Задля цього ми й зібрались у підвалі, в нашій конторі.

— Насамперед коротенько розповім новини про справу Маріси, — розпочав Джордж, дістаючи зі свого пошарпаного шкіряного портфеля купу записників. — Як вам відомо, я вивчав походження Проблеми й початок діяльності Фіттес і Ротвела. Учора мені пощастило відвідати бібліотеку Гардімана, й там я викопав дещо цікавеньке. Тільки про це я розповім пізніше, коли зберу більше відомостей.

— А хіба бібліотеку Гардімана не зачинено? — запитала Голлі. Згідно з новими правилами ДЕПРІК, цілу низку бібліотек, де зберігались книжки з окультизму, було зачинено. За офіційною версією, бібліотеки зачинили, щоб зупинити поширення небезпечного Культу Привидів. Проте ми вважали, що цю заборону було спрямовано передусім проти надто вже допитливих учених-дослідників, на взірць нашого Джорджа.

— Правду кажучи, — відповів він, — я не мав права туди заходити без особливого дозволу. Але тамтешній наглядач — мій приятель. Домовитись із ним було легко... однак поговорімо про це пізніше.

Учора в архівах моїм головним завданням був пошук матеріалів з історії театру «Палас». І, як ви зараз побачите, не без певного успіху...

Зручніше вмостившись у кріслі, Джордж порозкладав на столі свої записники і для початку розгорнув перед нами пожовклу театральну афішку, схожу на ту, яку показував нам Тафнел. На афішці була зображена та сама білява актриса, трохи в іншій, хоч і не менш зухвалій позі, а внизу красувався напис: «*Дочка ката*». Літеру «о» в слові «дочка» було намальовано у вигляді зашморгу.

— Он як, — задоволено кинув Локвуд, пускаючи по колу афішку. — Виходить, тобі вдалося щось розвідати про нашу Нещадну Красуню?

— Насамперед варто було дізнатись її справжнє ім'я, — зауважила я.

— Ось воно! — Локвуд тицьнув пальцем у куточок афішки. — Бачите? «За участю нашої зірки Маріан де Севр». Клас! Ніби тільки-но з Парижа приїхала!

— Аж ніяк, — почухав собі вухо Джордж. — Маріан де Севр — це просто сценічний псевдонім. Її справжнє ім'я — Доріс Бловер. Уперше публіка побачила її у виставі на пристані в Істбурні, сто років тому. Через п'ять років вона вже збирала повні зали в театрі «Палас» у Стретфордї. Тафнел казав нам правду: свого часу то була справжня зірка. Всі її номери базувались на трьох елементах — чуді, красі й загрозі моторошної смерті, — він похмуро глянув на нас. — Так само, до речі, вона жила й поза сценою.

— Пан Тафнел казав, що то була чарівна й жорстока жінка, — нагадала Голлі. — Одним-єдиним пальчиком манила за собою чоловіків.

— Так, то цілковита правда, — підтвердив Джордж. — Тогочасні дешеві газети рясніють історійками про заможних жонатих добродіїв, які шалено закохувались у Нещадну Красуню й зраджували через неї своїх дружин. Ці дружини кидались на неї просто серед вулиці. А сама Доріс — чи то пак Маріан — перебирала коханцями, наче фантиками від цукерок. Подейкують, що один такий невдаха наклав на себе руки, а Красуня, почувши про це, лише сказала, що «саме життя наслідуює її мистецтво». Мушу вам пояснити, що всі номери Красуні обігрували одну й ту саму історію: кохання, зрада, страшна загибель.

— Справді чарівна жінка, — ущипливо зауважила я.

— А тепер не менш чарівний привид, — вів далі Джордж, порпаючись у своїх нотатках. — Анітрохи не дивно, що він з'являється саме в театрі «Палас» — цей театр правив Красуні за рідний дім багато років. Вона сотні разів виступала на його сцені зі своїми ілюзійними номерами, виставленими у вигляді коротеньких п'єсок. Кожна така п'єска закінчувалась інсценованою смертю, показаною глядачам з якнайбільшою жорстокістю. Та п'єска, під час якої вона загинула насправді, називалась «*Помста султана*». Простенька історійка про зрадливу дружину султана, що коїла всяку гидоту за спиною в чоловіка. Дізнавшись про це, султан звелів замкнути її в труні й проштрикнути цю труну півсотнею мечів, — Джордж поправив на носі окуляри й закінчив: — Уявіть самі, яке видовище побачили того вечора глядачі.

— Страшенно бридка п'єска, — пирхнула Голлі. — Невже хтось ходив таке дивитись?

— Ходили, ще й цілими натовпами, — відповів Джордж. — То була справжня сенсація. Або ось іще один її номер — «*Полонена русалка*». На сцену вивозили величезний скляний акваріум з водою, в якому плавала Красуня з фальшивим риб'ячим хвостом. Вона вдавала безневинну русалку, спійману ревнивою суперницею. Її заковували у важкі кайдани і...

— Відпускали на волю? — реготнула Голлі.

— Ні, кидали назад в акваріум, щоб вона потонула, — припустила я.

— Очко на користь Люсі, — оголосив Джордж. — Так, то був славнозвісний фокус. Красуня з годину «помирала» на дні акваріума, аж поки «непритомніла». Тоді спадала чорна завіса, що ховала Красуню від глядачів, і тієї ж миті вона — раз! — вискакувала з-за лаштунків цілісінька. Ні, не вискакувала, а все-таки виходила, адже на ній був фальшивий хвіст...

— І *оце* подобалось людям?! — скрушно хитнула головою Голлі. — Це ж нісенітниця! Як можна втопити русалку?

— І все ж таки виступи Красуні мали шалений успіх. Чоловіки захоплювались її розкішним тілом, а їхні дружини аплодували катові з мотузком, падінню русалки в акваріум, султанській варті з мечами... — посунувшись трохи в кріслі, Джордж запитав: — Що вас іще цікавить? Був у Красуні ще один відомий номер — «*Дочка ката*». Про те, як...

— Зараз я відгадаю! — підняла я руку. — Про те, як Красуня повісилась через нещасне кохання!

— Ще одне очко на твою користь! — усміхнувся Джордж. — Молодець, Люсі!

— А серед її героїнь були жінки, яких *не вбизали*? — спохмурніла Голлі.

— Ні. Ти, напевно, помітила це й сама. Усіх її героїнь топили, заколювали, труїли, жбурляли з висоти... Сюжет щоразу був той самий: спочатку на сцені показують удавану смерть героїні, а потім Красуня вибігає з-за лаштунків жива й здорова. Оплески, квіти, завіса, — Джордж замислено поморгав. — Це мало тішити глядачів тим, що самі вони досі живі.

Голлі знову пирхнула:

— Мене б таке не втішило. От уже гидка тварюка!

— А тепер, — застеріг Локвуд, — вона повернулась. У подібні злого привида-упиря. Цієї ночі нам доведеться бути вкрай пильними.

— Так, про це я вже подумала, — відказала я. — І вважаю, що на це розслідування повинні вирушити тільки ми з Голлі. Удвох.

— Удвох? — вирячився на мене Локвуд. — А нам з Джорджем що робити? Вдома байдикувати?

— Чому б і ні?

— Я не дозволю. Це надто небезпечно!

— А я згодна з Люсі, — озвалася Голлі. — Ми вже знаємо, що Нещадна Красуня спокушає тільки хлопців. Тож нам з Люсі це загрожує менше, ніж вам.

— Я так не вважаю. Нам з Джорджем уже доводилося стикатись із привидами гарненьких жіночок... — Локвуд гордовито реготнув. — Пам'ятаєш ту купальню в Гокстоні, Джордже?

— Купальню? — Джордж зняв окуляри й заходився пильно оглядати їх. — Ще б пак!

— До речі, історія з тими двома жертвами — не загадка, — провадив Локвуд. — І Чарлі Вад, і Сід Морісон — класичні психопати, дуже піддатливі до зовнішнього впливу.

— Правда, — підтакнув Джордж. — Хіба ви самі не помітили? Той хлопчина, про якого розповідав Тафнел... отой, що помер від нещасного кохання, — мало не заморив себе голодом. У такому стані він попрямував би навіть за бочкою в сукні. А Чарлі Вад, за словами

того ж Тафнела, завжди був хворобливий. Можливо, навіть підсвідомо схильний до самогубства, тому й подався за привидом. Одне слово, обох цих хлопців не можна вважати фізично чи розумово здоровими.

— Щось я не розумію, — зауважила Голлі. — Тобто привид міг відчувати цю їхню слабкість?

Джордж кивнув:

— Саме так. Ми знаємо, що Гості відчують нашу тривогу й сум. Їх ваблять до себе люди, сповнені сильними почуттями. Те саме, можливо, стосується немочі та відчаю. Обидві жертви Красуні були зневірені, хоч і кожна по-своєму... Цілком очевидно, що хлопці легко піддалися чарам потойбічної Красуні.

— А ми не піддамося, — додав Локвуд. — Годі, закінчуймо. З нами буде все гаразд. Правда, Джордже?

— Авжеж. Ми в цій справі досвідчені фахівці, — погодився Джордж. — Люсі, поверни мені, будь ласка, афішку... Я вклею її до свого робочого журналу. Дякую!

На цьому й скінчилась наша нарада. Локвуд вирушив до Маллета, а ми заходились працювати з документами. Потім ми з Голлі потренувалися з рапірами, добряче спітніли, захотіли пити й залишили десятки нових дірок у солом'яних манекенах, підвішених до стелі тренувальної кімнати. Порошинки з нутрощів манекенів геть заповнили повітря. За вікном на Портленд-Роу вже починало сутеніти. Десь у Лондоні прикутий ланцюгом хлопчина чекав на свою смерть. На небі засяяли перші зорі.

8

Щоб дістатися до театру «Палас» у Стретфорді, найкраще було доїхати до Іст-Енду на метро. Відразу по четвертій годині ми з Джорджем і Голлі надягли робочі пояси, почепили до них рапіри, замкнули будинок і вирушили до станції метро «Бейкер-стріт», тягнучи за собою торбини з залізними стружками. Локвуд ще не повернувся від Маллета й мав приїхати до Стретфорда сам. Ми домовились зустрітись із ним біля театру.

Вечір випав чудовий. Осіннє повітря, що прогрілося за шість попередніх тижнів, досі залишалось теплим. Людей на вулицях було ще багато, проте ми вже відчували напруження, що завжди настає надвечірньої пори. Городяни пришвидшували ходу, їхні обличчя ставали зосередженіші — всі поспішали дістатися додому раніше, ніж настане час панування мерців. Сонце вже сідало за будинки, посилаючи на землю свої останні косі промені.

До Мерілебон-Роуд нам слід було йти провулком. Уже на його початку ми побачили незграбну постать, що вийшла до нас із-за смітника. Широко розкинувши руки, вона рушила нам назустріч. Лахміття на ній затріпотіло, й на мене війнуло гнилизною.

Голлі аж підскочила на місці. Я мимоволі вхопилася за руків'я рапіри.

— Привіт, Фло, — несподівано промовив Джордж.

Так, то була дівчина трохи старша за мене, хоч випадковий перехожий цього, напевно, не помітив би. У неї було опецькувате, заляпане брудом обличчя й проникливі сині очі. Волосся — світле, рідке й скуйовджене — зливалося з широкими потріпаними крисами солом'яного бриля. На дівчині були гумові чоботи й довга синя куртка, яку вона не скидала навіть у спеку. Про те, що може ховатись під цією курткою, Лондоном ходили справжнісінькі легенди.

Одне слово, то була панна Флоренс Боннер — Костомаха-Фло, славнозвісна продавчиня артефактів. Багато хто з продавців артефактів мав більш-менш розвинуті психологічні Таланти. Порпаючись на кладовищах, звалищах та інших далеких від пристойної публіки місцях, вони шукали Джерела, які оминули увагою звичайні агенти.

Потім вони продавали ці Джерела шанувальникам Культу Привидів, колекціонерам з чорного ринку й навіть слідчим ДЕПРІК. Кому продати те чи інше Джерело, визначала пропонована за нього ціна. Кожен продавець артефактів працював на своїй ділянці: ділянка Фло містилась на мулистому, похмурому березі Темзи — саме там вона заповнювала свою полотняну торбину мокрими скарбами, на які краще було не дивитись. Вона дуже любила льодяники з лакрицею, Джорджа й Локвуда, а до мене — незрозуміло чому — теж ставилась цілком терпляче. Разом з Кіпсом вона належала до позаштатних, проте вкрай важливих співробітників агенції «Локвуд і К°».

— Привіт, Кабінсе, — відповіла Фло, блиснувши сліпучо-білими зубами, а потім, трохи подумавши, легенько кивнула нам з Голлі.

— Щось ти давненько до нас не заходила, — провадив Джордж. — Роботи, мабуть, багато?

Фло стонула плечима, й з її куртки попадали шматки засохлого мулу.

— Ні. Не дуже.

Запала тиша. Фло пильно дивилась на Джорджа, а він — так само на неї. Ми з Голлі зацікавлено спостерігали за ними обома.

— Ось що я роздобула, — сказала нарешті Фло. Вона витягла звідкілясь із-під куртки пакунок, загорнутий у брудну клейонку й перев'язаний брудним мотузком.

— Чудово. Дякую, Фло, — Джордж розстебнув куртку й заховав пакунок до внутрішньої кишені.

— Нема за що... — Фло потерла собі пальцем перенісся. — Як ся маєш, Джордже?

— Усе гаразд. А ти, Фло?

— Теж усе гаразд.

— От і добре.

— Умгу.

Не знаю, скільки ще тривала б ця дотепна розмова, якби з-за спини Фло не почувлися кроки. Вона озирнулась, пробурмотіла: «Хай йому дідько, тільки не *це*» — і, майнувши вбік, умить пропала в пільмі.

У провулку з'явилися четверо чоловіків і за сигналом одного з них, найстрункішого, рушили до нас. Ми зупинились і напружились, бо відразу впізнали їх. Їхнім ватажком був молодик із коротко підстриженим волоссям і вусиками. Убраний у зеленкуватий твідовий

костюм, він ще здалеку привертав до себе увагу тим, що рухався легко й тихо, наче вовк, що пробирається лісом. У його поведінці справді проглядалося дещо вовче — прагнення кинутись на жертву і розтерзати її, хоч і не просто-таки зараз, але скоро, дуже скоро.

Згідно з законом носити рапіру мають право лише ліцензовані агенти, однак для сера Руперта Гейла, особистого охоронця Пенелопи Фіттес (то був саме він) ніякий закон був не писаний. Офіційно він не належав до жодної з агенцій, проте і в нього на боці, в промінні надвечірнього сонця, виблискував клинок. Троє чолові'яг, що прямували разом з ним, були вбрані в темно-сірі формені куртки агенції «Фіттес». Усі троє були високі, кремезні, з байдужими обличчями, й це надавало їм ще загрозливішого вигляду.

Сер Руперт тим часом, як і завжди, посміхався на весь рот. Навіть із віддаленої відстані було чути різкі пахощі його туалетної води.

— О, чарівні маленькі Локвудові помічниці, — сказав він. — Вийшли на вечірню роботу? А що це за смердючка тільки-но підходила до вас? — він позирнув углиб провулка. — Жебрачка, еге ж? І ви її *зовсім* не знаєте?

— Знаємо, — відповіла я. — Це справді жебрачка, як ви самі сказали.

— Її сморід ще й досі не вивітрився... Якщо вона чіплялась до вас, ви мали прикінчити її на місці. Щоправда, їй і так не вижити серед ночі на вулиці, Проблема сама потурбується про неї. Одного ранку ми знайдемо цю смердючку в рівчаку, вона зиритиме звідти в небо своїми мертвими очима, — сер Руперт явно перевіряв, як ми реагуватимемо на його слова, й буравив нас своїм хижим поглядом. Ми вперто мовчали, й тоді він додав: — А де ж ваш вельмишановний Локвуд? Він, сподіваюсь, ще живий? Тільки не кажіть мені, що він вирушив услід за своєю сімейкою, яка так полюбляє страждати від нещасних випадків.

Сьогодні я цілий день думала про порожню могилу на кладовищі, про те, як нерухомо Локвуд сидів біля мене на чужому надгробку, про те, що це горе тривожило його більше за будь-якого привида. В моєму серці закипів гнів. Я мимоволі вхопилася за рапіру. Я ледве втрималась від того, щоб сказати цьому нахабі все, що я про нього думаю. Джордж також наїжачився, і його очі люто блиснули за скельцями окулярів. Наймудріше, проте, повелася зараз Голлі. Спокійна й бездоганно

чемна, вона втомлено й трохи зневажливо спостерігала за сером Рупертом з-під наполовину заплющених повік. І що довше тривала ця мовчанка, то жалюгіднішим здавався мені сер Руперт: його розкішний твідовий костюм свідчив тепер радше про кричущий несмак господаря, а спітніле обличчя з мізерними солом'яно-жовтими вусиками розчервонілось від люті.

— Локвуд вирушив у Стретфорд, до театру, щоб розібратися з тамтешнім Спектром, — пояснила Голлі. — Ми маємо зустрітися з ним просто в театрі. Дякую вам за цікавість до нашої роботи.

— Зі Спектром? Ви вчотирьох проти одного-єдиного Спектра? — сер Руперт аж прицмокнув кризь вуса. — А дозвіл на це ви маєте?

— Так,—кивнула Голлі, не дістаючи, проте, жодних паперів.

— І можете показати його мені?

— Будь ласка. Охоче.

— То покажіть, — скривив губи в посмішці сер Руперт.

— А чому б вам не повірити нам на слово, Гейле? — запитав Джордж, поки Голлі повільно відкривала свою торбину. — Хоча ви на таке навряд чи спроможні...

— Вам відомі нові правила, Кабінсе, — мовив сер Руперт, беручи в Голлі папери й розгортаючи їх руками, зягнутими в рукавички. — Агенти, виходячи на роботу, повинні мати з собою документи, що підтверджують згоду замовника. Раніше в Лондоні діяло надто багато неконтрольованих агенцій, а це піддавало небезпеці громадян. Це можна було назвати анархією. Тижня не минало, щоб когось із клієнтів не зачепили рапірою чи не обсипали сіллю. А що вже казати про пошкодження від Грецького Вогню...

— От тільки нема чого так на нас дивитись, — обірвав його Джордж. — Ми вже багато років ніде не влаштували пожеж.

— Товстий палій-маніяк в окулярах — це завжди товстий палій-маніяк в окулярах, — відповів сер Руперт. — Це мій погляд на світ... Ну, гаразд, документи ваші в порядку, — додав він, повертаючи Голлі папери. — Успіхів вам у цьому небезпечному завданні... До речі, — згадав він, коли ми вже рушили геть. — Учора, Кабінсе, вас бачили біля бібліотеки Гардімана. Чи не намагались ви вдертись туди для проведення своїх протиправних розслідувань?

— Я? Ні.

— У вас, здається, немає допуску до цієї бібліотеки. Що ви скажете, Грівсе?

Агент, що стояв ліворуч від сера Руперта, був найвищий з усіх трьох. І, здається, найпридуркуватіший. Натягніть подумки формену куртку на секцію бетонної рури, притулену до стіни будинку, й ви отримаєте співрозмовника, розумнішого за цього Грівса.

— Саме так, сер.

— Грівс — і той це знає, — провадив сер Руперт. — Хоч часом він не пам'ятає навіть власного імені.

— Що ж, я справді намагався туди потрапити, — відповів Джордж. — Хотів пошукати матеріали до нашого нинішнього розслідування. Однак мене туди не пустили, бо я не маю, як ви цілком справедливо зауважили, допуску від ДЕПРІК. А тепер, з вашої ласки, мені треба тягти до театру оці важезні ланцюги, тож я не маю часу на розмови з усілякими побитими міллю пройдисвітами.

Знову запала тиша, й мені здалося, що я чую клацання невидимого механізму, який перетворює ситуацію з тривожної на небезпечну.

— Побитими міллю? Пройдисвітами? — перепитав сер Руперт Гейл, підходячи ближче. — Можливо, я на старість недочуваю, але...

— Голлі, — поспіхом сказала я. — Ми, здається, повинні бути в Стретфордї рівно о п'ятій? Чи не час поспішати?

Голлі весело, наче матуся, що кличе малюка, який ледве навчився ходити, обізвалась:

— А й справді! Джордже, ходімо!

Джордж, одначе, навіть не зрушив з місця.

— Ви не хотіли б пояснити свої слова, Кабінсе? — запитав Руперт Гейл.

— Хотів би, — відповів Джордж, — тільки навіщо марнувати силу? Нам добре відомо, хто ви такий. Ви й самі це знаєте! — він зняв окуляри й протер їх своїм светром. — За вашим панібратством і хвальковитістю ховається моральне убозтво, що вражає й лякає вас самого. Ви не можете цього не розуміти. Ось чому ви такі нудні, Гейле... Про нові правила ДЕПРІК я знаю незгірше за вас, і якщо ви влаштуєте бійку з агентами, які йдуть на завдання, інспектор Барнс підмете вашими твідовими штанами весь двір у Скотленд-Ярдї! Тож ходіть краще шукати пригод деінде! — він знову зняв окуляри, поглянув крізь них на надвечірнє сонце, щоб перевірити, чи добре

протерті скельця, й начепив їх собі на ніс. — Чудово! Часом я бачу все так чітко, що це навіть лякає мене. Ну, Голлі, веди нас! До Стретфорда!

Ми рушили далі. Мені щось свербіло в хребті, мабуть, від пронизливого погляду сера Руперта нам у спину. Щомиті я чекала, що він окликне нас, проте він цього так і не зробив.

Цілі два квартали ми пройшли мовчки. Ми з Голлі марширували обабіч Джорджа, тримаючи в руках оголені рапіри. Збоку здавалось, ніби двоє дівчат-поліціянок конвоюють злочинця до в'язниці. Ми пройшли тихий сквер, де під ногами шурхотіли перші опалі листки, потім знов опинились на вулиці — і лише тут, переконавшись, що ніхто не стежить за нами, зупинились.

— Про що ти думав, коли зчепився з Гейлом? — сердито просиччала Голлі. — Хотів, щоб нас заарештували?!

— Або побили так, щоб ми знепритомніли?— підхопила я.

Джордж стенив плечима:

— Але ж нас не заарештували. І не побили.

— Тільки не завдяки тобі! — зіпнула я. — Він шукав найменшого приводу, щоб до нас причепитись!

— Ваша правда, — погодився Джордж. — Тільки ми такого приводу йому не дали. Ми просто попередили його, а це давно вже пора було зробити. Я пояснив йому: якщо він чіплятиметься до нас, то вельми за цим пошкодує, — Джордж поглянув на нас так, ніби щойно сам-один упорався з сером Рупертом, і додав: — До речі, ви чули, що він казав про Фло? Нечуване зухвальство! Та годі вже. Якщо зараз поспішимо, то встигнемо на метро до закриття.

***

"Дивовижний пересувний ярмарок розваг Тефнела" містився біля самісінької станції метро "Стретфорд". П'ять хвилин прогулянки в східному напрямі — й до нас уже долинули звуки катеринки й пахощі гарячих ковбасок.

Можливо, пан Тафнел і не брехав, переконуючи нас, що його справи процвітають. Проте зараз, у сутінках, цьому важко було повірити. Сам театр «Палас» виявився громіздкою будівлею, спорудженою скраю великого пустища. Колись ця будівля, напевно, справляла враження — з колонами в стилі римського храму й

ліпленими скульптурними сценами з відомих трагедій та комедій. Одначе зараз бетонні колони потріскались, а половина скульптур порозсипалась. Головний вхід було забито дошками, а відчинені бічні двері виходили на ярмарковий майдан з вицвілими полотняними ятками. Майдан було обнесено саморобною залізною огорожею, в якій заплутались, наче спіймані метелики, обгортки від горішків та льодяників. У повітрі лунала якась пронизлива сумна мелодія — сигнал, що ярмарок зачинається. Кілька останніх сумних відвідувачів уже прямували до іржавих воріт, тримаючи перед собою палички з цукровою ватою.

А за ворітьми вже стояв Локвуд, ще й не сам-один, а з Квілом Кіпсом.

— Чи не диво? — мовив Кіпс, коли ми підійшли ближче. — Навіть у таборі для полонених веселіше, ніж на цьому ярмарку!

— Я й не знала, що ти теж приєднаєшся до нас, Квіле, — зауважила я.

— Я й сам цього не знав. Просто випадково натрапив у Маллета на Локвуда. Він сказав, що вам може знадобитись помічник. У мене сьогодні термінової роботи немає, тож я...

— Зрозуміло, — усміхнулась я.

Доля не надто пестила Кіпса. Через те, що він дуже часто допомагав нам, давні колеги з агенції «Фітес» його зневажали. Ця обставина у поєднанні з уродженою меланхолійною вдачею означала, що в Кіпсовій душі затаїлась образа, вона лежала там, наче тоненький шар шоколадного крему в Джорджевих улюблених малинових кексах. До того ж Кіпсові вже перевалило за двадцять, і він утратив свій Талант. Попри те, що ми подарували йому окуляри, крізь які було видно привидів (ці окуляри роздобув Джордж під час одного з наших минулих розслідувань), він украй тяжко переживав цю втрату. Увесь цей сумний досвід пом'якшив Кіпсову вдачу, зробив її лагіднішою. Беручи до уваги, що ця вдача навіть тепер залишалась такою ж колючою, як сплетені із залізного дроту труси, ви можете уявити, як Кіпс дошкуляв нам за своїх молодших літ.

— Нам дуже пощастило, що Квіл цього вечора вільний, — мовив Локвуд. — З ним буде набагато веселіше.

Як і завжди, перед початком роботи Локвуд був у найкращому гуморі. Азарт полювання вже тяг його вперед, до заповітної мети. Куди

пропав той тихий, замислений хлопчина, з яким я минулого вечора була на кладовищі? Зараз він просто-таки випромінював завзяття й нетерплячку:

— Ходімо мерщій до театру! Попросімо когось показати нам, що там і як!

Проминувши барвисті ятки й каруселі, ми підійшли до будівлі театру, цегляні стіни якого було щільно обліплено афішками й листівками, що запрошували відвідати «Кімнату чудес Тафнела», «Магічну виставу Тафнела для дітей і дорослих» та інші такі розваги. Бічні двері було ще відчинено, проте саме зараз якась дівчина в уніформі служниці, з кислою гримасою на обличчі, замикала їх на залізні засувки й ланцюги.

— Сьогодні театр уже зачинено, — мовила дівчина, побачивши нас. — Якщо хочете, можете придбати квитки на завтра.

— Нас не цікавить вистава, — відповів їй Локвуд. — Де ми можемо побачити Луї Тафнела?

Він подарував служниці свою найчарівнішу усмішку — ту саму, що розтоплює чужі серця, як окріп бурульки. Проте дівчину це анітрохи не зворушило.

— Він нагорі, на сцені, — неприємно відповіла вона, не відпускаючи засувки. — Ви завітали вкрай невчасно...

— Я розумію, що пан Тафнел дуже заклопотаний. Але він чекає нас.

— Я не про це. Просто зараз невдала для візиту пора. *Вона* вже скоро почне тинятись коридорами...

— Ви про Нещадну Красуню? — перепитала я. — А ви самі бачили її?

Дівчина здригнулась і перелякано озирнулась. Перш ніж вона встигла щось відповісти, з темряви долинув знайомий голос, а далі з'явився й сам пан Тафнел у картатій сорочці з засуканими рукавами й розстебнутому жилеті.

— Заходьте, заходьте! — його обличчя розчервонілося ще дужче, ніж минулого разу, а сиве волосся рясніло краплинами поту. Він кволо, неширо всміхнувся нам. — А я ось допомагаю робітникам монтувати сцену. Після того, як ми втратили Сіда й Чарлі, нам бракує робочих рук... Ну-бо, Трейсі, ворухися! Не стовбич на дверях! Пропусти їх!

Ми зайшли до холодного незатишного фойє, де смерділо кукурудзою, тютюновим димом та пліснявою. Тут містились каса й прилавок із шоколадками та бляшанками газованої води. Дівчина, що впустила нас, зблизька виявилась худорлявою, блідою, рудуватою, десь на рік старшою за мене. Поводилась вона вкрай сором'язливо. Я спробувала зазирнути їй в очі, проте Трейсі навіть не поглянула в мій бік, а за кілька хвилин узагалі кудись зникла, залишивши вхідні двері відчиненими.

Пан Тафнел тим часом вітався з Локвудом, тиснучи йому руку:

— Дуже радий, що ви завітали! Ходімо, я покажу вам сцену. Ми саме готуємо її до завтрашньої вистави.

Він повів нас широким, напівтемним коридором з низькою стелею й накатаними золотистою фарбою візерунками на стінах. Обабіч нього розходились менші коридори: один з них, перед яким на стіні виднів напис *«Кімната чудес Тафнела»*, було перегороджено потертою, так само золотистою лінвою.

— Як ся має бідолаха Чарлі Вад? — запитала дорогою Голлі.

— Поки що живий, — відповів пан Тафнел. — Проте боюся, що довго він не протягне. Я замкнув його в своєму вагончику на ярмарку. Сьогодні він своїм вереском зірвав виступ клоуна Коко для малюків — отам, у великому балагані. Довелось повернути глядачам гроші за квитки... — власник театру скрушно зітхнув. — До речі, мені треба буде провідати Чарлі. Сподіваюсь, я не повинен залишатись тут на ніч? Ні, я не боюсь, просто не хочу вам заважати...

Сказавши це, він відчинив перед нами масивні двері, оббиті темно-червоним оксамитом, і ми опинились у залі для глядачів.

***

Зазвичай співробітники агенції «Локвуд і К°» нечасто ходять по театрах. За найближче наше знайомство з театром можна вважати той випадок, коли минулого літа ми загнали один упертий Спектр до провулка біля лондонського «Палладіуму» й там рознесли його на атоми за допомогою каністри з магнієм. Як мені відомо, на стіні цього театру ще й досі видно сажову пляму, а всередині її — силует випадкового перехожого в капелюсі. Тісніше з високим мистецтвом ми

ніколи не стикались, і тому я була зовсім не готова до того, що ми побачили в залі для глядачів.

Ця зала не мала нічого спільного з похмурим зовнішнім виглядом театру «Палас». То була справжня печера зі скарбами, що мерехтіли в променях світла. Ми стояли між рядами м'яких оксамитових крісел, у затінку високого балкона, а над нашими головами сяяли електричні свічки, прикріплені до його вигнутих стінок. За стінками балкона теж видніли ряди крісел, що поволі зникали вгорі. Зліва й справа, ближче до сцени, в сяйві позолочених свічників можна було розгледіти ложі, що виступали над партером. Спереду, над центральним проходом, височіла сцена, залита сліпучо-білим світлом прожекторів і обрамлена з боків пурпуровими завісами лаштунків. На сцені працювало кілька молодиків — вони підмітали дошки сцени, пересували з місця на місце яскраво розфарбовані помости й кошики. Робили вони це мовчки, було чути лише їхнє важке дихання. Акустика в залі була чудова, навіть пошепки вимовлене слово відлунювало аж до найдальших закутків.

Тафнел повів нас проходом, і ми затупотіли своїми робочими черевиками по дерев'яній підлозі. Згори, з-під зануреної в морок стелі, над сценою звисали довгі линви: деякі з них закінчувались трапеціями, інші були прив'язані до кілець, укріплених на передній стінці балкона. Я уявила ці линви в русі, з гімнастами в польоті, й мені аж долоні спітніли зі страху. Важко було подумки відтворити справжній розмір цієї зали, цього височенного балкона, цієї стелі, що губилась у серпанку теплого золотистого світла...

Ми піднялись на сцену крутими бічними сходами і вийшли під сліпуче світло прожекторів.

— Ось тут, пане Локвуде, — сказав Тафнел. — Саме тут Нещадну Красуню спіткав кінець, — він махнув рукою хлопцям, які негайно зупинили роботу й вирячились на нього. — На сьогодні досить, ходіть уже додому. Тільки не баріться, бо... ну, ви й самі знаєте чому.

Робітники хутко пішли, а ми звалили своє знаряддя просто посередині сцени. Вздовж її країв вишикувались дерев'яні кубики найрізноманітнішого кольору й величини, з кришками й невеличкими дверцятами. Ззаду було розстелено широченну синю мату, заввишки мені аж до колін. Решта сцени, розмічена смужками клейкої стрічки й за кілька десятиліть протерта ногами артистів, залишалась порожньою.

Локвуд озирався довкола, примруживши очі. Я знала, що зараз він увімкнув свій Зір і вишукує Смертні Вогні та інші потойбічні прикмети.

— Навіщо тут ця мата? — запитав він нарешті. — І ці коробки? Теж для вистави?

— Саме так,—кивнув Тафнел. — Ми розпочинаємо з повітряних гімнастів на трапеції. А коробки підготовлені для фокусів, усередині в них реквізит: усілякі голуби в клітках, металеві обручі та інші дрібнички. Там багато потаємних відділень, їх придумала й створила наша помічниця режисера. Дуже здібна дівчина. Тільки вам, напевно, спочатку хочеться побачити місце, де помер Сід. Це тут, ліворуч, за лаштунками.

— Дякую, — відповів Локвуд. — Звідси ми й почнемо.

Усі подалися до лаштунків, а я залишилась посередині сцени, озираючись і прислуховуючись. Колись саме тут стояла труна, яку за наказом султана проштрикнули шаблями, й підлогою заструменіла справжня кров. Я поглянула собі під ноги, на чисті, вибілені дошки. Тоді придивилася до золотавого серпанку, в якому потопала сцена, і уявила залу, переповнену глядачами, що вражено замовкли, перш ніж скрикнути з жаху...

Настав час застосувати свій Талант. Мене здивувала напружена тиша в цій порожній, темній залі. Я присіла навпочіпки, торкнулась долонею дощок підлоги, заплющила очі й почала слухати...

Аж тут у моїй голові немовби відчинилися двері. Я почула химерний звук, схожий на шелест паперу, й приглушений гомін у залі, де ніби вмощувались по місцях сотні глядачів. Гомін гучнішав, скидаючись на дихання якогось велетня. Я зачекала, проте звук більше не змінювався. Я відпустила дошку. Гомін не вщух. Крізь нього мені було чути далекий голос Тафнела, який за лаштунками розмовляв про щось із Локвудом. Два потоки звуку не перемішувались — вони проходили один крізь одного, розділені в часі цілим століттям.

Я поволі випросталась, повернулась у бік лаштунків, і цієї миті моєю спиною пробіг холодок — так ніби хтось провів мені вздовж хребта крижаним пальцем.

Я зупинилась і придивилась до темної зали. Через увімкнені на сцені прожектори було важко розгледіти, що там коїться, проте все ж таки мої очі зупинились на задньому кріслі в одній із лож.

Хто це там сидить?

Від напруження мені аж заболіли очі. Я позирнула вбік — цікаво, чи помітив щось хто-небудь із моїх друзів, — та їх мені було не видно.

— А потім Трейсі відгорнула завіску, — розповідав тим часом Тафнел. — І побачила Сіда в обіймах привида! Вона кинулась уперед...

Я знову поглянула на ту саму ложу. В кріслі вже нікого не було.

— На жаль, було вже запізно. Сід лежав, мов ганчір'яна лялька! Нещадна Красуня встигла висотати з нього життя!

Я витягла рапіру з піхов.

Бурмотіння в моїй голові гучнішало далі, а потім змінилось шаленими оплесками. Цей звук огортав мене, починаючись у партері, прокочуючись далі балконами й ложами і, нарешті, хвилиною спадаючи на сцену. Я обвела очима напівтемну залу.

Аж тут гомін урвався. Запала тиша. Театр ніби затамував подих. Коли я знову поглянула вниз, у центральному проході навпроти мене щось стояло. Воно видніло в затінку під балконом. Знову напруживши зір, я розгледіла, що це саркофаг або труна — велика, заокруглена, схожа обрисами на жіночу постать. Із її стінок стриміли незліченні кружальця й палички... Ні, ефеси шабель та вістря клинків.

Із труни витік тоненький темний струмінь і почав розпливатись уздовж центрального проходу. Далі з'явився другий струмінь, потім ще один, іще один... Струмені злились у потічок і вже підповзали до сцени.

Міцно стиснувши руків'я рапіри, я ступила вперед.

Темні струмочки виблискували в золотавому світлі ламп. Вони тяглися й розгалужувалися, бігли дедалі швидше й швидше. Здавалось, що їм не було кінця. Я заціпеніла біля самісінької рампи і не могла відвести очей від кривавої річки, що звивалась між кріслами.

9

— Вона тут! — пролунав на весь театр мій крик. — Локвуде! Вона тут!

Наступної миті я скочила зі сцени до залитої кров'ю зали. Клинок моєї рапіри блиснув у промінні прожекторів. Важко приземлившись на одне з місць першого ряду, я стрибнула звідти в бік балкона і рушила далі по бильцях крісел, відчайдушно вимахуючи руками, щоб не впасти. Зіскочити на закривавлену підлогу мене не змусив би ніхто. Проходом далі струменіла нескінченна річка густої темної рідини. Попереду, під балконом, чорніла тінь. Труни я більше не бачила, та холод досі пік мені обличчя.

Ось вона, в затінку! Жіноча постать, що стрімко наближається до мене.

З диким криком я стрибнула востаннє, змахнула рапірою...

— Ви що, збожеволіли?! — запитала, виходячи із затінку, довготелеса дівчина. На ній були джинси, кросівки й синя куртка з каптуром, а з-за її спини визирало ще одне, нижче дівча. Це було все, що я встигла помітити, поки незграбно приземлялась у проході, загубивши дорогою рапіру. Тепер на підлозі не було видно ані краплинки крові. Недопалків від цигарок, обгортки від жуйок, пакуночків від кукурудзи — скільки завгодно, а от кривавих струмочків — жодного.

Відсапуючи, я підвелась і тут-таки впізнала нижчу дівчину. То була Трейсі — та сама служниця, що зустріла нас біля входу. Її товаришку я бачила вперше. Прохід за спинами дівчат був порожній так само, як і вхід до зали. Пронизливий холод зник. Прояв закінчився.

Загримотіли черевики, й до нас приєднались мої друзі на чолі з Локвудом.

— Люсі... — заговорив він, беручи мене за руку.

— Вона була тут! — пояснила я. — Я щойно бачила труну! Невже ніхто з вас не помітив крові?

Кіпс узяв з підлоги мою рапіру й подав мені:

— Ми бачили тільки тебе. Ти стрибала по кріслах. Гралась, мабуть, у хрещика?

— Але ж Красуня... — я поглянула на дівчат. — Хто-небудь із вас сидів щойно в кріслі останнього ряду?

Трейсі заперечливо хитнула головою.

— Мене там не було, — холодно відповіла друга, висока дівчина. — Я тільки-но увійшла до зали.

— І ви не бачили нічого химерного в проході?

— Лише вас.

Висока дівчина була широкоплеча, з вольовим підборіддям. Її біляве, недбало заплетене в косу волосся було закинута за спину. Здавалось, що вона вкрай роздратована.

— Тут був привид, — наголосила я. — Я гналася за ним. По спинках крісел.

— Ми віримо тобі, Люсі, — відповів Локвуд, променисто всміхаючись до дівчат. — Вас, здається, звуть Трейсі? Радий бачити вас знову. А ви...

Зі сцени, відсапуючи, прямував до нас пан Тафнел.

— Ця славна леді, якій ваша приятелька тільки-но мало не відтяла голову,— прохрипів він,—це Сара Перкінс, наша помічниця режисера. Саме вона врятувала колись Чарлі Бада.

— Рада познайомитись, — сердито буркнула я.

— Навзаєм, — закопилила губу Сара. — Пане Тафнел, я прийшла сказати вам, що Чарлі Вад знову виє. Лякає своїм виттям усіх. Спробуйте, будь ласка, заспокоїти його.

— Боже милий! Це буде чудо, якщо мені судиться пережити цю ніч! — мовив власник театру, витираючи спітнілі скроні строкатим носовичком. — Гаразд, Сара, зараз я прийду... Пробачте, пане Локвуде, я мушу покинути вас. Трейсі, дурепо, а ти чого причепилася до Сари, мов до мамчиної спідниці? Тобі що, надворі роботи бракує?

Трейсі, образившись, понуро відповіла:

— Мені там стра-а-ашно. Чарлі виє, тож Сара сказала, що я можу піти з нею...

— І порушила всі мої настанови! Зробиш так іще раз — дістанеш прочухана!

— Стривайте-но, — лагідно перервав його Локвуд. — Я дуже радий, що ви прийшли сюди. Я хотів трохи розпитати вас. Ви обидві бачили Красуню... тобто її привид. Що ви можете сказати про цього

Гостя? Де саме ви його бачили? Що відчували? Навіть найменша подробиця може стати нам у пригоді.

— Про всі подробиці я вже розповідав вам, — нетерпляче озвався Тафнел, позираючи на годинник.

— Трейсі, — провадив Локвуд. — Як я розумію, ви бачили цей привид найвиразніше. На сцені і за лаштунками, з бідолахою Сідом Морісоном.

Обличчя дівчини зблідло, й вона ледь чутно відповіла:

— Так.

— Зовні цей Спектр скидався на красуню-жінку?

— Мені ця жінка не здалася красунею, — відвела очі Трейсі. — А от Сідові, напевно, що так. Вона стояла отам, на сцені, в золотому сяйві.

— Можливо, сцена — це її Джерело, — зауважила Голлі. — Врешті-решт, саме тут вона й померла.

— Навряд, — хитнула головою Сара Перкінс. — Нинішня сцена вже не та. Закривавлені дошки зняли й спалили відразу після смерті Красуні. Те саме зробили і з труною. Про все це можна прочитати в нотатках з історії театру...

— Наша Сара — справжня розумниця, — втрутився пан Тафнел. — Попри всі труднощі вірна театру. До того ж вона так любила бідолаху Сіда... Я вельми вдячний Сарі за її стійкість навіть за таких трагічних обставин. Правда, Саро? А тепер нам справді час іти.

— Гарзд, — мовив Локвуд. — Якщо вам більше нема чого сказати...

— Шукати треба не на сцені, — сказала Сара Перкінс, коли вони втрюх уже збирались іти. — Я бачила привид у коридорі біля гримерних. А інші дівчата — на балконі і в підвалі... — вона махнула рукою в бік напівтемної, мовчазної зали й додала: — Будьте обережні. Ніхто не знає, звідки він з'явиться наступного разу.

* * *

Тільки-но ми залишилися самі, як заходилися старанно оглядати закладу будівлю. Ми відразу виявили, що театр «Палас» — споруда вельми складна й недоладна. Тут були три основні зони, поєднані між собою плутаною мережею сходів та коридорів, і всі ці сходи й

коридори нам належало перевірити, чи немає там слідів потойбічної активності.

Самісіньким серцем театру була глядацька зала з трьома рівнями крісел — партером, бельетажем та горішнім ярусом. Ми ретельно обстежили кожен рівень і виявили напрочуд багато слідів Гостей: легенький повзучий холод, ледь відчутний сморід і слабке відчуття страху, що зникало так само несподівано, як і з'являлось.

Другою за складністю зоною будівлі була її передня частина. До неї входило фое на першому поверсі, а над ним — два великі холи, з яких глядачі потрапляли до своїх місць у бельетажі та горішньому ярусі. Туди, нагору, з долішнього фое вели двоє сходів, застелених вицвілими килимовими доріжками. На одних із цих сходів було холодніше, ніж на других, проте жодному розумному поясненню це не піддавалось. На долішньому поверсі, біля фое, ми побачили темну вузьку залу — «Кімнату чудес Тафнела»; цими «чудесами» виявились зо два десятки розважальних автоматів, які ворушились, коли до них кидали монетку. Цю «кімнату» ми перевірили якнайстаранніше, бо раніше нам уже траплялись автомати з привидами всередині. Однак нічого цікавого ми тут не знайшли, навіть попри те, що тут стояло кілька механічних клоунів, а саме такі клоуни частенько завдають нам прикрощів.

Третьою зоною, нарешті, виявились сцена й прилеглі до неї приміщення за лаштунками. На самій сцені ми відшукали холодну пляму — якраз на тому місці, де я чула примарний давній гомін глядацької зали. Пляма була на чотири градуси холодніша за повітря в партері. Локвуд наказав оточити пляму колом із залізних ланцюгів, а всередину кола покласти каністри з магнієм та соляні бомби. До того ж ми старанно перевірили коридор біля гримерних та запилюжений підвал, захарашений вішаками з одягом та поламаною бутафорією. Нових холодних плям ми не знайшли, однак про всяк випадок порозкладали залізні кола і в коридорі, і в підвалі.

Нарешті настав час розпочинати полювання.

Хтось із вас, мабуть, подумав, що в пошуках Спектра, який блукав величезною будівлею театру, всі співробітники агенції «Локвуд і К°» щосили намагались триматися купи. Аж ніяк! Ми поволі розійшлися глядацькою залою, не випускаючи одне одного з очей і водночас маючи змогу вільно, без перешкод, користуватися своїм Талантом. Ризикова тактика, еге ж? Як на мене, звичайна, коли треба невеликими

силами обшукати великий простір, не знаючи точного місця зникнення привида. Зараз ми не тільки шукали Гостя, а й ловили його на принаду з самих себе. План був простий: виманити Спектра, вдаючи із себе легку здобич. Діяти таким чином зазвичай набагато краще, ніж кілька годин поспіль сидіти всім укупі й простісінько чекати на Гостя.

Я залишилась у партері й поволі просувалась від сцени до того місця, де мені примарилася скривавлена труна. Голлі тим часом перебувала на сцені, Кіпс — десь за лаштунками, Джордж із Локвудом — у задньому ряді крісел по краях партеру. Ми були ще досить близько одне від одного, аж тут мені закортіло дещо розширити нашу компанію, незважаючи на те, яким нав'язливим може виявитись наш новий співрозмовник. Я розшморгнула рюкзак, крутнула важіль на кришці склянки з черепом, і в моїх вухах уперше після сніданку зашурхотів знайомий потойбічний голос:

— *Оце, виходить, по-дружньому?! Запроторити мене на стільки годин до рюкзака! Хочеш мене протримати тут до самісінького кінця? Ось Локвудові ти не наважишся закоркувати рота, щоб він замовк. Чи Голлі захвати капцем пельку. А шкода! Я добре заплатив би тобі, щоб помилуватись таким видовищем.*

— Вони, на відміну від тебе, не верзуть дурниць, — буркнула я у відповідь. — А тобі лише на користь тихенько посидіти й поміркувати. Скажи-но, тобі вже вдалося розплутати таємницю Маріси?

— *Ні! За цим посрібленим склом я тільки й міг, що підслуховувати ваші балачки, — зелене сяйво черепа спалахнуло яскравіше. — Де вже мені було до Маріси! Ну, гаразд. Як я розумію, ваше розслідування триває саме зараз. Розкажи-но мені, що я протавив?*

Я стисло переказала наші останні пригоди, тим часом шукаючи далі сліди потойбічної активності. Усе було тихо, хіба що під балконом температура виявилась трохи нижчою, до чого міг спричинити, між іншим, і звичайнісінький протяг.

Череп зацікавлено вислухав мою розповідь, а тоді пробурмотів:

— *Виходить, цей привид досі дужий, хоч і вештався ціле століття невідомо де... Цікаво! Чого це він розвоювався?*

— Багато привидів активізуються з невідомої причини, — зауважила я.

— *Атож, атож. Цей Тафнел... Популярний, мабуть, чолов'яга? Всім подобається?*

Я не могла собі уявити, щоб Тафнел хоч комусь міг подобатись.

— Трейсі він принаймні не до вподоби, — відповіла я.

Обличчя в склянці замислено зморщилось:

— *А може, це Трейсі мститься Тафнелу? Бо їй уже набридли ці багатолітні причіпки? Вона відшукала десь Джерело й принесла його до театру, сподіваючись, що привид вискочить, накинеться на її хазяїна й душитиме його так, що тому аж очі рогом стануть... Що, ні? Я не переконав тебе?*

— Не дуже, — відповіла я. — Не всі такі мстиві, як ти. Переходьмо краще до діла. Десь тут, у театрі, Нещадна Красуня. Ти відчуваєш, де вона?

Череп на кілька хвилин замовк, проте я розуміла, що він ретельно перевіряє навколишній простір.

— *Люта баба,* — промовив він нарешті. — *Я відчуваю, як вона перелітає в темряві з місця на місце. Страшенно сердита, але квола... Розуміє, що вона квола, й це ще дужче її сердить. Вона заздрить живим, їхній життєвій силі..*

— І коли вона когось ловить, то висмоктує з нього життєву силу? — перепитала я.

— *Певним чином... Вона хоче відновитись, почати жити спочатку. Тільки з цього нічого не вийде, бо вона мертва, ще й геть уся в дірках...*

— череп тихенько зареготав. — *Як тобі краще це пояснити... Якщо ти й висотаєш із живого життєву силу, вона вилетіть в тебе з іншого боку. Ні, на короткий час це тебе підбадьорить, та мерців життєва сила не насичує. Жодної калорії їй даремно змарнований час...*

— Тьху, яка гидота! А сам ти вбивав людей заради життєвої сили?

— *Хіба що двох-трьох... О-о! Ти відчуваєш?*

— Ні. Що саме?

— *Вона зробила свій хід!*

У моїх грудях тьохнуло серце. Та ще й дратувала ця зловтішна нотка в голосі черепа.

— Не розумію...

— *Спокійно, спокійно! Зачекай-но... Ось! Нарешті!*

Тишу глядацької зали розітнув шалений вереск. Він лунав звідкілься із-за лаштунків. Я помчала до сцени, гарячково міркуючи, хто це кричав. Голлі? Кіпс? Обоє їх мені не було видно. З іншого боку зали мчав Локвуд — довге чорне пальто лопотіло за його спиною, наче

крила. Ми водночас вискочили на сцену й побігли за червоні завіси лаштунків. Там панувала темрява, стіни були пофарбовані в чорний колір, а по кутках громадився реквізит. Над нашими головами з металевих блоків звисали, наче втомлені змії, линви. А ще тут, у затінку, стояла Голлі, пильно придивляючись до мороку й стискаючи в руці рапіру. Коли вона обернулась до нас, ми побачили, яка вона бліда.

— Усе гаразд, — мовила Голлі, коли ми з Локвудом стали обабіч неї. — Вона вже пішла.

— Що трапилось? — я посвітила ліхтарем угору, проте там не було нічого, крім линв, павутиння та порошинок, що плавали в повітрі.

— Я почула в себе над головою чийсь регіт, — пояснила Голлі, прикусивши губу. — А тоді поглянула вгору... і подумала, що це свинцеве грузило — з тих, які чіпляють до линв, щоб легше було піднімати декорації. Тільки ця штука була довша, тонша й світліша за грузило. Я посвітила туди ліхтарем і... побачила, що там висить жінка. Вона була підвішена за шию й крутилась у повітрі. На ній була легенька сукня, а з-під сукні стриміли ноги — білі й тонкі, мов свічки... Я з переляку зойкнула й випустила ліхтар. А коли підняла його й поглянула ще раз, ця тварюка вже зникла...

— Моторошна історія, — зауважив Локвуд. — Зрозуміло, що то була Нещадна Красуня. Ти розгледіла її обличчя?

— Ні, — відповіла Голлі. — І дуже рада, що не розгледіла. Крізь волосся нічого не було видно.

Джордж бігає повільніше за нас із Локвудом. Тому він підійшов до нас тільки зараз, поблискуючи скельцями своїх окулярів.

— Здається, вона випробовує нашу витримку, — сказав він, вислухавши нас. — Спочатку кривава труна, яку бачила Люсі, потім...

Він не скінчив. Ми аж підскочили на місці від нового вереску, принизливішого й гучнішого, ніж у Голлі. Ми зрозуміли, що то Кіпс. Ми ще не вирішили, куди нам бігти, коли двері за лаштунки зненацька відчинились — і Кіпс з'явився перед нами. Пригальмувавши, він зірвав з носа окуляри й вигукнув, показуючи в той бік, звідки вломився до нас:

— Там! Там! В акваріумі! Бачите її? Бідолашна утоплена дівчина!

Ми побігли до дверей і визирнули.

— Немає тут ніякого акваріума, Квіле, — мовив Локвуд. — Коридор порожній.

— Знаю, — схвильовано видихнув Кіпс. — Звичайно. Я почув крик Голлі, помчав сюди, а коли завернув за ріг, то побачив це... Величезний акваріум, а в ньому труп дівчини! Голова під водою, руки й ноги висять, волосся коливається, наче водорості...

— Годі вже поезії, — нетерпляче кивнув Локвуд. — Вона вискочила й накинулася на тебе?

— Ні, аж ніяк... Вона була біла й нерухома. Мертва! Зовсім мертва, їй-право!

— Здається, вона показала тобі свій номер «Полонена русалка», — пояснив Джордж, перевальцем повертаючись на сцену. Наші Таланти мовчали, не помічаючи жодних слідів потойбічної сутності. Привид зник. — Голлі, виходить, дісталася «Дочка ката», а Люсі, як ми вже знаємо, — «Помста султана». Нещадна Красуня похвалилася перед нами всім своїм репертуаром.

— То вона показує нам свої найвідоміші фокуси? — перепитав Локвуд. — Видовища, правду кажучи, досить огидні, хоч і вдавані. Ні, навіть не так — це *відлуння* колишніх видовищ. Привид жартує з нашою свідомістю. Питання ось у чім: що нам робити далі?

Я позирнула в бік крісел партеру, занурених у пільму, а тоді знову поглянула на Локвуда:

— А ви з Джорджем що-небудь бачили?

— Ні.

— То ви єдині, хто досі нічого не бачив?

Він стенив плечима:

— Може, ми просто стійкіші до таких речей.

— І взагалі це нічого не змінює, — підхопив Джордж. — Ми досі тупцяємо на місці, а нам треба знайти Джерело, щоб зрозуміти, яким чином ця тварюка повернулася до нашого світу.

— Питання не в тому, «яким чином», — заперечив Локвуд, оглядаючи залу примруженими очима. — Питання — «навіщо»... Задля чого?

— Привид Нещадної Красуні — злий дух, — нагадала я. — Він прийшов сюди вбивати. Навіщо ж іще?

— Так, так, але я думаю не лише про привида... — хтозна, про що тоді міркував Локвуд, однак ці роздуми хутко повернули його до дійсності. — Гарзд, шукаймо далі в театрі. Поки що її Прояви були

надто швидкоплинні. Рано чи пізно вона затримається на такий час, що ми встигнемо зреагувати. Отоді ми з нею і впораємось. Питання є?

Питань не було ні в кого. Ми поділили на всіх плитку шоколаду, запили її чаєм з термосів і знову розійшлися по місцях.

* * *

Години минали, зливаючись одна з одною. Надворі панувала темрява, а всередині театр заливало м'яке золотисте світло ламп. Привид немовби вичерпав свої сили за три останні Прояви. Я залишила партер і вирушила далі коридорами театру «Палас», застеленими червоними доріжками. Часом, коли я піднімалась довгими сходами, мені здавалось, ніби хтось дивиться мені вслід. Та щоразу, коли я зупинялась і озиралась, за моєю спиною не було нічого, крім електричних свічок, що горіли в позолочених світильниках, і усміхнених облич на старих афішах, розвішених по стінах.

Раз по раз я здалеку бачила своїх друзів. Ось Локвуд міряє сцену своїми широкими кроками. Ось Голлі робить виміри на горішньому ярусі, під самісінькою стелею. Спочатку ми намагались триматись якнайближче одне від одного, та що менше часу залишалось до світанку і не відбувалося жодних подій, то далі ми розходилися. Я почала трохи заспокоюватись. Навіть спогади про огидні видовища на початку нашого розслідування майже зникли з моєї пам'яті.

Ось так ми з черепом — уже вдруге чи втретє — опинились у «Кімнаті чудес Тафнела». То був темний вузький коридор, уздовж якого з обох боків у скляних вітринах стояли яскраво розмальовані механічні ляльки. Деякі були досить прості: ведмеді, клоуни, карикатурні полісмени, що за монетку крутили головою чи танцювали. Були й складніші автомати, спроможні за ту саму монетку розіграти якусь трагедію з минулого, скажімо, відтворити Велику лондонську пожежу XVII століття.

У «Кімнаті чудес» я насамперед виміряла температуру повітря й застосувала свої психологічні Таланти. Усе, як і в попередніх кімнатах, було гаразд. Роздивляючись на яскраві автомати, я мимоволі занурилась у спогади.

— Точнісінько як на нашому сільському ярмарку, — сказала я до самої себе. — Пам'ятаю, як я була маленька, й моя сестра Мері дала

мені монетку, щоб я завела одну з таких ляльок...

— *Я й не знав, що в тебе є сестра,* — обіззався череп.

— Аж шестеро, — відповіла я, не наголошуючи на тому, що вже кілька років не бачилася з ними, й тільки Мері ще часом надсилає мені листи з далекої півночі Англії. Подумавши про це, я відчула тупий біль у серці й вирішила затамувати його, змінивши тему. — Овва, ти тільки поглянь...

Трохи далі, біля виходу, стояла велика скляна скриня, а в ній ховалась найскладніша іграшка з усієї виставки. То була циганська кибитка, з випуклою покрівлею та великими дерев'яними колесами, яскраво пофарбована в червоний і золотистий колір. Кибитка стояла на штучній траві, а ззаду видніли густий темний ліс і повний місяць у небі. У дверях кибитки було віконце з тюлевою завіскою, за якою бовваніла темна людська постать. Над скляною скринєю висіла табличка з написом: *«ВІЩУВАННЯ ДОЛІ ЛИШЕ ЗА ОДИН ФУНТ»*. Збоку на скрині виблискувала посріблена пластинка з щілиною для монет, а під нею — лоток.

Я поглянула на скриню. У мене в кишені саме була фунтова монетка.

— *Ну-бо,* — підбадьорив мене череп. — *Тобі ж хочеться! Що з того шкоди — дізнатись про власну долю?*

— Це просто дурний автомат, — відповіла я.

Проте я втомилась, на душі мені було нудно й хотілось, щоб трапилося хоч що-небудь. Я скинула рюкзак, поставила його на підлогу і розшморгнула якнайширше, щоб черепові краще було видно. Далі дістала з кишені фунтову монетку й кинула її до щілини.

Усередині кибитки спалахнуло світло, й за віконцем зачорніла тінь потворної відьми з гачкуватим носом та випнутим підборіддям. Відьма зловісно кахикнула, й двері кибитки, пересмикуючись, відчинились. Зі стелі кибитки звисали лампочки, замасковані під свічки, що ритмічно замерехтіли. Вони освітлювали абияк розфарбовану постать відьми, яка схилилась над столом, тримаючи в скарлючених пальцях кришталеву кулю. Усередині кулі переливалась молочно-біла рідина. Відьма знову кахикнула й провела долонями по стінках кулі. За спиною відьми підлогою промчала механічна миша, за якою навздогін кинувся механічний кіт. У глибині кибитки, на підвіконні, глухо крякнула механічна гава. Свічки мерехтіли, дверцята шафи самі собою

відчинялись і зачинялись, показуючи сховані всередині черепа та всяке інше чортівня. Куля спалахнула світлом і тут-таки згасла. Десь тоненько дзенькнув дзвіночок, а тоді в посріблений лоток щось випало. Зарипіли шестерні, й двері кибитки зачинились.

Я засунула пальці в лоток. Чи випадково це вийшло, чи ні, проте в лотку лежав не один папірець із віщуванням, а два. Я взяла їх і прочитала при світлі віконця кибитки, яке ще не встигло згаснути.

На першому папірці стояло:

Він піде в морок.

На другому було написано:

Він пожертвує життям заради тебе.

Якусь хвилину я дивилась на ці папірці, а тоді люто зібгала їх. Що це, в біса, за віщування?! Нісенітниця та й годі! От дурний автомат!

— Ну, що *там написано?* — поцікавився череп. — Щось, *мабуть, страшеньке?*

— Ой, замовкни! Чого ти завжди лізеш, коли тебе не питають?..

Череп не сказав нічого, хоча залишити такий докір без відповіді він ніяк не міг. Попри весь мій гнів це добряче здивувало мене. Я поглянула на обличчя привида в склянці й помітила, що воно схвильовано ворухить губами, вибалушує свої очі... проте мені чомусь не чути ані словечка. Та вже наступної миті я зрозуміла, що *важіль повернуто не туди*, тому я нічого й не чую.

Зненацька налетів холодний вітер, обкрутив мені спідницю навколо ніг, розкуйовдив волосся, торкнувся шиї. Підлогою розпливлось молочно-біле сяйво, що віддзеркалювалось на стінках скляних вітрин, наче паморозь холодного зимового ранку. Сяйво було лагідне, м'яке, й так само лагідним здалось мені усміхнене обличчя жінки, що стояла тепер упритул до мене. Я мимоволі потяглася до рапіри, однак наступного погляду на цю спокійну, ласкаву леді мені вистачило, щоб усвідомити, як це недоречно й нерозумно. Мої пальці застигли на руків'ї рапіри, а потім відпустили його.

То була жінка сліпучої краси. Її мерехтлива перламутрова сукня спадала від осинового стану, щільно облягаючи ноги, аж до підлоги, де ніби розпливалась пишною морською піною. Плечі були оголені, руки — довгі й білі, наче зроблені з цукру. Жінка легенько погойдувалась на місці, при цьому її руки й тіло ворушились ніби якось окремо, немов очеретини посеред швидкого потоку. Біляве волосся хвилями спадало на плечі й постійно ворушилось, ніби в такт якійсь нечутній, потаємній музиці. А яке миле, привабливе було її обличчя! Хоч я й не була нещасливим у коханні хлопцем — і тому не могла правити Нещадній Красуні за ціль, та навіть мені запаморочилось у голові й перехопило подих, коли я зазирнула до її бездонно-темних очей.

Чому мене так вабило до цієї жінки? Чому мені так хотілось віддати їй усю свою душу? Ні, не тому, що вона була бездоганно гарна. Ніжна усмішка, повні уста, рівний витончений носик — цим усім мене не здивуєш. Таких красунь можна відшукати на сторінках будь-якого жіночого часопису. Ні, ця жінка приваблювала мене саме своїми *вадами*. Її лице чарувало, та водночас було трохи простакувате, завдяки чому ця жінка здавалась не просто красунею, а саме *доступною* красунею. Це була Доріс Бловер, що проглядала крізь оболонку Маріан де Севр. Відчувалося, що десь у глибині свідомості вона розуміє, що значить бути недосконалою й непривабливою. А ще розуміє, що ти прагнеш любові.

— *Ходімо...* — промовив лагідний голос. — *Ходімо зі мною...*

Вона зверталась немовби до найпотаємніших куточків моєї душі, до того смутку, який я ховала від усього світу. Відчувала мій біль, мою тугу за сестрами, мою тривогу за Локвуда — ту, яка огортала мене, коли він сидів біля порожньої могили. Я була певна, що ця жінка зуміє прогнати мій смуток геть, і нестримно бажала поділитися з нею всіма своїми страхами. Я бачила, з яким співчуттям вона дивилась на мене.

— *Забудь свої турботи...* — лунав далі голос. — *Забудь їх... Ходімо зі мною...*

Я стояла й дивилась на примарну красуню. Ніби збентежившись від мого погляду, вона витончено, мов сполохана олениця,

позадкувала. У мене тьохнуло серце, я відчувала шалене бажання йти за цією жінкою куди завгодно. Я боязко ступила вперед.

— Ні, *мене* вона розчарувала. Їй-право.

Я моргнула й озирнулась. Це виявився Джордж, який увійшов до «кімнати чудес» через фое й тепер стояв біля мене. До його волосся приклеїлось павутиння, а в руці він тримав соляну бомбу. Примруживши очі за скельцями окулярів, Джордж пильно дивився на Нещадну Красуню.

Спочатку, правду кажучи, я трохи розсердилась — такою безглуздою й недоречною здалась мені його поява. Зараз мені аж ніяк не хотілося бачити Джорджа.

— Про що це ти? — сердито буркнула я.

— Після такої розминки, — відповів він, — я сподівався побачити її в усій красі. Яскраву, трохи розпусну... такий собі зразок потойбічних жіночих чарів. А воно... не те! Не те!

Я поглянула в дальній кінець коридору, де мовчки погойдувався, чекаючи на мене, привид — сумний, гнучкий, наче безлиста зимова верба.

— Тобто для тебе вона недостатньо гарна? — перепитала я.

— Недостатньо гарна?! А що в ній гарного, Люсі, — в цьому лантусі гною та кісток? Таке добро — не на *мій* смак!

Жінка далі дивилась на мене. Її довгі темні вії тріпотіли за кожним ударом мого серця. Я знову відчула нездоланне бажання рушити за нею, й мене ще дужче розлютили простацькі Джорджеві слова.

— Що за дурниці ти верзеш? Який гній?! — хрипко зареготала я.

— Гаразд. По-науковому кажучи, це «чистий прозорий іхор, що проявляється в напівтвердому тілесному вигляді». Та якщо врахувати, що це розтоплена, клейка речовина, що спливає краплями з кісток, то її цілком можна назвати гноєм. Усе одно — іхор то чи гній...

— Замовкни, Джордже!

— Гній, Люсі.

Я ледве стрималась, щоб не вдарити його:

— Замовкни! Просто *замовкни!*

— Не замовкну. Поглянь на неї, Люсі. Тільки *поглянь!*

Сказавши це, Джордж ступив уперед і стиснув мою руку, може, трохи дужче, ніж слід було. Я скрикнула з болю — і цього виявилось

досить, щоб мара, яка огорнула мій мозок, умить розвіялась. Ніби поривом вітру звіяло примарну завісу з моїх очей.

І куди ж поділася жінка в чарівній перламутровій сукні?

У повітрі оберталась звичайнісінька грудка ектоплазми.

А витончені цукрово-білі руки? Замість них чорніли уламки кісток.

А повні звабливі стегна? Обернулись на шмат прогнилої, дірявої плоті.

А усміхнене обличчя? На його місці виднів пожовклий череп.

Я знову моргнула. Перед моїми очима знову спала завіса. І з'явилась привітна, мила жінка, яка стояла й манила мене до себе.

Я дивилась на неї. Нібито так само, як раніше. Однак тепер я змушувала себе бачити правду.

Це виявилось непросто. Гіпнотичне погойдування привида заколисало мою пильність, і я знову відчула, як мої тіло й душа ладні полинути за цією жінкою. Та цього разу, стиснувши в кулак усю свою волю, я зосередила увагу на самій собі, а не на цій блискучій, мерехтливій тварюці.

— *Ходімо зі мною...* — повторював примарний голос. — *Ходімо зі мною на сцену...*

— Ні! — тільки й спромоглася прохрипіти я.

Ніби невидимі ножиці перерізали мотузок між мною й духом. Примарне полотно, що ховало під собою статую, впало, й на місці блискучої оболонки в повітрі з'явився скорчений, з вишкіреними зубами труп, що поволі рушив до мене. Я витягла рапіру, виставила її перед собою, й привид відсахнувся, далі ворущачи губами й манячи мене за собою.

— Ущипнути тебе ще раз? — запитав Джордж, що якимось чином опинився біля мене.

— Ні.

— Бо я можу. І за руку, й за ногу, й нижче спини — куди захочеш. Тільки скажи мені.

— Дякую. Все гаразд. Уже все гаразд. Я бачу цю тварюку.

Джордж кивнув:

— Тоді ти, напевно, дозволиш мені зробити ось що...

І жбурнув соляну бомбу, яку дотепер тримав у руці. Вона вибухнула біля ніг примари, засипавши її дощем яскраво-зелених іскор і змусивши Нещадну Красуню засичати й скривитись від болю.

Привид позадкував до темного проходу, де на якийсь час зупинився, курячись паром. З темряви на мене зирнули його чорні гострі очі, просто-таки пронизуючи мій мозок ненавистю. Ще мить — і Красуня зникла, а разом з нею розвіялась і спокуса, що огорнула мене.

— Цікаво, куди вона вирушила, — мовив Джордж. — Може, ходімо разом до фое, Люсі? Нам треба порадитися, що робити далі.

Фое якнайкраще надавалось для такої наради. Мені подобалось це місце з укритими облупленою позолотою стінами, навіки пропахле тютюном та смаженою кукурудзою. А найголовніше — воно було досить далеко від примарних чарів та інших потойбічних штук. Джордж підійшов до буфетної стійки, взяв з неї шоколадку й з'їв її. Я тим часом притулилась до прилавка каси, в руках у мене була пляшечка з водою, а біля ніг лежав рюкзак, із якого на мене докірливо дивився череп. У голові так паморочилось, що я ледве ворушила язиком. Урешті я все-таки спромоглася вимовити:

— Дякую, Джордже.

— Будь ласка.

— Наступного разу, коли я таке вироблятиму, не марнуй часу. Просто штовхни мене.

— Гарзд.

— Штовхни або вщипни. Що дужче, то краще.

Джордж стенив плечима:

— Краще ти сама не піддавайся. Бачиш, на що здатні ці Спектри. Кого завгодно спокусити можуть.

— Тебе ж вони не спокусили...

— Цього разу—ні. Така цяцькована ектоплазма мені не до смаку, — він ще раз стенив плечима. — Навряд чи й тебе вона довго дурила. Ти впоралася б із нею й без моєї допомоги.

— Можливо, — погодилась я. — Тільки мені здалося, що ця тварюка... намацала моє найвразливіше місце, — я ковтнула води. — А ти набагато міцніший за мене.

— Міцніший? Оце вже не знаю, — відповів Джордж. — Хіба що трохи бадьоріший. До речі, я помітив, що Красуня не терпить відвертого спротиву. Їй потрібна пасивна жертва, найкраще — з якимось душевним раном. Поки ми триматимемось, вона нас не чіпатиме. Та водночас це породжує нові труднощі. До її послуг цілий театр — хтозна, де вона з'явиться наступного разу!

Моторошне враження від зустрічі з привидами поволи щезало, змінюючись піднесеним настроєм, добре знайомим будь-якому агенту, що вийшов на завдання. За таких обставин ти не можеш думати ні про що, крім своєї роботи.

— Стривай-но! А може, її Джерело — це цілий театр? — припустила я. — Як ти гадаєш?

— Якщо це так, то дивно, що привид ніколи не проявлявся раніше. Так раптово, як наша Красуня, з'являються лише привиди-новачки... Її Джерело теж мусить бути новим, — Джордж замислено взяв з буфету ще одну плитку шоколаду. — Ні, навряд чи то цілий театр.

— Череп натякав, що поява Красуні — це чиясь підла витівка. Тоді все стає по місцях.

— Локвуд вважає так само, — зазначив Джордж. — Можливо, хтось нещодавно приніс до театру Джерело, пов'язане з моторошною смертю Красуні. Джерело десь заховане, й це дозволяє привидові щоночі проявлятися у театрі й сіяти паніку. Цікаво, де ж воно, це Джерело?.. — він дожував шоколадку і оголосив: — Радше за все десь між мотлохом, зваленим під сценою. Зараз я піду й понишпору там. А ти, Люсі? Підеш зі мною?

Я вже хотіла погодитись — таким переконливим, надійним здавався зараз мені Джордж. Та нетерплячка, що огорнула мене, переплутала всі мої думки.

— Ні, — відповіла я. — Краще я пошукаю наших. Попереджу їх про те, що сталося зі мною.

— Та все з ними гаразд, — запевнив мене Джордж, прямуючи до входу в партер. — Ми ж міцна команда. Навіть Кіпс. Від його окулярів будь-який привид утече, репетуючи з переляку.

Перш ніж Джордж зник у коридорі, я рушила за ним. Моя дорога пролягала до сходів. Розмова з Джорджем повернула мені силу волі, і хоч серце моє ще й досі тьохкало, я сміливо дісталася балкона бельєтажу.

До того, як утрутився Джордж, між мною й привидами діяв психологічний зв'язок. Піддавшись чарам Красуні, я мимоволі відкрила їй свою свідомість. Тобто дала прочитати свої думки. Вона довідалась про те, що мене тривожило.

І тепер знала, *ким* я так переймаюсь.

Я пригадала її останній погляд, який вона кинула на мене, стоячи в п'ятьмі проході.

І зрозуміла, що ця тварюка робитиме далі.

Фоє долішнього ярусу було порожнє. Його ледве-ледве освітлювали електричні свічки по стінах.

Коли я востаннє бачилася з Локвудом, він сказав, що вестиме свої пошуки нагорі, на балконах та в ложах обох верхніх ярусів. Зараз, виходить, він десь недалеко... Але ж тут було стільки різноманітних сходів та коридорів! Я вирішила розпочати з самісінького верха і поволі просуватись униз.

«Їй потрібна пасивна жертва, найкраще — з якоюсь душевною раною...» — пригадалися мені Джорджеві слова.

Наближаючись до чергових сходів, я побачила, що мені назустріч прямує Голлі.

— А де Локвуд? — запитала вона.

— Що? — зупинилась я. — Те саме я хотіла спитати в тебе.

— Хіба він не казав тобі, куди збирається?

— Коли?

— Щойно, коли розмовляв з тобою.

Я вирячилася на неї:

— Я *щойно* не розмовляла з ним! Я вже давно його не бачила, Голлі!

Обличчя Голлі пересмикнулось, і вона поглянула на мене своїми темними переляканими очима.

— Але ж... ви щойно були разом на балконі в бельєтажі! Щойно, хвилини зо дві тому! Ви *були* там! — хоч її голос лунав наполегливо, я почула в ньому несподівану тремтливу нотку. — Я була *певна*, що це ти! А далі ти махнула йому рукою, й він пішов за тобою до дверей...

— Не за мною, Голлі.

Ми презирнулись. Тоді я витягла рапіру, Голлі зробила те саме — ми помчали вперед і нарешті штовхнули двері, що вели на балкон.

— Коли це було? — коротко спитала я. — Як давно?

— Хвилини зо дві тому... Я була в горішній ложі і звідти побачила вас...

— То була *не я*, розумієш? Чому ти вирішила, ніби це я? Хіба вона, нехай їй дідько, скидалась на мене?! Чим? Обличчям? Убранням?

— Я... я не помітила твого... тобто її обличчя. Вона здалась мені темноволосою. А може, то була просто тінь...

— Просто тінь?! — не витримала я.

— Вона ще так стояла, вимахувала руками... точнісінько як ти!

Атож. Ця тварюка все-таки була за життя актрисою! Розмовляючи далі, ми опинились на крутих сходах долішнього ярусу, і нас знов огорнула велична тиша глядацької зали. Від перил балкона віддзеркалювались вогники ламп, із затінку, наче змії, звисали линви трапецій, а попереду, за головним проходом партеру, було видно сцену. Ми озирнулись, пробігли очима нескінченні ряди крісел, шукаючи знайомої постаті Локвуда, однак не помітили нічого.

— Він міг вийти з зали крізь бічні двері, — показала рукою Голлі.
— І спуститись униз іншими сходами. Цей театр — справжнісінький лабіринт...

Я не відповіла нічого. В моєму серці піднімався чорний страх, немов фонтан нафти, який от-от вирветься з свердловини...

«Він піде в морок...»

Я стисла зуби, щоб затамувати тривогу. Голлі сказала правду. Цей театр — справжній лабіринт. Бігати ним просто так було марно. Локвуд зараз міг бути де завгодно. Де завгодно...

А чи справді? Хоч привид з'являвся в різних місцях театру, мета його завжди була одна й та сама — заманити свою жертву на сцену. Чарлі Бада врятували, коли він прямував туди коридором... А Сід Морісон — єдиний, хто справді *перебував* тоді на сцені? Його врятувати не вдалося, він помер просто за лаштунками.

Тепер Красуня кликала туди нас. Чому б і ні? Адже вона й сама там померла...

Я підбігла до перил і поглянула з балкона вниз.

Спочатку я нікого не побачила, а далі... Що ж, Нещадній Красуні слід віддати належне — нашою нинішньою тактикою вона скористалась якнайкраще. Терпляче вичікувала, поки ми розійдемося, а далі, обравши жертву, розпочинала свою виставу. От і зараз ми були розсіяні по різних місцях і безпорадні: ми з Голлі — на горішніх ярусах, Джордж — у підвалі, Кіпс — узагалі бозна-де, а Локвуд...

Ось він, Локвуд. Неквапом прямує центральним проходом, та в його ході помітне щось механічне, незграбне. А потім мені здалося, що я бачу перед ним темну хмаринку, яка вабить його за собою.

Я окликнула Локвуда на ім'я. Тоді закричала на весь голос. Голлі, що стояла біля мене, підхопила мій крик. Та, на жаль, якщо в залі зі сцени було чути кожне слово, то тут усі звуки миттєво згасали. Локвуд навіть не обернувся, а от тінь, що пливла попереду нього, почувла нас і полинула ще швидше, щоб якнайскоріше привести свою жертву на сцену.

— Мерщій, Люсі! — Голлі потягла мене за рукав. Вона, зрозуміло, дійшла тих самих висновків, що і я. — Нам треба потрапити вниз!

— Так... — навіть ще не вимовивши цього коротенького словечка, я знала, що зробити це ми не встигнемо. Надто вже багато попереду дверей, коридорів, сходів, які нам треба подолати... Часу в жодному разі не вистачить. — Іди сама, — сказала я. — Біжи щодуху.

— А ти?

— Біжи, Голлі!

Вона хутко зникла, залишивши по собі легенький аромат парфумів. Вона була чудовим агентом, що виконує накази без заперечень. Щоправда, якби вона довідалась про мій задум, то, може, й засперечалася б.

А я, правду кажучи, ледве впізнавала саму себе.

Я вимкнула власний розум, який наполегливо радив мені заховатись за першим-ліпшим кріслом. А моє чуття тим часом шукало виходу зі становища і прораховувало різноманітні, навіть неймовірні, варіанти цього виходу. Тільки-но Голлі побігла, як я зосередила свою увагу на перилах балкона.

Локвуд тим часом уже поволі піднімався бічними сходами на сцену. Його рапіра безпорадно хилиталась на поясі, руки байдуже висіли. Жодної спроби боронитись я не помічала. З балкона мені було чітко видно, який він тонкий, вразливий. Перед ним досі пливла примарна тінь, однак тепер я вже не зважала на неї. Я вилізла на перила, з яких звисали линви кількох трапецій. Їхні кінці були прив'язані до металевої рами, що виступала над залом. Кожна линва тяглася від трапеції вперед і вгору, а далі зникла в п'єтмі, під високою стелею.

Я стала на раму й відновила рівновагу, намагаючись не дивитись на далекі ряди крісел унизу. Найзручнішою мені видалась найближча линва, що нижче за інші провисала над залом. Тафнел казав, що завтрашню виставу відкриватимуть повітряні гімнасти, тож я знала, що для задуманого мною стрибка все готово.

Це, щоправда, не означало, що я сама готова його зробити.

А там, унизу, Локвуд уже вийшов на середину сцени. За два кроки попереду нього пливла в повітрі постать у довгій сукні, з розкуйовдженим волоссям. Чарівна й приваблива, вона обернулась, підняла тонку руку, і я почула ніжний шепіт:

— *Ходімо зі мною...*

І Локвуд ступив уперед.

Мене це розлютило. Як він сміє слухатись цієї тварюки?! Лівою рукою я схопила линву й підтягла її до себе. Линва була груба й важка. Обкрутивши нею стан і одну руку, я витягла вільною рукою рапіру й легенько, наче стеблину квітки, перерізала линву клинком.

Далі я трохи відхилилась назад і ступила в порожнечу. Звільнена линва напружилась під моєю вагою. Решту справи зробило земне тяжіння.

Ні, тільки не змушуйте мене розповідати про цей стрибок докладно. Увесь мій повітряний політ можна описати однісіньким словом — «*униз*». Я падала, й шлунок підкотив мені аж до горла, коли під моїми ногами промайнули порожні ложі й крісла партеру. Я летіла з такою шаленою швидкістю, що позбивала б голови глядачам, якби вони сиділи тоді в залі. Обкручена линвою рука от-от мала відірватись під вагою мого власного тіла; пальці, що вчепились у линву, просто-таки палали, а у вільній руці, відкинутій убік, виблискувала рапіра. Аж нарешті переді мною майнула сцена — і на ній примарна жінка, осяяна потойбічним світлом, та Локвуд, що прямував просто в її широкі обійми.

— *Ходімо...*

Ви знаєте мене. Я завжди старанно виконую накази. Іти до тебе? Будь ласка! Я пролетіла саме між Локвудом та Красунею — крижане повітря обпекло мені шкіру. Я махнула рукою — вістря моєї рапіри легенько пройшло крізь те саме місце, яке колись у цієї манірної, спокусливої жінки називалося шиєю. Наступної миті я вже від летіла вглиб сцени й опинилась над матою, яку завбачливо вирішила зробити фінішем своєї повітряної мандрівки.

Приземлилась я досить-таки твердо, спочатку боляче вдарилась об мату сідницями, а потім крутнула блискавичне сальто — таке, що мої гомілки промайнули повз мої вуха, — та, на щастя, нічого не зламала й не вивихнула. Лежати й відпочивати часу не було, тож я відразу

підхопилась, перескочила з мати на сцену і, мов розлючений бугай, кинулась уперед, стиснувши зуби.

Локвуд стояв на тім самім місці, де я його щойно бачила. І стояв він так само мляво, опустивши руки. Якщо він і бачив, як я промайнула повз самісінький його ніс, то ніяк не зреагував. Добре, що хоч не плентався далі за Красунею. Линва, яку я випустила, гойдалась над сценою й мало не зачепила Локвуда, та йому було байдуже й до цього.

А по інший бік від мене в повітрі висіла безголова жінка. Щоправда, не *зовсім* безголова: її голова, хоч і відтята від шиї, люто зирила на мене, ширяючи збоку від тіла. Довгі пасма її світлого волосся звивались у повітрі, намацуючи обрубок шиї.

Навіть без голови Красуня не закінчила своєї гри. Примарні вуста скривились у мізерній подобі усмішки.

— *Ходімо...*

— Знаєш, — не витримала я, — скільком бідам можна було б запобігти, якби такі, як ти, лежали в своїх могилах і не сумнівались, що вони мертві.

Я жбурнула каністру із залізними стружками. Вдарившись об дошки сцени, вона вибухнула просто біля ніг привида дощем іскор, що оточили постать Нещадної Красуні колом зелених вогників. Привид злякано підскочив і мало не загубив свою голову. Пасма волосся знову прилипли до оголених жіночих пліч, силкуючись підтягти голову до тіла.

Це аж ніяк не бентежило мене. Каністр у мене вистачало. Я дістала з пояса другу й пожбурила, ще дужче підпаливши грудку ектоплазми, що висіла в повітрі. Привид скулився, втратив рівновагу. Усмішка на його обличчі почала згасати.

Десь далеко ляснули двері — це, мабуть, прибігла Голлі.

Примарна жінка простягла руки:

— *Ходімо...*

— Та замовкни вже!

Можливо, магній — це було занадто, та цей привид уже добряче мені набрид. Така самозакохана, набридлива, безмозка тварюка! Я вже не могла ні бачити, ні чути її. Ще й намагалась відібрати в мене Локвуда! Хай сцена обгорить — нічого, Тафнел полагодить, грошей на це йому вистачить!

Каністра з магнієм не підвела — вибухнула як треба й де треба: сліпучі розжарені іскорки пройшли крізь тіло Красуні й підкинули в повітря, наче кришку каструлі, її відтяту голову. Половина плазми випарувалась відразу, решта поблідла й скорчилась. Красуня перетворилась на звичайнісінький, непоказний привид, що полетів над сценою, далі зменшуючись у розмірах. Услід за примарою помчала її голова, прикріплена до тіла нитками плазми; зникла блискуча сукня, викривились тонкі білі руки; на тілі, мов чорні зірки, з'явили рани від клинка. Привид під летів до одного з дерев'яних кубиків, пірнув до нього й пропав.

— Де вона? — Голлі з розпатланим чорнявим волоссям вибігла на підпалену сцену. — Де вона? Куди вона поділась?!

Я навіть не обернулася до неї.

— Он до тієї жовтої коробки, — пояснила я. — Там Джерело! Знайди і запечатай його!

Сказавши це, я викинула з голови геть усе, що стосувалось привида. Я стояла перед Локвудом і дивилась на нього. Узяла його за руку й тут-таки помітила, яка вона бліда й холодна. Локвудові очі були майже невидючі — *майже*, але не *зовсім*. У їхній глибині ще жевріли вогники свідомості.

— Локвуде! — вигукнула я й дала йому ляпаса по щоці.

Десь за моєю спиною затріскотіли дошки. То Голлі трощила дерев'яну коробку.

— Локвуде... — зніченим голосом повторила я. — Це я!

— Люсі! — підбігла до мене Голлі. — Я дещо знайшла там! Обгорнула срібною сіткою...

— Це я, — вже спокійніше повторила я. — Це я, Люсі.

Я дуже раділа, що Голлі так швидко знайшла Джерело і запечатала його. Раділа, що звук мого імені повертає Локвуда до життя. А це мені було видно з його очей, з тих самих вогників, що розгорялись дедалі дужче. Він розумів, хто перед ним, упізнавав мене... й нарешті всміхнувся мені.

— Привіт, Люсі...

І тоді я знову дала йому два ляпаса — щосили, по обох щоках. Адже важко залишатися спокійною, коли ти вмиваєшся сльозами.

Частина третя. Тіло на вулиці

Згодом стало відомо, що тієї самої миті, коли Голлі обгорнула срібною сіткою заляпану кров'ю бутафорську тіару, сховану в дерев'яній коробці, у вагончику на ярмарку Тафнела припинив стогнати юний Чарлі Бад. Він замовк, сів на ліжку й попросив курячого бульйону. Так працівники театру довідались, що ми виконали свою роботу й привида більше немає. Усі вони тут-таки потихеньку рушили до глядацької зали. І вельми вчасно, бо нам саме знадобились помічники, щоб загасити пожежу на сцені. Зрозуміло, що всі вони охоче взялися допомагати нам, і на ранок вогонь ущух, театр був у безпеці, а загорнуту в сітку тіару готували до подорожі в крематорій. Вивели й замкнули у вагончику Сару Перкінс, помічницю режисера, яка зізналась, що зробила в дерев'яній коробці схованку й поклала туди Джерело. До прибуття ДЕПРІК Сару віддали під варту двох найсильніших повітряних гімнастів.

Що ж до пана Тафнела, то йому завершення нашої справи видалось цілком прийнятним, хоч він і без упину бідкався через обгорілу пляму на сцені. Та ще дужче приголомшив його вчинок Сари Перкінс.

— Невже це все її провина?! — стогнав він, геть розчервонівшись із хвилювання. — Зрадниця! Лиходійка! А я ж поведився з нею, як із рідною донькою!

— До речі, проти вас вона нічого не мала, — пояснив Локвуд. Він хутко оговтався від пережитої примарної пастки, до того ж такою мірою, що сам і відшукав злочинницю, й переконав її зізнатись. Після того він провів десь із пів години в Сариному вагончику, за бесідою сам на сам. — Сара розповіла мені, що сталось. Почалось це все з Сіда Морісона. Ви й самі, пане Тафнел, згадували про те, що Сара була закохана в цього хлопця, проте йому більш подобалась ота гімнастка-білоруска з міцними стегнами. Сара відчула, що її зневажили, й кохання в її серці враз обернулось на ненависть. Їй закортіло помститись. Порпаючись якомсь у старому реквізиті, Сара несподівано натрапила на тіару Нещадної Красуні — ту саму, в якій вона виступала в «Помсті султана», останній своїй виставі. Усі роки по смерті Красуні тіара зберігалась у залізній скрині, що не дозволяла привиду потрапити до нашого світу. Не подумавши про наслідки, Сара витягла

звідти цю тіару. А поява примарної Красуні та її інтерес до юнаків дозволили дівчині оцінити силу Спектра. Вона заховала тіару на сцені й заходилася спостерігати, що ж буде далі. Невдовзі відбулася зустріч Красуні з Чарлі Бадом, Сара не хотіла смерті цього хлопчини й тому врятувала його. А Сідові Морісону, що зустрівся з привидом наступного дня, пощастило вже менше.

— Стривай-но! — перервала Локвуда Голлі. — Чому ж вона не забрала тіару відразу після Сідової смерті? Навіщо наражала на небезпеку інших?

Локвуд хитнув головою:

— Оце вже важко сказати. Сара переконує, ніби вона не мала такої змоги. Проте я вважаю, що її особисте горе переросло в ненависть до цілого світу. А може, їй сподобалось володіти такою потужною таємною силою... Цьому нехай дає раду інспектор Барнс. Він уже тут, і я зараз усе йому поясню.

Дивлячись нині на Локвуда, що впевненим кроком рушив назустріч слідчим ДЕПРІК, я не могла уявити, що якусь годину тому він був іграшкою в руках привида. Він засліплював усіх усмішкою і був повен завзяття. Послухати його зібрався невеликий натовп, а найуважнішим його слухачем був старий інспектор Барнс — як завжди, похмурий і пожмаканий, що не проминав, однак, жодного слова з Локвудової розповіді. Джордж із Кіпсом теж були тут, стояли скраєчку, тішачись загальною увагою та захопленням.

Тільки ми з Голлі не приєдналися до натовпу. Я через те, що натомилась до краю й не оговталась від струсу, пережитого під час польоту на линві, коли рятувала Локвуда. Голлі ж натомість почувалася добре, проте вирішила залишитись зі мною, коли побачила, в якому я стані.

Напівсонними очима я далі спостерігала за Локвудом. Оговтавшись від чарів, він нібито цілком опам'ятався, проте я знала, що він далі бачить перед собою, коли зазірала в його затуманені очі.

Локвудові очі були такі самі, як у Чарлі Бада. Що там Джордж казав про Чарлі та інших постраждалих від Нещадної Красуні? *«їй потрібна жертва з якоюсь душевною раною...»* Той, кому більше не хочеться жити. Чари привида найдужче діють на тих, що вже приготувались відійти до Іншого Світу. На мені ця тварюка теж випробувала свою силу. Так, її чари сколихнули мені душу, я відчула це. А Локвуд? Він

одразу проковтнув цей гачок. І мені байдуже, який він бадьорий зараз. Потрапивши до примарної пастки, він кілька хвилин перебував там, на зарослому травою кладовищі, разом зі своєю родиною. Ішов назустріч тій порожній могилі.

* * *

Годиною пізніше ми стояли біля воріт «Дивовижного пересувного ярмарку розваг Тафнела», чекаючи на нічні таксі, що мали порозвозити нас по домівках. Бородата леді, якій, очевидно, дуже сподобався Кіпс, запропонувала йому гарячого чаю, і зараз вони з Джорджем і Голлі сьорбали той чай із пластмасових стаканчиків, стоячи вкупі. Я стояла трохи віддалік, щільно закутавшись у куртку, й дивилась на південь, у бік річки. Звідси було добре видно Темзу, що тьмяно виблискувала між високими димарями фабрик. Починався холодний ранок.

Поряд зі мною зупинився Локвуд. Ми постояли мовчки, обхопивши самі себе за плечі, щоб зігрітись, і спостерігаючи за тим, як із ранкового туману поволі виступають чіткі обриси міста, що зустрічає свій новий день.

— Я досі не подякував тобі як слід, — мовив Локвуд.

— Дурниці.

— Я знаю, що ти зробила заради мене.

— Промчала в повітрі на цій клятій трапеції — от і все, — процїдила я крізь зуби.

— Так, я знаю.

— А я боюсь висоти.

— Це я теж знаю.

— І трапецій теж боюсь.

— Так.

— Будь ласка, не змушуй мене виробляти такі безглузді й небезпечні трюки.

— Не буду, Люсі. Обіцяю, — він криво всміхнувся і додав: — Але ти справді була неповторна. Це мені Голлі сказала. І Кіпс теж, він бачив, як ти приземлилась на мату.

— Він бачив це?! Ой, божечки!

— Ти врятувала мені життя.

— Так, я знаю.

— Дякую.

Я витерла собі рукавичкою носа й шморгнула від холоду.

— Нам не слід було так далеко розходитись, Локвуде. А тобі взагалі не треба було приходити до цього театру. Я ж казала про це й тобі, й Джорджеві. Ви були надто вразливі для тієї тварюки.

Локвуд повільно, скрушно зітхнув:

— Судячи з Джорджевої розповіді, ти так само.

— Твоя правда. Я саме згадала тоді своїх сестер... і таке інше... Ця тварюка відчула мою тугу й скористалась нагодою, — я поглянула на Локвуда. — А про що думав ти, коли вона з'явилась перед тобою?

Локвуд підняв комір вище, нібито від холоду. Я знала, що на такі запитання він дуже не любить відповідати.

— Я вже й не пам'ятаю...

— Ти був геть зачарований, коли я підійшла до тебе. Нічогісінько не чув і не бачив. Ішов за нею, мов сновида, навіть після того, як я відтяла їй голову.

З воріт ярмарку виїхали фургони ДЕПРІК і помчали геть, моргаючи фарами й скриплячи гальмами. За ними власним автомобілем поїхав Барнс, скорботно махнувши нам рукою з-за віконця.

Локвуд зачекав, поки все вщухне, й тільки потім заговорив знову:

— Я знаю, як ти переймаєшся мною, Люсі. Та насправді цього не варто робити. Такі речі можуть статись із будь-яким агентом. Хіба ти сама не потрапляла до примарних пасток? Пригадай хоча б оті криваві сліди на сходах або мого двійника в підвалі магазину братів Ейкмерів. Та все закінчилося добре, бо тоді я допоміг тобі, а зараз ти допомогла мені. Ми завжди повинні допомагати одне одному. Якщо ми так чинитимемо, то впораємось з усім.

Від цих чудових Локвудових слів мені стало навіть трохи тепліше. Хотілося вірити, що він сказав це щиро.

***

Коли ми повернулись на Портленд-Роу, життя увійшло до звичної колії. Це означає, що спочатку ми трохи посперечались, хто з нас плататиме за таксі, далі швиденько поснідали, а потім Джордж, першим зайнявши ванну, засовався там під гарячою водою. Кіпс і Голлі роз'їхались по домівках. А ще пізніше, коли вже повернуло на

ранок, ми з Джорджем та Локвудом позасинали по своїх ліжках. Коли я прокинулась, уже минув полудень, а першим, що впало мені в око, була склянка, яка стирчала з мого рюкзака, абияк повішеного на бильце стільця. Рюкзак тулився до купи брудної білизни на підлозі, а череп зирив на мене зі склянки з такою огидою, ніби я щойно застрелила з рушниці його бабусю.

Дивна річ, але це видовище підбадьорило мене. Я сіла на ліжку, сонно погойдуючись, крутнула важелем і відразу почула пронизливі скарги.

— Я вчора не вимикала тебе, — зауважила я. — Це зробив привид.

— *Ну то й що? Ти все одно винна! Ти не повинна була дозволити цій старій примарній бабезі тицяти пальцями в мою склянку! Хіба не твій обов'язок стежити за цим? Я ж не можу цього зробити, сидячи тут за склом! Як це інакше назвати, якщо не звичайнісінькою недбалістю?*

— Годі вже. Ти ж не дитина, — я розкуйовдила волосся. Сиві пасма нікуди не поділись. Треба, мабуть, пофарбувати їх. — Черепе! — зненацька додала я. — Мене дуже хвилює Локвуд!

— *Локвуд?*— здивувався привид.

— Так.

— *Ну, ти ж мене знаєш. Я його як рідного брата люблю...* — примарне обличчя скривилось, удаючи цікавість. — *А що з ним таке?*

Я витягла ноги вперед і загойдалась на краєчку ліжка. Пригадала Локвуда таким, як він був на кладовищі. І таким, як він прямував за Красунею. А ще згадала Примарного Хлопця в підвалі магазину Ейкмерів — його моторошне, порожнє обличчя, в яке я зазирнула тоді, майже рік тому. Хлопець напрозорив тоді Локвудові смерть і сказав, що він помре заради мене. А ще й ця механічна ворожка минулого вечора... Її віщування теж не втішило мене.

— Часом я не розумію, чим Локвуд керується, — зітхнула я. — Зовні з ним немовби все гаразд, та мені здається, що під цим щось приховане... Я не знаю, чого він прагне насправді, й боюся, що це може бути щось... нездорове... — я замовкла, шкодуючи, що взагалі завела цю розмову.

— *Що ж, дякую й за це,* — відповів череп, переконавшись, що я вже закінчила. — *Такі собі пошуки навмання Ходи туди, сам не знаєш куди...*

Я труснула головою, раптово розлютившись сама на себе. Про що я тільки думала? Розповідати цьому клятому черепові про Локвудових батьків чи про могилу на кладовищі? Бриднтя!

— Я розумію, що до Локвуда тобі байдуже, — сказала я. — Просто хочу запитати: може, ти помітив що-небудь... — я взяла рушник і закінчила: — Гаразд, забудь. Це дурниця.

— *Я просто забув, що таке співчуття* — відказав череп. — *Надто вже багато часу минуло відтоді, як я був живий. Я розучився переживати, я давно вже не розумію, чого хочуть смертні І до того ж я не вельми добре знаю Локвуда.*

— Гаразд, гаразд. Облиш.

— *Я можу сказати хіба те, що він надто гарячкує, глибоко переймається власними втратами, заглиблений у себе, поведений на своїй родині й цілком очевидно прагне смерті.. А краще, ніж ми з тобою, його не знає ніхто. Отаке-то,* — додав череп.

— Що ти сказав? — я аж заціпеніла з рушником у руках. — Що це за нісенітниця? Ніякої смерті він не прагне!

— *Я розумію, що тобі не хочеться цього визнавати... Гаразд, облишмо цей момент,* — череп забурмотів якусь пісеньку, а тоді продовжив: — *Хоча власне, не варто. Те, що Локвуд прагне смерті відомо не тільки нам. Це відомо всім. Це, так би мовити, його друге «я». А останнім часом це прагнення в нього посилилось завдяки тому, що сталося з вами обома Адже ви вдвох побували на Тому Боці А такі прогулянки без сліду не минають...* — череп вишкірився й так примружив очі, що вони перетворились на щілинки. — *Гадаєш, чому Красуня вчора обрала саме тебе? Ти ж не хлопець!*

Раніше я про це не думала, однак череп мав рацію. Я була єдиною дівчиною поміж усіма можливими жертвами Красуні. Та будь-що — чи то була правда, чи ні, — висновки черепа, як завжди, тільки розсердили мене.

— Не варто було мені розмовляти про це з тобою, — буркнула я, нахилившись над склянкою. — А Локвудові, будь певен, є заради чого жити.

— *Та невже?*— вирячився на мене привид. — *Ну, то скажи мені, заради чого?*

Промовивши це, він зробив із собою щось таке, від чого його сяйво стало каламутним, і я побачила, що роздивляюсь на своє власне,

викривлене на стінці склянки обличчя.

— *Ну то що?*— мовив череп.

Я вилаялась і сказала, відходячи вбік:

— Нічого! Що я буду пояснювати старезній гнилій костюмасі?! І мені байдуже до якихось там потаємних Локвудових прагнень!

— *Але ж тебе тільки це й займає,* — зіпнув привид. — *Тільки це й займає! А як не хочеш зі мною розмовляти, то випусти мене зі склянки й більше ніколи не почувеш про мене...*

Я ляснула за собою дверима ванної кімнати.

***

Коли я зійшла вниз, Джордж із Локвудом були в бібліотеці. Локвуд саме читав газету, перекинувши своїм звичаєм довгі ноги через поруччя крісла. Джордж, згорбившись, сидів поруч і уважно вивчав невеличкий стосик списаного паперу; на підлозі біля його ніг лежали шматок клейонки та брудний мотузок. До речі, за увесь час після нашої сутички з сером Рупертом Джордж ані словом не прохопився про той пакунок, який передала йому Костомаха-Фло. А потім, за всім клопотом, я просто забула спитати його.

Я вмостилась на стільці. В бібліотеці було прохолодно, тому тут запалили камін, який уже весело тріскотів.

— Є новини, — промовив Локвуд із-за газетного аркуша.

— Які? Погані чи *дуже* погані?

— Є й погані, й *дуже* погані. І цікаві. А часом ті та інші вкупі.

— Гаразд, розповідай уже.

— Пам'ятаєте, Джордж цими днями згадував старого Адама Банчерча?

— Еге ж. Того, що лютував, коли агенція «Фітес» намагалася закрити його контору?

— Атож. Він помер.

— Як? Від дотику привида?

— Ні. Минулої ночі на нього напали. Хто напав, що там сталось — невідомо. Він повертався додому з Розергайта, після однієї справи з Причасним. Ішов він сам-один. Дорогою на нього вже чекали. Напали, побили й покинули на вулиці. Знайшли його тільки вранці й відвезли до лікарні, де він і помер.

— І жодних слідів немає? — запитала я, позирнувши на Джорджа.

— Може, поліція когось і заарештує, — відповів, трохи помовчавши, Локвуд. — Не знаю.

Я нічого не відказала. Навряд чи поліція братиметься до цієї справи.

— Наступну новину я теж назвав би лиховісною, — провадив Локвуд, кладучи газету вбік. — Цього ранку ми отримали офіційного листа з ДЕПРІК. Завтра ввечері всі керівники маленьких незалежних агенцій повинні прибути до Будинку Фітес, де панна Пенелопа Фітес має зробити важливе оголошення. На шосту годину, — тепер уже Локвуд позирнув на мене.

— Нас усіх хочуть порозганяти?

— Про це в листі нічого не сказано.

— Можливо, — похмуро промовив Джордж, перебираючи далі папери.

— Авжеж, — підтвердив Локвуд. — До речі, я маю для вас ще одну новину. Цього ранку в театрі до мене підійшов інспектор Барнс... і потис мені руку.

— Щось не схоже на нього, — зауважила я. — Він часом не захворів?

Локвуд поглянув на свою праву долоню й витер її об коліно:

— Сподіваюсь, що ні. Він подякував нам за чудову роботу.

І це ще не все. Він дещо передав мені.

Він простяг мені папірець, на якому було написано:

«Північний Захід, Альма-Террас, 17, сьогодні о 20:00».

— Він призначив тобі зустріч? — здивувалась я.

— До того ж таємну, — всміхнувся Локвуд. — Таку, про яку не повинні довідатись нишпорки з ДЕПРІК. Та й сам Барнс не напише про неї звіт своїм павучим почерком.

— То ти підеш на цю зустріч? — запитала я.

— Гадаю, що ми підемо туди всі. Як ти думаєш, Джордже, чого від нас хоче Барнс?

— Гм-м? — Джордж обернувся до нас. Його очі за скельцями окулярів мерехтіли, проте погляд був неуважний, ніби відчужений. — Мабуть, хоче нас попередити, щоб ми не пхали носа до чужого проса... — він ще раз поглянув на папери, які тримав у руці. — Тільки вже запізно.

— Гаразд... Що це в тебе за папери, Джордже? — спитала я. — І чому Фло передала їх тобі?

— Часом вона виконує невеликі розсліди на моє прохання. Сам я не завжди можу потрапити до деяких бібліотек, а в неї такі незвичайні й широкі зв'язки... Це в мене свідоцтва про смерть, — він почухав кінчик носа.

— Це пов'язано з твоїми дослідженнями про Марісу Фітес? — перепитала я. — І що ж ти виявив?

Джордж завагався:

— Поки що не можу сказати. Слід ще подумати. Спитай краще вранці.

***

Альма-Террас, де інспектор Барнс призначив нам зустріч, виявилась вузькою закіптюженою вуличкою в Північно-Західному Лондоні. Уздовж її північного боку тягся рядочок старих іржавих захисних ліхтарів, що не дуже успішно боролись із надвечірніми сутінками. Ми простували повз них, переходячи то в тінь, то до світла, дорогою до будинку номер сімнадцять.

Вікна першого поверху в багатьох будинках були завішені срібною сіткою; крізь неї на вулицю падало лагідне домашнє світло. Віконниці подекуди ще не зачинили — там у вікнах можна було побачити розпливчасті силуети людей, що пересувались у глибині кімнат. Ніч ще не настала, проте всі люди вже повернулись додому, надворі залишились хіба що агенти — такі, як ми.

Інспектор Монтегю Барнс чекав на нас біля брами будинку номер сімнадцять. Будинок стояв якраз між двома захисними ліхтарями, тож постать інспектора в поймаканому, як завжди, вбранні ми розгледіли тільки зблизька. За Барнсовою спиною виднів сам будинок — зовсім невеличкий, як і решта будинків на цій вуличці, хіба що садочок перед ним був старанно доглянутий. На підстриженому газоні стояли глиняні фігурки гномів.

— Добрий вечір, інспекторе, — мовив Локвуд. — Пробачте, ми запізнались.

— Іншого я від вас і не чекав, — буркнув Барнс.— Щоправда, запізнались ви тільки на пів години. Вважайте, що ви зробили мені

ласку.

Далі відбувся незграбний обмін привітаннями, під час якого ми молодечому зухвало усміхались інспекторові, а він скрушно, як і личить людині середнього віку, поглядав на нас. Та водночас цього вечора ми помітили в ньому щось дивне. Ні, зовні Барнс був такий самий, як завжди: понуро опущені вуса, згорблені плечі, ніби він тяг на собі всі скорботи світу. Тільки згодом я зрозуміла, що вперше бачу інспектора без дощовика й краватки. Він стояв у сорочці з засуканими рукавами і розстебнутим коміром.

— То ось він, будинок номер сімнадцять,—мовив Джордж, оглядаючи будівлю. — Непривітна, правду кажучи, хатинка. Присягаюсь, що тут сталося щось моторошне.

— Згоден... Ви хочете, щоб ми вигнали звідси духів, пане Барнсе? — запитав Локвуд. — А може, краще було б просто завалити цю стару хижу? І засипати сіллю... — він завагався. — Чому ви так дивитесь на мене, інспекторе?

— Бо це *мій* будинок, — зітхнув Барнс. — А зараз, гадаю, нам краще зайти всередину.

Він пропустив нас у двері, до того ж так сердито, ніби не запрошував нас у гості, а націлявся ляснути цими дверима Джорджа по голові. Побачивши таку гостинність, ми швиденько прослизнули всередину. Перш ніж зачинити двері за нами, інспектор пильно придивився до вулиці. Серед нічної тиші горіли захисні ліхтарі. Нікого з людей поблизу видно не було.

Барнс провів нас вузьким передпокоєм до тісної вітальні, більшу частину якої займав овальний дубовий стіл.

— Затишна кімнатка, — похвалив Локвуд.

— І такий гарний брунатний килим,— підхопив Джордж. — І ці порцелянові каченята на полиці... Порцеляна, здається, знову входить у моду?

— Гарзд уже, гарзд, — буркнув Барнс. — Годі теревені правити. Сідайте й почувайтесь як удома. Від чаю, сподіваюсь, не відмовитесь?

Він попрямував на кухню, а ми одне за одним посідали до столу. Стільці виявились незручні й тверді — сідали на них, мабуть, нечасто. Стіл був помітно запорошений. Крім порцелянових каченят, кімнату прикрашали фотографії по стінах— краєвиди зелених пагорбів,

туманних долин та руїн стародавніх споруд. Ці краєвиди нагадали мені моє дитинство, що минуло далеко від Лондона.

У кухні закипів чайник, забряжчали чашки й ложечки. Барнс повернувся до нас із тацею в руках — на превеликий наш подив, він подав нам до чаю шоколадне печиво. На цьому церемоніальна частина закінчилась, і ми деякий час сиділи мовчки, сьорбаючи чай і поглядаючи на інспектора, що сидів як господар на чолі стола. Уся наша компанія справляла вельми химерне враження: чи то віряни зібралися помолитись, чи картярі позмагались за велику суму грошей. Проте найбільше наші таємні збори скидалися на спиритичний сеанс у передмісті, де жінка-медіум у строкатому вбранні намагається викликати духа.

— Мені дуже подобаються ваші фотографії, пане Барнсе, — нарешті сказала я. — Я й не знала, що ви так любите природу.

Інспектор зневажливо пирхнув:

— А що ви сподівались побачити в моїй кімнаті? Гумові кийки з кайданками? Ні, в мене, бачте, інші інтереси, — він сумно хитнув головою. — Хоча природу я люблю, ваша правда. Проте я покликав вас не заради того, щоб обговорювати ці фотографії. Я хочу попередити вас.

Запала тиша. Тільки Локвуд, відсьорбнувши чаю, озвався:

— Попередити про що, пане Барнсе?

— Зараз я поясню вам, — інспектор помовчав, немовби трохи вагаючись, і нарешті вмовився зручніше в кріслі. — Нині все змінюється, й це вам, сподіваюся, добре відомо. Зміни тривають і в ДЕПРІК, і в агенціях. Великі акули — такі, скажімо, як агенція «Фіттес» або корпорація «Світанок», — заробляють на Проблемі грубі гроші, а дрібноту, на зразок вашої агенції, просто ковтають. Та, власне, навіщо мені розповідати про це вам? Останнього літа подібних випадків була сила-силенна.

— І завтра, як я розумію, відбудеться ще одна дія цієї вистави? — запитав Локвуд.

— Так. У Будинку Фіттес. І навряд чи вам після цього буде краще, ніж іншим. Це загальні збори, й вони не прийматимуть нових правил, спрямованих безпосередньо проти вас. Одначе... — Барнс по черзі оглянув нас, примруживши очі. — В ДЕПРІК подекують, що деякі вельми впливові особи невдоволені вами.

— «Деякі впливові особи»? — перепитала Голлі.

— Тобто ви маєте на увазі Пенелопу Фіттес? — уточнив Джордж.

Барнс так міцно стулив уста, що вони сховались під щіткою вусів.

— Сподіваюсь, ви самі розумієте, про кого я кажу, — нарешті відповів він. — Жодних імен називати я не збираюсь.

— Авжеж, — підтвердив Джордж. — І все-таки скажіть нам. Адже тут нас ніхто не підслуховує? Чи, може, хто-небудь сховався в чайнику?

— Дякую, пане Кабінсе. Ви продемонстрували те, від чого я саме хотів вас застерегти, — суворо поглянув на нас Барнс. — Ту саму необачність, яка завдасть вам клопоту. Хай там що ви думаєте про нові правила, за якими тепер ми повинні жити, неможливо заперечувати, що контроль за нами серйозно посилено. А отже, зараз найкраще триматись якнайдалі від чужих очей. І агенції «Локвуд і К°» це стосується насамперед, бо за нею вже давно спостерігають. Це все, що я можу сказати вам.

Локвуд усміхнувся:

— Хто ж проти цього заперечуватиме? Але ж ми не переступаємо межі!

— Та невже? — відповів Барнс. — Чому ж тоді офіцерам ДЕПРІК наказано спостерігати за вашою конторою на Портленд-Роу? Чому останнім часом вами так цікавиться цей хлюст, сер Руперт Гейл? Чому Пенелопа Фіттес вимагає постійно надавати їй звіт про вашу діяльність?

— Он як? — мовив Локвуд. — Вона робить нам неабияку ласку.

— Та ні! Не ласку! Ви дуже ризикуєте! Ви, напевно, вже чули про ту невеличку «пригоду з паном Банчерчем! Траплялися й інші такі випадки. І я не хочу, щоб те саме трапилося з вами! Не знаю, що ви там робите, та благаю вас: припиніть! Це все!

— Ми не робимо нічого протизаконного, інспекторе, — відказав Локвуд. — Платимо податки. Дотримуємось запобіжних заходів. Після наших розслідувань більшість наших замовників залишаються живими,—він усміхнувся ще ширше. — Візьміть хоча б учорашню ніч у театрі! Ми чудово попрацювали!

— Банчерч теж чудово працював, — похмуро кивнув інспектор.

— Не так уже й чудово, — втрутився Джордж. — Працював він, щиро кажучи, поганенько. Хіба ви не згодні?

— Я не про те кажу! — гаркнув зненацька Барнс і так грюкнув кулаком об стіл, що його чашка аж підскочила, розхлюпавши міцний чай по скатертині. — Не про те! Він став їм упоперек дороги, й вони вбили його!

Ми принишкли. Барнс теж замовк і тяжко відсапував. Навіть незворушного Джорджа ці слова просто-таки приголомшили.

— Ви розлили чай, інспекторе, — Локвуд подав йому носовичок.

— Дякую, — витираючи калюжку, Барнс продовжив вже спокійніше: — Ви знаєте, що віднедавна мої повноваження в ДЕПРІК суттєво скоротились. За останні два роки Пене-лопа Фітес порозставляла в нашому департаменті своїх людей, і вони перебирають на себе всі справи. Звичайно, в нас ще залишились нормальні співробітники, їх досить багато, проте їх позбавили майже всіх прав. Я, скажімо, тепер ставлю на документи печатки, підшиваю їх до тек, віддаю дрібні накази, виїжджаю на місця пригод — і так щодня. Я вже не маю змоги впливати на щось самотійно, проте я досі при здоровому глузді. Усе, що відбувається, я бачу так само виразно, як і те, що ви мені зараз брешете. Це помітно з ваших очей. І з отієї бундючної жаб'ячої пози, в якій сидить, тішачись із самого себе, Кабінс. Так, мені все це *видно!* А якщо видно мені, то іншим і поготів.

Він скінчив витирати стіл і повернув носовичок Локвудові.

— Пане Барнсе... — обережно заговорив Локвуд. — Усе, що ми робимо, це... так би мовити... невеличкі дослідження. Ми можемо розповісти вам про них. І будемо вельми вдячні, якщо ви допоможете нам...

— Я нічого не хочу про це чути, — перервав його інспектор, дивлячись на нас із-під насуплених кошлатих брів.

— Це серйозно. Слово честі, це дуже серйозно.

— Я нічого не хочу знати. Пане Локвуде, ви вже багато років дивуєте людей. Я, правду кажучи, вважав, що всі ви досить швидко загинете від дотиків привидів, однак ваша агенція живе й процвітає, — Барнс узявся товстими пальцями за ручку своєї чашки, обережно повернув її на тарілочці й додав: — Здивуйте мене ще раз. Захуйтеся. Нехай вони забудуть про вас.

Ми ще трохи посиділи мовчки за столом у цій тісній запорошеній кімнаті.

— Нехай вони забудуть про вас, — повторив Барнс. — Хоча, можливо, вже запізно.

Навряд чи це Барнсове попередження справило хоч якийсь враження на Джорджа. Наступного ранку, коли я сходила вниз із свого горища, двері його спальні були відчинені. Заходити туди я не стала — насамперед із гігієнічних міркувань, — однак навіть зі сходів побачила розібрану, зібгану постіль і купу папірців на підлозі.

У кухні, на «скатертині мислення» було надряпано свіжий запис:

*«Мушу децю перевірити. Під обід повернуся.
Будьте вдома!!!»*

Проте насправді Джордж повернувся ще задовго до обіду. Ми з Локвудом та Голлі були внизу, в конторі, коли почули з кухні гуркіт і помчали залізними сходами нагору. Джордж стояв біля стола. Чим він тут гуркотів, було зрозуміло: він перекинув вазу з фруктами, громадячи на її місце здоровенний стос паперів. Затиснувши в зубах ручку, він гарячково переглядав ці папери й сортував їх.

— Агов! Ти готовий поговорити? — втрутився Локвуд.

— Поки ще ні! — нетерпляче махнув рукою Джордж. — Іще треба розібратися з кількома паперами. Дайте мені ще годину!

— Хочеш... е-е... бутерброд? — запитала Голлі.

— Ні! Нема часу! — Джордж буравив очима фотокопію якоїсь давньої газетної статті. Переглянув її, насупився й поклав убік. — Послухай-но, Локвуде...

— Що?

— Можеш покликати Кіпса? Він теж повинен бути тут. Через годину.

— Гаразд. Не будемо тобі заважати.

Джордж нічого не відповів. Він перебував у власному світі, збурений лихоманкою відкриття. В такі хвилини він дивовижним чином мінявся навіть зовні. Пропадала кудись його повнота, рухи ставали стрімкими й водночас витонченими — тоді йому міг би позаздрити навіть сам Локвуд із його хижачькою, котячою грацією. Зараз на скельцях Джорджевих окулярів вигравало сонячне проміння з вікна, і це робило його схожим на пілота, який виробляє своїм літаком

віражі на запаморочливій висоті. Навіть його волосся, здавалось, аж тріскотіло від надмірної енергії, а на чолі виступили великі краплі поту, наче в шофера, що долає на автотрасі крутий серпантин. Заглиблений у роботу, Джордж зараз не сприймав довкола себе нічогоісінько і далі розкладав папери по стосах, то витанцьовуючи біля кухонного стола, то ненадовго завмираючи, щоб зробити чергову нотатку на «скатертині мислення». Як Локвуд казав пізніше, Джордж тоді скидався на художника за роботою, й це було видовище, на яке годилося б продавати квитки.

Голлі тим часом подалася шукати Кіпса, а ми з Локвудом вирушили до фехтувальної кімнати, де висіли на ланцюгах наші давні солом'яні манекени — Летючий Джо та Леді Есмеральда. Засукавши рукави, Локвуд почав відпрацьовувати удари на Есмеральді, а я виробляла те саме з Джо. Ці прості тренування, як і завжди, скоро заспокоїли нас і зняли напругу, що залишалась між нами. Натомість нам кортіло мерщій довідатись, що ж там пощастило розкопати Джорджеві. Невдовзі ми облишили Джо та Есмеральду й почали фехтувати одне з одним, усміхаючись, роблячи фальшиві випаді, ухиляючись і виписуючи клинками чудернацькі візерунки.

Минула година. Захекані, спітнілі, ми з Локвудом подалися нагору, мріючи про чашку чаю. Тепер уже не тільки стіл, а ціла кухня була захарашена морем паперів, а втомлений Джордж сидів на стільці й чекав нас.

— Я готовий, — сказав він. — Поставте чайник.

Біля мийки так само громадилися папери, торкаючись денця посрібленої склянки. З неї на нас вибалушував очі череп.

— *Дякувати Богу, що ви прийшли. Джордж гасав тут, наче той пузатий вихор. А коли він нагинався, щоб узяти скріпку, я виразно бачив і його голе черево, й спину, й те, що нижче спина... Огидне, правду кажучи, видовище! Я зі страху помер би, звичайно, якби вже не був мертвий...*

Поки ми готувалися до чаювання, Голлі повернулася з Кіпсом. Тепер уся наша команда була на місці. Локвуд замкнув двері до передпокою, а потім опустив штори на вікнах. Після цього світло на кухні стало блакитним і таємничим. Ми посідали до столу. З-за стінок склянки за нами уважно спостерігало обличчя привида — навіть він, здавалося, був готовий слухати новини. У кухликах парувал чай,

бутерброди й печиво розійшлися по руках. Усе було готове, і Джордж міг розпочинати.

— Насамперед погляньте на оце, — сказав він і врочисто, як у театрі, виклав на стіл фотографію. — Впізнаєте нашого приятеля?

То був чорно-білий знімок чоловіка середнього віку в темному вбранні, з перекинутим через лікоть плащем-дощовиком. Сфотографували його саме тоді, коли він виходив з автомобіля. Поруч із ним стояли якісь люди, проте чітко було видно лише обличчя цього чоловіка, пооране різкими зморшками й обрамлене гривною довгого сивого волосся. Один бік обличчя ховала тінь, а очей майже не було видно під густими кошлатими бровами. Проте все це нам не заважало, адже ми бачили цього чолов'ягу зовсім нещодавно.

— Це ж Поверненець із могили Маріси! — вигукнув Локвуд. — Той самий, що переслідував нас на сходах і розмовляв з Люсі! Слово честі, це він! Правда, Люсі?

— Так, це він, — я примружила очі, згадуючи примарну постать із скуйовдженим волоссям, що піднімалась крізь підлогу мавзолею. Тоді знову розплющила очі й поглянула на фотографію солідного похмурого добродія. Жодного сумніву — обличчя було те саме.

— Ти, Джордже, справжній чарівник, — мовив Локвуд. — Хто ж це такий?

Джордж аж зарум'янів з утіхи:

— Це такий собі доктор Нейл Кларк. Відомостей про нього небагато, хіба те, що він був особистим лікарем Маріси Фітгес, зокрема під час її останньої хвороби. Саме Кларк підписав свідоцтво про її смерть, і саме він повідомив про цю смерть репортерам, — він підняв стос документів, які передала йому Фло, й зазирнув до них крізь окуляри. — За словами доктора Кларка, Маріса померла «після довготривалої хвороби, що вразила всі її життєво важливі органи й була спричинена передчасним старінням». Лиховісний діагноз, надто якщо взяти до уваги, що Маріса лікувалась удома і вперто відмовлялась від послуг лікарні. Доктор Кларк був єдиним, хто доглядав її, — Джордж поклав папери на стіл. — Я перекопав усе, що міг, одначе після смерті Маріси всі згадки про доктора Кларка зникли, і більше про нього ніде не з'являлось ані словечка.

— Це не дивно, — пробурмотіла Голлі. — Адже відтоді він лежав у могилі Маріси.

Локвуд присвиснув:

— Отже, Маріса не померла! А єдину особу, яка знала про це й підробила свідоцтво про смерть, відразу змусили замовкнути навіки!

— Тому він і такий лютий, — додала я, згадавши примарний шепіт: «Приведи її до мене...»

Джордж кивнув і сказав, кладучи фотографію вбік:

— Еге ж, про нашого приятеля з могили відразу потурбувались. Тоді переходьмо до питання про те, як Маріса перетворилась на Пенелопу. Гадаю, більш ніхто не має сумніву, що саме це й відбулося?

— *Нарешті!* — долинув зі склянки голос черепа. — *Я вам уже стільки разів про це торочив! Навіть у печиві, з яким ви п'єте чай, більше мозку, ніж у ваших довбешках!*

— Ану, замовкни! — зіпнула я й тут-таки пояснила: — Це я не до тебе, Джордже, а до черепа.

Привид за склом обурено скривився.

— Правду кажучи, — пояснив Джордж, — я й сам ще не розібрався до ладу з цим перетворенням. Щоправда, в мене є певні відомості, якими я зараз поділюся з вами. Отже, після вдаваної смерті старої Маріси керівництво агенцією «Фітес» мало перейти до її доньки Маргарет.

Він дістав ще один знімок молодій чорнявої жінки, знятої під час якихось зборів в агенції й помітно невдоволеної цим заходом. Обличчя її було бліде й засмучене.

— Маргарет очолювала «Фітес» лише три роки, — провадив Джордж. — Вона мала відлюдкувату, тиху вдачу й, за всіма доступними свідченнями, ніяк не пасувала до ролі керівника великої компанії. Щоправда, займатись цією нелюбою справою їй випало недовго, бо вона теж померла.

— А як вона померла? — похмуро запитала Голлі.

— Невідомо. Жодного свідоцтва про її смерть я так і не знайшов. А далі на сцену виходить Пенелопа. Вона, до речі, існувала насправді — я роздобув копію свідоцтва про її народження й випуску з лікарні, де вона з'явилась на світ. Усе здається цілком природним і правильним. Та насправді це не так. Пенелопа не може бути *справжньою* — це суперечить тому, що розповів нам череп. Якщо знайома нам жінка насправді є Марісою, що якимось чином удає з себе власну онуку, то «Пенелопа» повинна бути тільки підробкою.

— Але ж як вона *може* бути Марісою? — запитала я. — Інакше кажучи, як Марісі вдається зберігати такий вигляд?

Джордж поглянув на нас поверх окулярів. Ми чекали. Навіть Кіпс заціпенів, так і не донісши до рота кухлик із чаєм. Джордж тим часом розшукав серед паперів потрібний йому аркуш.

— Я знайшов статтю в одній старій кентській газеті, — пояснив він. — Її надрукували шістдесят років тому, коли Маріса й Том Ротвел тільки розпочинали свої спільні психологічні дослідження. На той час — хоч як химерно це звучить зараз — майже ніхто не вірив в існування привидів. Тож Марісу й Тома вважали за цілковитих диваків. Якщо Проблема тоді вже й зародилась, то принаймні ще не почала поширюватись країною. Журналіст, який брав у Маріси це інтерв'ю, відверто, хоча й недолуго, кепкує з неї. Ось послухайте, що тут написано... — він поправив окуляри й почав читати:

«Маріса Фіттес — худорлява, коротко стрижена дівчина з невичерпним завзяттям. Рішучим, упевненим голосом вона розповідає мені про їхні спільні з приятелем химерні психологічні дослідди. "Мерці перебувають серед нас, — каже вона. — Вони зберігають мудрість предків і таємниці минулого». Попри всю мою невіру в її слова, панна Фіттес каже, що вже написала монографію про матерію, з якої складаються духи; вона називає її «ектоплазма». "Це безсмертна сутність, яка є всередині кожного з нас, — пояснює вона — Розуміння цієї сутності може принести величезну користь усьому людству. Скажімо, якщо ми навчимося користуватись її перетворювальною силою, то зможемо керувати життям і смертю". Нині, як із жалем зазначає панна Фіттес, її думки не знаходять розуміння. Їй так і не пощастило знайти часопис, що погодився б опублікувати її працю, тому панні Фіттес довелось видати її власним коштом».

— Бачите? — мовив Джордж, відсьорбнувши чаю. — Навіть тоді, на початку своєї кар'єри, Маріса цікавилась, як можна керувати життям і смертю. І врешті-решт, гадаю, вона досягла цієї мети.

— А, як на мене, це все бридня, — буркнув Кіпс. — Ач, «перетворювальна сила ектоплазми»! Нічогісінько не розумію!

— У друкованих працях Маріси про це не йдеться ані словом, — промовив, насупившись, Локвуд. — Як я пам'ятаю, там ніде не сказано

про якусь «безсмертну сутність».

— Авжеж, ні, — підтвердив Джордж. — Жодного слова. Тому я й заходився так завзято шукати сліди цієї втраченої монографії Маріси. Ці пошуки забрали в мене кілька місяців, та сьогодні мені нарешті пощастило, — він переможно поглянув на нас. — Цього ранку в одній важкодоступній бібліотеці я знайшов посилання на працю невідомого автора під назвою «Таємні вчення». Хоч зовні вона ніяк не пов'язана з ім'ям Маріси, проте її було надруковано в Кенті приблизно тоді ж, коли в газеті з'явилась оця стаття. Збереглись тільки три примірники цього видання. Перший — у Чорній бібліотеці Будинку Фіттес. Другий — придбаний кимось із членів Товариства Орфея для їхньої закритої бібліотеки. І третій — у Музеї спиритизму в Грінвічі. Перші два примірники роздобути неможливо, а ось третій... Я сподіваюсь, що вже сьогодні надвечір вирушу до Грінвіча. Якщо я знайду там цю книжку, то це допоможе нам розгадати загадку, — Джордж зручніше вмовстився на стільці. — Чи принаймні спробувати.

Після цих Джорджевих слів ми всі загомоніли. Байдужим залишився хіба що череп у склянці, він позіхнув і надув щоки, передражняючи Джорджа. Ми взялися до печива.

— Чудово, — мовив Локвуд, дістаючи свіжий пакуночок із коржиками. — Якщо ми матимемо повне уявлення про задуми Маріси та їхнє здійснення, то можна буде звернутися до Барнса або до журналістів і оприлюднити наше відкриття. Тільки нам потрібні надійні докази.

Джордж кивнув:

— А ще нам треба пов'язати справу Маріси з Проблемою в цілому. Сподіваюсь, що цей горішок ми теж розкусимо, — він засміявся. — Тільки уявіть: розслідування протизаконних дій, що тривають уже понад п'ятдесят років!

— Дайте-но мені подушку, — попросив Кіпс. — Бачу, що це у вас надовго. Просто несила терпіти.

Джордж поправив окуляри на носі:

— Гарзд, Кіпсе. Тоді казатиму стисло. Ось якого висновку я дійшов: я вважаю, що саме Маріса Фіттес і Том Ротвел винні в появі Проблеми. Це все. Кінець. Крапка.

Він зібрав свої папери й постукав ними об стіл, щоб вирівняти стос.

— Не ображайся, Джордже, — всміхнувся Локвуд. — Я певен, що Кіпс не хотів покепкувати з твоєї роботи. Правда, Кіпсе?

— Правда. Це я випадково бовкнув.

— Ось бачиш? От і чудово. А тепер, Джордже, візьми ще малинового коржика і розповідай далі.

— Дякую, — мовив Джордж. — Отже, нам відомо, що Фіттес і Ротвел за юних літ розпочали свої психологічні дослідження в Кенті. Я переглянув усі тогочасні тамтешні газети. Вперше про ці дослідження згадано шістдесят років тому. Тоді Фіттес і Ротвела ніхто не сприймав усерйоз. А через якихось кілька років усе змінилось.

— Зрозуміло, через Проблему, — зауважила Голлі. — Саме тоді вона й почала поширюватись.

— Саме так, — кивнув Джордж. — Однак тут є певна суттєва подробиця. Маріса пише в своїх «Спогадах», що Проблема виникла несподівано, в березні, й вони з Томом були єдині, хто заходився з нею боротись. Поволі вони вдосконалювали методи цієї боротьби. Сіль, залізо, рапіри... на цій основі згодом виникли всі психологічні агенції.

— А ще їхні найславетніші справи, — нагадала я. — Мадлейнська Примара, Гайгейтський Жах...

— Отож-бо. Саме з цього й почалися всі міфи про Фіттес, — посунувся на стільці Джордж. — Щоправда, є й інші способи дослідження, і я скористався ними. Я склав малу місць, де працювали Маріса з Томом. Ця мала чітко показує, що всі ці славнозвісні «пошесті» — масові появи привидів — ніби *прямували* за пересуваннями Маріси й Тома. Якщо ці двоє проводили дослідження в якомусь районі, то невдовзі *після того* тут з'являлись нові духи. Саме так, а не навпаки. Це не може бути простим збігом.

— То ти вважаєш, що вони своїми діями збурювали духів?— запитала Голлі.

— Умгу, — кивнув Джордж. — А що, як нам відомо, насправді збурює духів і спонукає їх до дій?

Я поглянула на Локвуда. Він понуро сидів мовчки.

— Відвідини Іншого Світу, — тихо промовила я. — То ти вважаєш, Джордже, що Маріса й Том робили такі подорожі вже тоді? І це тривало багато років?

— Так, хоча Маріса знайшла легший спосіб таких подорожей, ніж Том. Пізніше я поясню це вам, — Джордж постукав пальцем по одній

із тек на столі. — Як щойно сказала Люсі, кожному відомо про ті славетні справи, які розслідували Маріса з Томом. Чотири чи п'ять років вони працювали єдиною командою. А далі — несподівано й зовсім не по-дружньому — розділились. Офіційного пояснення цього розколу досі немає. Майже відразу після того Маріса заснувала власну агенцію, а ще через два місяці так само вчинив Том Ротвел. Відтоді вони стали непримиренними суперниками.

— Тепер уже ні, — зазначив Локвуд, — бо зараз Пенелопа керує обома агенціями.

— Кілька місяців тому, — провадив Джордж, — ми зустрічалися з онуком Тома Ротвела. Що він тоді робив? Створював прохід до Іншого Світу. Пам'ятаєте, чим він для цього користувався? Викраденими Джерелами й незграбним обладунком для Тіні, що Крадеться. Судячи з усього, він готувався до цього не один рік. Проект був масштабний і водночас не дуже вдалий. Таке враження, що над ним працювала людина, яка знала, чого вона хоче, однак мусила діяти навмання. Гадаю, Ротвел намагався повторити щось таке, що раніше вже вдалося його дідові й Марісі.

— Тобто відвідати Інший Світ?

— Так. Ротвел знав, що це можливо теоретично, проте зіткнувся з технічними проблемами. З одного боку, він намагався зробити цей прохід достатньо великим — пригадайте дзеркало, яке ми знайшли в підвалі магазину Ейкмерів десь із рік тому, — й ця спроба призвела до відомої навали привидів у Челсі. Потім він створив інший прохід далеко від міста, що спричинило навалу вже в сусідньому селі. На превеликий Ротвелів жаль, ми поклали край усім його експериментам.

— Еге ж, нарobili ми там кваші, — усміхнувся Локвуд.

— Отож-бо. А тепер згадаймо обладунок, який Ротвел використовував для захисту в Іншому Світі. Вкрай незграбний і важкий, — зауважив Джордж. — Варто тільки порівняти його з накидками, які надягали ви з Люсі. Ви пересувались набагато легше, адже ті накидки було зроблено з пір'я. Таким чином, можна напевно сказати, що Ротвел лише силкувався наздогнати ту, що була далеко попереду.

— Тобто Марісу?

— Саме її. Вона винайшла інший, власний спосіб переходу до Іншого Світу. І, гадаю, таємно, непомітно для всіх користувалась цим

способом багато років. Цей прохід вона облаштувала в зручному, добре захищеному місці, і саме з нього увесь цей час поширюється навала привидів, — перш ніж закінчити, Джордж знову поправив окуляри. — Тільки не питайте мене, де воно, те місце. Сьогодні ж, надвечір, ви туди вирушите.

— Еге ж, до Будинку Фітес, — підхопив Локвуд. — На Трафальгарській площі, до самісінького центру Лондона.

— Саме це я й хотів сказати, — погодився Джордж.

— Але навіщо? — вигукнула Голлі. — Досі так ніхто й не пояснив мені: навіщо так ризикувати? Навіщо тривожити духів? Навіщо вони коїли всі ці моторошні речі, знаючи про їхні наслідки?

— Навіщо? — зітхнув Джордж. — Мабуть, через те, що ця штука працює. Маріса багата, могутня, а найголовніше — жива, молода й здорова через шістдесят років після початку своїх досліджень.

Я пішла ставити чайник на вогонь. Стоячи біля мийки, я зненацька вирішила подивитись, чи ніхто не підслуховує нас знадвору. Я поглянула крізь щілини в шторах на зарослий, давно вже не стрижений газон, на будинки по той бік вулиці, на стару яблуню біля муру. Я несподівано уявила, як багато років тому під цією яблунею стояв малий Локвуд, коли побачив мертвих батьків — перші привиди в своєму житті. Зараз у садку не було нікого, тільки висока трава й кілька перезрілих яблук на гілках. Навколо панувала тиша.

— Ти щойно казав, Джордже, — мовив Локвуд, коли наші кухлики знову були повні окропу, — що Маріса винайшла легший спосіб потрапляти до Іншого Світу, ніж Том Ротвел. Чому ти так вирішив?

— Бо вона Слухачка, — відповів Джордж. — Одна з двох найкращих Слухачок у світі.

Він поглянув на мене, і я насупилась:

— Що це ти маєш на увазі? Я не влаштовую прогулянки до Іншого Світу.

— Ні. Хоча колись ти побувала там. Річ ось у чім. Я міркував над тим, яку вигоду можуть принести Марісі подорожі до Іншого Світу. Відповідь, здається мені, очевидна. Вона там розмовляє з духами. А якщо жива людина спілкується з духами, то сама стає ближча до них. А тепер скажіть: хто з нас найближчий до духів? Чиї розмови з черепом надали нам стільки важливих відомостей?

Усі поволи обернулись до мене — Локвуд, Джордж, Кіпс... Ні, в їхніх поглядах не було жодного докору, тільки задума. Хоча такі погляди все одно дратували мене. А тут іще й череп у склянці заходився мені по-панібратському підморгувати й вибалушувати очі.

— *Саме про це я завжди казав тобі, Люсі,* — промовив він. — *Ти і я — одна команда! Ба навіть більше — ми з тобою одне ціле, і всякий це знає!*

— Ніяке ми не одне ціле, — буркнула я.

— *Одне ціле, їй-право!*

— Мрій більше! — я поглянула на друзів. — Не питайте мене, *що* він тільки-но тут торочив. Це просто дурниці...

Джордж поправив окуляри:

— Ось тобі й приклад. Маріса розмовляє з привидами так само, як ти. Щоправда, навряд чи влаштовує їм отакі сімейні сцени... Хтозна, якими секретами духи діляться з Марісою! Які таємниці життя й смерті відкривають їй!

Я хитнула головою:

— Якщо так, то вона щаслива. А цей череп нічогісінько не знає ні про життя, ні про смерть.

— Як це — *не знаю?! Хіба я мало тобі розповідав? Тобі просто бракує кебети, щоб усе це зрозуміти!*

— Та замовкни вже!

Локвуд кілька хвилин мовчки спостерігав за черепом, та врешті-решт утрутився:

— Я дуже радий, що наш приятель сьогодні такий... говіркий. Я саме хотів у нього дещо спитати. Черепе, ти розповідав нам про свою розмову з Марісою багато років тому...

Привид знову вирячив очі:

— *Так, так, якимсь ми з нею балакали... Я вже стільки разів вам про це казав!*

— Так, він справді говорив з нею, — переказала я найголовніше.

Локвуд кивнув:

— А тепер я хочу дещо уточнити. Ви обоє при цьому говорили? Це була бесіда на рівних?

— *Твоя правда, друже. Така сама, як оце зараз, тільки цікавіша.*

— Так, це була бесіда на рівних, — переказала я.

— Чому ж тоді Маріса не залишила тебе в себе? — питав далі Локвуд.

— *Що?! — перелякано здригнулось обличчя в склянці.*

— Він питає: «Що?» — повідомила я.

— Як саме він питає? Так, ніби не розчув? Чи не зрозумів?

— Ні, радше приголомшено. Ти стривожив його, Локвуде.

— *Ніхто мене не тривожив!*

Я кивнула:

— Він роздратований. Дуже.

— *Зовсім я не роздратований!* — заперечив привид. — *Анітрішечки! Просто я не розумію, навіщо це вам!*

Я переказала його слова.

— Гаразд, — мовив Локвуд. — Коли я читав «Спогади» Маріси Фітес, то звернув увагу, якого значення вона надає розмовам з привидами Третього Типу. І вона постійно наголошує, що такі привиди надзвичайно рідкісні й цінні, — він усміхнувся черепові. — Тому я хочу спитати в тебе, черепе: як сталося, що ти через п'ятдесят років після тієї розмови опинився в склянці, запротореній до темного підвалу?

— Це анітрохи не дивно, — щиро відповіла я. — Якби ти знав, скільки разів мені кортіло теж заховати кудись цю склянку!

— Ні, послухай мене. Маріса знає ціну цьому привиду. Він може розповісти їй чимало секретів з Іншого Світу. А натомість вона викидає його. Чому?

— Черепе!..

— *Звідки мені знати?* — судячи з яскраво-зеленого світла в очах, привид неабияк розсердився. Щоправда, вже невдовзі він заспокоївся й тихо додав: — *І гадки не маю, чому вона так зробила. Скажу лиш одне: її не дуже й здивувало, що я можу розмовляти з нею. А от манера моєї балачки її справді приголомшила. Нівроку соковита... Надто, коли я відверто сказав, куди їй слід забиратись. А те, що я вмію розмовляти? Ні, це Марісу зовсім не вразило...*

Я все це переказала, як змогла. Локвуд знову кивнув:

— Черепе! Ти пам'ятаєш слова Маріси, які нещодавно прочитав нам Джордж? «*Мерці зберігають мудрість предків і таємниці минулого*». Якщо вона не розмовляла про це з тобою, то, виходить, спілкувалась із якимось іншим привидом Третього Типу?

— *Може, й так,* — буркнув череп. — *Хоч я не розумію, де вона знайшла співрозмовника, цікавішого за мене.*

— Гаразд, — мовив Джордж. — Можливо, загадкова книженція під назвою «Таємні знання» прояснить і це питання. Розповісти вам про це я збираюсь уже ввечері, коли повернусь із бібліотеки, — він заходився впорядковувати свої папери. — А поки що на цьому все. Сподіваюсь, я виправдав ваші надії.

— Джордже, — відповів Локвуд. — Ти твориш справжні дива. Я просто не знаю, що б ми робили без тебе.

Пенелопа Фітес, директорка величезної агенції «Фітес», не була публічною особою. Попри всю свою славу, вона здебільшого перебувала у власних апартаментах — у Будинку Фітес на Стренді, що правив їй і за житло, й за штаб-квартиру компанії. Вряди-годи, щоправда, вона з'являлась на важливих церемоніях, скажімо, таких, як щорічна панахида по загиблих агентах на кладовищі біля плацу Кінної гвардії. Часом її можна було помітити й на лондонських вулицях — незмінно блискучу, з високою зачіскою, в темних окулярах, — коли вона їхала своїм сріблястим «ролс-ройсом» на ділову зустріч до корпорації «Світанок» чи на заводи Ферфекса. Це все було зрозуміло, але дістати запрошення від неї самої?! Це було справді щось надзвичайне. Тому ніхто й подумати не міг, щоб не відгукнутись на це запрошення й не завітати до Будинку Фітес, хай навіть Пенелопа не дуже його й цікавила. А *нас* вона цікавила, ще й неабияк.

Проте на зустріч із Пенелопою Фітес вирушили тільки ми з Локвудом. Голлі мала нині важливу зустріч, а Джордж мав чимало роботи в бібліотеці.

— Побачимось увечері, — сказав він на прощання. — Я повернуся пізніше, й сподіваюся, що з книжкою. А ви йдіть і поговоріть із Пенелопою — чи Марісою, чи хто вона там така. Подивіться їй в очі, а потім розкажете, що ви там побачили.

Першим, що впало нам в око біля великої сірої будівлі на Стренді, були черідки агентів з відомих нам компаній. Траплялись тут і бузкові куртки агенції «Грімбл», і небесно-голуба уніформа компанії «Темворт», і смугасті рожеві блейзери фірми «Мелінгкамп», і багато інших. Усі вони збирались поблизу клумб, на яких із лілій було висаджено силуети здіблених єдинорогів; звідси агенти, що прибули на Пенелопине запрошення, поволі проходили всередину крізь двері з матового скла. Збирати стільки агентів з різних компаній разом донедавна було так само небезпечно, як саджати до одного лантуха дванадцять котів. Суперництво між ними було таке затяте, що частенько призводило до взаємних образ і навіть сутичок. Проте сьогодні, коли над агенціями нависла загроза втратити свою незалежність, настрій змінився: кожен побоювався тільки за себе.

Давні вороги заходили до Будинку Фіттес, бурмочучи крізь зуби короткі привітання. Пройшовши через двері, ми з Локвудом під пильними поглядами численних агентів «Фіттес» у сірих куртках попрямували через вестибюль до зали.

За місце зустрічі панна Фіттес нині обрала велетенську Колонну залу. Вона давно вже стала одним з найславетніших місць Лондона— велична, оздоблена позолотою, з мармуровою підлогою й мальованою стелею, що свідчили про багатство агенції й нагадували про її славетну історію. У центрі зали височіли дев'ять тонких колон із посрібленого скла. Вони нагадували струнці берези, а всередині кожної колони зберігався якийсь відомий артефакт—одне з потужних Джерел, зібраних Марісою Фіттес і Томом Ротвелом ще на початку існування Проблеми. Вдень ці Джерела підсвічувались електрикою, а ночами всередині колон у примарному зеленкуватому світлі тихо плавали ув'язнені духи.

Серед натовпу снували мовчазні служники з тацями: ми з Локвудом узяли в них по склянці соку й помаленьку, разом з усіма, увійшли до зали. Там для зібрання було вже розставлено крісла. В дальньому кінці зали ми відразу помітили розтягнутий на стіні банер, на якому чіткими чорними літерами було написано два слова: «ІНІЦІАТИВА ФІТТЕС». Під банером, на невеличкому помості, стояла трибуна, покрита скатертиною з вигаптуваним срібним єдинорогом. Вона відразу нагадала мені полотно, яким було накрито труну Маріси — зовсім недалечко звідси, в мавзолеї по той бік дороги.

Невдовзі залу заповнили представники геть усіх незалежних агенцій, навіть від компанії «Банчерч», яка щойно втратила свого керівника, прибули два переполохані юнаки. Коли вільних місць уже не залишилося, двері зали зачинилися, світло згасло і всередині колон відразу заворушилися примарні тіні, що скидались на глибоководних риб. Уздовж крісел тут-таки з'явилися служники, що тримали в руках срібні таці з маленькими бутербродами та іншими закусками.

Локвуд узяв з однієї таці невеличкий млинець із начинкою, жваво прожував його й буркнув:

— Забудь про Тафнела, Люсі. Поглянь краще на це. Ось де справжній театр.

Я не могла залишатись такою спокійною, як Локвуд. Я знала, що оголошення, яке нам належить вислухати, буде не дуже приємне, проте

зрозуміла, що він тільки-но мав на увазі. Зала просто-таки гнітила гостей своєю величчю та розкошами. Строкатий натовп гостей у барвистих куртках, із рапірами, що виблискували в електричному світлі, губився на тлі величезного золоченого приміщення, серед якого люди скидалися на крихітних комашок. Згори, зі стелі, на нас суворо дивились обличчя легендарних агентів, великомучеників компанії «Фітес», що загинули в нерівній битві з Проблемою. А прозорі скляні колони з артефактами всередині нагадували королівські скарбниці.

— Зніми рюкзак, Люсі, — порадив мені Локвуд. — Постав його на підлогу, далі від чужих очей.

На відміну від інших лондонських компаній, агенція «Локвуд і К°» ніколи не морочила собі голову такими речами, як уніформа, тож навіть без мого рюкзака ми помітно вирізнялись серед натовпу. Локвуд, як завжди, вбрав новесенький костюм з білою сорочкою й краваткою, а я була одягнена по-робочому. Ні, не тому, що я не люблю прибратись по-святковому, але уявіть самі, який я мала б вигляд у вечірній сукні і з рюкзацьком за плечима. До того ж, якби хто й спитав, чому я прийшла сюди з рюкзаком, я відповіла б, що просто звідси вирушаю на роботу. І це, до речі, була б правда, бо на нас чекали два невеличкі замовлення з Сого, куди ми з Локвудом збиралися зазирнути дорогою додому.

Я скинула рюкзак і поставила його на підлогу. Відгорнула клапан, залишивши темну, анітрохи не підозрілу щілину.

— *Ти диви!* — відразу залунав у моїй голові голос черепа. — *Оце то розкіш! Аж нудить від позолоти. Минулого разу тут усе було по-іншому: кілька дешевеньких стендів і одна стара канапа... До речі, а де ж Маріса? Ото, біля трибуни, не вона. Стоїть якийсь прищавий парубійко й сосиску наминає. Сподіваюсь, навіть тобі це видно.*

— Я бачу, що її досі немає, — пробурмотіла я у відповідь. — Ми досі на неї чекаємо. Бачиш трибуну? Отам вона й з'явиться, — я трохи посунула рюкзак ногою і обернулась до Локвуда: — Цей череп якись дурниці меле. Хвилюється, мабуть. Як і я.

— Не хвилюйся, — сказав Локвуд. — Ми ж серед друзів.

Він кивнув у бік трибуни, біля якої, притулившись спиною до стіни, стояв сер Руперт Гейл у яскраво-зеленому костюмі. Він перехопив мій погляд і ледь помітно махнув мені рукою.

— Може, прохромити його тут-таки, й квит? — запропонувала я.

Локвуд усміхнувся:

— Я б залюбки, тільки шкода бруднити його кров'ю цю чудову підлогу, — він узяв у служника ще одну склянку соку й запитав: — Хочеш іще соку, Люсі?

— Ні. Не розумію, чому ти такий спокійний.

— Бо я пливу за течією, як і всі, що тут зібралися, — зовні Локвуд поводився так само безжурно, як і сер Руперт, проте очі в нього схвильовано буравили кожен куточок зали. — Може, нам краще посунутись ближче до колони? Там можна буде навіть подрімати, якщо виступ Пенелопи триватиме надто довго.

То була найвіддаленіша від трибуни колона, за спинами майже всього натовпу запрошених. Вона сяяла блідо-блакитним вогнем. Усередині, за склом, на сталевій підставці виблискував зазублений, моторошного вигляду ніж, той самий, яким п'ятдесят років тому коїв свої злочини Клепгемський Різник. Поглянувши на цей ніж зблизька, під належним кутом, можна було побачити привид самого Різника — він завжди ширяв над своєю зброєю. То був би чи не найспокійніший з дев'яти духів, ув'язнених у тутешніх колонах, якби не зойки приведені сюди на екскурсію переполоханих школярів. Річ у тім, що коли розлючений натовп наздогнав урешті цього вбивцю, то йому насамперед видерли з лоба очі.

Десь удалині ляснули двері. Гомін у залі негайно вщух, змінившись ледве чутним схвильованим бурмотінням, що скидалось на шурхіт вітерцю в опалому листі.

Сер Руперт обернувся до бічних дверей і кивнув.

Долинули гучні кроки високих підборів.

— *Ова.* — обізвався череп. — *Ось і вона.*

Локвуд негайно взяв мене за лікоть і прошепотів:

— Слухай уважно, що вона казатиме, Люсі. Мені треба знати кожне її слово.

— Стривай, а що ти хочеш...

Аж тут до зали увійшла Пенелопа Фітгес.

При світлі електричних ламп вона легко наближалася до трибуни — струнка, висока жінка з довгим чорним волоссям, що спадало їй на плечі. На ній була елегантна темно-зелена сукня до колін, радше ділова, ніж парадна. Найбільше мене вразило те, що Пенелопа зовні

здавалася звичайнісінькою людиною. З гордовитим спокоєм ставши біля трибуни, вона блиснула білозубою усмішкою й промовила:

— Усім добрий вечір.

Цей низький, владний голос не можна було сплутати з жодним іншим. Від його звуків мені перехопило подих. Так, то була вона, Пенелопа Фітес, директорка компанії «Фітес», тимчасова управителька компанії «Ротвел», а насправді — голова всіх лондонських психологічних агенцій. Упродовж кількох останніх місяців вона була центром усіх наших зусиль, думок, страхів, намірів та мрій. Усе виходило від неї, від її влади й таємниці, й поверталось назад до неї.

Тільки-но ступивши до зали, вона привернула до себе увагу всього натовпу. Її постать віддзеркалювалась у сотнях склянок та келихів, у дев'яти колонах із посрібленого скла, в тисячах кришталевих підвісок на люстрах. Мені здалося, що до неї обернулись навіть привиди, ув'язнені всередині колон. Виструнчились охоронці в сріблястих куртках, що стояли вздовж стін; двоє чи троє з них навіть підняли руки, віддаючи господині честь. Мої колеги — агенти з інших компаній — не віддавали честі, проте так само замовкли. Тільки сер Руперт Гейл, як і раніше, безжурно спирався об стіну, хоч так само не зводив очей з Пенелопи, уважно стежив, як вона сьорбає воду зі склянки, перебирає свої папери й нарешті знов усміхається до принишклого натовпу.

— Я дуже рада, що ви завітали до мене цього вечора. Язнаю, як ви нині заклопотані, — вона пильно оглянула всіх нас — і сивих підстаркуватих керівників, і юних недосвідчених агентів, — ніби оцінюючи. — А ще, перш ніж почати, я хочу подякувати керівництву ДЕПРІК за зроблену мені ласку прийняти всіх вас у себе. Ця зала бачила чимало славетних зібрань та зустрічей. Моя бабуся Маріса часто влаштовувала їх тут...

«Моя бабуся Маріса»? Почувши це ім'я, я примружила очі й насупилась. Ні, навіть із такої відстані Пенелопа анітрохи не скидалась на особу, що має понад вісімдесят років.

— Черепе! — прошепотіла я. — Ти бачиш її?

— Звідси погано видно... В мене перед очима ножиська якогось агента. До того ж він раз по раз брикає однією ногою, мов кінь...

— Ти хоча б можеш сказати, вона це чи не вона?

— Так, це вона. Маріса. Тут усе достеменно ясно.

Недовірливо хитнувши головою, я обернулася до Локвуда: — А ти що скажеш?

Проте Локвуда тут уже не було. Я сиділа біля колони сама.

Таке траплялось уже не раз. Тут не було причини ні дивуватись, ні сердитись, проте цього вечора мої нерви не витримали. Вилаявшись, я озирнулася на всі боки, однак Локвуд кудись пропав.

— Скажу ще раз: я знаю, як ви нині заклопотані, — Пенелопа не марнувала часу і відразу перейшла до найголовнішого. — От тільки «заклопотані» — слово не дуже доречне. Я радше сказала б — *перевтомлень* Ми всі щосили боремось із надприродними силами, що загрожують нашій великій країні, — витонченим порухом вона показала на колони. — Бачите ці колони? Ці славетні колони, що нагадують нам про початок боротьби з Проблемою? Дев'ять легендарних артефактів! Коли моя бабуся здолала таких привидів, як Довгий Г'ю Генретті чи Клепгемський Різник, то подумала, що виграла війну. Коли вона загнала Морденського Полтергейста назад до його срібного чайника, то й гадки не мала, що лише через два покоління такі подвиги стануть буденною справою, до якої щонаочі братимуться численні сміливі й самовіддані молоді люди. Нині ми могли б заповнити артефактами сотні таких колон, проте страхіттям, з якими ми стикаємось, досі немає кінця... І до того ж яку ціну нам доводиться сплачувати!

Вона знову ковтнула води й махнула розкішною гривною чорнявого волосся. На її шиї виблискувало золоте намисто, оздоблене камінцями, напевно, діамантами. Камінці мерехтіли при світлі ламп. Усі похмуро чекали продовження, заздальгідь знаючи, яким воно буде.

— Ми всі пам'ятаємо труднощі Чорної зими, — провадила Пенелопа. — Найдовшої й найгіршої за всю історію Проблеми. Кількість смертних випадків досягла максимальної позначки, особливо серед агентів маленьких компаній, що не мають достатніх ресурсів... — вона оглянула мовчазний натовп іскринками своїх чорних очей. — Пригадайте ті часи. Пригадайте, скільки ваших юних друзів тоді загинуло, намагаючись вибороти спокій для нашої країни?

— З наших друзів — жоден, — пробурмотіла я собі під ніс. — Агенція «Локвуд і К°» пережила цю зиму без утрат.

Я озирнулась. Як і слід було сподіватись, Локвуд досі не повернувся.

— Надходить нова зима, — вела далі Пенелопа Фіттес. — Знавці кажуть, що вона буде не краща за попередню. Скажіть мені: хіба комусь із вас хочеться побачити нові ряди могил біля плацу Кінної гвардії? Хіба ви хочете, щоб хтось із *ваших* співробітників опинився там? Звичайно, ні. І це щира правда. Ми не повинні допустити такого рівня смертності серед агентів. Я рада повідомити вас, що ДЕПРІК розглянув це питання і його керівництво прийняло цілу низку рішень, — вона махнула рукою в бік банера, що висів у неї за спиною. — Так, вони назвали ці рішення «Ініціативою Фіттес». Замість того, щоб дозволити ДЕПРІК закрити всі невеликі агенції, я погодилась узяти їх на майбутню зиму під захист своєї об'єднаної групи «Фіттес-Ротвел». Ми забезпечимо ці агенції додатковими грошовими коштами й технічними засобами, надамо нових співробітників, візьмемо на себе контроль над складними операціями... Ця угода діятиме з кінця жовтня й триватиме до березня наступного року, після чого ми оцінимо її ефективність...

У залі пролунало довге тихе зітхання. Усі розуміли, що це означає насправді. Чи подобалось це комусь, чи ні, відтепер усі невеличкі агенції переходили під Пенелопин контроль. Так само легко було здогадатись, що навесні цю «ініціативу» узаконять назавжди.

Поряд зі мною щось заворушилось. Невже повернувся Локвуд? Ні. То була тінь усередині скляної колони. Озирнувшись, я з огидою побачила прозору голову Клепгемського Різника, що притулився до скла й ворушив губами. Порожні очні ямки цієї тварюки тупились просто в мене. Я мимоволі здригнулась, аж тут у моїй голові залунав голос черепа:

— *Агов, балухатий! Пошукай собі власної людини, а ця вже зайнята!.. Здається, він накинув на тебе оком, Люсі А знаєш, чому? Навіть через таке міцне скло, навіть із дірами замість очей він відчув, що ти побувала на Тому Боці.*

— Як це? — трохи злякалась я.

— *На тобі залишився потойбічний дух. Як від парфумів, тільки змити його неможливо. Він зостанеться в тебе назавжди. І в Локвуда — теж. От тільки з Марісиним духом його не порівняти. Вона геть просмерділа ним.*

— Духом Іншого Світу?

— Так. Тобі здається, що Маріса така гарненька.. Це не тому, що вона сидить на дієті й займається йогою. Будь певна.

— Агов, Люсі! — біля мене знову хтось заворушився, проте цього разу то був не Клепгемський Різник, а Локвуд. Я відразу помітила, як зарожевіли його щоки, а на скронях виступив піт. Він досі тримав у руці склянку з соком і запитав мене, відсьорбнувши з неї: — Я нічого цікавого не пропустив?

Я поглянула на Локвуда, відчуваючи, як моя тривога за нього змінюється роздратуванням, і відповіла:

— Хіба що всю її промову.

Пенелопа тим часом завершила свій виступ кількома банальними фразами, усміхнулась, махнула всім ручкою й зацокала підборами до виходу з зали, де панувала мертва тиша. За нею рушили кілька її охоронців у сріблястих куртках. Коли вона зникла за дверима, лише після цього зала нарешті ожила. Залунав тихий гомін, який дедалі гучнішав і врешті переріс у справжній гармидер.

— Усі, здається, щасливі, — зауважив Локвуд.

— Атож, як і слід було сподіватись, — так само похмуро відповіла я. — Вона ще дужче причавила нас. Ще й прикрилась пам'яттю загиблих агентів. Мовляв, маленьким компаніям не уникнути нових утрат, тож працюймо вкупі. Інакше кажучи, всі ми переходимо під її ніготь — чи до вподоби це нам, чи ні. А де ти був аж досі?

Локвуд усміхнувся мені, як людина, що тільки-но прокинулась. Так і не відповівши мені, він запитав:

— А що сказав череп?

— Те саме, що раніше. Каже, що це і є Маріса. Зовні вона змінилась, зате сутність її та сама, що в жінки, з якою він розмовляв кількадесят років тому. А ще від неї тхне духом Іншого Світу.

Локвуд байдуже кивнув, ніби все це анітрохи не зацікавило його. Він позадкував, даючи дорогу двом понурим агентам з компанії «Мелінгкемп». Усі гості тим часом прямували до виходу. Дехто затримувався, щоб узяти собі ще якийсь напій чи закуску, проте більшість усе-таки прагнула якнайшвидше забратися звідси. Ми з Локвудом, одначе, й досі сиділи за колоною, зсередини якої зирив на нас своїми порожніми очними ямками привид.

— Найприкріше те, — мовив Локвуд, — що відповідь на всі наші питання зараз так близько...

— Ти щось бачив?

— Ні. Намагався, але не зумів.

— Тоді звідки ти знаєш, що...

Він нетерпляче махнув рукою:

— Бо Джордж мав рацію! Відповідь — тут, у Будинку Фітес! У неї все напхвату, й це дозволяє їй тримати все під контролем! Вона не така дурепа, як Стів Ротвел, що влаштував свої лабораторії просто неба в селі, куди міг потрапити хто завгодно, й виробляв там свої божевільні експерименти! Ні, у неї все *тут* — і так було завжди! Джордж раніше працював тут, і Кіпс — так само. І вони обидва кажуть, що тут є чимало місць, куди не пускають майже нікого. Це й кілька поверхів підвалів, і особисті Пенелопині апартаменти нагорі. Ти бачила краєм ока Чорну Бібліотеку — там теж повнісінько засекречених книжок. Сьогодні я спробував зазирнути нагору, до житла Пенелопи. Я певен, що розгадка всіх таємниць саме там! — він кивнув у бік дверей, що вели із зали до внутрішніх приміщень. — Там Зала Загиблих Героїв, а за нею ліфти. П'ять ліфтів — з бронзовими дверима, а шостий — із срібними! Той самий, який веде до її кімнат! Як мені хотілось туди потрапити хоч на десять хвилин! Але це неможливо, — зітхнув він.

Я вирячилась на Локвуда:

— Ти що, спробував пролізти туди?..

— Так, мені здалося, що нагода саме слухна, — усміхнувся він. — Пенелопа тут, унизу. Всі її охоронці біля неї, пильнують, щоб ніхто не зайняв їхню любу господиню. Мені залишалося тільки непомітно вислизнути з зали. Зо два рази, щоправда, довелося попетляти, щоб не зіткнутися з ким не треба, але... Одне слово, до Зали Загиблих Героїв я дістався легко. А от далі... Біля кожного з ліфтів стоїть варта. Здоровенні мамули. Довелося вертатись ні з чим.

— А якби не варта, ти поїхав би вгору срібним ліфтом?

— Звісно, поїхав би.

Я аж вибухнула гнівом. Як близько Локвуд підійшов до тієї межі, що розділяє відчайдушність і невситиму жагу смерті?

— Локвуде, — холодно сказала я, — тобі треба поводитись обачніше. Я повірити не можу, що ти насмілюся на таке сам, без мене! Я навіть не думала, що...

Мене перервав чийсь радісний вигук:

— Локвуде, нишпорко ви такий! Я так і *думав*, що ви ховаєтесь десь тут! — до нас, допиваючи келих шампанського, прямував сер Руперт Гейл. — Що, удвох тут причаїлись? Перетравлюєте невеличку Пенелопину проповідь? Чи, може, шукаєте ще бутербродика, панно Карлайл? — він весело підморгнув мені. — Можу принести вам хоч цілий пакунок!

— Ні, дякую, — відповіла я. — Ми, власне, вже збирались іти.

— Еге ж, це найкраще, що ви можете зараз зробити. Зараз тут будуть прибиральниці, ще виметуть вас разом із сміттям... До речі, панно Карлайл, а навіщо ви тягаєте з собою цей рюкзачисько?

— Ми звідси вирушаємо на роботу. Є в нас цього вечора зо дві справи... — відповіла я. — Може, показати вам папери?

— Ні, ні. Вважатимемо, що з паперами у вас усе гаразд... — сер Руперт показав на скляну колону, всередині якої далі крутився скривавлений привид. — Здається мені, що *хтось* у вас закохався, панно Карлайл. Хіба це не чудово — мати залицяльника?

— Я й не знав, що ви так виразно бачите привидів, сере Руперте, — відповів Локвуд. — Ви для цього ніби вже трохи застаріли...

Обличчя сера Руперта на мить скривилось, ніби його спіймали на якійсь дрібній помилці.

— Е-е... — завагався він. — Правду кажучи, я завжди здавався старшим за свій вік. Онде двері, дозвольте, я проведу вас... — він справді нав'язливо провів нас із Локвудом аж до виходу, а коли ми вже виходили на ганок, круг якого досі купчилися агенти, що ділились між собою враженнями або чекали на таксі, додав: — А де ж Кабінс? Невже знову нишпорить десь по бібліотеках?

— Ні, Джордж, напевно, вдома, — байдуже відповів Локвуд. — Пече нам з Люсі піріжки з курятиною й кукурудзою. Останнім часом він стільки сидить на кухні...

— Чудово! — усміхнувся сер Руперт. — Треба якось завітати до вас на Портленд-Роу, скуштувати піріжків.

— Ласкаво просимо, — відповів так само з усмішкою Локвуд.

— То на добраніч.

— На добраніч.

Зійшовши з ганку, ми рушили в бік Стренду.

— Коли-небудь, — мовив Локвуд, — я все-таки вб'ю його. Не сьогодні, але дуже скоро.

***

Обидві справи, що чекали на нас у Сого, дійсно виявились дріб'язковими: Причаєний у помешканні над китайським рестораном і Костогрім у провулку біля Вардор-стріт. Ми швидко й легко виявили обидва Джерела (перше — старовинне паперове віяло, друге — кам'яний межовий стовпчик) і запечатали їх. Додому на Портленд-Роу ми повернулися майже опівночі. З вікон вітальні крізь віконниці пробивалося світло.

— Джордж, здається, чекає на нас, щоб поділитися знахідками, — мовив Локвуд. — Я ж казав тобі, що він не діждеться ранку.

Я усміхнулась:

— То ходімо, позбавмо його від цих страждань.

Ми відчинили двері. В передпокої стояла Голлі й спиралась рукою об вішак. В її позі було щось химерне — напружене й водночас зломлене. Голлі дивилась на нас, проте нічого не казала. Здавалось, ніби вона взагалі нікого не бачить.

Ми зупинились на порозі. За одну-єдину мить перемінилось усе — не тільки ніч, а й цілий світ. Ми з Локвудом презирнулись, і мені запаморочилось у голові.

— Голлі?

— Нарешті ви прийшли. У нас нещастя.

Я ледве встояла на ногах. Усе було зрозуміло.

— Джордж?.. — запитав Локвуд.

— Його знайшли на вулиці. Пораненого. На нього напали.

— З ним усе гаразд? — я ще ніколи не чула в Локвуда такого глухого голосу.

— Ні, — відповіла Голлі, і все попливло перед моїми очима. — Він дуже слабкий, Локвуде.

Кілька місяців тому ми з Локвудом пройшли крізь портал, зроблений із купи Джерел, нагромадженої всередині залізного кола. Цей простір був повен привидів, що без упину, з виттям кружляли в холодному повітрі. Крізь цей портал ми пробрались до потойбічного світу, схожого на наш світ і водночас цілком відмінного: то було місце, де не діяли звичні для нас закони фізики. Цей перехід до Іншого Світу виявився різким, болісним, несподіваним, і його наслідки стали для нас майже фатальними.

Проте все це було дрібницею порівняно з тим, що я відчувала зараз.

Наш передпокій здавався таким, як завжди, однак усі речі в ньому ніби змінили свій колір і посунулись у просторі. Голлі немовби стояла поруч і водночас далеко-далеко від мене. Вона щось казала, і її голос ревів у моїх вухах, мов корабельна сирена, проте я не могла нічогосінько розчути до ладу.

Джордж.

Джордж.

Джордж...

— Де він? Що з ним сталось? — запитував здалека чийсь голос — напевно, Локвудів. Сказати цього напевно я не могла, бо шум крові в моїх вухах перекривав усе. Силкуючись повернути себе до дійсності, до нинішнього моменту, я відчула, що мені, як і Голлі, треба об щонебудь спертись і я притулила долоню до стіни.

— Він у лікарні Святого Томаса, — відповіла Голлі. — Його підібрав шофер нічного таксі. Ви знаєте його — це Джейк, він частенько підвозив нас. Джейк саме їхав на бульвар Най-тінгейл і вирішив скоротити собі шлях. І випадково звернув до того провулка. Якби не він, Джорджа не знайшли б аж до ранку, й тоді...

— Гаразд, Джейк знайшов його, — перервав її Локвуд. — Це я вже зрозумів. Де саме він його знайшов? І що, врешті, трапилось?

— Джордж лежав скраю тротуару, обличчям у рівчаку. Джейк спочатку подумав... — Голлі ковтнула сльози. — Подумав, що то просто купа брудного ганчір'я. Тільки уяви, Локвуде, купа ганчір'я! Тільки потім він упізнав Джорджеву куртку. Джейк був певен, що

Джордж уже мертвий... Там було стільки крові, що ніхто й не повірив би...

— Крові? — перепитала я, мимоволі затуляючи долонею рота. — Крові?! О, ні...

— Як саме він лежав? — наполегливо, навіть сердито розпитував Локвуд у Голлі. — Горілиць, долілиць, як саме?

— Здається, долілиць, — відповіла Голлі, витираючи сльози.

— Дуже побитий?

— Е-е... здається, так...

— Притомний чи непритомний?

— Непритомний.

— І відтоді так і не опритомнів?

— Ні. Джейк викликав швидку допомогу, і його забрали до лікарні. Це, на щастя, було недалеко звідти. Джейк поїхав разом з ними. Джордж зараз там.

— Вони не повідомляли про його стан?

— Ні.

Локвуд походжав туди-сюди передпокоєм. Обличчя його було напружене, щелепи міцно стиснуті. Трохи походивши отак, він урешті запитав у Голлі:

— Звідки ти про все це дізналась? Я думав, що ти поїхала додому.

— Я справді поїхала. Проте Джейк знає, де я живу, він колись підвозив мене додому. Спочатку він приїхав сюди, побачив, що тут нікого немає, й вирушив до мене. Привіз мене сюди, і тут уже я чекала на вас...

— Гаразд. Мені треба зателефонувати, — Локвуд попрямував до кухні.

— Локвуде! — гукнула я навздогін. — Хіба ми не...

— Я ж кажу, мені треба зателефонувати. Зачекай мене тут.

Він пішов. За хвилину ми почули, як він ступає залізними крученими сходами.

Ми з Голлі залишились у передпокої, намагаючись не дивитись одна на одну. А потім міцно обнялись. Стояти й дивитись у порожнечу разом виявилось легше, ніж поодинці. Більше зробити ми нічого не могли.

***

Навіть тепер, коли минуло вже стільки часу, події тієї страшної ночі залишаються в моїй пам'яті ніби розпливчастими, невиразними. Час виробляє дивні речі. Я, скажімо, зовсім не пам'ятаю, як довго й де саме я тоді була. Ось я в лікарні, а ось у передпокої разом з Голлі. А ось ми, знову-таки вкупі з Голлі, сидимо, закутавшись одним пледом, і чекаємо на Локвуда: це, напевно, було вже після невдалих відвідин лікарні Святого Томаса, де нам ніхто так і не сказав жодного слова про Джорджа. Найбільше мені чомусь запам'ятались лампи — кришталевий череп з абажуром у нашому передпокої, лампа з китичками на шафі у вітальні, ряди ламп денного світла на стелі в лікарні. Ці довгасті лікарняні лампи запам'ятались мені найкраще, вони скидались на мінуси, цілі ряди мінусів, які немовби натякали, що далі дороги немає. А ще запам'ятались залізні обереги від привидів, що висіли поряд із цими холодними лікарняними лампами, — вони тихенько бряжчали в струменях повітря, яке линуло з кондиціонерів. То була ніч вогнів, усюди вогні: яскраві й темні, холодні й теплі, та щоразу байдужі й чужі. Їх і не вимкнеш, і не сховаєшся від них...

Як я потрапила до лікарні? І як повернулася додому? Цього я пригадати не можу. Зі мною, здається, був Локвуд, принаймні спочатку. Ось ніби миттєва фотографія: Локвуд в автомобілі, блідий у білому промінні захисних ліхтарів (знову ці вогні!). Далі довге чекання в лікарні, під час якого ми не перекинулись ані словом. Побачити Джорджа нам не дозволили. Не сказали навіть, де він і що з ним. Пам'ятаю, як хтось із нас (чи Локвуд, чи я) спересердя копнув ногою стілець у приймальному відділенні, а от чим це скінчилось — уже не пригадаю. Далі біля нас якимось чином з'явився інспектор Барнс, а з ним Квіл Кіпс, проте обидва невдовзі зникли. Потім — так само невідомим чином — я знову опинилась на Портленд-Роу разом з Голлі: перед нами стояла миска смаженої кукурудзи, а крізь щілини між шторами вже проглядав з-за вікна світанок.

Ніч поволі змінилася ранком, а Локвуд досі не повернувся. Цілий день він провів у лікарні й переказував новини через Кіпса, що раз по раз забігав до нас неголений, із почервонілими очима, кидав кілька слів і знову пропадав. А ще в моїх вухах без упину лунав шум — гучний, високий, схожий на нескінченний вереск. Джордж і далі лежав непритомний. У нього були рани на голові й численні синці на спині, руках і ногах. Один раз Локвудові дозволили поглянути на нього, проте

тільки на хвилину. Тож нам з Голлі до лікарні не варто було й їхати, нас просто випхали б за двері, й квит.

Щоб якось відкинути похмурі думки і вдати, ніби звичне життя триває, ми з Голлі спробували взятись до роботи. Я скасувала всі замовлення й виклики, призначені на цей вечір. Голлі заходилась працювати з паперами, та невдовзі покинула їх — ніяк не могла зосередитись. Тоді ми перейшли до господарчих справ. Перебрали соляні бомби, насипали залізними стружками каністри. Потім Голлі вирушила до крамниці, принесла пакунок пончиків та пакунок кремових булочок, однак скуштувати їх ми так і не змогли і заховали все до буфета. А день ніяк не закінчувався.

Мушу сказати, що череп того дня жодного разу не заговорив зі мною — може, таким чином співчував мені, а може (і це ймовірніше), дбав про власну безпеку. Бо я тоді була така знервована, що краще було не займати мене балачками. І до того ж я почувалась тоді геть спустошеною. Можна сказати, випатраною. Просто дивилась у порожнечу й чекала.

Аж урешті надвечір ми дістали від Локвуда — знову-таки через Кіпса — першу радісну звістку. Я вчепилась у неї, мов той потопельник у соломинку. Джорджеві вперше, здається, трохи покращало. Ні, він досі лежав непритомний, однак уже намагався ворухити руками й вустами. Локвуд переказав, що залишиться в лікарні й на другу ніч.

Та навіть після цієї звістки я не могла заснути. Може, ви гадаєте, що заснути після того, як проведеш півтори доби на ногах, — це дурниця? Аж ніяк. Я лягла в ліжку й вимкнула світло, силкуючись ні про що не думати, але тільки-но починала дрімати, як тут-таки прокидалась. Кінець кінцем я просто не витримала, вхопила рапіру і встромила її в стіну спальні.

Десь перед світанком я все-таки заснула, а коли розплющила очі, то здивовано побачила, що за вікном уже сяє сонце. Зі склянки за мною мовчки стежило обличчя привида. У стіні, прямисінько над комодом, стриміла рапіра. Був уже майже полудень. Виходило, що вчора я заснула просто в робочому вбранні.

Умившись і перевдягшись, я зійшла вниз. У будинку було тихо, наче в церкві. Все аж блищало чистотою: Голлі вчора постаралась і вичистила від пороху навіть обереги, що висіли в нас по стінах і на

сходах. Підходячи до кухні, я почула, як там бряжчить посуд. Такі любі звуки, ніби з нещодавнього щасливого минулого...

— Привіт, Голлі!

Штовхнувши двері, я увійшла до кухні й побачила біля вікна Локвуда. На ньому були темні домашні штани й біла сорочка без краватки, з розстебнутим коміром. Із засуканих рукавів сорочки стриміли худі руки. Волосся нечесане — важко було зрозуміти, чи лягав Локвуд спати, чи ні. Обличчя, як завжди, бліде. Зате очі виблискували якимось незвично, хворобливо. Проте тільки-но він помітив мене, як усміхнувся:

— Привіт, Люсі.

Мовчання після цього тривало лише секунду, проте мені ця секунда здалася вічністю. Цілу вічність я чекала, що скаже Локвуд, і врешті заговорила першою:

— То він...

— Джордж? Живий, — відповів Локвуд, поклавши на бильце крісла свої тонкі пальці й роздивляючись на них так, ніби вони були чужі. Далі, облишивши крісло, він обігнув стіл, обняв мене за плечі й пригорнув до себе. Чи довго ми так стояли — не знаю, правду кажучи, я рада була б стояти так щонайдовше.

— То з ним усе гаразд? — перепитала я, коли ми нарешті відсунулись одне від одного. — Справді?

— Ну, я не сказав би, що так уже гаразд... — зітхнув Локвуд. — Йому завдали кількох ударів по голові. Але ж ми знаємо, який міцний у нашого Джорджа череп, — він знов усміхнувся мені. — Найголовніше, що він живий. І навіть опритомнів, тож не хвилюйся.

— Опритомнів? І вже розмовляв з тобою?

— Так. Щоправда, ще трішки сонний. І вже вдома.

— Вдома?! Як?! Він тут?

— Цить! Так, він нагорі. Спить у моєму ліжку.

— У твоєму... Не в своїй кімнаті? — здивувалась я й, трохи подумавши, додала: — Зрозуміло. Щоб не підхопив якусь заразу...

— Авжеж. А я й на канапі чудово влаштуюсь.

— Звісно... Локвуде, я така рада, що ви повернулись!

— Я теж... Хочеш чаю? Та чого я, власне, питаю... Зараз наллю.

— А тепер розповідай, — попросила я. — Коли він опритомнів? Ти був тоді з ним? Що він сказав?

— Мало що сказав, не міг багато говорити. Він ще надто слабкий. Лікар узагалі не хотів виписувати його з лікарні, та цього ранку визнав, що Джорджеве життя в безпеці, і... — Локвуд озирнувся, крутячи ложечку в руці. — Щось я забув, де в нас тепер лежать пакуночки з чаєм?

— На горішній полиці, як і завжди. Скажи-но, тобі вдалося хоч трохи поспати?

— Зовсім недовго... Не до того було. До речі, що я тільки-но збирався зробити?

— Заварити чаю. Сідай, я сама це зроблю... А де Голлі? Вона ще не прийшла?

Ще звечора Голлі поїхала додому, щоб хоч трішки перепочити.

— Ні, я не бачив її... — завагався Локвуд. — До речі, як там вона?

— Мабуть, як і всі ми... — я поглянула на Локвуда, вимішуючи чай.
— Поки тебе не було, я думала... Ти, мабуть, надто суворо поведився з нею тоді, в передпокої, коли вона вперше розповіла нам про Джорджа...

Локвуд мовчки взяв чашку, покрутив її в руках і відповів:

— Я хотів знати всі подробиці. Побачити Джорджа так, ніби я сам там побував.

— Ти ж не винен у тому, що сталось із Джорджем.

— Справді? А Барнс вважає, що винен.

Я пригадала згорблену постать інспектора в поймаканому бурому дощовику, коли він майнув повз мене в лікарняному вестибюлі. Просто так майнув — і все, без жодних деталей.

— Як Барнс розмовляв з тобою? — спитала я.

— Цілком чемно.

— А що він казав?

Локвуд зітхнув:

— Він міг узагалі нічого не казати. Усе було видно з його обличчя. Та й розмовляти зі мною відверто йому було незручно, з ним стояли кілька полісменів, ще й лікар, до якого потрапив Джордж, — Локвуд хитнув головою. — Колись він сам згадував, що працював і для «Фітес», і для «Ротвела»... Можливо, з ним усе й гаразд, тільки я... Одне слово, тепер я Джорджа нікуди не відпущу. Тому я забрав його додому.

— Ну, зараз принаймні ти за Джорджем не стежиш, — зазначила я, поглянувши на стелю.

Він ще раз хитнув головою:

— А навіщо? Він там не сам.

— Хто ж із ним? Звичайно, не Голлі. І не Кіпс... Чи Кіпс уже тут?

— Ні, Фло.

— Хто?! Костомаха-Фло? В кімнаті хворого? — я вирячилась на нього. — А як щодо зарази?

— Вона дуже наполягала.

— Звідки вона взагалі про все довідалась?

— Не знаю. З'явилась тут із годину тому і помчала нагору. Принесла Джорджеві дарунок — якісь чорні штучки в банці. Колись це, напевно, був виноград, — він потер собі долонею потилицю й додав: — Про це найкраще запитати хіба що в самої Фло.

Я пила чай, насолоджуючись лагідним теплом. І, як частенько зі мною трапляється, це відчуття повернуло мене до дійсності. Тепер я чітко знала, що мені робити.

— Локвуде, — сказала я. — Я хочу побачити Джорджа. Просто зараз.

***

Двері спальні були прочинені, тому ми проштовхнулись туди майже нечутно. Зазвичай Локвудова спальня була цілковитою протилежністю Джорджевій, тут завжди панували лад і чистота. Хоч я не дуже часто заходила до цієї кімнати, проте добре пам'ятала й білосніжні, акуратно постелені простирадла, і яскраве сонячне світло у вікнах, і солодкавий аромат лаванди. Тепер ці приємні спогади порушувала схожа на велетенську бліду поганку постать Костомахи-Фло, що сиділа в улюбленому Локвудовому кріслі. Побачивши нас, вона трохи підняла з чола свій облуплений солом'яний бриль і суворо підняла палець, щоб ми не будили хворого. В повітрі тхнуло не лавандою, а сумішшю ліків, застарілого поту й мулу. Вікна були міцно завішені шторами, а простирадла виявились пожмаканими й, так би мовити, не дуже білосніжними. Самого ж Джорджа за подушками майже не було видно.

Ми пробрались килимом ближче до ліжка. Фло негайно зупинила нас, знову піднявши палець, від чого її заляпана брудом синя куртка аж затріскотіла.

— Не турбуйте його! — засичала вона. — Йому потрібен спокій!

— Так, я знаю, — прошепотів у відповідь Локвуд. — Як він почуватється, Фло? Не прокидався?

— Так собі. Бурмоче щось уві сні. Один раз попросив пити — я дала йому води.

— Добре зробила, якщо вимила перед тим руки. До речі, коли вже ми про це заговорили... ти хоч би чоботи скинула.

— Не варто, Локі. Шкарпетки в мене ще брудніші за чоботи, тож твоєму килимові краще не стане, — Фло розмовляла своїм хвацьким звичаєм, тільки майже пошепки й пильно стежила, як я підходжу повз неї до ліжка. Дивно було бачити її в нашому сухому, оточеному стінами й покритому дахом, світі. Набагато краще вона почувалась на самоті, під зоряним небом і лондонськими мостами, тиняючись по коліно в смердючій річковій воді. Йй, напевно, важко було відмовитись від такого життя, проте вона вирішила допомогти нам. Прийшла сюди заради Джорджа.

Спершу мене вразило, яким маленьким, нещасним та сумним здавався в ліжку Джордж. Його ледве-ледве було помітно між зібганими простирадлами й подушками. На столику біля ліжка лежали знайомі окуляри з косою тріщиною на одному зі скелець. Повернувшись, я нарешті розгледіла серед подушок Джорджеву голову, й мені перехопило подих. Голова скидалась на біло-червону кулю: білу частину складали бинти, червону — рани й синці. І жодного клаптика звичайної здорової шкіри.

— О, Джордже! — тихо промовила я.

Біло-червона куля поворухнулася, змусивши мене здригнутись із несподіванки. Долинув стогін, а за ним кілька нерозбірливих слів. Звідкілясь з'явилась і знову впала на простирадло рука.

— Що ти робиш, коняко безголова?! — засичала Фло. — Приперлась і розбудила його!

Проте ми з Локвудом уже нахилились над ліжком.

— Джордже! — окликнув Локвуд.

— Джордже, привіт! Це я, Люсі! — підхопила я.

Джордж спробував щось відповісти, однак зашепотів так тихо й уривчасто, що це аж перелякало мене. Хоч як страшно було дивитись на його перев'язну біло-червону голову, цей безпорадний шепіт був ще страшніший. Тим часом Джордж знову зашепотів, проте й цього разу ми не розібрали жодного слова. Ми нахилились іще нижче, і Джордж, не розплющуючи набряклих очей, намацав Локвудову руку й нарешті промовив:

— Вони забрали її...

— Кого?

— Книжку Маріси. Я роздобув її, але... — шепіт знов увірвався.

Локвудове обличчя скривилось, проте голос залишився спокійним і навіть веселим.

— Не переймайся цим, — сказав він, поплескавши Джорджа по руці. — Найголовніше, що ти вдома, на Портленд-Роу. І Люсі тут, і я, й навіть давня наша приятелька Фло завітала до тебе... Усе гаразд...

— Так, так... Усе гаразд... — повторив Джордж, і його рука знову впала на простирadlo.

— От і добре. А тепер тобі треба поспати, Джордже.

Забинтована голова поворухнулася, і ми знову почули шепіт:

— Ні! Вона була в мене! Книжка Маріси! Це доказ, Локвуде...

Джордж зайшовся кашлем. Фло знову затріскотіла своєю курткою:

— Годі! Його не можна хвилювати. Ану, забирайтесь!

— Зачекай-но, Фло, — зупинив її Локвуд. — Хто це був, Джордже? Хто напав на тебе? Ти його бачив?

— Ні, але...

— Що, Джордже? То був сер Руперт Гейл?

Відповіді довелось чекати довго. Я вже подумала, що Джордж заснув, аж тут він ледве чутно прошепотів:

— Я впізнав його... цей запах... туалетна вода... Коли я впав... — шепіт поволі згасав. — Пробачте...

— Не треба просити пробачення, Джордже. Ти не винен. Просто відпочивай собі, — Локвуд знову поплескав Джорджа по руці й поволі випростався. Очі його ніби дивились у порожнечу. — Тепер ми справді підемо, Фло. Поклич нас, якщо буде треба.

Фло кивнула. Вона вже стояла біля ліжка і дбайливо поправляла ковдру. Правду кажучи, це вразило мене, адже сама вона звикла спати на брудній прибережній ріні. Джорджева голова знову заховалась між

подушками. Ми з Локвудом тихенько вийшли з кімнати й зачинили за собою двері.

— Я вб'ю їх! — сказала я. — Присягаюсь, Локвуде, я вб'ю їх!

Він нічого не сказав, лише мовчки стояв у затінку на сходовому майданчику. А от я ніяк не могла заспокоїтись. Я копнула перила, боляче забивши ногу. Мені хотілось хоч кудись виплеснути свій гнів, носити його в серці я вже не могла.

— Агов, Руперте Гейле, ти чуєш мене? — вигукнула я. — Ти й твої зарізяки! Я не заспокоюсь аж доти, доки не змушу вас заплатити за все, що ви скоїли!

— Не треба, Люсі.

— Ні, треба! Я прикандичу їх усіх!

— Кажу тобі, не треба.

— Чому?!

— Бо ти сама не впораєшся. Та й не в нашому це стилі. Ми влаштуємо їм дещо цікавіше. І зробимо це разом — усією командою!

Я облишила трошити перила й поглянула на Локвуда. Крізь вікно на сходах пробився сонячний промінь, у його світлі Локвуд здався мені прозорим, наче постать на вітражі.

— Наші вороги вважають нас німеччинами, — провадив він. — Певна частка правди тут є, бо дотепер я волів не вступати з ними в бій, — він усміхнувся мені, проте його очі палали гнівом. — Що ж, віднині все буде по-іншому. Ми вдаримо по них там, де вони найменше цього сподіваються. Так, Люсі, вдаримо й зіб'ємо з них пиху.

Щиро кажучи, мені було приємно чути цю Локвудову присягу, ще й виголошену серед сонячного проміння, проте все ж таки я відзначила, що він не розкрив жодної подробиці нашої майбутньої помсти. Усе залишалось неясним і невиразним. Щоправда, це не дуже турбувало мене, бо я знала, що Локвуд неодмінно щось придумає. Треба просто не заважати йому й дати поміркувати як слід.

Проте виявилось, що я помилялась. Насправді Локвуд уже мав план помсти, ба більше — цей план уже здійснювався. Згодом я зрозуміла, що Локвуд почав готувати його відразу після того, як довідався про напад на Джорджа. Під час свого довгого чекання в лікарні він усе вирішив, зважив і навіть розпочав свої дії. Здогадалась про це я, одначе, лише опівдні, коли в нашому будинку з'явився Кіпс із величезним пластиковим пакунком у руці.

— Ось, Локвуде, — сказав він, вивалюючи вміст пакунка на кухонний стіл. — Чотири чорні балаклави й чотири пари тонких чорних рукавичок. Роздобув їх у Вайтчепелі, в крамничці для садівників. Останні забрав. Тепер іст-ендським грабіжникам доведеться зачекати, поки туди підвезуть нову партію їхнього робочого одягу.

— Чудово, — відповів Локвуд, розглядаючи балаклаву, — тут є щілини не тільки для очей, а й для рота. Зможемо переговорюватись одне з одним. Ти молодець, Квіле. А що з твоїм стеженням?

— Усе гаразд, — Кіпс поплескав по своєму рюкзаку. — Фотографії я теж зробив.

— Пречудово! Пробратись туди можна?

— Можна. В найгіршому разі доведеться збити з ніг двох-трьох стариганів.

— Ну, з цим ми, гадаю, впораємось.

Ми з Голлі слухали цю розмову й стежили за нею, крутячи головами, наче вболівальники на тенісному матчі. Аж нарешті Голлі підняла руку:

— Стривайте! Зараз я сама позбиваю вас із ніг, якщо ви не поясните нам, що й до чого. Тільки без усяких там «якщо» та «але», будь ласка. Розкажіть нам усе, як є.

Локвуд усміхнувся:

— Звичайно. Просто ми хочемо завершити розслідування, розпочате Джорджем. А для цього нам доведеться скоїти невеличкий грабунок.

***

Муха, що сиділа на стіні, сподіваючись поцупити крихту із спеченого Голлі торта, спочатку не помітила б нічого незвичайного в тому, що відбувалось того дня у вітальні, де ми зібрались учотирьох за столом. Скільки вже разів ми так само збирались, плануючи чергову операцію, — що ж було не таке саме цього разу? Багато що. По-перше, на столі не було торта: ми вважали, що це нечесно наминати торт, коли Джордж лежить поранений. Немає Джорджа — немає й торта. А по-друге, розмовляли ми сьогодні не про привидів. Ми сиділи бліді, похмурі й говорили майже пошепки.

Першим узяв слово Кіпс. Він дістав стос чорно-білих фотографій і порозкладав їх на столі. Майже на всіх знімках було видно великі чорні двері між двома витонченими білими колонами. Різними були тільки постаті ошатно вбраних літніх добродіїв та добродійок, що виходили з цих дверей. Одна з цих постатей відразу впала мені в око.

— Я знаю його! — я показала на сивого чоловіка з високими залисинами й трохи сутулими плечима. На ньому був чорний, довгий, страшенно старомодний сурдут.

Локвуд кивнув:

— Так. Це секретар Товариства Орфея. А виходить він з парадних дверей будинку цього Товариства.

Товариство Орфея було елітним клубом у центрі Лондона, до членів якого переважно належали багаті промисловці й підприємці. Офіційно метою Товариства було вивчення різних теоретичних питань Проблеми, проте нам свого часу пощастило дізнатись, що ці дослідження давно вже перейшли в практичну площину. Скажімо, окуляри, що дозволяли Кіпсові бачити привидів навіть тепер, коли він мав уже двадцять два роки, були винаходом Товариства Орфея. До того ж з'ясувалося, що з таємною діяльністю Товариства була тісно пов'язана Пенелопа Фіттес — чи то пак Маріса, до чого я ніяк не могла звикнути. Одного разу ми відвідали буд инок Товариства—

затишне гніздечко з плюшевими канапами, товстими килимами на підлозі, картинами по стінах, мармуровими скульптурами й міцно зачиненими дверима.

— Сподіваюсь, вам не варто нагадувати, — провадив Локвуд, — що коли на Джорджа напали, у нього з собою був примірник «Таємних знань» — рідкісної книжки, написаної Марісою. Цю книжку, що донедавна вважалась утраченою, в Джорджа силоміць відібрав Руперт Гейл. Як нам відомо, існують ще два примірники цієї книжки. Один зберігається в Чорній бібліотеці Будинку Фіттес—її занадто добре охороняють, щоб ми змогли туди потрапити. А другий — у Товаристві Орфея, й цієї ночі я збираюсь його викрасти. Нехай вас не бентежить, що це буде крадіжка, бо ми хочемо знешкодити нашого найголовнішого ворога — Марісу. Чому я вважаю Товариство за її спільників? Пригадайте, що казав нам оцей самий старигань-секретар, коли ми були там у гостях. Він сказав, що найголовніше завдання Товариства — *виграти битву*. Не проти привидів, а проти самої смерті. Тобто вони працюють над тим самим, що й Маріса.

— До того ж це Товариство заснувала вона сама, — нагадала я.

— Авжеж, — підтвердив Локвуд і по черзі оглянув нас. — Ну, хто готовий вирушити зі мною?

— Звісно, всі, — відповіла Голлі. — Нащо ти питаєш?

Кіпс трохи нахилився вперед у своєму кріслі:

— Гаразд. Останні два дні я стежив за будинком Товариства — хто заходить туди, хто виходить, яка там охорона. Двері будинку замикають рівно об одинадцятій вечора. Щодня. Після того пролізти всередину крізь вікна першого поверху неможливо, їх зачиняють міцними залізними віконницями: не тільки від злодіїв, а й від привидів. А по-друге, будинок ніколи не порожнює. Там завжди хтось є, ті, що залишаються на ніч, збираються в кімнатах на першому поверсі й чимось там займаються.

— Цікаво, чим саме? — запитала я.

— Навіть гадки не маю. Може, влаштовують якісь чудернацькі експерименти, може, просто мелють язиками, а може, дрімають біля каміна. Майже всі члени Товариства — старі шкарбани. Ось погляньте самі, я сфотографував усіх, хто виходив звідти вранці.

Ми уважно оглянули фотографії.

— Відомостей, звичайно, замало, — зітхнула Голлі.

— От якби з нами був Джордж, — зауважила я, — ми вже мали б плани всіх поверхів будинку, повний список членів Товариства й коротку історію його діяльності.

Кіпс поглянув на мене:

— Дорікати завжди легко. А знаєте, як я роздобув всі ці відомості? Перевдягся малярем і два дні поспіль удавав, що фарбую огорожу біля будинку навпроти! — він скрушно хитнув головою. — Повірте мені: це в біса важка робота — витягти з кишені фотоапарат і зробити знімок так, щоб ніхто цього не помітив!

— Ти впорався якнайкраще, — заспокоїв його Локвуд. — А я тим часом ще дещо дізнався. Оця пара підстаркуватих близнюків — це ж управителі корпорації «Світанок»? Вони теж члени Товариства... Скажи-но, Кіпсе, а чи багато людей там звичайно залишається на ніч?

— Десь четверо чи п'ятеро. Секретар — щовечора. Він, напевно, живе в цьому будинку.

Локвуд поворушив пальцями:

— Що ж... не найкраще місце для грабунку. Проте, з іншого боку, якась купка німецьких стариганів... Якщо вони заважатимуть нам, ми їх скрутимо й спокійно закінчимо нашу операцію. Можливо, це й не дуже досконалий план, однак нічого мудрішого я вигадати так і не зміг. Які є питання?

Голлі підняла руку:

— Щось я досі не розумію, як ми проберемось у будинок.

— Щодо цього не турбуйтеся. Кіпс уже все розвідав. Ще які є питання?

— А Джордж? — нагадала я. — Чи можна залишати його під опікою Фло?

Локвуд кивнув:

— Фло дуже дбайлива. Гадаю, з Джорджем усе буде гаразд.

Зненацька згори долинув дикий моторошний звук. Я ніколи не чула, як виє гієна, коли патрає свою здобич, але цей звук, напевно, був ще страхітливіший. Ми приголомшено заціпеніли.

— Це сміється Фло, — прошепотів Локвуд. — Мабуть, хоче розвеселити Джорджа... Боже милий, оце то деньок випав!

* * *

Район Сент-Джеймс, де містився будинок Товариства Орфея, був добре захищений від привидів. Щовечора тут засвічувались, заливаючи вулиці аж до ранку своїм білим світлом, захисні ліхтарі, вздовж тротуарів струменіла рівчаками вода, а біля вхідних дверей кожного будинку парувала лаванда. Стоячи зараз на даху та відсапуючи, ми бачили внизу цілий розсип червонястих вогників і відчували солодкаві лавандові пахощі. Десь удалині ревла поліційна сирена. Локвуд стояв на краєчку даху, дивлячись на захід. Легенький вітерець куйовдив йому волосся й бавився з довгими полами пальта. Локвудова рука спочивала на ефесі рапіри. Обличчя його було замислене й сумне, він ніби зазирає у майбутнє й не бачив там нічого радісного. Я дивилась на нього, й мені краялося серце.

— *Твій Локвуд — лицедій,* — зашепотів з рюкзака череп. — *Він просто хоче вразити вас. Що йому там виглядати? Я певен, що ми взагалі не підемо в тому напрямі.*

— *Підемо,* — заперечила я. — Цими дахами можна дістатись до самісінького будинку Товариства Орфея. А Локвуд не лицедій. Він просто перевіряє, чи вільна дорога.

— *Звичайно, вільна!* — пирхнув череп. — *Що вам тут, на дахах, може завадити? Хіба що сонних голубів сполохаєте чи на здохлого кота наступите! Усе легко й просто, якщо не вдавати з себе героя...*

Дотепер дорога справді видавалась нам легкою. Ми пройшли через Сент-Джеймс і майже дістались до вулиці, на якій стояв будинок Товариства Орфея. Потім за Кіпсовою вказівкою ми звернули до кварталу, де нині тривав ремонт. Фасад найближчого з будинків цього кварталу був обгороджений риштуванням, яким ми швидко видряпались на дах. Звідси перед нами відкрився дивовижний краєвид: море залитих місячним світлом дахів і темних проваль між ними, ліс високих гострих шпилів та димарів.

Локвуд поманив нас за собою, легенько з'їхав схилом даху вниз і опинився тепер уже біля димаря наступного даху. Ми вирушили за ним, так само ковзаючи схилами дахів і намагаючись не дивитись униз, у темні провалля. Ні голуби, ні тим паче здохлі коти нам не траплялись. Невдовзі ми дістались до місця, де до ковпачка димаря було причеплено клаптик синьої матерії, а до самої труби припнуто кінець товстого, згорнутого поряд кільцем мотузка. Усе це — й клаптик матерії, й мотузок — підготував для нас минулої ночі Кіпс.

— Ось ми й прийшли, — мовив Локвуд. — Під нашими ногами будинок Товариства Орфея, — він намацав ніж, прикріплений до робочого пояса, й витяг з кишені балаклаву. — Пора. Надягайте маски.

Кіпс завагався, крутячи в руках окуляри:

— Як мені надягти їх? Під маску? Чи краще поверх?

— Звичайно, поверх, — відповіла Голлі. — Інакше вони розтягнуть усю маску.

— Так я, власне, й думав. Щось іще потрібно, Локвуде?

— Ні, — Локвудове обличчя вже зникло під балакливою. Він скинув униз вільний кінець мотузка і, обхопивши його обома руками, поліз до краю даху. — Стежте за мотузком. Я смикну за нього, тільки-но спущусь униз.

Скраю даху він трохи нахилився назад, а потім пірнув у порожнечу, завис і заходився помалу перебирати руками, торкаючись носачами своїх черевиків стіни. Ще кілька секунд — і він зник у пільмі.

Ми присіли навпочіпки, наче химери на даху собору, з рюкзаками за спинами й рапірами на поясах, клинки яких виблискували при світлі зірок. У Голлі з-під маски вибилось волосся — я бачила, як вітер тихенько куйовдить його. Знизу долинув брязкіт розбитого скла. Ми чекали, не ворущачись і не зводячи очей з мотузка.

— *Ладен закластись, що він зірвався, — обізвався череп. — Чула брязкіт? Це він гепнувся спиною на оранжерею.*

Цієї миті за мотузок хтось смикнув — спочатку раз, потім другий. Я була до нього найближче. Я боюсь висоти і знаю, що в такому випадку краще діяти якнайшвидше. Ось і тепер я хутко схопила мотузок і, наслідуючи Локвуда, рішуче ступила за край даху. Я поволі спускалась униз, намагаючись не думати ні про довколишню порожнечу, ні про важкий рюкзак, ремені якого просто-таки різали мені плечі.

Натомість я зосередила увагу на власних черевиках, дивлячись, як вони торкаються пошарпаної, потемнілої стіни, поступово наближаючи мене до землі. Униз, униз, униз...

Нарешті я побачила під черевиками світлий горішній край дерев'яної віконної рами, а далі й саме вікно з прочиненою стулкою. За вікном у кімнаті горів ліхтар, а біля підвіконня вимахував руками Локвуд. Злізши ще нижче, я дісталась до відчиненої стулки. Локвудові руки підхопили мене й затягли всередину.

— Пишаєшся собою, Люсі? — запитав він, усміхаючись у темряві.
— Мені довелось відбити куточок шибки, проте сподіваюсь, що цього ніхто не чув.

Локвудів ліхтар працював на найменшу потужність, проте навіть за такого кволого освітлення я зуміла розгледіти кімнату, в якій опинилась. Посеред кімнати стояв овальний стіл з чотирма кріслами, а біля стіни — сервант із пляшками води й склянками. На столі — стаканчик із ручками та олівцями, а біля нього — маленький годинник. Стіни кімнати були обклеєні темними паперовими шпалерами й прикрашені рямцями з фотографіями членів Товариства Орфея різних років. У повітрі пахло меблевим лаком та лавандою. Я мимоволі напружила свій Талант, хоч і не сподівалась почути тут якихось потойбічних звуків. Їх і справді тут не було. То був звичайнісінький кабінет для ділових зустрічей, я бачила такі кабінети в незліченних лондонських конторах.

Я обернулася до вікна, щоб допомогти Локвудові затягти сюди наших друзів, і вони справді невдовзі з'явилися тут: спочатку Голлі, а потім Кіпс. Усе тривало як слід, тож ми трохи постояли в кабінеті, слухаючи цокання годинника. Потім Локвуд дістав з рюкзака ще один мотузок і припнув його кінець до ніжки стола.

— Якщо нам доведеться тікати поспіхом, — сказав він, — ми викинемо цей мотузок у вікно й зліземо ним униз. Лізти на дах ми просто не матимемо часу. Проте в будь-якому разі тікатимемо через цю кімнату. Запам'ятали? Якщо нам доведеться розділитися, збираємось тут.

— Зрозуміло, — відповіла я. — А зараз нам куди? Бібліотека в них, здається, на першому поверсі?

— Так, але книжка, потрібна Джорджеві, не обов'язково лежить у бібліотеці. Доведеться обшукати все по черзі. Спокійно й тихо. Якщо ми зробимо це непомітно для тих, хто нині заночував тут, то буде чудово.

Залишивши ліхтар на вікні, ми рушили до дверей. Локвуд повільно відчинив їх; перед нами відкрився широкий темний коридор, у дальньому кінці якого мерехтіли вогні на сходовому майданчику. Товстий червоний килим, яким було застелено підлогу в коридорі, приглушував наші кроки. Крім цокання ще одного годинника, в будинку не було чути жодного звуку.

— Черепе! — прошепотіла я. — Ти що-небудь відчуваєш?

— *Тьохкання ваших сердець. Смак вашого страху. Ти це маєш на увазі?*

— Я маю на увазі надприродну активність. Коли щось помітиш, дай мені знати.

Двері більшої частини кімнат уздовж коридору були відчинені; ми швидко з'ясували, що це кабінети, ванні кімнати й навіть одна невеличка спальня. Усі ці кімнати були добре умебльовані, проте загалом у них не було нічого цікавого. Аж ось нам трапилась кімната, до якої Голлі зазирнула, посвітивши ліхтариком, а потім перелякано зойкнула, позадкувала й витягла рапіру.

За мить ми всі були вже поряд із Голлі.

— Усе гаразд, — прошепотіла вона. — Просто спочатку я трохи злякалась... мені здалося, що там повно *людей*...

Локвуд штовхнув двері. Хоча слова Голлі мали дещо підготувати мене до такого видовища, я мимоволі здригнулась. Промені наших ліхтариків осяяли те, що можна було прийняти за ряд людських постатей у насунутих на обличчя каптурах. Так само шикувались під час одного з наших найперших розслідувань Криваві Ченці з Ешфорда, й так само вони мерехтіли потойбічним сріблястим світлом, за винятком хіба що закривавлених місць. Однак тут перед нами були не привиди. Хоч від цих постатей у мене пробіг мороз поза шкірою, затремтіли коліна й захотілося бігти звідси світ за очі, я все ж таки зрозуміла, що це вішаки з накидками. Крім цих сріблястих накидок, у кімнаті громадилися стоси коробок, на кожній з яких стояла емблема Товариства Орфея — маленька триструнна арфа.

Навколо досі було тихо, а кімната виявилась надто цікавою, щоб так просто проминути її, хоч відразу було зрозуміло, що ніяких книжок у ній немає. Я підійшла до вішака, помацала одну з накидок і з подивом виявила, що її зроблено не з матерії, а з дрібненьких лусочок, легких, мов павутиння, й міцно пришитих до сітчастої основи. Вони текли крізь мої пальці, наче вода.

— Локвуде, тобі нічого не нагадують ці накидки? — запитала я.

— Авжеж, нагадують, — кивнув він. — Тільки наші накидки були з пір'я, а загалом — майже такі самі, — я не бачила обличчя Локвуда, однак із голосу відчувала, що він спохмурнів. — Майже такі самі...

— Погляньте ще сюди, — озвався Кіпс. — Окуляри. Такі, як у мене.

Він показав нам одну з відкритих ним коробок. Усередині лежав химерний шолом — м'який, пошитий з тих самих сріблястих лусочок, із прикріпленими важкими окулярами.

— Ну, тут нічого несподіваного немає, — заперечила я. — Адже твої окуляри ми поцупили в одного з членів Товариства... Локвуде, вони надягають усі ці штучки, щоб мандрувати до Іншого Світу?

— Так. Ці бовдури коять те саме, що й Ротвел, — відповів Локвуд. — Тобто пхають носа до чужого проса. Проте ми завітали сюди не заради цього. Годі вже марнувати час.

Проте ми все одно ще трохи затримались у кімнаті. У деяких коробках лежали сріблясті рукавиці й чоботи для захисту рук і ніг. Більшу частину коробок було підписано, судячи з усього, прізвищами їхніх власників. Деякі з цих прізвищ виявились добре знайомі нам, то були прізвища відомих промисловців та банкірів. Ми читали їх, переглядаючись одне з одним крізь щілини в наших масках, із захопленням і водночас зі страхом. Надто вже глибоко ми проникли до тих високих сфер, куди простим смертним немає входу. Ми немовби відчували під ногами провалля, що от-от поглине кожного, хто зробить хоч один хибний крок.

Покинувши нарешті кімнату, ми тихо попрямували до кінця коридору. Там, як я вже казала, був сходовий майданчик, освітлений золотавим сяйвом стінних світильників. Сходи були покриті червоним килимом; зі стін на нас дивились темні портрети якихось бороданів у важких рамах. Сходи були споруджені так, що можна було, перехилившись через перила, розгледіти вестибюль, розташований на три поверхи нижче. На майданчиках долішніх поверхів, як і на нашому, горіло світло, проте все було спокійно — ані поруху, ані звуку, хіба що цокання годинника стало гучнішим. Воно лунало десь із глибини будинку. Тут, здається, було заведено пильно стежити за часом.

— Переходьмо на наступний поверх, — прошепотів Локвуд. — Усі готові?

Ми втрюх кивнули, й наші темні постаті полинули сходами вниз, щільно тулячись до стіни. Сьогодні ми вийшли на розслідування тільки з вибухівкою та рапірами, залишивши вдома важке зброя —

залізні стружки й ланцюги. Товстий килим, як і раніше, приглушував наші кроки. Ось ми повернули і побачили перед собою сходовий майданчик третього поверху. Він був такий самий, як і на четвертому поверсі, хіба що тут стояло гіпсове погруддя жінки з грубуватими рисами обличчя, що докірливо зирало на нас своїми порожніми очима. А ще тут стояли горщики з папоротями. Від майданчика відходив коридор з черговими рядами дверей.

Десь у надрах будинку відчинились двері, й до нас долинули нерозбірливі уривки далекої розмови. Потім розмова вщухла, й знову запала тиша. Ми трохи зачекали, причаївшись на майданчику. Потім Локвуд махнув рукою, й ми рушили далі.

З першого погляду стало зрозуміло, що цей коридор так само освітлений і опоряджений, як і попередній, поверхом вище. І так само порожній. Локвуд підійшов до найближчих дверей, прислухався й натис на клямку. Двері відчинились. Локвуд зазирнув усередину й тихенько присвиснув.

— Здається, ми прийшли куди треба, — прошепотів він. — Це щось на взірць бібліотеки.

Вже за мить ми були всередині й навіть встигли зачинити за собою двері.

Голлі обвела стіни променем ліхтарика, й ми побачили, що Локвудові сподівання цілком виправдались.

Кімната була велика, прямокутна й тяглася вздовж зовнішньої стіни будинку. Тут було два високі вікна, крізь які видніли будинки по той бік вулиці, а вздовж стін, пофарбованих у темно-вишневий колір, тяглись ряди дерев'яних полиць, між якими подекуди висіли картини й географічні мапи. До кількох важких дубових столів було підсунуто шкіряні крісла; на кожному столі стояла окрема лампа. Крім того, на одному зі столів ми побачили бронзове погруддя якогось суворого чоловіка в окулярах. У кутку кімнати, посередині срібної рами, висів також великий глобус, зроблений з безлічі шматочків різнобарвної деревини.

— Книжка повинна бути десь тут, — мовив Локвуд, обережно крутячи глобус. — Вона називається «Таємні знання». Треба відшукати її.

Голлі поставила на стіл засвічений ліхтар, і ми розійшлися на всі боки, щоб понишпорити по полицях.

Незабаром з'ясувалось, що майже всі книжки тут оправлені в чорні палітурки з золотою емблемою Товариства — триструнною арфою. На корінці кожної з книжок стояло ім'я автора, а самі вони були розставлені за абеткою. У пригоді нам, одначе, це стати не могло, бо автор «Таємних знань» офіційно вважався невідомим. Час збігав. Я раз по раз підходила до дверей і слухала — навколо було тихо.

Нарешті Голлі схопила з полиці біля вікна тоненьку книжечку й вигукнула:

— Ось! «Таємні знання»! Це вона!

Ми з'юрмились круг неї.

— Так, це вона, — підтвердив Локвуд. — Чудова робота, Голлі. Джордж буде щасливий.

— Йому дуже сподобалася б ця кімната, — зауважила я. — Стільки химерних книжок! Ось, наприклад: «Проміжна картографія Темного Лондона». Цікаво, що це означає?

— Не знаю, але...

— Ви нічого не чуєте? — запитала зненацька Голлі.

Ми поглянули на неї:

— Чого саме?

— Не знаю... Десь ніби щось брязнуло...

Я стояла найближче до дверей. Я обережно відчинила їх і визирнула в коридор. Там усе було по-старому: світильники, м'який товстий килим на підлозі. Не було чути нічого, крім далекого цокання годинника: цок, цок, цок...

— Черепе! — окликнула я.

— *Нічого потойбічного. Все тихо. Навіть напрочуд тихо.*

— От і добре.

— *Не знаю. Я назвав би цю тишу лиховісною...*

Я повернулась до кімнати й зачинила двері.

— Треба забиратися звідси. Якнайшвидше.

Локвуд кивнув:

— Так. Ходімо. А книжку студіюватимемо вдома.

Ми підхопили свої рюкзаки, мовчки оглянули кімнату, щоб перевірити, чи все гаразд. Голлі поправила глобус, щоб він висів так, як на початку.

— Краще не залишати слідів, — усміхнулась вона.

Ми зібралися біля дверей. Усі, крім Локвуда. Він стояв, утупившись в одну з книжкових полиць. Тоді хутко простяг руку й схопив щось із цієї полиці. То виявилась тонесенька книжечка в чорних шкіряних палітурках.

— Ще щось про Марісу? — запитала я.

— Ні... — він повернув книжечку так, щоб ми побачили на палітурці золотисті літери «ЛОКВУД». — Це лекція моїх батьків. Пам'ятаєте, минулого року, коли ми зустрічались із секретарем Товариства, він казав, що мої батьки колись виступали тут із лекцією? Це, здається, стенограма тієї самої лекції, — він розгорнув книжечку.

Аж тут із мого рюкзака долинули слова:

— *Я чую шум.*

— Шум? Де саме?

— *Десь у глибині будинку. Він наближається. Хтось піднімається сходами.*

— Локвуде! Нам пора тікати!

— Так, так, звичайно... — байдуже відповів він, не зводячи очей з книжечки.

— Локвуде! — повторила я. — З тобою все гаразд?

Він не відповів. Він узагалі не чув мене. Хтось ніби вимкнув його. Очі застигли і втупились у порожнечу. Вуста розтулились. Обличчя стало химерним, незнайомим.

— *Тікаймо!* — підхопив Кіпс, що стояв і слухав біля дверей. — Зараз буде непереливки!

Тепер і я почула дивний стукіт і брязкіт, що наближався зі сходів.

— *Вимикайте ліхтарі!* — наказала я, хапаючи Локвуда за руку. — Локвуде! Ходімо!

— Це їхня остання лекція, — тільки й сказав він. — Остання перед тим, як вони померли...

— Так, це *надзвичайно*, — нетерпляче промовила я. — Ти хочеш узяти її з собою? Мерщій бери й ходімо!

— Але ж дата...

Ми спізнались. У коридорі щось грюкнуло, змусивши нас відсахнутись. Далі огидно заскреготів, ніби аж застогнав метал. Наступної миті двері прочинились, і на порозі виросла моторошна, потворна постать.

Видовище було справді жахливе: перед нами стояло сіре, блискуче й таке високе чудовисько, що йому довелось нахилитись, щоб пролізти в двері. У нього були круглі, вирячені очі й довгі, тонкі, наче в комахи, ноги. Руки закінчувались довжелезними кігтями. Ставши на порозі, постать затулила собою світло, що линуло з коридору. Увійшовши, чудовисько відразу спробувало вдарити правим кігтем Кіпса, однак лише подерло куртку, й Кіпсові пощастило вирватись. Ліва рука тим часом намагалася схопити Голлі, проте вона вчасно впала на підлогу, тож кіготь ковзнув над її головою, зачепивши тільки кінчики волосся і розірвавши маску.

Ми з Локвудом стояли навпроти чудовиська, що випросталось тепер на повен зріст. Засичали клапани, брязнув метал. Позаду постаті майнув промінець ліхтарика, проте сама вона залишалась у пільмі. Ми гарячково міркували, що це за потвора. Для привида — надто масивна, та ще й у залізному обладунку. Страхітлива — так, але всередині цього страховиська напевно сидить людина.

— Що там, Теренсе? — долинув пискливий голос. — Хто це?

— Злодії! — вигукнуло у відповідь чудовисько. — Грабіжники!

Моє припущення справдилось, усередині дійсно сиділа людина. До того ж я впізнала її голос. Локвуд цієї миті засвітив ліхтарик, спрямував його промінь на потвору — і всі ми побачили знайоме обличчя секретаря Товариства Орфея, з довгими пасмами сивого волосся, що стриміли обабіч величезних окулярів. Зверху темного костюма на ньому красувалась широка кольчуга, а на ногах були довгі важкі ходулі, які шипіли й брязкали за кожним кроком. На руках секретар мав залізні рукавиці, пальці яких закінчувались гострими кігтями з фут завдовжки. Локвудів ліхтар засліпив його, й він, затуливши очі рукавицею, знову заволав:

— Злодії! Злодії в науковій бібліотеці!

— То відійди вбік, старий бовдуре! — відповів інший голос. — Залиш їх нам!

Знову засичали клапани, й секретар несподівано спритно відскочив убік. На дверях відразу з'явилися ще чотири потворні постаті, що виявились двома сивими чоловіками й двома так само літніми жінками

в старомодному вбранні; у всіх зверх одягу виблискували легенькі срібні кольчуги, а на обличчях — випуклі окуляри. Жінки були озброєні химерними рушницями — чорними, короткими, до яких угорі були припасовані гумовими шлангами хромовані балончики. Один із чоловіків мав у руці щось подібне до гарпунної підводної рушниці, а в його товариша за спиною, на взірець рюкзака, висіла скринька, з якої стирчала мідяна рурка, перекинута через плече й завершена широким конусом. Уся ця зброя зовні здавалася саморобною, з абияк прилютованими одна до одної деталями. Проте діяла вона, судячи з усього, бездоганно.

Отже, четверо стариганів юрмились на дверях; збоку від них височів на своїх ходулях секретар; Голлі лежала на підлозі в кутку кімнати, за глобусом; Кіпс у розірваній куртці стояв у протилежному кутку, а я тим часом витягла рапіру й знову подивилась на Локвуда, проте його обличчя ховалось у пільмі, і я нічого не могла на ньому розгледіти. Локвуд заховав книжечку під пальто і опустив руки.

На мить усі заціпеніли. В бібліотеці панувала тиша, було лише чути, як тихенько, наче пиросос у сусідній кімнаті, гуде химерна зброя у вигляді скриньки з руркою.

— Хто ви такі? — нарешті запитала одна з жінок, коротенька й гладка, в зеленій твідовій спідниці й жакетці, що визирали з-під сріблястої кольчуги. Зовні вона скидалася б на якусь професорку, якби тільки її ошатніше підстригти й зачесати розпатлане сиве волосся. Одначе зараз, коли вона тримала в руках рушницю завбільшки з власну голову, мені не дуже кортіло давати їй поради щодо зачіски.

— Відповідайте! — зіпнула вона. — Як вас звать?!

Ні, на *таке* запитання ми аж ніяк не збирались відповідати.

— Агенти! — скривився дідок із гарпунною рушницею. — Діти! Погляньте на їхні рапіри!

Секретар затупцяв на своїх ходулях. Засичали клапани, брязнули сталеві кігті.

— Здавайтесь! — наказав він нам. — Кидайте зброю! Якщо кинете, ми залишимо вас живими!

Голос, яким він це вимовив, не викликав жодного сумніву, що живими вони нас аж ніяк не залишать. Товариство Орфея має надто багато таємниць, які треба старанно захищати, не випускати за межі цього будинку.

— Мені уривається терпець! — сказав дідок-гарпунник. Голова в нього була лиса, як коліно, а обличчя геть пооране зморшками. Здається, я бачила його на одній із Кіпсових фотографій, хоч і не була певна. Правду кажучи, половина членів цього Товариства були так само лисі й зморшкуваті. Другий дідок, щоправда, був з бородою — сивою, розпатланою, схожою на вибух на ватній фабриці. Він стояв, цілячись мідяним конусом своєї скриньки просто у мене.

Секретар застережливо підняв руку в залізній рукавиці.

— Тільки не тут, Джефрі, — пробурмотів він. — Тут книжки, сам розумієш... — клацнувши своїми сталевими кігтями, він вигукнув нам: — Даю вам останній шанс! Ви говоритимете?!

Запала коротка мовчанка, після якої Локвуд промовив:

— Так, я говоритиму.

Його слова приголомшили мене. По-перше, від самого початку ми домовились, що мовчатимемо. Адже секретар раніше вже бачив нас, тож тепер міг легко впізнати наші голоси. А по-друге, мене вразило те, як Локвуд вимовив цю коротку фразу — спокійно, з холодною впевненістю, без жодної нотки страху чи поспіху, навіть із якимсь несподіваним презирством. Якщо Кіпс із Голлі принишкли, наче зацьковані щури в кутку, якщо я в промоклій потом балаклаві нервово тупцяла на місці, готуючись будь-якої миті відбити нову неминучу атаку, то Локвуд зберігав спокій, ніби чекав автобуса на зупинці. Він не витяг своєї рапіри, не захопився за якусь іншу зброю, лише стояв за кілька футів від націлених на нього цівок рушниць із балончиками, вістря гарпуна та конуса невідомого пристрою.

— У вас є вибір, — провадив він. — Або ви негайно забираєтесь із цієї кімнати, або ні. Що ви волієте зробити?

Друга жінка — маленька, смаглява й зморшкувата, наче родзинка, здивовано схилила голову набік:

— Пробачте... Це він нам каже?

— Ви оголошуєте нам ультиматум? — дідок-гарпунник міцніше стиснув у руках свою зброю.

— Ви — літні люди, — відповів Локвуд, — і, мабуть, тому трохи недоумкуваті. Якщо ви досі не зрозуміли мене, то поясню вам простіше. Або ви якнайшвидше забираєте звідси свої старечі дули, або матимете халепу. Тепер уторопали?

Жіночку-родзинку так пересмикнуло від гніву, що на ній брязнула срібна кольчуга. Бородань — здається, його звали Джефрі, — знову почав виробляти щось із своїм конусом. Дідок-гарпунник разом з твідовою професоркою кинулись у наш бік, однак дорогу їм заступила могутня постать секретаря.

— Ні, — сказав він, ступаючи на ходулях уперед. — Дозвольте мені.

— Гаразд, Теренсе, — погодилася жіночка-родзинка. — Зніми йому голову.

Щиро кажучи, в моїй практиці було небагато випадків, де я почувалася б так невпевнено, як тоді, коли на мене рушила ця броньована постать із десятьма гострими пальцями-кігтями. Проте я тут-таки заспокоїлась, поглянувши на Локвуда: він якимось чином зумів передати нам свій настрій. Ми всі побачили, що в сутичці з секретарем у нас є неабияка перевага.

Ми пригадали його власні слова, коли він заборонив своїм співникам користуватися зброєю всередині бібліотеки.

Хоч як нам було шкода книжок, ми потяглися до своїх робочих поясів. Локвуд виявився найспритнішим серед нас. Уже за мить магнієвий спалах ударив секретаря в груди, вибухнув і змусив його хитнутись, обдавши водоспадом сріблястих іскор. Відчайдушно тупцяючи на своїх ходулях, секретар усе-таки встояв на місці, проте вже наступної миті його наздогнав другий вибух — із каністри, яку пожбурила я. Бідолаху Теренса відкинуло вбік, він налетів на крісло, разом із ним гепнув на підлогу й задер аж до стелі ходулі. Кіпс із Голлі тим часом відкрили вогонь по чотирьох постатях, що скупчились біля дверей. Подвійний удар зім'яв їх. Дідок-гарпунник мимоволі натиснув гачок рушниці й випустив набій, що акуратно просвистів між Локвудом і мною, висадив шибку у вікні й вилетів надвір.

А далі почалася веремія.

Щиро кажучи, нам було жаль стареньких членів Товариства, що застрягли в дверях. Ми, звісно, відпустили б їх, якби вони не захарашували вихід. До того ж, більше не намагаючись врятувати свою наукову бібліотеку, ці старі шкарбани все ж таки взяли до зброї. Краще б їм цього не робити.

Сива твідова професорка підняла свою рушницю, і з її цівки несподівано вилетіла яскраво-блакитна електрична дуга, що відразу

влучила в стелю поряд із моєю головою. Ця дуга скидалась на закарлюку, намальовану рукою велетенської дитини. В кімнаті засмерділо підпаленими шпалерами. Іскри з сичанням посипались на мою куртку і обпекли мені щоку. Я вмить перекотилася через стіл, що стояв перед гіпсовим погруддям, і майнула за крісло, приставлене до стола. Позаду мене щось вибухнуло, й на підлогу полетіли уламки погруддя.

Я визирнула з-за крісла. Тепер уже обидві жінки стріляли із своїх електричних рушниць. Блакитні спалахи гасали по всій бібліотеці. Усюди щось ворухилось, сновигали людські тіла, виблискували рапіри. Спалахнув черговий вибух, і я помітила, що секретар намагається звестись на ноги. Його обличчя скидалось на рентгенівський знімок — самі чорні й сріблясті плями. Волосся старого курилось димом, одне пасмо ще й досі тліло.

З-за моєї спини долинув глухий регіт черепа:

— *Ну й старигані! Здуріли та й годі! Оце мені подобається!*

Повз мене промайнула постать у масці, з рапірою в руці, — то, здається, був Кіпс, що саме заступив дорогу бородатому Джефрі. Той тримав наготові свою чудернацьку зброю — мідяний конус, з'єднаний руркою з невеличкими міхами, як у гармоніки. Ці міхи було припасовано в старого над плечем, а друга рука з'єднувала їх із коробкою, що висіла в Джефрі за спиною. Старий почав ліктем качати міхи, в коробці щось застукотіло, а тоді—бум! — з конуса вилетіла маленька скляночка і, просвистівши повз Кіпса, вдарилась об стіну. Зі скляночки виплеснулась прозора рідина, й повітря наповнилось знайомим ароматом.

— І це все, на що ви спроможні? — вигукнув Кіпс. — Лавандова вода?! Дивовижно!

— *Мушу погодитись,* — обізвався й череп, — *що це найжалюгідніша зброя, що будь-коли траплялась мені...*

Я вхопила Кіпса за комір светра і рвучко потягла вниз. Кіпс присів навпочіпки біля мене за кріслом. Тим часом рідина, що потрапила на стіну, роз'їла шпалери, взялася бульбашками й запарувала, а на підлогу почали падати грудки тиньку.

— Здається, вони туди ще й кислоти домішали, — зауважила я.

— *Неймовірно!* — реготав тим часом череп. — *Ні, вони справді всі подуріли!*

Ми з Кіпсом ухопилися за крісло, далі разом штовхнули його вперед — і воно щосили врізалось у Джефрі. Старий зойкнув з болю. Його конус виплюнув ще одну скляночку з кислотою, що влучила в стелю, зрикошетила і розбилась поблизу нас. У кімнаті хтось заверещав, я щиро сподівалася, що то була не Голлі. Далі вперед знову виступила жіночка-родзинка й вистрелила в наш із Кіпсом бік. Блакитна блискавка прошила бильце крісла, за яким ми ховались, і мені від електричних іскор залоскотало руки. Я вискочила з-за крісла, кинулась на жіночку, й ми разом упали на підлогу. Пальці старої розімкнулись, і я вибила з них електричну рушницю, що відлетіла кудись углиб бібліотеки.

Поряд знову заворушились тіні. Я підняла голову й побачила, що то були дідок-гарпунник, який намагався перезарядити свою рушницю, й секретар, що вже примудрився підхопитись і тепер наближався до мене. Аж тут до них підскочив Локвуд з рапірою в руці й заступив секретареві дорогу. Секретар зойкнув і рубонув у повітрі своїми сталевими кігтями, намагаючись поцілити Локвудові в голову. Той витончено, як у балеті, відскочив убік і махнув рапірою. Клинок ударив по ходулях: секретар позадкував і наштовхнувся на іншого старого.

Тим часом жіночка-родзинка, притиснута мною до підлоги, викручувалась і верещала на весь голос:

— Злочинці!

— Можливо, — відповіла я, стискаючи їй щелепи. — Зате не такі навіжені, як ви.

Тільки тепер вельмишановні члени Товариства Орфея усвідомили дивовижну річ — те, що їхня всесильна зброя цього разу не допоможе їм. Хоч як вони комизились, їм несила було подолати нашу лють — таку, якої жоден з нашої четвірки досі ще не відчував. Я, скажімо, дотепер нізащо не штовхнула б підстаркувату леді. А зараз не бачила ані найменших перепон до такого вчинку.

Так, стареньким нині не пощастило, бо ця лють копичилась у наших серцях ще відтоді, як було поранено Джорджа. Їй треба було вивільнитись, і така нагода трапилася саме тоді, коли нам заступила шлях компанія озброєних старих шкарбанів. Що ж, саме їм випало сплатити всі наші рахунки.

Упродовж наступних кількох хвилин у кімнаті сталося ще чимало цікавого. Я побачила, як Локвуд відтяв секретареві кігті на його рукавицях — спочатку на одній, а тоді на другій. Побачила, як Кіпс ухопив Джефрі за бороду й перекинув його долілиць; коли ж старий спробував підвестись, Кіпс устроїв кінчик своєї рапіри в коробку, що висіла в Джефрі за спиною. Моторчик у коробці захлинувся й вибухнув. Голлі так само не пасла задніх — кількома шаленими ударами вона приголомшила твідову професорку, далі заскочила за дерев'яний глобус і, відтягнувши його на підвісці, пустила. Глобус збив професорку з ніг, і та розтяглася на підлозі.

Я негайно підскочила до неї, підхопила її електричну рушницю й крутнула регулятор. Цієї ж миті жіночка-родзинка, оговтавшись, підбігла до мене, а я у відповідь вистрілила. З цівки вискочила блискавка і вдарила жіночку так, що та врізалася спиною в стіну, проламала діру й вилетіла крізь неї в коридор, залишивши по собі хмару тиньку та цегляних крихт.

Бородань Джефрі лежав непритомний у куряві, що здіймалась із розбитого апарата з мідяним конусом. Натомість дідкові-гарпунникові все ж таки пощастило перезарядити свою рушницю, й він націлив її на Кіпса. Голлі зойкнула, Кіпс нахилився, й гарпун просвистів у нього над головою. Я вистрілила в гарпунника зі своєї електричної рушниці і влучила. Блискавка відкинула старого, він беркицьнувся в крісло і разом з ним врізався в книжкову полицю. Полиця впала й поховала гарпунника під купою книжок.

Череп у рюкзаку захоплено вигукнув:

— *Неймовірно! Ти так само навіжена, як і вони. Навіть іще навіженіша! Оце вже пощастило їм!*

А бій тим часом розгортався на нашу користь. Твідова професорка вилізла з-під глобуса й пошкутьгала до дверей. За нею подався і секретар на ходулях, вимахуючи руками без кігтів. До дверей вони дістались водночас і там зіткнулись, не пропускаючи вперед одне одного. Ми з Локвудом рушили навздогін за ними: він — з рапірою, а я — з трофейною рушницею. Вибігши в коридор, ми помчали за втікачами, перестрибуючи через купки тиньку, між якими досі лежала непритомна жіночка-родзинка: половина її тіла випала в коридор, половина стирчала в пробитій стіні.

Утікачі вже добігли до сходового майданчика, й твідова професорка ступила на першу сходинку. Я знову розрядила електричну рушницю, блискавка вдарила професорку в плече й перекинула її через перила. Пролетівши трохи в повітрі, старенька впала на люстру й повисла на ній, гойдаючись серед розбитих кришталевих підвісок.

Тим часом секретар востаннє вийшов на арену. Розуміючи, що на ходулях йому далеко не втекти, він зупинився, обернувся й вирішив гідно зустріти свій кінець. Він дивився, як до нього спокійно й нещадно наближається Локвуд.

— Ви заплатите за це життям! — вигукнув старий. — Вона знищить вас!

Він наосліп махнув рукою. Локвуд побокував і вдарив рапірою. Клинок чітко пронизав праву ходулю. Секретар перевалився через перила й полетів униз, повз люстру, вже зайняту твідовою професоркою. За мить унизу щось важко гупнуло, після чого в будинку Товариства Орфея запала тиша, тільки в моїх руках тихенько дзижчала електрична рушниця. Я вимкнула її й кинула на підлогу, застелену килимом. Унизу на люстрі далі гойдалась непритомна професорка.

— *І це все?*— обізвався череп. — *А мені так сподобалось! Що робить із вашим бойовим духом малесенька дрібка люті! До речі, в Лондоні сила-силенна будинків з такими дідками й бабцями. Ану, спробуймо завтра вдертись кудись іще!*

У коридорі з'явилися Кіпс і Голлі, що саме пробирались до мене через купи сміття. Локвуд уже зійшов униз, щоб перевірити, чи не скрутив секретар собі в'язи. Коробка за спиною бороданя досі іскрилась блакитними вогниками.

Перехилившись через зруйновані перила, я запитала Локвуда:

— Він мертвий?

— Ні.

— Гадаю, що всі вони живі, — підхопив Кіпс.

У вестибюлі Локвуд випростався, переступив через непритомного секретаря й, не обертаючись, попрямував до сходів. Блідий, запорошений, у подертому пальті, він піднявся до нас на майданчик і причепив рапіру до пояса.

— Ходімо додому, — тихо промовила Голлі.

— Звичайно, — кивнув Локвуд. — Тільки дорогою ще раз зазирнімо до тієї комори нагорі.

* * *

На Портленд-Роу ми повернулись аж по другій годині ночі. У домі було тихо: ні Джордж, ні Фло не озивались ані звуком.

Локвуд приніс із собою важку торбу з речами, які ми знайшли в коморі. Поставивши цю торбу на кухонний стіл, він нарешті скинув свою балаклаву. На його обличчі видніла засохла кров.

— Іди-но поглянь, Голлі, *що* там перед домом, — наказав він. — Перевір, чи ніхто не стежить за нами. Скидайте маски. І рукавиці теж. Треба позбутись їх якнайшвидше.

Ми скинули балаклави, рукавиці й кинули їх на підлогу перед дверима. Кіпс додав до цієї купи свою подерту куртку. Голлі тим часом повернулася з вітальні.

— Надворі нікого не видно.

— Добре, — кивнув Локвуд.

Довкола було темно. Від нашого одягу тхнуло димом, обличчя та руки в усіх були вкриті подряпинами. А вже наступної миті нам спало на думку одне й те саме.

— Цікаво... чи впізнали вони нас? — промовив нарешті Кіпс.

Ми всі поглянули на Локвуда. Він був дуже блідий, утомлений, а на щоці червоніла свіжа рана.

— Може, й не впізнали, — відповів він. — Проте я побоююсь, що ці старигані, або розумники з агенції «Фітес», або Руперт Гейл дуже легко визначать, що то були ми. Визначать і діятимуть у відповідь. Питання лише в тому, скільки часу залишилось до...

— До чого? — перепитала я.

Локвуд усміхнувся мені:

— До кінця. Щоправда, нині цього ще не станеться, тож ходімо всі спати. Найперше правило будь-якого агента — відпочивай завжди, коли можеш.

* * *

Попри всі правила, спала я недовго. Прокинулась на світанні й вирушила гуляти сонним будинком. Я думала, що Локвуд спить на канапі у вітальні, однак двері було відчинено, а вітальня порожнювала.

Я зазирнула до бібліотеки. Штори були відсунуті, знадвору до вікон проникало бліде вранішнє світло. Пахло димом, хоч камін не горів і в повітрі віяло прохолодою. Локвуд сидів у своєму улюбленому кріслі: над його лівим плечем була увімкнена лампа. На колінах, у невеличкому колі світла від цієї лампи, він тримав маленьку книжечку — одну з двох, що ми викрали з будинку Товариства Орфея. Крізь напівзаплющені повіки Локвуд дивився кудись у вікно.

Я сіла біля нього на поруччя крісла, вимкнула світло й запитала:

— Ти так і не лягав спати?

Він хитнув головою:

— Ні. Читав останню лекцію своїх батьків.

Я помовчала. Якби він хотів сказати щось мені, то сказав би сам.

— *«Перекази про привидів у племен Нової Гвінеї й Східної Суматри»*, — нарешті промовив він. — Матеріали, викладені членам Товариства Орфея Селією та Дональдом Локвудами. Так зазначено на титульному аркуші, Люсі. Достеменно так. Ця доповідь була візитівкою моїх батьків. Їм хотілося вступити до цього Товариства. Пам'ятаєш, той люб'язний добродій — секретар — дуже схвально відгукнувся про цю доповідь, коли ми побували в Товаристві минулого року?

Цього я не пам'ятала. Перед моїми очима досі стовбичило сиве страховисько на ходулях, що клацало своїми сталевими кігтями.

— Може, це й на краще, що вони не вступили до нього, — зауважила я. — Я не певна, що це пасувало б їм.

Локвуд ніжно погладив палітурку книжки:

— Я хочу попросити в тебе вибачення... в тебе, Голлі й Квіла... за те, що сталось перед тим, як ці бовдури напали на нас. Це я наразив вас усіх на небезпеку.

— Ти не винен, — заперечила я. — Просто ти...

— Просто я заціпенів, — закінчив Локвуд. — Але ж я — ваш керівник, і не маю на це права. Мене це здивувало... приголомшило... ні, я просто зненацька багато що *зрозумів*. Ці думки переповнили мене... — він погортав пожовклі сторінки. — Тут є ніби два шари. Перший — майже вся лекція — описує саме те, що сказано в заголовку. Те, як люди з далеких країв ставляться до духів своїх померлих предків. Тут чимало матеріалу про те, як в особливих Хатинах Духів, за межами поселень, острів'яни ховають кістки

небіжчиків і стежать, щоб ці кістки ніхто не тривожив. Як шамани й чаклуни в особливих накидках, таких самих, як ми знайшли в кімнаті нагорі, заходять до цих хатин, щоб порадитись із предками. Нічого нового тут немає. Про це, як тобі відомо, багато писалось і раніше, й пізніше. Та коли мої батьки розповіли в своїй лекції, *що саме відбувається в Хатинах Духів...*

Він швидко знайшов у книжці потрібний уривок, розгладив сторінку і, відставивши її під кволе проміння вранішнього сонця, подав мені. Я прочитала:

«Отже, посвячені — шамани й чаклуни — насправді спілкуються з предками й наполягають на цьому. Проте є ще один момент, який здається сучасному вухові вкрай неймовірним. Посвячені стверджують, що, заходячи до Хатин Духів, вони відразу покидають світ смертних і переносяться до іншого, потойбічного світу. Це країна предків, земля мертвих, місце, де вони можуть зустрічатися з привидами.

"Як це може бути? — питали ми їх. — Як ваші смертні тіла могли вціліти за таких страшних умов (а потойбічний світ — справді не дуже приємне місце), й чому спілкування з привидами не вбиває вас самих?" "Усе це могло б статися з нами, — відповідали вони, — якби ми не мали надійного захисту — накидок та масок. Особлива матерія, з якої пошито наші накидки, укриває наші тіла й не дає предкам доторкнутись до них. А маски, зроблені з кісток померлих шаманів, дають нам змогу бачити духів на власні очі".

На нашу думку, такі крихкі речі, як накидки й маски, навряд чи здатні до такого захисту, однак шамани й чаклуни цілком упевнені в їхній силі. Проте навіть у такому разі спілкування з предками залишається вельми небезпечною справою. Ось чому посвячені наважуються на це лише в крайніх випадках, оскільки внаслідок такого спілкування духи "вкрай збуджуються" і часто-густо намагаються потрапити вслід за чаклунами до нашого світу. Тому Хатини Духів найчастіше будують далеко від сіл, зазвичай по берегах річок або струмків».

— Ти розумієш, Люсі, до чого вони підібрались? — запитав Локвуд. — Вони описали те саме, що відбувається тут: подорож живих

до країни мертвих. Усе підмітили — й те, що саме збуджує духів, і те, як за допомогою зібраних докупи Джерел можна створити портал до Іншого Світу, й потребу захисту для такої подорожі. Це все є тут, у їхній доповіді!

Я поволі кивнула:

— Мене зацікавила ця згадка про маски з кісток... Гадаєш, вони діють так само, як Кіпсові окуляри?

— Про це я, до речі, не подумав... Що ж, цілком можливо, що окуляри копіюють маски так само, як оті сріблясті кольчуги з Товариства Орфея повторюють шаманські накидки. Мої бідолашні батьки докладно описали, з чого зроблені ці накидки і яким чином до їхньої основи прикріплено пір'я... Для банди з Товариства Орфея то був коштовний дарунок, Люсі. Усі технічні способи, до яких вони вдавалися раніше, не варті були й шеляга поряд із цими дивами. Відтоді, готуючись до мандрів на Той Бік, вони йшли за прикладами, описаними в книжці моїх батьків.

— Тобто використали їхнє відкриття?

— Так, це напевно. Як і дещо інше. Можливо, члени Товариства й тішились розповіддю про хитромудрі шаманські прийоми, однак вони явно прогавили одне вельми важливе зауваження, — Локвуд перегорнув кілька сторінок, діставшись майже до кінця книжечки. — Прочитай оце, — додав він якимось химерним голосом.

«Із того, що ми бачили й чули самі в поселеннях на пагорбах Нової Гвінеї та в лісах Західної Суматри, багато заяв, зроблених посвяченими щодо духів їхніх предків, правдиві Ба більше, ми вважаємо, що досвід шаманів та чаклунів допоможе нам розібратись у Проблемі з нашими власними предками, в себе вдома Ми всі знаємо про навалу Гостей, яка дивовижним і незбагненим чином тяжко вразила Британію. Тож чи варто відкидати припущення, що первісна причина цієї кризи міститься десь поблизу, під самісіньким нашим носом? Може, ми самі збуджуємо цих духів? Самі відчиняємо браму, крізь яку привиди потрапляють до нашого світу? Спершу ця думка видається безглуздою, проте ми переконані що її також слід усебічно вивчити. І ми твердо віримо, що наші дослідження, проведені на іншому кінці Землі допоможуть розв'язати великі загадки, які ми спостерігаємо на батьківщині».

— Звичайно, тепер ми знаємо, де вона, ця брама до Іншого Світу, — мовив Локвуд. — І не менш чудово знаємо, хто нею користується. Мої батьки не мали про це жодної гадки, інакше б не зв'язувались із Товариством. Тільки уяви, як вони читають свою доповідь у цьому клятому будинку, де всюди цокають годинники, а на них зирять оті огидні старигані! — Локвуд аж здригнувся. — У мами й тата було багато інтересів: і відомості про Інший Світ, і паралелі між різноманітними культурами. Вони були переконані, що це викличе якнайбільшу цікавість по всій Британії. Через кілька днів після виступу в Товаристві Орфея вони збирались виступити з тією самою лекцією в Манчестері, а далі вирушити по інших містах. На жаль, вони були надто захоплені й довірливі, бо сподівались знайти в Товаристві друзів та однодумців, а насправді підписали цим собі смертний вирок...

Він повернув голову, й наші очі зустрілись.

— Нещасний випадок? — перепитала я.

— Беручи до уваги те, до чого наблизились мої батьки, Товариство Орфея було вкрай зацікавлене в тому, щоб їхню лекцію більше ніхто не почув. Ніхто, — повторив Локвуд, — у цілому світі. Це підвело мене до наступного відкриття. На титульному аркуші книжки стоїть дата виступу батьків у Товаристві Орфея. За два дні до їхнього від'їзду в Манчестер. Тобто за два дні до того, як автомобіль, яким вони їхали на вокзал, перетворився на вогненну кулю. Звісно ж, цілком випадково. Минуло лише два дні після лекції, й мої батьки зникли з цього світу разом зі своїми незвичайними думками, — він сердито жбурнув книжку на підлогу.

— То не був нещасний випадок, — сказала я.

— Так, Люсі. Їх убили.

— І ти думаєш, що Маріса й Товариство Орфея...

Він перехопив мій погляд:

— Я не думаю, Люсі. Я знаю.

Частина четверта. Облога Портленд-Роу

Попри всі вади методів доглядання хворих, якими орудувала Костомаха-Фло, — а до числа цих вад, судячи з того, що коїлось у Локвудовій спальні, належали цілковита байдужість до чистоти, свіжості повітря та своєчасної заміни пов'язок, — не можна було відкидати, що ці методи виявились успішними. Цього ранку Джордж уже сидів у ліжку, зусібіч обкладений подушками, в накинутому на плечі найкращому Локвудовому халаті; на колінах у нього криво стояла таця з тістечками. Обличчя досі було синє, як достигла слива, й на цьому тлі виразно білів компрес на лівому оці. На свій набряклий ніс Джордж якось примудрився начепити тріснуті окуляри, й зараз скидався на підстаркувату сову, яка щойно програла герць із дятлом. Водночас здорове Джорджеве око було розплющене й дивилось цілком свідомо — цього вистачило, щоб я, сідаючи на краєчок ліжка, по-дурному всміхнулась на весь рот.

— Тільки подивись! — вигукнула я. — Ти живий, притомний, сидиш і наминаєш тістечка!

— Цить! — Джорджів голос хоч і зміцнів, проте нагадував шкряботіння губки об сковорідку. — Розбудиш бідолаху Фло! Це все вона постаралася! — він тихенько кивнув головою в куток кімнати, де в кублі зібганого одягу спала Фло в своїй незмінній синій куртці. Вона зігнула коліна і підмостила собі під голову руки. Свій улюблений бриль вона скинула, тож тепер нечесана кучма солом'яно-білявого волосся робила її голову схожою на морську зірку, викинуту на берег. Очі її були міцно заплющені, дихала вона рівно й глибоко.

Локвуд, що увійшов разом зі мною, аж заморгав з подиву:

— Стривай! Що це — мої светри?! І мої найкращі сорочки — прямісінько під її брудними чоботиськами? Ви спорожнили увесь мій гардероб!

— Треба ж їй хоч щось постелити собі, — заперечив Джордж. — Не спати ж просто так, на підлозі.

— Там у шафці є аж дві запасні ковдри!

— Ну, гаразд уже, — перервав його Джордж. — Не було часу шукати ті ковдри. Фло й так цілу ніч не відходила від мене. Тістечок я, здається, вже наївся... — він поволі відсунув тацю вбік і запитав,

вивчаючи своїм пильним оком наші подряпини й садна: — Що це з вами? Вирішили переплюнути мене?

— Так собі, погуляти ходили, — відповів Локвуд. — І принесли тобі дарунок... — він поклав перед Джорджем примірник «Таємних знань» у чорних палітурках. — Гадаю, ця книженція варта кількох подряпин.

Нижня частина синього Джорджевого обличчя розцвіла усмішкою:

— До Різдва ще далеко, а ви вже з дарунком! Дякую... — він легенько поплескав по палітурці. — Звідки це? З Будинку Фітес чи з Товариства Орфея?

— З Товариства Орфея, — відповів Локвуд. — І, якщо вже ти запитав про нього, простудіюй цю книжку якнайшвидше. У нас обмаль часу.

* * *

Наш напад на Товариство Орфея був поворотним моментом, і всі ми чудово розуміли це. Спочатку історія з Джорджем, потім наш нічний удар у відповідь — бойові дії розпочалися з обох боків, і тепер уже не було жодної змоги повернутись до того крихкого перемир'я, котре діяло ще кілька днів тому. Відповідь на нашу атаку мала відбутись якнайскоріше, питання полягало тільки в тому, *що* це буде за відповідь. Я була певна, що будь-якої миті, ще до обіду, сюди вдеруться люди Маріси Фітес і оперативна група ДЕПРІК і в кайданках поведуть нас із собою.

Проте нічого такого не трапилось. День тривав спокійно — чи, радше, *тривав* би спокійно, якби Локвуд не взявся до бурхливої діяльності.

Незважаючи на недосип, події останньої ночі підбадьорили Локвуда. Його сповнювало дивне, невтомне завзяття, що не давало йому спокою й передавалося нам усім. Рано чи пізно вороги мали завдати удару у відповідь, тож ми мусили готуватись до цього якнайшвидше. Саме на це Локвуд і скеровував наші зусилля. Він був усюди, його очі сяяли, а голос, яким він віддавав накази й вибудовував плани, лунав спокійно та розважливо. Кіпс, що ночував у нашій бібліотеці на підлозі (влаштуватись у порожній Джорджевій спальні він уперто відмовився), вирушив у центр Лондона з довжелезним

списком покупок. Голлі подалася до Маллета, а Костомаху-Фло, яка нарешті прокинулася, відставили від Джорджевого ліжка й теж наділили завданням.

— Фло, я хочу, щоб ти стала нашими вухами, — сказав їй Локвуд. — Мені треба знати, які розмови зараз точаться між продавцями артефактів. Чутки, плітки про всі химерні речі, які хтось десь побачив або почув. Насамперед — усе щодо сера Руперта Гейла та людей «Фітес». Такі новини якнайшвидше поширюються серед злочинців, а краще за тебе їх ніхто не підслухає.

З того, як скривилось обличчя Фло, я зрозуміла, що зараз вона пошле Локвуда з цим завданням до дідька лисого, однак вона лише тихенько кивнула і майнула надвір через садок. Коли Локвуд посправжньому чогось потребував, важко було йому відмовити.

Далі пішов кудись і сам Локвуд, наказавши мені доглядати Джорджа. Він не сказав, куди саме зібрався, тож я дивилась у вікно, як він заклопотано прямує Портленд-Роу, й мені зашкребло на серці. Попри сенсаційне відкриття, пов'язане зі смертю його батьків, Локвуд здавався навдивовижу спокійним і навіть захопленим нинішніми подіями. Відчайдушна його рішучість іти проти власної долі, яку я помітила тоді на кладовищі, тепер зміцнилась, наповнившись новою метою. Наші вороги кинули нам відвертий виклик. Смерть Локвудових батьків виявилась аж ніяк не випадковою, як він донедавна думав. Я розуміла, чому це так хвилює й навіть бадьорить його, однак пам'ятала, які сили повстали проти нас саме тепер, коли ми навряд чи могли сподіватись на допомогу Барнса, ДЕПРІК чи когось іще. Тож я зі страхом думала про те, чим це все може скінчитись.

Я зазирнула до спальні. Джордж знову заснув. Книжку, яку ми принесли, він ще не читав. Я відчинила вікно, щоб провітрити кімнату, поставила у вазу свіжий лавандовий букетик. Однак за всіх моїх зусиль сліди перебування тут Фло так і залишались. Тож я вийшла із спальні, залишивши Джорджа на самоті.

Решта ранку тієї доби минула в будинку № 35 на Портленд-Роу цілком спокійно, тільки згодом, ближче до обіду, у нас затремтіли шибки, коли до брами під'їхала величезна вантажівка. У кабіні поруч із водієм сидів Квіл Кіпс. Під його керівництвом робітники почали вивантажувати з автомобіля й заносити до передпокою дерев'яні плити, будівельне знаряддя, линви й таке інше добро. Тільки-но

вантажівка поїхала геть, як з'явився фургон від Маллета, в кабіні якого сиділа Голлі. Коли обидва автомобілі нарешті роз'їхались на нашій вузькій вулиці, до будівельних матеріалів у передпокої додалися торбини з залізними стружками, сіллю та каністри з магнієм.

Випровадивши фургон, що ревнув на прощання своїм гудком, ми з Голлі почали розбирати запаси, привезені від Маллета, а Кіпс узявся до будівельних матеріалів. Надвечір, коли Локвуд повернувся зі своєї таємничої експедиції, ми вже встигли все впорядкувати. Локвуд, наче той генерал, що перевіряє на складі боєприпаси, задоволено кивнув нам.

— Чудово, — сказав він. — Усім щиро дякую. Тепер можна починати зводити оборонні споруди, тільки спочатку ковтнімо хоч по кілька бутербродів.

Ми сіли до кухонного столу.

— Дивна річ, — зауважила я. — Я була певна, що на цей час нас уже заарештують.

— Ні, — хитнув головою Локвуд. — Заарештовувати нас вони не будуть. Вони знають, що тоді здійметься гамір і посиплються всілякі незручні запитання. Боюся, що кінець цієї вистави вони бачать по-іншому.

— Тобто вони просто вб'ють нас, — буркнув Кіпс, що саме розпакував новеньку блискучу пилку, поклав її біля себе на стіл і підсунув собі тарілку з бутербродами.

— Оце було б найкраще для них, — погодився Локвуд. — На їхню думку, ми вже забагато знаємо. Тільки вони не можуть прикінчити нас просто так. Одна річ напасти на Джорджа посеред вулиці, а зовсім інша — знищити всіх нас разом. Це вимагатиме більших зусиль і більшого ризику, бо вони знають, що ми чекаємо їхнього нападу. До того ж вони не можуть убити нас прилюдно — зрозуміло чому. Навіть Фітес не наважиться заплямувати себе відвертим убивством. А от зробити це тихенько, далі від чужих очей — будь ласка. Тому я й не маю сумніву, що вони нападуть на нас тут, на Портленд-Роу, радше за все, поночі.

Запала довга тиша. Нарешті я обірвала її:

— Тобто цього вечора?

— Хочеться вірити, що ні. Сьогодні вони, радше за все, ще не готові, як і ми. Якщо доля подарує нам ще один день, Я буду певен, що

ми краще зможемо захистити себе. Нинішньої ночі слід бути насторожі й сподіватись, що нам пощастить. А тепер доїдайте бутерброди і до роботи.

* * *

Захист будинку № 35 на Портленд-Роу не був для нас нездійсненим завданням, хоч ми й знали про наші власні вразливі місця. Перший поверх майже не викликав побоювань. Старі бічні двері були товсті, міцні й мали стільки замків та ланцюжків, що їх можна було висадити хіба що гранатометним пострілом. Вікна бібліотеки й вітальні також були захищені як слід і до того ж виходили у внутрішній двір, тож дістатись до них було не так легко. Більше турбували нас двері кухні, що виходили в садок. Отут і придалися дерев'яні плити, якими Кіпс із Локвудом позабивали зсередини кухонні вікна й двері. До того ж Локвуд досить довго майстрував щось на сходах ганку.

— Наш візит до гробниці Маріси дещо підказав мені, — пояснив він. — Не користуйтеся, будь ласка, кілька днів цими дверима.

Більше він не сказав нам нічого.

Найбільшого клопоту завдав нам підвал. З боку фасаду він видавався найменш вразливим, оскільки вікна нашої контори виходили в передній двір. Сюди від вуличної брами вели досить високі сходи, оточені великими керамічними горщиками з рослинами. Здавалося, що під прикриттям цих горщиків нападникам легко буде дістатися до контори, — аж ні. Кілька років тому, після спроби пограбування, ми поставили на вікна міцні залізні ґрати, тож і з підвалом головні проблеми належало вирішувати із заднього боку будинку.

Проходячи до контори повз фехтувальну кімнату, комору та пральню, можна було потрапити до зашкленних бічних дверей, що вели прямісінько в садок. Ці двері були найменш надійним місцем у всьому будинку. Кіпс забив їх кількома дошками, проте всі ми мали сумнів, що ці дошки зможуть стримати тривалу атаку. Надвечір Локвуд із Кіпсом спорудили тут щось іще, кілька годин поспіль вони порпались тут на підлозі.

Наближалась ніч. Ми з Голлі впорядковували боєприпаси й спостерігали за вулицею. Сусіди поспішали по домівках. Зачинив свою

крамницю Ариф. Портленд-Роу спорожніла. Наші вороги поки що не з'являлись. Ближче до півночі нагорі прокинувся Джордж: він попросив принести йому бутербродів і увімкнути лампу. Упоравшись із бутербродами, він заходився читати принесену нами книжку. Ми призначили порядок чергувань і, змінюючи одне одного раз на дві години, по черзі заступали на варту, поки всі інші спали.

Моя черга надійшла о другій годині ночі. Я сіла у вітальні біля вікна й почала спостерігати за вулицею. Час спливав повільно, я втомилась, хотілося з кимось поговорити, а на підвіконні саме стояла склянка з черепом.

— Онде на стежці в садку стоїть привид, — сказала я, повернувши важіль. — Я бачу, як його пронизує місячне проміння. Він дуже блідий. Чоловік у капелюсі. Стоїть тихенько, ніби про щось замислився.

Обличчя в склянці нині було сріблясто-біле, наче місяць, що сяяв над дахами.

— Оцей... *Еге ж, він справді замислився. Хвилин за двадцять облишить свої роздуми, рушить до будинку по той бік вулиці й зникне. А о третій сорок з'явиться знову, тільки ненадовго, з брудним лантухом на плечі Там, у лантусі тіло його мертвої дружини, звідти стирчать ноги в домашніх капцях. Їх видно саме тоді коли він поспіхом вирушає геть.*

— І це відбувається щоночі? — я пильно поглянула на вулицю. — Раніше я ніколи його не бачила.

— *Ти багато чого не бачиш. Навіть того, що коїться в тебе під носом, — зіпнув череп. — Ну, гаразд уже. Про що сьогодні побалакаймо? Авжеж, про Локвуда.. Зараз він у своїй стихії Вороги наступають! Розв'язка наближається! Саме те, що йому треба!*

— Годі верзти дурниці! Локвуд так само схвильований, як і всі ми.

— *Та невже? Тоді він майстерно це приховує. Навпаки, я сказав би, що він просто-таки лине до свого кінця! Іншим шляхом він ніколи й не йшов, принаймні відтоді, як його батьки скрутили собі в'язи,.. Гаразд, ображайся скільки собі хочеш, та все одно ти знаєш, що я кажу правду. І мріє він тільки про одне — звести нарешті рахунки з цим набридливим, нудним життям у безглуздому ореолі слави!*

Череп глузливо посміхнувся мені. Як і завжди, він — хоч і з нестерпними грубощами — висловлював уголос мої власні таємні думки.

— Брешеш ти, друже, — заперечила я.

— *Аніскільки.*

— Брешеш.

— *Як мені бракуватиме наших мудрих суперечок, коли ти помреш!*
— зауважив череп. — *Проте... Ти часом не збираєшся написати в заповіті, щоб твій череп помістили разом з моїм в особливій великій склянці? Тоді ми з тобою сперечалися б вічно! Як тобі така думка?*

Я досі ще сердилась на нього. Цілий день Локвуд намагався підбадьорити нас своїм завзяттям, а я стривожено спостерігала за ним саме з тієї причини, яку щойно назвав череп.

— Яка гидота, — буркнула я.

— *То подай на мене в суд. Або просто викинь геть із цієї склянки — і я тобі ніколи вже не докучатиму.*

— Навіть не сподівайся.

Примарне обличчя насупилось і пірнуло в зелений серпанок:

— *Отакої! Твій Локвуд — такий самий себелюбець, як ти! Він використовує тебе, коли хоче, а ти — мене!*

Я аж пирхнула:

— Неправда!

— *Звісно, правда! Ти ж собі носа не можеш висякати без моєї допомоги! Липнеш і липнеш до мене! Тішишся, що можеш скористатись моїм могутнім розумом та проникливістю, й водночас боїшся випустити мене на волю! Спробуй тепер сказати, що це неправда!*

Цього я сказати справді не могла.

— *Якби ти вірила мені, — провадив череп, — то розбила б мою склянку просто зараз! Поглянь — отам, на підвіконні, саме лежить молоток!* — там і справді лежала ціла купа Кіпсових інструментів: у вітальні ми так само будували ввечері барикади. — *Один швидкий удар — і я на волі! Тільки ти цього не зробиш, еге ж? Бо навіть після всього, що я зробив для тебе, ти досі не віриш мені й водночас боїшся мене втратити!*

— Гаразд, — повільно відповіла я, — можливо. Тільки мені здається, що ти так само боїшся.

— *Я?! — привид скорчив кілька гримас, кожна з яких була ще мерзенніша за попередню. — Що за бридня? Що це тобі спало на думку?*

— А що ти робиш тут, черепа? — запитала я? — Що пов'язує тебе з цією старою брудною костомахою? Зараз я скажу тобі все, що думаю. Ти просто боїшся опинитись на волі. Боїшся зробити те, що *мусиш* зробити — покинути цей світ і перейти до Іншого Світу. А натомість без упину торочиш, ніби ти не такий, як усі привиди, відчуваєш особливий потяг до життя, і всяке таке курзу-верзу. А насправді ти просто боїшся смерті. Чому ти не хочеш просто взяти й померти? Зміг би, якби хотів. Закладаюся, що зміг би. Розірвав би зв'язок із нашим світом, і квит.

Обличчя в склянці так зблідло, що я навіть не змогла розгледіти його виразу.

— *Приєднатися до загублених душ, які мандрують Іншим Світом?*
— тихо перепитав череп. — *Але ж я не такий, як вони.*

— Такий самий, — відповіла я. — Не забувай, що я тебе там бачила.

Коли ми з Локвудом опинились на Тому Боці, я справді бачила там, серед темряви й холоду, привид черепа у його, так би мовити, тілесному вигляді. Там він анітрохи не скидався на химерне обличчя в склянці. Ні, то був стрункий блідий юнак із глумливою посмішкою на вустах і розкуйовдженим волоссям. Зараз, прив'язаний до склянки зі старим гнилим черепом, він майже нічим не відрізнявся від звичайнісіньких безбарвних мешканців Іншого Світу.

— Ти міг би розірвати зв'язок із нашим світом, — повторила я. — Ти не повинен був застрягати тут.

— *Гаразд, — сварливо відповів череп. — Вважатимемо, що сприятливі обставини для цього ще не склались. Коли складуться, відразу повідомлю тебе.*

— Чудово, — стонула я плечима. — Я теж повідомлю, коли зберусь тебе випустити.

— *Я буду вельми вдячний, якщо ти зробиш це до того, коли тебе вб'ють. Тобто до завтра.*

— Я не збираюсь помирати.

— *Колись і я так казав.*

* * *

Попри всі похмурі віщування черепа, ніч минула без пригод. Ніхто не атакував нас, поки ми лежали в своїх ліжках, і ніхто не турбував, крім хіба Джорджа, що розбудив нас о п'ятій ранку й попросив грінок із сиром. Аж нарешті розвиднілось, і ми всі зустрілися за сніданком. Тільки-но закипів чайник, як до кухні знадвору хтось шалено постукав, і у вікні з'явилась Костомаха-Фло, схожа на розпатлане опудало. Вона принесла з собою тривожні новини й коробку шоколадних цукерок для Джорджа.

— Тут на коробці бурі плями — не бійтеся, — сказала вона, протираючи коробку рукавом своєї куртки. — Це просто річковий мул. Шкода, що мені дорогою не трапилась водогінна рура, я тоді одразу все відмила б. Ну, гаразд, я бачу, що ви тут усі заклопотані. Тільки скажіть, що це у вас за штуkenція на середній сходині ганку?

Локвуд зачинив за нею двері:

— Пробач, Фло. Це смертельна пастка. Я мав тебе попередити.

Фло засунула долоню під бриль і почухала собі маківку:

— Молодці. Тільки вам знадобиться ще чимало таких пасток.

— Навіщо? — запитала Голлі. — Що ти чула?

Фло скрушно хитнула головою:

— Багато чого. Всякі чутки тут ходять. Снують собі берегом Темзи, а стара Фло їх помаленьку до лантуха збирає... — вона боязко озирнулась через плече й тихо додала: — Подейкують, що сер Руперт Гейл мав серйозну розмову з Джуліусом Вінкменом. І в цій розмові згадував ваші імена.

Вийшло так, що за останні кілька днів я геть забула про цього звільненого з в'язниці хазяїна чорного ринку артефактів. Саме тому ця звістка дійшла до мене з певним запізненням.

Проте Локвуд зреагував на неї швидше за мене:

— Ще б пак... Вони давні знайомі. Гейл частенько купував Джерела на аукціонах у Вінкменів... Пробач, Фло, я перервав тебе. Далі, будь ласка.

Поки Локвуд усе це говорив, Фло відсърбнула чаю з його чашки.

— Отже, Джуліус Вінкмен... — заговорила вона далі. — Після звільнення він заховався. Чула я навіть, ніби він після того й дивитись на ті артефакти не може... Тільки це бридня, — Фло вибалушила очі. — Як не сам Джуліус, то його жіночка Аделаїда охоче купить у тебе будь-яку штучку. Чи Леопольд — синочок їхній, кізяк отой коров'ячий

з очима. Тож старий Вінкмен тут начебто й ні до чого, а все одно зиск має. А ще балакають, ніби після тієї розмови з Гейлом Джуліус зібрав своїх давніх друзяк-зарізяк, що й голову провалити, й кістки поламати, й ножа до горла приставити, й зашморг на шию накинути вміють. Повиманював він їх із шинків та рівчаків, нагодував, напоїв, озброїв та звелів готуватися до роботи, — блакитні очі Фло оглянули нас із-під крисів бриля. — Зрозуміло, що це буде за робота.

— То ось чому вони баряться з нападом, — мовив Локвуд. — Фітес і Гейл вирішили поквитатися з нами руками Вінкмена. Знає Маріса, як вийти на сухеньке. Ще й дати Вінкмену помститись за ту сутичку з нами на кладовищі Кенсел-Грін, після якої його запроторили до в'язниці. Раз-два, і всі задоволені.

— Крім нас, — зауважила Голлі. — Ми ж-бо загинемо.

Запала тривала мовчанка.

— А може, це навіть краще, — нарешті обізвалась я. — Краще, ніж зіткнутися з іншими агентами. Вони ж наші колеги, а у Вінкмена — звичайні бандити, що ні навичок таких, як у нас, не мають, ні рапір.

— Еге ж, рапір у них немає, — відповів Кіпс. — Тільки ножі й пістолети.

— Ми опинимось в облозі, — прошепотіла Голлі. — А якщо наші барикади не витримають? Якщо ці бандити вдеруться до будинку? Тікати нам нікуди.

Ми презирнулись. У мене похололи руки й тьохнуло серце. Поглянувши на Кіпса й Голлі, я зрозуміла, що вони відчують те саме. Проте в Локвуда, на відміну від нас, завзято блищали очі, а в кутках вуст причаїлась легенька усмішка. Від цього, правду кажучи, мені стало ще тривожніше.

— Можливо, знайдеться місце, куди нам пощастить утекти, — сказав він, усміхаючись іще ширше. — Вінкменові бандити туди нізащо не проберуться. Вважайте мене за божевільного, але я знаю таку схованку.

Ми знову помовчали.

— Щодо мене, то я згоден на все, аби ці смердючі збирачі артефактів не порубали мене на шматки своїми ножами... — мовив Кіпс. — Ой, пробач, Фло, не ображайся. Це я не про тебе, тим паче, що ти дівчина. Ну-бо, Локвуде, що там у тебе за план?

Навіть тепер Локвуд не поспішав із відповіддю. Він кілька хвилин міркував, як краще подати нам свій задум. І кінець кінцем промовив:

— Найкраще для цього підійде кімната Джесіки.

Ми всі здивовано вирячилися на нього.

— Тобто просто заховатись у кімнаті твоєї сестри? — перепитала я.

— Ну, двері там і справді оббиті залізом, щоб не випустити Смертний Вогонь, а ще там є ціла купа всіляких артефактів, які ми можемо... Ой!

— зненацька все зрозумівши, я аж роззявила рота. — Ти пропонуєш... Ні, це неможливо!

— Так, у нас є Джерела, — відповів Локвуд. — Є ланцюги. Є накидки, — він усміхнено поглянув на Голлі й Кіпса, які теж нарешті зрозуміли, *що* він має на увазі. — Ми зробимо собі аварійний вихід. Якщо більше нічого не залишиться, ми зможемо втекти. Чому б і ні? У нас є все для того, щоб відкрити портал до Іншого Світу.

Ми надовго замовкли. Навіть Фло заціпеніло стояла на місці. Отак мовчки ми дивились на Локвуда, аж поки до кухні долинув знайомий голос:

— Це приватна вечірка? Чи мені також можна долучитись?

Усі обернулися до дверей, там стояв Джордж у своїй піжамі і з незвично сірим обличчям. Сірий колір воно мало саме в тих місцях, де не було синців та подряпин. Пов'язка на голові зсунулась, оголивши волосся, що подекуди потемніло від засохлої крові. Трохи закороткі рукави піжами не ховали саден на руках. Стояв він, злегка похитуючись і тримаючись за одвірок. Проте *стояв* — уперше за останні кілька днів.

— Подивіться! — вигукнув Джордж. — Я знову на ногах! Усе не так погано, авжеж? — він кволо всміхнувся нам і додав: — А ось вам і доказ! Ці цукерки... вони *всі* для мене?

Хоч як насторожив мене дарунок Фло, — я підозрювала, що вона просто витягла цю коробку з Темзи, висушила цукерки на березі й спакувала назад, — ми раділи, що Джордж зацікавився ним. Саме цей шоколад підтримав його на силі під час нашої наступної тривалої розмови.

Ніхто не заперечував винахідливості Локвуда, не відкидав сміливості його плану. Проте небезпека, пов'язана з його здійсненням, видавалась такою страхітливою, що Локвудові довелося застосувати всю свою переконливість і наполегливість, щоб умовити нас хоча б обговорити його пропозицію. Сама думка про створення порталу на Той Бік просто в нашому будинку видавалась неймовірною.

Давно вже відомо, що будь-яке Джерело — хоча б таке, як наш череп у склянці, — утворює невеличку дірочку, крізь яку з Іншого Світу до нас може потрапити привид. Ідея «потойбічної брами», вигадана шаманами, чи порталів, над якими таємно працювала агенція «Ротвел» (і, напевно, Маріса Фітгес), була лише розвитком цього принципу. Якщо зібрати в одному місці багато Джерел, то їхня спільна сила утворює велику діру між світами — портал до Іншого Світу, досить потужний, щоб крізь нього можна було пройти й повернутись назад. Захисний засіб для такої мандрівки теж відомий — та сама шаманська накидка. І до того ж треба стримувати натопт оскаженілих привидів, не давати їм прорватись до нашого світу, а для цього треба надійно запечатати портал залізом. Що ж до самого походу на Той Бік, то справа ця вкрай небезпечна, про це ми з Локвудом знали з власного досвіду.

— Почнімо з того, що там страшенно холодно, — зауважила я. — Та й пересування Іншим Світом потребує серйозних фізичних зусиль, навіть у накидках. Невже ти готовий знову пройти через це, Локвуде?

— Якщо це єдиний спосіб вижити, то, звичайно, готовий, — відповів Локвуд.

— А ще не забувайте про привидів. Ротвел, пам'ятаю, запечатував портали масивними залізними ланцюгами... а що, коли духи все ж таки прорвуть їх?

— Не прорвуть. Ми зробимо надійне коло.

— Забудьте ви, врешті-решт, про привидів у *порталі!* — вигукнула Голлі. — Краще подумайте про мерців на Тому Боці! Їх там сила-силенна, як мух!

— Правда, — підтримав її Кіпс. — Тут у нас привидів — раз-два й нема, а скільки з ними клопоту! А вдертися до Іншого Світу — все одно, що осине гніздо розворушити. Ви ж із Люсі самі розповідали, як мертві тягнуться до живих. Ви тоді ледве втекли від них!

Локвуд хитнув головою:

— Річ у тім, що тоді нам довелося тікати сільським путівцем. А тут ми з порталу вийдемо лише до іншої версії будинку № 35 на вулиці Портленд-Роу. Вийдемо й переждемо.

— А чи вистачить нам Джерел? — поцікавилась я.

— Пригадай ту енергію, яку випромінює Смертний Вогонь над ліжком моєї сестри, — відповів Локвуд. — Її вистачить принаймні на половину порталу. А ще візьмімо купу всіляких артефактів з кімнати Джесіки, та ще оці штукенції, розставлені й розвішані по всьому будинку... — він кивнув у бік передпокою, де на полицях стояли запечатані горщики й тикви. — Мої батьки зібрали їх для нас, — бурмотів він далі: — для того, щоб ми скористались ними. Я певен, що й сестра не заперечила б, якби ми спорудили портал у її кімнаті. Вона неодмінно допомогла б нам утекти звідси.

Знову запала тиша. Ніхто не знав, як на це відповісти.

— А що робити з Джорджем? — запитав нарешті Кіпс. — Він ледве на ногах стоїть! Чи переживе він такий перехід?

— Я не думаю, що це триватиме довго. До того ж пригадай отих стариганів з Товариства Орфея. Вони не раз відвідували Інший Світ, і нічого з ними не сталось.

— У них була сила всякої зброї, — заперечила я. — Навмисне пристосованої для того, щоб відганяти духів.

— Або оті чудернацькі ходулі, — підхопив Кіпс. — У нас таких немає.

— Кому вони потрібні, оті залізяки?! — вирячив очі Локвуд. — Чи оті дурні пукалки? Кажу вам, що на Тому Боці ми перебуватимемо лише кілька хвилин! Будьте певні: тільки-но Вінкмен та його люди побачать наш портал, як накивають п'ятами за милю від будинку! А зробити його ми цілком спроможні. Що скажеш, Джордже?

Джордж на той час уже встиг упорати майже половину цукерок, водночас потихеньку перемовляючись із Фло. Почувши запитання, він обернувся до нас своє вкрите синцями обличчя, пильно подивився на цукерку з горіховим кремом, яку саме тримав у руці, акуратно поклав її назад до коробки й відповів:

— *Спробувати*, звичайно, можна. Зробити залізне коло й ще до вечора завантажити його Джерелами, — він поправив на носі свої розбиті окуляри. — Особисто мені цей задум дуже подобається. Я охоче поглянув би на Інший Світ.

— Оце то сила духу! — схвально кивнув Локвуд. — Браво, Джордже!

— І не тільки сила духу, — провадив Джордж, — а й воля до життя, щоб віддати Марісу та її друзяк до суду. Вам, напевно, цікаво буде знати, що минулої ночі я прочитав «Таємні знання» — ту саму книжечку, яку ви ласкаво роздобули для мене в Товаристві Орфея. Відразу скажу, що ваш похід не був даремним, і навіть поясню, чому саме, якщо хто-небудь із вас поставить на вогонь чайник.

Чайник негайно поставили. Фло почала пропонувати всім цукерки, що вціліли в коробці. Ми чемно відмовились.

— Отже, цю книжку написала Маріса, — мовив Джордж. — Тут немає жодного сумніву. Я відразу впізнав її стиль, знайомий мені за «Спогадами» та іншими її працями. Щоправда, «Таємні знання» — річ вельми химерна. Судячи з усього, Маріса написала її ще за молодих літ, бо там немає жодної згадки ні про її роботу в агенції, ні про психологічні розслідування чи якісь інші практичні заняття. Це просто теоретичні роздуми про життя й смерть, переповнені досить-таки дивовижними припущеннями. Відразу впадає в око надзвичайний інтерес Маріси до речовини, з якої утворюються привиди. Вона вважає, що привиди — це доказ того, що ця субстанція безсмертна. Тобто тіло помирає, а дух існує й надалі.

— Виходить, по смерті ми перетворюємось на ектоплазму? — запитала Голлі.

— Саме так, — відповів Джордж. — Хоча Маріса воліє називати її не «ектоплазмою», а «душею», «вічною сутністю» тощо. А далі вона вважає, що ектоплазма стає небезпечною тільки в нашому світі, коли привид торкається людини. А в Іншому Світі ця речовина має цілковито інші властивості, тож якщо, вважає вона, зуміти роздобути,

утримати і розчинити в собі ектоплазму в її «чистому», потойбічному вигляді, то вона омолодить твоє тіло і знову зробить тебе юним.

— Саме це з нею й відбулося! — вигукнула я. — Жінка, яку ми називаємо Пенелопою, — це насправді омолоджена Маріса! Це пояснює все, про що говорив нам череп!

— «Розчинити в собі»? — повторив Кіпс. — Цікаво, а в який спосіб? Скупатись у ній? Чи, може, проковтнути?

Джордж хитнув головою:

— У цій книжці багато всіляких роздумів про «еліксир молодості», проте мені здається, що Маріса тоді й сама небагато знала. Це все теорії, фантазії. А от тепер вона все знає напевно. Або сама, або за допомогою спільників вона переходить до Іншого Світу й збирає там плазму. До речі, я виписав з книжки ще одну цікаву річ... Я занотував її на папірці, який зараз лежить у задній кишені моїх піжамних штанів. Мені ще важко дотягтися до неї, тож допоможи мені дістати цей папірець, Локвуде.

— Я? Чому саме я? Ну, гаразд... Ось, тримай.

— Дякую, — Джордж узяв пожмаканий папірець. — Пам'ятаєте, ми припускали, що в Маріси був власний привид Третього Типу, який допомагав їй? Так воно й було. Послухайте. Хіба не чудово? *«Ці питання перебувають за межею людського розуміння, тож ми повинні звернутись по допомогу безпосередньо до самих духів. Один із них, гарний зовні й мудрий своїм, розумом, постійно з'являється мені Я почала розмовляти з ним ще з своїх дитячих літ. Мій любий Езекієль обізнаний у питаннях життя й смерті він осягає найпотаємніші думки й секрети смертних. Із його допомогою ми зможемо вийти за межі нашого звичайного світогляду й статичнішими»*, — Джордж згорнув папірець і додав: — Що може бути ясніше? Вона віддавна має духа-порадника.

— Цей Езекієль, здається, обізнаніший за твій старий потріпаний череп, Люсі, — зауважив Локвуд. — Дякую, Джордже.

Він глибше поринув у крісло і оглянув нас — своїх помічників, свою команду, — а ми тим часом мовчки сиділи за столом.

— Ось як я бачу наше нинішнє становище, — сказав він нарешті. — Якщо ми зможемо пробратися до закритої частини Будинку Фітес, то безперечно знайдемо там переконливі докази всього того, що пощастило виявити Джорджеві. Тобто докази злочинів Маріси.

Знайдемо й портал, яким вона користується для переходу до Іншого Світу. От тільки як нам туди потрапити? Будинки дуже пильно охороняють. Це міг би зробити Барнс, однак навряд чи він захоче відверто виступати проти Маріси. Учора я був у нього, питав, проте він знову відмовився, — Локвуд скрушно хитнув головою. — Таким чином, наша доля в наших власних руках, і скоро до нас завітає Вінкмен зі своїми зарізяками. Дозволю собі сказати, що кожен з вас має право вийти з цієї гри. Сам я залишусь на Портленд-Роу. Це мій дім, і я нізащо не покину його. А ви...

— Заспокойся, Локвуде, — обірвала його слова Голлі. — Ніхто з нас не збирається тікати, підібгавши хвоста.

— Це правда, — буркнув Кіпс, — хоч твій план просто-таки божевільний.

Локвуд широко всміхнувся.

— Тоді все гаразд, — сказав він. — Тож я маю до вас одне-єдине просте прохання. негайно берімося до роботи!

* * *

Десь через годину ми з Локвудом і Голлі сиділи біля спальні його сестри. Двері до кімнати були відчинені, зі сходів ми бачили, як мерехтить Смертний Вогонь над ліжком Джесіки. Ми спорожнили останній з ящиків, привезених Локвудовими батьками, й зараз діставали з нього речі, пересипані дерев'яними стружками. Там були різьблені маски й палички, яскраво розмальовані й запечатані воском глиняні горщики, темні скляні пляшечки. Усі речі, які могли мати потойбічну силу, ми склали окремо в кутку. Те саме перед тим ми зробили і з рештою ящиків. Був з нами й череп у склянці. Ще зранку він перебував у поганому гуморі, так само як і я. Одне слово, між нами майже все було, як завжди.

— *Отакої*, — нарешті заговорив він. — *Знову критичний момент? Чи сидіти по коліно в заклятому смітті — це черговий дур божевільних агентів? Така собі лотерея: музика зупиняється, Джерело вибухає, з нього вискакує привид і виїдає обличчя тому, на кого випав виграш? Цікава гра, проте великої популярності вона не набуде.*

— Ти б краще допоміг нам, — буркнула я. — Ми добираємо найпотужніші Джерела. А найслабші відкладаємо отуди, — я показала на другу купу. — Що ти міг би сказати про них?

Привид недовіжливо пирхнув:

— *Ну, деякі штучки тут справді небезпечні, а решта — просто дурниці. Скажімо, ота тиква з дірками, яку Голлі Манро нап'яла собі на голову. Там лише порох та мікроби.*

— Невже? А я думала, що це шаманська маска...

— *Під час своїх обрядів шамани справді надягають цю тикву, тільки не на обличчя...*

— Голлі!

— Що? — глухо озвалась вона з тикви.

— Е-е, нічого. Тобі дуже личить ця маска... Далі, далі! — звернулась я до черепа. — То, виходить, користі з цієї тикви мало?

— *Привида в ній будь-що немає. А оті запечатані горщики справді цікавіші.. Щось від них могилою тхне. І ота пастка для снів на бамбуковій паличці...* — обличчя в склянці люто вишкірилось. — *А може, самі це все розтроцте й подивитесь, що там усередині?*

— Ми зробимо це. Тільки пізніше, — я подивилась на кімнату Джесіки, на її ліжко з вигорілою бурою плямою. Цей слід залишив дух, що вискочив з такого самого горщика й напав на Локвудову сестру. А сам Локвуд зараз із веселою усмішкою спокійно розгортав черговий пакунок.

Ранок минав. Ми закінчили роботу з ящиками й прибрали за собою сміття. Знайдені Джерела ми перенесли до спальні Джесіки й згромадили величезною купою. Потім ми з Голлі заходилися знімати зі стін і полиць усі чудернацькі штучки, привезені колись із експедицій Селією та Дональдом Локвудами, — їх ми теж занесли до кімнати Джесіки. Без цих оздоб і вітальня, й передпокій відразу стали незвично порожніми, холодними, лункими, схожими на кімнати в давно покинутому будинку з привидами. До того ж довкола помітно смеркло, бо Кіпс, споруджуючи барикади, позабивав більшу частину вікон. Будинок № 35 по вулиці Портленд-Роу невідомо змінився, й ці зміни навіювали нам смутний настрій.

Ближче до обіду Костомаха-Фло покинула нас. Звичайно ж, вона запропонувала нам свою допомогу, проте ми знали, як важко їй затримуватись там, де над головою стеля замість неба. Локвуд перед

тим провів її до бібліотеки, де вони довго про щось розмовляли, аж поки Фло пішла, залишивши по собі кілька слідів від брудних чобіт.

Минув полудень. Сонце пройшло zenit і помалу схилялося до заходу. На Портленд-Роу подовшали тіні.

Ми взялися викладати залізне коло круг нашого майбутнього порталу. Керував цією роботою Джордж. Для нього з бібліотеки принесли легке крісло, і з нього він, оточений порожніми тарілками з-під бутербродів та кексів, віддавав нам накази. З підвалу ми притягли здоровенні бухти важких залізних ланцюгів, які вчора привіз нам фургон від Маллета. З цих ланцюгів ми виклали велике, без жодної щілини, товстелезне коло — воно оточувало старе ліжко Джесіки зі Смертним Вогнем над ним.

Робота була нелегка. Та й спальню Локвудової сестри не можна було назвати приємним місцем. Смертний Вогонь випромінював холодну енергію, від якої поза шкірою пробігав мороз і боліли зуби. Проте ми не звертали на це уваги. Щоб звільнити місце для кола, нам довелося винести з кімнати все зайве, навіть комод, із якого Локвуд перед тим вивалив усі старі фотографії та забуті коробочки з прикрасами. Усе це він спакував у пластикові торбини й повиносив геть. Тим часом Кіпс під пильним Джорджевим наглядом узявся до найважчої частини роботи — почав натягати тонкий ланцюг, що мав перетинати залізне коло й слугувати провідником між двома світами.

— Нам потрібні дві металеві жердини, — пояснив він. — Їх треба вбити обабіч кола й прикріпити до них міцний ланцюг. Усередині кола ми пересуватимемось уздовж нього, тому його треба міцно напнути й провести над ліжком так, щоб не зачепити Смертний Вогонь. Цей ланцюг відганятиме духів і не даватиме їм наблизитись до нас, коли ми підемо через портал.

— *Якщо* ми підемо через портал... — відповів Кіпс. — Мені хочеться вірити, що до цього не дійде. Овва! — вигукнув він, побачивши на сходовому майданчику нас із Локвудом. — *А це* мені взагалі не до вподоби!

У наших руках були накидки. По-перше, та сама накидка з пір'я, що колись уже стала нам у пригоді, — блискуча й переливчаста, як і раніше. По-друге, ще одна схожа на неї накидка з рожевих і помаранчевих пір'їн, і, нарешті, третя — вкрита кошлатим плямистим хутром. Їх ми відшукали в ящиках, які залишились по Локвудових

батьках. Крім того, в нас були ще дві сучасні срібні кольчуги з комори Товариства Орфея.

— Я хочу роздати ці накидки просто зараз, — оголосив Локвуд. — Пізніше на це може не вистачити часу. Ти, Люсі, візьмеш нашу стару перевірену накидку. Ти, Кіпсе, — другу накидку з пір'я. Тобі, Голлі, найкраще пасуватиме накидка на хутрі. А ми з Джорджем випробуємо кольчуги з Товариства Орфея. Там ми взяли ще кілька пар рукавиць, їх вистачить на всіх. Перевірте, чи підходять вони вам, і не забудьте потім надягти.

Я добре пам'ятала, як тепло й легко було мені в накидці з пір'я, тож без вагань узяла її. Інші вагались. Джордж іще не одужав як слід, тож йому довелося допомагати. Кольчуги мерехтіли на них із Локвудом, наче шкіра якихось велетенських ящірок. Кіпс тим часом приголомшено оглядав своє барвисте вбрання, а Голлі з огидою вивчала клаптики хутра на своїй накидці.

Череп у склянці гучно захихотів:

— *Точнісінько як у поганенькому зоопарку під час годування! Так і кортить жбурнути вам по сардинці!*

— Цікаво, скількох мертвих тварин я нап'яла на себе? — пробурмотіла Голлі. — Я, здається, схожа на дикуна-мисливця! Жах та й годі!

— А я — на опудало папуги, — підхопив Кіпс. — Іще гірше, ніж у тебе!

— Ні, Кіпсе, тобі ця накидка дуже пасує, — заперечив Джордж. — Особливо оті рожеві пір'їнки. Хіба що трішки задовга, але це краще захистить тебе на Тому Боці.

— Що це ти, дезодорант рекламуєш? Якби мої друзі побачили мене в цій накидці...

— Які ще друзі, Кіпсе? — болісно підморгнув йому Джордж.

Кіпс пирхнув:

— Твоя правда. Тепер вони мені вже не друзі...

Він скинув накидку й понуро подався забивати жердини обабіч кола.

* * *

Смеркало. Половина Портленд-Роу вже вкрилася густо-синьою тінню. Відчувався подих вечора. Локвуд послав Кіпса до єдиного незабарикадованого віконця на горищі стежити за дорогою.

У кімнаті Джесіки все було по місцях: залізне коло, напнутий між двома жердинами ланцюг. Настала пора перенести до кола Джерела й відкрити портал. Це ми зробили вдвох із Локвудом — самі. Кожну річ слід було розпечатати — чи продірявити торбинку, чи зрізати воскову печатку на горщику, чи відкрити дерев'яну коробочку, — щоб випустити ув'язненого духа на волю. Усі розпечатані Джерела ми негайно жбурляли до залізного кола. Надворі ще не зовсім смеркло, тож нашу роботу можна було вважати за безпечну, проте ми все одно не гаялись. Горщики, пляшечки, маски, пастки для снів — усе це ми хутко відкривали й кидали в коло.

Що далі ми працювали, то тяжчою ставала психологічна атмосфера в спальні Джесіки. Вона й дотепер була гнітюча через Смертний Вогонь, що висів над ліжком трохи збоку від нашого ланцюга-провідника. Зараз до потойбічного шуму Вогню додавалися ще відлуння від кісток та інших Джерел на підлозі. Повітря всередині залізного кола густішало, засновувалось туманним серпанком. Ми з Локвудом намагались працювати дедалі швидше, раз по раз виглядаючи у вікно, за яким невблаганно закінчувався день.

— Як ти гадаєш, цього буде досить? — запитала я, розбиваючи молоточком один з останніх глиняних горщиків, усередині якого лежали дві маленькі кісточки. Я доторкнулась до них, і мої пальці ніби вколола безліч невидимих голочок. Я хутко пожбурила кісточки до залізного кола.

Локвуд тим часом зішкріб воскову печатку з кінчика порожнистої бамбукової палички, витрусив звідти кілька пожовклих зубів і теж кинув їх у коло.

— Хіба ти не відчуваєш сама? Ще не смеркло як слід, а всередині кола вже снується туман. Так само, як і в порталі Ротвела, пам'ятаєш? Тоді нам було не видно навіть кінця ланцюга. .. Мине ще зо дві години, і в нас уже буде готова дорога до Іншого Світу... Якщо, звичайно, вона знадобиться нам.

— Локвуде, — мовила я. — Як ти гадаєш, ми... впораємось?

У відповідь він просто подивився на мене. Ми закінчили свою роботу й покинули спальню Джесіки. Хвилі потойбічної енергії, що

пульсувала всередині кола, відчувались тепер навіть на сходах.

***

Не знаю чому, але всім нам тоді закортіло добре повечеряти. Ні позабивані вікна, ні купи зброї та боєприпасів, ні потойбічний шум, що линув з другого поверху, — ніщо з цього не завадило нам, тож ми вирушили до кухні. Голлі взялася готувати салат, Локвуд смажив шинку, яечню й сосиски, а ми з Кіпсом різали хліб. Швиденько попоївши, ми заходились чергувати на горищі, спостерігаючи за вулицею з вікна моєї спальні. Тоді по черзі прийняли душ (цього так само захотілось усім) і прибрали геть усе, що могло завадити під час сутички. Сонце майже заховалось за дахами будинків. Ми тинялись туди-сюди кімнатами й мовчали, занурившись у власні думки. Усе, що слід було зробити, ми вже зробили.

Відімкнувши кухонні двері й обережно проминувши Локвудову пастку на ганку, я вийшла в садок. Цілий день я провела в будинку, тож мені вкрай було потрібно подихати свіжим повітрям. Садок був занедбаний: нам завжди бракувало часу підстригти газон, тож трава росла тут до самісіньких колін. На яблуні висіли достиглі, проте так і не зібрані яблука, а ті, що попадали самі, геть засипали землю. Я дивилась на будинки за муром садка, де люди зараз жили своїм власним життям.

— Дихаєш вечірнім повітрям, Люсі?

Я озирнулась. То був Локвуд. Зіскочивши з ганку, він зараз прямував газоном до мене, його струнка висока постать темніла на тлі останніх сонячних променів. Здавалося, що сама ця постать от-от спалахне вогнем. Зненацька мені стало так сумно, що аж захотілось плакати. Мене огорнули всі мої давні страхи та побоювання.

— Привіт, — відповіла я, переборюючи себе. — Так, вийшла подихати свіжим повітрям.

Він лагідно й водночас серйозно поглянув на мене:

— Ти чимось засмучена?

— Ні, просто день випав важкий... — я відгорнула від очей пасмо волосся й сердито додала: — Що там викручуватись? Так, Локвуде, я боюся. Усе буде так, як ти казав минулого вечора, — вистава скінчиться.

— Не скінчиться. Все буде добре. *Добре*, Люсі. Повір мені.

— Я вірю... нібито...

Він усміхнувся:

— Я радий це чути.

— Я вірю в твоїй Талант, у твоє вміння керувати, — сказала я. — Мені здається, що все це *тішить* тебе. От тільки зрозуміти цього я не можу.

Він став поруч зі мною. Останні сонячні промінці осявали його обличчя. Саме таким, як зараз, Локвуд завжди уявлявся мені. Таким я його бачила подумки, засинаючи... Якби нас тепер помітив череп, ото нареготався б! Проте черепа, на щастя, тут не було.

— Ні, це не тішить мене, Люсі, — пояснив Локвуд. — Просто я відчуваю, що все йде *як слід*. Пам'ятаєш, як я тоді, на кладовищі, казав тобі, що все наше життя залежить від випадку? Відтепер я так не вважаю. Так, мої батьки померли, але тепер я знаю, що їх *убили*, знаю, хто це зробив і навіщо, й кому я можу помститись. Моя сестра також померла, але її Смертний Вогонь цієї ночі врятує наші життя. І нарешті — й це, може, найголовніше, — ми впритул підійшли до розгадки Проблеми. Ти сама чудово це знаєш. Іще трохи — і все це мине. Так, вистава скінчиться, але не для нас, а для Проблеми. Тож усе буде добре, Люсі, — він торкнувся моєї руки. — Ось побачиш.

— Сподіваюсь, що так і буде, — відповіла я.

— Гарзд. Я, власне, прийшов сюди не задля цього, — Локвуд пошукав у кишені пальта й дістав маленьку чотирикутну коробочку, дуже потерту й пожмакану. — Я хотів показати тобі оце. Знайшов у комоді, в спальні Джесіки. Не бійся, це не Джерело.

— Якби то було Джерело, — відказала я, — ми б уже кинули його до кола.

Взявши в Локвуда коробочку, я відкинула потерте вічко. В останньому промінні сонця щось замерехтіло — яскраво-синє й таке прозоре, що я мимоволі зойкнула. Коробочка зсередини була викладена тоненьким папером, на якому лежав золотий ланцюжок із підвіскою — блискучим синім каменем, овальним і гладеньким. Камінь був надзвичайно гарний. Я обережно взяла його й ніби зазирнула в глибоку, свіжу, чисту воду.

— Що це, Локвуде? — запитала я. — Я ніколи ще не бачила такої краси!

— Це сапфір. Тато купив його десь на Сході і зробив з нього прикрасу для моєї мами. Це була її улюблена оздоба. Так принаймні розповідала мені сестра. А потім я забув про неї — аж донині...

— То цієї підвіски не було на твоїй мамі, коли її...

— Ні, вона не носила її щодня, надягала лише в урочистих випадках. Мама надто дорожила цією прикрасою. Тато подарував їй цей камінь невдовзі після їхнього знайомства. Він став символом їхнього вічного кохання.

Я повернула сапфір так, щоб на нього ще раз упало світло, а тоді акуратно поклала підвіску до коробочки й простягла Локвудові.

— Нічим іншим він і не міг стати, — сказала я.

— Так. Але... Чуєш, Люсі... — він кахикнув. — Я хотів запитати в тебе...

Від кухонного ганку долинув пронизливий свист. Обернувшись, ми побачили, що на нас дивиться Кіпс.

— Сподіваюсь, я не дуже завадив вам? — сказав він. — Просто хотів повідомити, що до нас завітали люди Вінкмена!

Квіл мав рацію. Біля крамниці Арифа щось відбувалося. Перед самісіньким закриттям з неї вийшли двоє чолов'яг, перейшли Портленд-Роу і вмостились у затінку на низенькій кам'яній огорожі. Присадкуваті, мовчазні, вони майже не вирізнялись у вечірній темряві, їх виказували тільки вогники цигарок. А ще вони раз по раз поглядали вздовж дороги в бік нашого будинку. Так вони сиділи, аж поки увімкнулись захисні ліхтарі, а всі наші сусіди порозходились по домівках. На вікнах опустилися штори, вулиця спорожніла. Проте червоні цяточки цигарок мерехтіли й далі.

Ці двоє сиділи тут, щоб простежити, чи не вийде хто-небудь із нас надвір. Вони й не знали, що *таким* чином тікати ми не збирались.

Останню коротку нараду Локвуд провів у вітальні. Як і в усьому будинку, стіни тут оголились; тільки там, де нещодавно висіли зібрані Локвудовими батьками артефакти, на шпалерах видніли темні плями. В кімнаті горіла лише одна лампа, тому вітальня здавалась незвично темною. Світло вуличних ліхтарів не пропускали дошки, якими Кіпс позабивав вікна. Локвуд чекав нас, стоячи спиною до дверей. Коли ми зібрались, він обернувся й по-давньому всміхнувся нам.

— Ви всі знаєте, що може відбутись цього вечора, — сказав він. — Певної миті між цією хвилиною й світанком так собі... е-е... погані люди спробують удертися до цього будинку. Цього ми їм не дозволимо. Це будинок № 35 по вулиці Портленд-Роу, й тут ми завжди були в безпеці.

Джордж поволі підняв свою поранену руку:

— Крім отого випадку з Ферфексовим найманцем.

— Так-так, твоя правда.

— А ще тоді, коли тут вирвався на волю привид Енні Вард, — нагадала я.

— І череп теж не раз завдавав нам прикрощів, — додала Голлі.

Джордж кивнув:

— Щиро кажучи, цей будинок завжди був смертельною пасткою.

Локвуд стис зуби:

— Так, але він був тільки *моєю* смертельною пасткою. І вони сюди не влізуть! Тут нас аж п'ятеро! До того ж тільки нам відомі два справді

вразливі місця в нашій обороні: задня частина підвалу й кухня. Джордж поранений, тому він залишиться нагорі із запасом зброї на сходовому майданчику. Саме туди відступатимемо й ми, якщо іншого виходу не буде. Наша остання надія — кімната Джесіки. Люсі й Голлі! Я хочу, щоб ви залишались на кухні. Ми з Квілом будемо в підвалі. Прислухаємось одне до одного: якщо хтось потрапить у халепу, він повинен свиснути. Інші, якщо зможуть, прийдуть йому на допомогу, — він усміхнувся й додав: — А тепер усі по місцях. Успіхів!

* * *

Перш ніж вирушити до кухні, я мала завершити ще одну справу. Череп у склянці сьогодні не раз намагався заговорити зі мною, проте мені було не до балачок, і я не торкалась важеля. Я не знала, чи йому просто кортіло наговорити мені образ, чи він хотів поділитися зі мною своїми надприродними спостереженнями, — саме зараз і настала пора з'ясувати це. Коли Голлі подалася на кухню, я вийшла зі склянкою до передпокою й крутнула важіль.

— Ну, чого тобі?

— *Нарешті! Правильно. Зараз саме вчасно. Я бачу в тебе на поясі молоток. Один швидкий удар — і я на волі. Обіцяю, що Кабінса я не займатиму.*

— От і молодець. Тільки я скажу тобі: «ні».

— *Правду кажучи, Кабінс і так ледве дихає. А от Кінс... Тільки це вже інша історія. За ним ніхто не сумуватиме.*

— Я все одно тебе не випущу. Ми про це вже говорили.

Примарне обличчя сердито позирнуло на мене:

— *Шкода. Ти єдина, хто міг би це зробити. Тільки через дві-три години буде вже запізно. Ти помреш, а я застрягну тут ще на кілька десятиліть.*

— Це не обходить мене. Якщо це все, я піду на свій пост.

— *О, як шляхетно! Ваш керівник повинен дуже пишатись вами! —* обличчя примружило очі, і в склянці запінилася зелена каламуть. — *Хіба тобі незрозуміло, що я можу допомогти вам у битві? Повбивати своїм дотиком усіх Вінкменових бандюг? А може, навіть урятувати життя своєму любому Локвудові..*

Спокуса була велика, й тому я ще дужче розлютилась:

— Забудь про це. Такого не станеться.

— *Авжеж, не станеться, якщо ти не випустиш мене... Бідолаха Ентоні! Що там було написано на отих папірцях від механічної ворожки? Я тоді погано розгледів їх...*

Я підхопила склянку й подалася до кухні:

— Про це ти ніколи не дізнаєшся. А тепер замовкни.

— *Ось що я скажу тобі — провадив череп. — Залиш мене тут, на столі. Може, мою склянку розтrocить випадкова куля. А ще краще, коли її розвалить, падаючи, твій труп. Я дуже хочу сподіватись на це...*

— Ти замовкнеш нарешті чи ні?!

Його штучки вже в'їлись мені в печінки. Я відкрила один із буфетів, засунула туди склянку й ляснула дверцятами прямисінько перед виряченими очима привида. Вже наступної миті я викинула всі ці дурниці з голови й подалася перевіряти зброю.

* * *

Час минав. Ми з Голлі сиділи в кухні на підлозі, притулившись спинами до шафи й тримаючи наготові рапіри. Ліхтар ми поставили під стіл: його червоне світло, що пробивалось між ніжками приставлених до стола стільців, нагадувало вогнище в лісі. Усі речі зі столів були прибрані, всі вікна—забиті дошками, в яких Квіл просвердлив по кілька отворів, щоб можна було визирнути в садок. Щоправда, розгледіти крізь ці отвори можна було хіба яблуню, мур та вогні сусідніх будинків. Ніч тривала. По-звичному тихо шумів холодильник. Із-за дверцят буфета, куди я засунула склянку з черепом, видніло слабе проміння: привид, напевно, ще й досі не міг заспокоїтись.

— Кран тече, — промовила нарешті Голлі. — Треба полагодити.

— Еге ж, треба. Не знаю, чому Локвуд досі не викликав слюсаря.

— Наступного тижня викличемо, Люсі. Неодмінно.

— Так, Голлі. Викличемо.

Голлі закинула назад голову, притулилась потилицею до шафи і втупилась очима в стелю. Довге волосся спадало їй на плечі, ноги вона витягла перед собою, а руки згорнула на колінах. Як і завжди, вона

залишалась зосередженою й незворушною, хоч і скидалась чимось на маленьке дівча.

— У тебе все гаразд? — запитала я.

— Так, звичайно.

— Як ти гадаєш, усе буде добре? Прорвемось?

Голлі усміхнулась і поглянула на мене:

— А ти як гадаєш?

— У нас завжди все було добре.

Не чекаючи на відповідь, я підхопилась, нахилилась над мийкою і визирнула в найближчий отвір. Для цього слід було притулитись до дошки щокую, проте навіть тоді мало що можна було розгледіти до ладу. Ось на яблуні в кінці садка ворухнулося гілля... Я придивилась уважніше. Ні, це просто вітер.

— Усе чисто, — сказала я.

— Їх може не бути тут ще кілька годин, — Голлі підійшла до мене.

— Голлі, — мовила я, — коли ти вперше з'явилась у нас в агенції, я... не дуже по-дружньому зустріла тебе. Я знаю, що мала поводитись із тобою приязніше...

— Нічого, не переймайся. Ми вже говорили про це, — Голлі відгорнула волосся з лица. — Я теж розумію, що мій прихід... засмутив тебе. Тим паче такий несподіваний.

— Так, трохи засмутив, але...

— Ще раз кажу тобі — не переймайся, — вона усміхнулась мені.
— Хоч як це тобі дивно, але Локвуд — не мій ідеал.

Я так збентежилась, що не можу сказати, *що* тоді коїлось із моїм обличчям. Навіть у червоному світлі ліхтаря було видно, як я зашарілась. Голлі пирхнула й відійшла до дальшого краю вікна, де крізь отвір було видно садок під іншим кутом.

— Заспокойся, Люсі, — сказала вона. — Я розумію, що Локвуд тобі небайдужий. Тому й кажу тобі, що мій герой — не він.

— Боже милий! А хто ж тоді? Джордж?

Голлі знову засміялась, блиснувши на мене скося очима, й відповіла:

— Гаразд, відкрию тобі свою таємницю. Ти повинна знати, що в світі трапляються найрізноманітніші варіанти... — вона зненацька замовкла, напружилась і прошепотіла: — Увага! Ми тут уже не самі.

Я притулилась лицем до найближчого отвору. У садку справді хтось був — через мур лізли розмиті темні постаті. Ось вони зіскочили на землю і попрямували повз яблуню до будинку, поступово розгортаючись у лінію.

Я тупнула ногою, подаючи сигнал друзям у підвалі. Тієї самої миті хтось із них — напевно, Локвуд, — коротко гукнув знизу. Ми з Голлі відійшли від вікон, ближче до столу, й, ставши пліч-о-пліч і дивлячись у різні боки, витягли рапіри й міцно взялися за руки.

Було дуже тихо.

І саме ця тиша була найгірша з усього. Серед такої тиші страшно навіть дихати. Я втупилась у кухонні двері, що вели в садок. Інші, внутрішні, двері були прочинені навстіж, і за ними було видно червонясте світло ліхтаря, що мерехтів у передпокої. У всьому будинку № 35 по вулиці Портленд-Роу не було чути ані звуку. Я відчувала, як рука Голлі в моїй руці вкривається потом.

З кухонного ганку долинули чийсь кроки. У Голлі з горлянки вилетів тихенький зойк.

Унизу, в підвалі, гучно брязнуло скло. Я поглянула на Голлі, щоб зрозуміти, чи чула вона це все...

І цієї ж миті кімнату струснув шалений гуркіт. Крізь щілини між дошками, якими було забито двері в садок, я помітила сліпучо-білий спалах. Аж тут полум'я магнієвого вибуху згасло — спрацювала поставлена Локвудом пастка. Об кухонні двері зовні щось гупнуло, і якийсь чоловічий голос люто завив.

— Люсі! — щосили вчепилась у мою руку Голлі.

— Не бійся, — відповіла я. — Усе гаразд. Може, це злякає їх.

Проте пастка їх не злякала. Знову брязнуло скло — розбилося вікно, що виходило в садок, яке зсередини було забите дошками.

— Охороняй двері, Голлі! — наказала я, перейшла до цього вікна й штрикнула рапірою в найближчий отвір. Із-за вікна долинув болісний вереск, а потім хруснуло галуззя — той, кого дістав мій клинок, упав у кущі, які росли біля ганку.

З підвалу долинув гучний нервовий свист — Локвуд кликав на допомогу. Ми з Голлі перезирнулись, і вона сказала:

— Іди. Я стримаю їх тут.

— Я ненадовго... — обізвалась я, вже тупотячи крученими сходами вниз і відчуваючи, як із кожною сходинкою падає температура. Мою

шкіру ніби кололо голками, зуби цокотіли від несподіваного холоду. Біля моїх чобіт снувався зелений серпанок.

Примарний туман...

З-за лівої арки, з дальнього кінця будинку, я відчувала хвилі потойбічної енергії, чула брязкіт заліза й вереск, який не міг бути голосом живої істоти. Майнувши туди, я побачила Локвуда й Кіпса, які люто бились із величезною світлою постаттю. Постать була широка й розпливчата. Вгорі в неї виднів якийсь виступ, що міг би правити за голову, а нижче — похилі плечі з довгастими виростами-руками. Все інше являло собою розмиту осяйну масу. Постать ширяла в повітрі над самісінькою підлогою й мерехтіла, наближаючись на нас. Коли Локвуд прохромив її рапірою, з постаті бризнула плазма, після чого рана вмить затяглась.

— Привіт, Люсі, — озирнувся до мене Локвуд, і його нарочито спокійний голос мені аж ніяк не сподобався. — Дякую, що прийшла. Тут, як бачиш, до нас завітав Безногий. Вони пробили діру в дверях і крізь неї закинули Джерело. Воно закотилось кудись до пральні. Можеш піти пошукати? У нас із Квілом зайняті руки.

— Підсмажте його магнієм, — порадила я й побокувала так, щоб проскочити повз привида. Кожен знає: до Безногого краще не підходити, щоб він не засмоктав тебе.

— Треба буде — підсмажимо. Просто я не хочу, щоб тут, у кімнаті, все залило плазмою. Тож пошукай там, гаразд? Це Джерело, напевно, десь поблизу, біля дверей.

Я дочекалась потрібного моменту й помчала до пральні. Мене аж обпекло холодом, а наступної миті я вже була на місці, біля задньої стіни підвалу. Тут громадилися дерев'яні тріски — частину наших укріплень було вже зруйновано. Крізь щілини було видно темні постаті, що намагались продертись усередину.

Я жбурнула каністру, щоб угамувати їх. Сріблясте світло залило підлогу, осяяло купу трісок, сміття, стару шкарпетку й пару легінсів, що залишились тут після останнього прання. Нічого подібного до Джерела я не розгледіла. Наді мною снувався білий димок. На нашій барикаді танцювали язички полум'я. Хтось із нападників уже оговтався й тепер шалено цюкав сокирою.

— Ну, що там у тебе, Люсі? — зараз Локвудів голос уже був не такий спокійний. Безногий моторошно булькотів, а Кіпс зі страху

зойкав.

Я не відповіла нічого. Увімкнувши ліхтарик, я взяла його в зуби, розстебнула кишеньку на робочому поясі й намацала там згорнуту срібну сітку. Так, сітка була напихваті, але де ж це кляте Джерело?! Та ще й ця сокира цюкає й цюкає в двері! Я стала навколішки й витягла шию, щоб зазирнути в щілину між стіною та пральною машиною. Побачила там якісь нитки, гудзики...

Нарешті! Ось він, заокруглений шматочок кістки — уламок шийного хребця, визирає з-під машини. Поки я діставала його, тріснули останні дошки нашої барикади. В повітрі ще курився димок від магнію, а крізь щілину, пробиту в дверях, уже ліз присадкуватий кремезний чолов'яга. Еге ж, давненько я не бачила Джуліуса Вінкмена! Востаннє це було того дня, коли він у новенькому синьому костюмі слухав свій вирок у суді. Сьогодні він завітав до нас у чорному вбранні й тримав у руці шмат металевої рури, а я тим часом лежала на підлозі, засунувши руку під пральну машину. Так, часи змінились... Ми відразу впізнали одне одного.

В'язниця не зробила Вінкмена кволішим. Його вузлуваті руки й досі могли посперечатись із корабельними линвами, а груди й шия були незгірші, ніж у коня-ломовика. Побачивши мене, він задоволено вишкірився, рушив у мій бік і вже з другого чи третього кроку потрапив до пастки, поставленої Локвудом та Кіпсом. Нога провалилась униз, дошка підскочила й зацідила йому по обличчю, відкинувши назад іншого бандюгу, що ступав услід за Вінкменом.

Цієї миті я нарешті витягла уламок кістки з-під пральної машини й старанно обгорнула його м'якою срібною сіткою. Безногий, що досі лютував у кімнаті, негайно здувся, наче простромлена голкою повітряна кулька. Потім щось гучно ляснуло, й привид зник.

Із саду долинув розлючений рев. Хтось вистрілив з пістолета. За моєю спиною щось ударило в стіну — напевно, куля. Я покинула на підлозі Джерело, загорнуте в сітку, й спробувала підвестись. Ноги ледве слухались, аж тут мене підхопили чийсь руки. То виявився Локвуд, що тут-таки потяг мене за собою:

— Чекати не варто. Зараз вони висадять двері. Вважай, Люсі, що вони вже тут. Квіл побіг нагору, допомагати Голлі. А ти ходи зі мною.

Пробігши ще одну арку, ми опинились у фехтувальній кімнаті. Повітря тут було повне диму, клаптиків примарного туману та іскорок

магнію. На ланцюгах нерухомо висіли наші манекени для тренувань — Леді Есмеральда та Плавучий Джо. До лівої ноги Есмеральда була прикріплена тоненька дротина, що тяглася кудись за лантухи з сіллю, звалені купою в дальньому кутку кімнати.

Локвуд узявся за дротину й потяг мене за лантухи.

Ми заходились чекати.

З-за арки долинула чоловіча лайка. Потім з'явився здоровило з довгим ножем у руці. Попри свою бичачу статуру, він напрочуд легко й тихо пересувався серед куряви. Ось він поглянув у бік кручених сходів, далі зазирнув до фехтувальної кімнати і заціпенів, побачивши манекени на ланцюгах. Видовище це справді було не для боягузів. Коротко блиснув промінь ліхтарика, вихопивши з темряви солом'яні руки та намальовані обличчя манекенів. Просто опудала...

Здоровило почепив ліхтарик на пояс і обережно ступив до кімнати, тримаючи наготові ніж. Дрібнесенькими кроками він наближався до дверей комори, біля яких громадились лантухи з сіллю, а за ними сиділи ми з Локвудом. Тільки-но бандит опинився посередині кімнати, як Локвуд смикнув дротину, змусивши Есмеральду гойднутись і полетіти назустріч непроханому гостеві. Бандит зойкнув, вилаявся й мимоволі штрикнув перед собою ножем, ударивши опудало просто в солом'яне черевко. Тієї ж миті вибухнули заховані в цьому череві каністри з магнієм. Злива магнієвих іскорок засипала здоровила, змусивши його скрикнути з болю. Вибух був такий потужний, що Есмеральду розірвало навпіл. Приголомшений бандит нарешті підхопився й вирушив назад, до нашої контори, ляскаючи долонею по своєму обпеченому волоссю й сліпо натикаючись на стіни.

Ми з Локвудом вибралися з-за лантухів. У сріблясто-сірій куряві на ланцюгу гойдалась голова Есмеральди. Її тіло зникло.

— Бідолашка, — промовив Локвуд. — Загинула в бою. Ходімо нагору, Люсі.

Коло за колом ми долали кручені сходи. По залізній сходиці просто під моєю ногою вдарила куля й висікла іскру. Ми помчали до кухні. Тут стояли Голлі й Кіпс — пліч-о-пліч, обличчями до розтросчених дверей, крізь які з садка намагались пролізти двоє чолов'яг у чорному. В руках вони мали кийки і шалено крутили ними на всі боки. Кіпс і Голлі у відповідь люто вимахували рапірами,

сподіваючись якщо не відбити атаку, то хоча б затримати нападників на місці.

З-за спин бандитів несподівано визирнуло знайоме обличчя — рум'яне, з вибалушеними блакитними очима.

— Ану геть з дороги, бовдури! — вигукнув сер Руперт Гейл. — Я сам упораюся з ними!

Тієї ж миті позаду Кіпса й Голлі з'явився Локвуд.

— Відходьте! — вигукнув він. — Піднімайтесь нагору!

За нашими спинами по залізних сходинах затупотіли кроки. Я витягла свою останню каністру з магнієм і пожбурила її в двері кухні, змусивши сера Руперта відскочити назад, у садок. Ще до того, як пролунав вибух, ми встигли подолати частину дороги до другого поверху.

Там, на сходовому майданчику, я відчула хвилі потойбічної енергії, що виходили від порталу за дверима спальні Джесіки. Тут-таки в кріслі спокійненько сидів Джордж і майстрував з кухонних ножів та держаків від мітел саморобні списи. Побачивши нас, він кивнув і промовив:

— Там, унизу, здається, весело.

— Авжеж, — коротко відповів Локвуд. Краєчок його пальта досі курився димом — його, напевно, зачепило плазмою від Безногого. Бліде обличчя нашого керівника аж променіло завзяттям. — У тебе все гаразд, Джордже? Зброя готова?

— Так.

— Килим готовий?

— Так.

— Чудово. Сер Руперт Гейл уже тут.

Джордж знову кивнув:

— Я так і знав, що він захоче взяти участь у цьому дійстві.

Сходами загуркотіли важкі черевики; долинули, відлунюючи на весь будинок, гучні команди. Потім, перекриваючи всі звуки, з кухні почувся шалений лютий вереск.

— Що це? — аж підскочила Голлі.

Джордж поволі підвівся з крісла:

— Здається, сер Руперт побачив невеличку карикатуру на себе, яку я намалював на нашій «скатертині мислення». Зрозуміло, що коли я кажу «невеличку», це означає, що вона розтяглася майже на всю

поверхню. Просто дивовижно, як ця карикатура пасує до постаті людини, що нахиляється над столом. Мені залишилось тільки знайти місце для підпису.

— І що ж це за підпис? — поцікавився Локвуд, зважуючи в руці саморобний спис.

Джордж відповів.

— Отакої! — не витримала Голлі. — Не дивно, що цей підпис трохи... зачепив його.

— А найкраще — те, — провадив Джордж, — що Вінкменові люди теж бачили цей малюнок. Це називається «психологічна атака». Вона виведе сера Руперта з рівноваги. Інакше кажучи, трішки збісить його.

— А це справді добре? — перепитала я.

Біля підніжжя сходів з'явилося розчервоніле обличчя. Локвуд кинув туди саморобного списа. Обличчя відсахнулось, лише останньої миті розминувшись із ножем, припасованим до держака мітли. Ніж глибоко встромивсь у підлогу.

— Отак, — задоволено мовив Джордж. — А тепер увага: вони знову йдуть.

Один з Вінкменових бандитів визирнув з-під сходів і тут-таки майнув до бібліотеки. За мить із-за рогу висунулась цівка пістолета, й гримнули три постріли. Ми нахилились; із дірок на стелі над нашими головами посипався тиньк. Тієї ж миті сходами вгору кинулась гнучка дужа постать. Пролунав знайомий голос:

— Локвуде! Де ви!

— Я ненадовго затримаю його, — хутко промовив Локвуд, звертаючись до нас. — А ви негайно йдіть до кімнати Джесіки й надягайте накидки. І ти теж, Люсі.

Щоправда, він знав, що я не стану виконувати його наказ, тому навіть не подививсь у мій бік. Він підійшов до горішнього краю сходів і витяг рапіру.

Позаду мене відчинилися двері до спальні Джесіки, й мене відразу приголомшила хвиля потойбічної енергії, що линула звідти. Я почула зойки привидів, замкнених у залізному колі, й тут-таки згадала про склянку з черепом, заховану в кухонному буфеті. Труснувши головою, я прогнала цю думку геть; мої друзі вже заходили до кімнати, пораненого Джорджа підтримував Кіпс. Я не пішла за ними й залишилась на майданчику, спостерігаючи, як сер Руперт Гейл

піднімається сходами. Моя магнієва каністра не завдала йому жодної шкоди, хіба що обсипала крупицями солі зелений твідовий костюм і світло-вишневу сорочку. Обличчя його було усміхнене й збуджене. Локвуд чекав на нього біля краю майданчика. Неслухняне пасмо волосся впало йому на очі, а в руці виблискувала рапіра. Він здавався спокійним, проте я добре чула, як напружено він дихає.

— Ентоні Джон Локвуд! — мовив сер Руперт. — Ви хоча б розумієте, що на цей момент вивели з ладу Вінкмена та чотирьох його людей? Де ж ваша гостинність?

— Підходьте сюди, — відповів Локвуд, відгортаючи з лица волосся. — Я додам вам іще трохи гостинності.

Сер Руперт захихотів:

— Знаєте, Локвуде, я вже кілька місяців гадав, де ми з вами зіткнемося сам на сам. Мрії в мене, правду кажучи, були романтичні. Скажімо, на мурі замку... чи в палацовому садку... — досі говорячи, він кинувся вперед, ухилився від першого удару Локвуда, а другий його удар легко відбив своєю рапірою. — Але на цих жалюгідних сходах, у дешевій облупленій халупі... Я вельми розчарований.

Локвуд, схиливши голову набік, зробив ще один укол і відбив зустрічний випад, захищаючи свої ноги від бічних ударів.

— Ви дозволяєте собі кепкувати з мого будинку?

Сер Руперт примружив очі:

— Дозволю. Ці огидні канапи, розцяцьковані подушки, нестерпний сморід від горілих грінок... Хлів, а не дім. Правду кажучи, Локвуде, я сподівався кращого.

Він піднявся ще на одну сходинку, а Локвуд на крок позадував. Тепер вони вимахували руками так стрімко, що клинки перетворились на сріблясті розмиті смуги, а їхній брязкіт — на нескінченну стіну звуку. На щоці сера Руперта з'явилась тонка червона подряпина, а з Локвудової руки зацебеніла кров.

— Дуже сумно чути, що мій дім на Портленд-Роу розчарував вас, — мовив Локвуд, позирнувши на двері кімнати, біля яких стояла я. Щоб змусити його припинити бій, я подала йому знак, що всі вже готові. — А щодо меблів, ваша правда, — додав він, — меблі препогані. Та й килими такі самі.

Сказавши це, він умить відскочив убік, нахилився й смикнув за килим, що укривав сходи. Джордж задалегідь відкріпив цей килим від

сходів, і тепер усе полотнище витяглось, і сер Руперт дістав підніжку. Упавши з криком на спину, він покотився вниз. Його тіло гучно затарабанило по сходах.

Наступної миті Локвуд уже штовхнув мене до спальні Джесіки, увійшов туди сам, лягнув за собою дверима й замкнув їх на всі засувки. Хвилі холоду, що виходили з порталу, обпікали нам шкіру. Замкнені в колі привиди репетували, окликаючи нас на імена.

Локвуд оглянув нас усіх і пригладив пораненою рукою волосся, залишивши в себе на обличчі кривавий слід.

— Ну, от і все, — сказав він з усмішкою. — Тепер ми підемо крізь портал.

Ми сподівались, що замкнені міцні двері дозволять нам хоч трохи перепочити, однак це виявилось неправдою. По-перше, в будинку була сила-силенна озброєних убивць. По-друге, ще небезпечніше було залишатись у тісній кімнаті з відкритим порталом до Іншого Світу.

Натомість добре було те, що наш портал працював, і в цьому розумінні все тривало якнайкраще. Надпотужне залізне коло надійно стримувало духів, що з'явилися із своїх Джерел після заходу сонця, як і передбачав Локвуд. Не маючи змоги вийти за межі кола, вони сновигали всередині, випромінюючи лютий холод і страх. Усе моє тіло аж стислось від цього страху, а голова розвалювалась від галасу привидів.

У колі скупчилося стільки духів, що їх годі було не тільки перелічити, а й відрізнити один від одного. В каламутному стовпі повітря над ланцюгами мерехтіли й кружляли незліченні бліді тіні, здіймалися і танули струмені чорного диму, притулялись до невидимого бар'єра й знову пропадали спотворені примарні обличчя. Світло всередині повітряного стовпа було таке непевне, що я не могла розгледіти протилежного краю залізного кола. Натягнутий на жердинах ланцюг зникав усередині кола за туманним серпанком. Привиди тримались якнайдалі від ланцюга, їх лякало залізо. То був наш дороговказ.

Локвуд узяв з підлоги срібну кольчугу. Я тим часом узяла свою давню накидку з пір'я, в якій уже двічі — й до того ж успішно — мандрувала між світами. Наші друзі так само встигли вбратись у накидки й чекали нас. Ось Кіпс у своєму пір'ї райського птаха та улюблених окулярах, ось Джордж у срібній кольчuzі, такій самій, як у Локвуда, а ось Голлі поправляє пояс на своїй хутряній накидці. На руках у всіх — срібні рукавиці з Товариства Орфея. Одне слово, увесь наш «зоопарк» був на місці, тільки тепер він не веселив нас. Навпаки, нас гнітила потойбічна енергія, що линула від порталу. Наші обличчя застигли зі страху.

За моєю спиною хтось уже смикав клямку. Потім ударив постріл, однак куля не зуміла прошити двері, оббиті залізом.

— Не забудь рукавиці, Люсі, — нагадав Локвуд. Свою пару він уже надяг.

— Як ти почуваєшся, Джордже? — спитала я.— Впораєшся?

Він кивнув мені й навіть кволо всміхнувся.

— Гарзд, — мовив Локвуд. — Тепер послухайте. Поява Гейла все трохи змінює. На відміну від людей Вікнмена, Гейл не злякається цього кола... Проте вибору в нас немає. Якщо ми залишимося тут, нас покришать на шматки. Тому вирушаймо в портал і намагаймося уціліти.

За нашими спинами далі репетували привиди. Хтось почав висаджувати двері до кімнати: затріскотіли дошки, брязнуло залізо.

— Знову сокирою орудують, — скривився Локвуд. — Нам пора йти. Оскільки план був мій, я піду першим. За мною — Джордж. Ти, Голлі, рушай за Джорджем і дивися за ним. Наступний — Квіл. А ти, Люсі, підеш останньою. Не заперечуєш?

— Звісно, ні, — відповіла я.

Сокира в чийхось руках далі вламувалась у наші двері.

— Пам'ятайте про те, що ми з Люсі розповідали вам, — нагадав Локвуд. — Міцно тримайтеся за ланцюг і йдіть тільки уздовж нього. Ланцюг і накидки відганятимуть привидів. Вони лютуватимуть, верещатимуть, але зачепити вас не наважаться. А ви просто не звертайте на них уваги.

— Сподіваюсь, що нам пощастить, — мовив Кіпс, понуро дивлячись на залізне коло з-під свого каптура з жовтогарячого пір'я.

— Коли ми перейдемо на Той Бік, — провадив Локвуд, — там буде кімната, схожа на цю, тільки водночас інша. Темна й тиха. Без ворогів. Там ми будемо в безпеці,—він усміхнувся і взявся за натягнутий ланцюг. — Дорога недалеко, якихось кілька ярдів. Скоро побачимось!

Двері вже ледве тримались. Хтось люто віддирав з них залізні смуги. Було зрозуміло, що часу на втечу в нас обмаль. Локвуд завагався, аж тут Голлі ступила вперед і сказала:

— Ні, Локвуде, ти повинен прикрити нас. Першою піду я. А ти, Джордже, за мною.

Вона простягла Джорджеві руку. Той узяв її, підійшов, кульгаючи, до порталу і взявся вільною рукою за ланцюг. Локвуд побокував, кивнувши з вдячністю Голлі, витяг рапіру і обернувся до дверей.

— Не журись! — промовила я до Джорджа, піднявши вгору великий палець. — Ти ж сам готовий був померти заради такої мандрівки! — правду кажучи, ця фраза в мене вийшла не надто вдалою. — За кілька хвилин побачимось! — щиро додала я. Джордж нічого не відповів, мені здалося, що він занімів зі страху.

Тримаючись за ланцюг, Джордж і Голлі рушили вперед, дійшли до краю залізного кола й за мить почали розчинятись у каламутному серпанку примарного сяйва.

Двері струснув шалений удар. Двоє чи троє бандитів віддирали з них останні залізні смуги. Аж тут, побачивши портал, вони злякано позадкували; я помітила на їхніх обличчях панічні гримаси. Зненацька на їхньому місці з'явився сер Руперт. Лице його було скривавлене, зуби вишкірені. Він протискувався крізь розбиті двері, а я схопила з пояса рапіру й стала пліч-о-пліч з Локвудом.

Вереск привидів у колі став ще гучніший. Я озирнулась у бік порталу — Голлі з Джорджем уже зникли. Ланцюг розмірено гойдався, позначаючи шлях тих, хто десь усередині кола просувався вперед. Примарні постаті несамовито і, я сподівалась, розчаровано гасали всередині повітряної колони. Поки я дивилась, ланцюг припинив гойдатись і завмер.

— Спрацювало! — сказала я. — Вони пройшли. Квіле, ти наступний!

Кіпс кивнув, пташині пера на його накидці шалено заворушилися. Зараз він найбільше скидався на сумне курча, яке заганяють просто до каструлі з окропом. Він ухопився за ланцюг і нерішуче поглянув на залізне коло.

Біля розбитих дверей щось хруснуло, й до спальні нарешті вліз сер Руперт Гейл. Пропхався до кімнати він досить незграбно, однак зумів ухилитись від моєї рапіри й хутко підхопився, встигши ударом кулака відкинути мене вбік. Я впала на Локвуда, він утратив рівновагу, й поки ми намагались відчепитись одне від одного, сер Руперт витяг свій клинок і негайно перейшов в атаку.

Повз мене промчало щось подібне до розлюченого півня з рапірою в руці. Серу Руперту довелося відступити до дверей. Він здавався приголомшеним і міг лише відбивати удари, не думаючи про напад. Можливо, Кіпсові зараз допоміг його химерний вигляд: величезні окуляри на обличчі, настовбурчене пір'я райського птаха над

головою... Я не дорікала б серу Руперту за те, що він розгубився. Кіпс у такому вбранні ошелешив би будь-кого.

Сер Руперт, одначе, швидко оговтався і взявся за рапіру. Тепер відступати довелося вже Кіпсові, та йому на допомогу прийшли ми з Локвудом. Тепер нас було троє проти одного, і в повітрі жваво забряжчала сталь. Крізь розбиті двері хтось пожбурих у Локвуда ніж. Локвуд ухилився й зацідив сера Руперта по голові. Той зігнувся від удару й штрикнув Кіпса рапірою між ребра. Кіпс зойкнув з болю. Я махнула клинком і зачепила руку сера Руперта. Той вилаявся, затулив рану долонею й відсахнувся.

Це була чудова нагода для втечі, і ми скористались нею. Ми з Кіпсом та Локвудом відскочили назад, ухопились за ланцюг і рушили вздовж нього до залізного кола — спочатку Кіпс, потім я, а останнім Локвуд. Від стовпа примарного повітря на нас війнуло лютим холодом; ми рішуче, без вагань переступили залізний бар'єр і занурилися у божевільний хаос порталу.

* * *

Ми ступали просто по Джерелах, що громадились у нас під ногами, а над ними кружляли їхні господарі. Дикі потойбічні голоси кричали й шепотіли мені просто у вуха різноманітними мовами, яких я не розуміла. Обабіч мене ширяли в повітрі прозорі постаті, одначе ланцюг залишався чистим, недоторканим для духів і впевнено вів нас до ліжка Джесіки, далі й далі крізь туман. Привиди стежили за нами, купчилися зовсім поруч, проте зачіпати нас не наважувались.

На ланцюгу потріскувала паморозь, холодне повітря обпікало мені щоки. Перед собою я бачила Кіпса, що повільно шкандибав уперед і кінець кінцем зупинився. Я цілком розуміла його, то був його перший перехід між світами.

— Не звертай на них уваги! — вигукнула я. — Йди далі! Не відпускай ланцюг і не зупиняйся!

Нарешті ми дісталися до ліжка. Воно було вкрите льодом, який тріщав, коли ми перелазили через постіль. Так само потріскував і замерзлий матрац. Повзучі примари зі зламаними спинами легко ковзали під ліжком рачки. Вони скидалися на акул, що сновигають під човном із скляним днищем. Коли ми нарешті перебрались через ліжко,

ці потвори кинулися за нами, юрмлячись позаду нас і вигукуючи наші імена.

Зрозуміло, що ми анітрохи не зважали на них. Ще кілька кроків — і ми знову дістались до краю залізного кола, переступили його й опинились в іншому кінці спальні.

Як тут було тихо й холодно!

Замовкло не тільки виття примар, не чути було ні криків сера Руперта й Вінкменових бандитів, ні тріску виламуваних дверей. Повітря тут здавалось мертвим, нерухомим, і все довкола заливало м'яке сіре світло, в якому все мало плаский, безбарвний вигляд. Ми, як і раніше, були в спальні Джесіки, проте це був Інший Світ, і все тут було по-іншому. Стіна, біля якої ми стояли, стала тут голою й потрісканою. На підлозі під нашими ногами виблискувала паморозь. За вікном чорніло небо без жодної зірки.

— Відійдіть від ланцюга, — наказав Локвуд. У тутешньому мертвому повітрі його голос лунав кволо й глухо. Ми з Кіпсом побокували. Жердина за нашими спинами геть укрилась інеєм. Ланцюг трохи погойдався й застиг; його кінець губився в каламутному тумані над порталом. У повітряному стовпі над залізним колом досі сновигали привиди, однак тепер це відбувалося без жодного звуку. Ми з Локвудом стояли, тримаючи наготові рапіри, й пильно дивились туди, звідки щойно прийшли.

Ми спостерігали за порталом. Звідти ніхто не з'являвся.

— Дякувати Богу, — прошепотіла я. — Я боялась, що він кинеться за нами.

— Без накидки? Це певна загибель, — відповів Локвуд. — Я навіть і не пробував би.

Ми тихенько, поволі обігнули залізне коло і вийшли на протилежний бік кімнати. Тут на нас чекали Голлі й Джордж — вони сиділи, скулившись, у своїх накидках, із каптурами на головах, із-під яких курилася біла пара від їхнього подиху. На дверях спальні нікого не було — ні сера Руперта, ні людей Вінкмена. Ми перебували в Іншому Світі, в іншій версії будинку № 35 по вулиці Портленд-Роу, й тут не було нікого, крім нас.

— Що сталось? — запитав Джордж. Його шепіт чітко відлунював у порожнечі. — Вас не було цілу вічність. Я вже думав, що вони схопили вас.

— Ні, все гаразд, — відповів Локвуд. — Ми зробили це, — опустивши рапіру, він видихнув, випустивши білу хмаринку пари. — А що в тебе, Джордже? Як відчуваєшся?

— Подряпаний, побитий, приголомшений від того, що потрапив до Іншого Світу, і, з людської точки зору, мертвий. А так усе чудово.

— От і добре. Радий це чути. А ти, Квіле?

Кіпсове обличчя під окулярами й каптуром страшенно зблідло, проте голос у нього лунав досить-таки впевнено:

— Усе гаразд.

— Мені здалося, що Гейл трохи зачепив тебе.

— Авжеж, зачепив. Нічого. Трохи боляче, але це дурниця. Я відчуваюся добре.

— Гаразд.

— У тебе поранений бік? — запитала Голлі. — Зараз я погляну!

— Під цим лахміттям ти нічого не побачиш, — заперечив Кіпс, показуючи на свою накидку. — Дякую, Голлі, не треба. Звичайна подряпина.

— Загорніться щільніше в накидки, — порадив Локвуд. — Відчуваєте, як тут холодно? Накидки — річ потужна, проте захистити від усього не можуть, тож не думайте скидати їх, бо загинете.

— Так, — сказала я, поглядаючи за на куряву туману над сходами. — А що тепер? І скільки нам тут доведеться чекати?

— Сподіваюсь, недовго, — мовила Голлі.

— Не знаю... — насупився під своїм каптуром Локвуд. — Поява сера Руперта додала нам клопоту. Він добре знає Марісу. Якщо йому відомо, що таке портал на Той Бік, то він чудово зрозумів, що ми зробили, й тепер спробує загнати нас у глухий кут. Він може з'явитись тут будь-якої миті. Я б на його місці... — він раптово замовк. — Ні, цього я вам не казатиму.

— І все-таки що ти зробив би? — запитав Джордж.

З дальнього кінця кола долинув короткий глухий удар, від якого духи мовчки затріпотіли в повітрі.

Локвуд поглянув на нас і, прикусивши губу, повільно підійшов до металевої жердини скраю порталу. Ми потяглися за ним і побачили, що залізний ланцюг провис аж до підлоги. Його вже не було натягнуто на рівні грудей.

— Я б перерізав ланцюг, — пояснив Локвуд. — Щоб ми не змогли повернутись назад.

Ми ще раз поглянули на обірваний ланцюг, а потім на Локвуда.

— То ми тепер застрягли тут назавжди?—буркнув Кіпс. — Тут, в іншому світі? Це що, теж частина твого геніального плану?

Локвуд хитнув головою:

— Не дорікай мені, Квіле. І не сердься. Духи дуже чутливі до емоцій. Ми ж не знаємо, хто нас зараз може чути.

— То нас тут ще й підслуховують?! — не витримав Кіпс. — Чудово! Ще краще! Ти казав, що тут ми будемо в безпеці! Що все буде гаразд! А тепер ми застрягли в світі мертвих, цілі орди голодних привидів збираються пожерти нас, а ми стоїмо тут в оцих придуркуватих убраннях! Вітаю! Блискучий план, Локвуде! Якнайкращий! Ти ж казав, що...

— Я знаю, що я казав. Пробач. Я ж не думав, що вони переріжуть ланцюг.

— А слід було подумати, перш ніж вести нас сюди на загибель!

Локвуд вилаявся й відповів:

— Якби тут думав ще хоч хто-небудь, крім мене...

— Замокніть! — не витримала я. — Замокніть обидва! Знайшли час для сварки! Ми повинні разом щось придумати. Вихід є! Мусить бути!

Ми тихо стояли в маленькій спальні. Вона — як і будинки, що запам'ятались мені з попередньої мандрівки до Іншого Світу, — була розташована так само, як і спальня Джесіки в нашому світі, хоч і немовби трохи перекошена. Стіни, скажімо, здавались тут м'якими, неначе розтопленими. В щілинах підлоги виблискував лід, наші накидки вкрились паморозцю. Наші перелякані обличчя заливало дивне холодне світло, в якому всі речі здавались незвично пласкими.

Тривалу мовчанку нарешті порушила Голлі:

— У нас є інший вибір. Може, надто неймовірний, але є...

— Будь-що це краще за останній Локвудів план, — знову буркнув Кіпс.

— Оце вже я не знаю, — нерішуче всміхнулася Голлі. — Але вибір є. Вийти назад крізь цей портал ми не можемо, правда? А просто сидіти тут немає жодного сенсу. Отже, наш єдиний шлях до порятунку — знайти *інший* портал і пройти крізь нього. І ми знаємо, що

принаймні один такий портал у Лондоні є. Нам навіть достеменно відомо, де його шукати...

Голлі дивилась на нас так спокійно й незворушно, ніби стояла в нашій конторі на Портленд-Роу й повідомляла про нові виклики. Локвуд тихо свиснув. Джордж із сичанням, схожим на звук пробитої повітряної кульки, випустив з рота повітря.

— Будинок Фіттес... — промовила я. — Ходімо *туда!*

— Я, здається, помилився, — застогнав Кіпс. — Твій план, Голлі, ще гірший, ніж у Локвуда. Набагато гірший.

Проте в Локвуда на обличчі вже заграла легка усмішка.

— Голлі, ти — геній! — сказав він. — Твоя правда. Це вихід. Це саме те, що ми зробимо! — його голос аж захрип від хвилювання. — Ви зрозуміли? Інший Світ майже такий самий, як наш, тому ми можемо легко вийти з цього будинку. Ідемо сходами вниз, виходимо через парадні двері — і ось ми на *іншій* Портленд-Роу. Звідти ми прямуємо Лондоном, тобто *іншим* Лондоном, до Будинку Фіттес. Знаходимо портал, який неодмінно повинен там бути. Проходимо крізь цей портал — і ось ми в нашому звичайному світі! — він засміявся. — Але найкраще в іншому — в тому, що ми захопимо Марісу зненацька! Обійдемо всі її захисні бар'єри й спіймаємо, як то кажуть, на гарячому! Роздобудемо всі потрібні докази, щоб покінчити з Проблемою. І тоді відчайдушна оборона будинку на Портленд-Роу обернеться нашою перемогою! — Локвудові очі блищали з-під каптура. — Блискучий план, Голлі! Чудовий!

— Дякую, — кивнула вона. — Хоч насправді я просто шукала способу вибратися звідси живими.

Кіпс потер долонею потилицю:

— Стривайте! З ваших із Люсі розповідей я зрозумів, що тутешній «інший Лондон» не можна вважати безлюдним, — він ковтнув слину. — Ба більше, це вам не якесь зачухане село з двома-трьома привидами. Тут їх цілі *натовпи*... А що робити з Джорджем? Хіба він подолає таку відстань? А накидки — чи надовго їх вистачить?..

— Зі мною все буде гаразд, — обірвав його Джордж уперто. — Упораюсь. Іншого вибору в нас немає.

— А як ти думаєш, Люсі?

Я думала тоді багато про що, але насамперед про те, як мені подолати паніку, що почала огортати мене від самісінького початку

перебування в Іншому Світі. То була та сама паніка, що відбирає в тебе здоровий глузд і сковує, мов крига, все твоє тіло. Я пригадувала всі свої страхи з останньої мандрівки на Той Бік і поступово мені здавалось, ніби кімната все меншає й меншає, от-от розчавить мене... Я відчувала, що задихнусь, якщо ми негайно не вийдемо на свіже повітря.

— Думаю, що Голлі має рацію, — сказала я. — Нам треба спробувати знайти інший портал. А з Марісою — це вже як пощастить. А зараз... ходімо мерщій, дуже прошу вас.

***

Як і спальня, сходовий майданчик скидався на той, що залишився в нашому світі, хоч і втратив тут свої звичні домашні риси. Просто порожні, вкриті інеєм стіни — і все. Ніяких прикрас та килимів, лише голі дошки підлоги з кривими, наче людські вени, тріщинами. Майданчиком снувався туман. Мертва тиша дзвеніла в наших вухах.

Килимів на сходах не було. Наші кроки гучно відлунювали, коли ми поволі рушили сходами вниз. Ми майже дісталися до першого поверху, коли туман закурився і повз нас пробіг до передпокою присадкуватий кремезний чолов'яга. Серед цілковитої тиші він промчав від кухні до парадних дверей, майнув на порозі й тут-таки пропав з очей.

Локвуд, який ішов першим, рвучко зупинився, здивований цим видовищем. Далі обернувся до мене й прошепотів:

— Хто це був?

Я не відповіла. Локвуд рушив далі. Зійшовши зі сходів, ми опинились у передпокої й через парадні двері вибрались надвір, під вугільно-чорне небо.

Уздовж Портленд-Роу стояв легенький туман, бруківка була вкрита білою памороззю. Усе довкола заливало кволе, мертвотне світло, що не відкидало тіней. Захисних ліхтарів не було взагалі—так само, як і залізних воріт та огорож біля будинків. Самі будинки перетворились на сірі брили.

На вулиці ми знову помітили кремезну постать, вона, незграбно шкутильгаючи й не озираючись, прямувала геть від нас. Невдовзі її поглинув туман, і знову запала тиша.

— Хто це був? — повторив Локвуд. — Хто ще був у нашому домі, крім нас?

Аж тут мені сяйнула думка. Я, здається, зрозуміла, хто це був. Я озирнулась на чорний прямокутник парадних дверей.

— Зачекайте мене тут, — попросила я.

Обернувшись, я пішла назад до будинку. Стіну біля сходів поорали тріщини, деякі з них були такі широкі, що туди можна було просунути палець. Напівпрочинені двері кухні вкрились інеєм і примерзли до підлоги, тому мені ледве вдалося протиснутись туди. На самій кухні було дуже темно, проте я все-таки зуміла розгледіти, що й наш стіл, і шафи, й буфети зникли. Краєм ока я вловила їхні бліді контури, та варто мені було повернутись туди, як вони пропадали.

Як я й сподівалась, біля стіни стояв стрункий чоловік із розкуйовдженим волоссям. Стояв на тім самім місці, де я залишила склянку з приви́дом. Дух черепа — я й надалі зватиму його так — був сірий і напівпрозорий, проте, так би мовити, цілісний, сформований. Зовні то був сухорлявий юнак, трохи старший за мене. З худого обличчя на мене дивилась пара великих темних очей.

— *Нарешті*, — байдужим голосом промовив юнак. — *А я вже гадав, чи не забула ти про мене. То, виходить, ви пройшли крізь портал?*

— Так, — кивнула я. — Пройшли.

— *Дуже мило з вашого боку.*

І його голос, і постать були кволі, можливо, так проявлялись побічні явища від тривалого сидіння в склянці. До речі, зараз я вперше змогла розгледіти цього юнака як слід. Він був у білій сорочці й сірих штаних, трохи закоротких для його кощавих ніг. Ноги були босі. Який же він був молодий, коли помер...

— Вони зачинили за нами портал, — пояснила я.

Юнак насмішкувато моргнув мені бровою й перепитав:

— *Та невже? Отакої... Цікаво, як би ти почувалась, опинившись у неволі, та ще й у такому неприємному місці? Напевно, мріяла б знайти кого-небудь, хто визволить тебе!*

Я збентежено потупилась і подивилась на свій робочий пояс, де досі висів молоток, яким я розбивала Джерела.

— Ми хочемо пробратись до центру Лондона і знайти портал Маріси. Саме про це я й прийшла сказати тобі.

— *Ти зробила мені велику ласку, — скривив вуста примарний юнак. — Вирішили погуляти Темним Лондоном? Що ж, нехай вам щастить. До речі, якщо вже вони перекрили вам дорогу назад, то ви певний час краще уникайте цього будинку.*

— Чому?

— *Простіше кажучи, вони збираються все тут розтроцити. Щоправда, сер Руперт Гейл користується зараз міцнішими слівцями... Навіть я навчився від нього кількох нових для себе висловів, а це децю значить. Щоправда, командувати бандюгами Вінкмена йому важко, вони ніяк не можуть уторопати, куди ви щойно пропали. Торочать щось про чаклунів та чортів... — юнак вибалушив очі й на мить став схожий на своє власне примарне обличчя в склянці. — В останнього середньовічного мужляя було більше кебети, ніж у них. До речі, вас, напевно, втішить, що майже вся ця наволоч добряче постраждала з вашої ласки. Декого прибило, декого прохромало, а ще когось попекло спалахом. А декому й брови геть випалило.*

— Чудово, — похмуро промовила я.

— *А сам Вінкмен щойно помер.*

— Що?! — я мало не задихнулась холодним повітрям. — Як?!

— *Як я розумію, ви якимось чином зацідили йому по лобі дошкою. Він упав і настромився на ніж одного зі своїх посіпак. А чого ще сподіватись, коли навколо тебе ходять із гострими предметами в руках? — юнак посміхнувся, й ця бездушна посмішка знову нагадала мені привид у склянці. — Затягли вони його на кухню, там він і дуба врізав. Дивно, як це ви не спіткнулись об нього.*

Я подумала про кремезну присадкувату постать, що промайнула в передпокої й раніше за нас прослизнула надвір, і піднесла до обличчя руку в рукавичці. На долоні намерз шар інею; я поспіхом опустила руку й затупцяла на місці — під ногами хруснув лід, що вже встиг приморозити до підлоги мої чоботи. Мене знов огорнула паніка, здалося, ніби стіни розпливаються й перекривають мені вихід.

— Мені пора йти, але я повернуся, — сказала я. — Коли ми всі потрапимо додому...

— *Я не хочу залишатись тут, — відповів юнак, не зводячи з мене своїх чорних очей. — Ой! Вони щойно відчинили буфет і знайшли мене! Гейл забирає мою склянку з собою! Прощавай!*

— Що? Куди?! — мені зненацька защемило серце. — Ні, вони не можуть...

Сіре обличчя заморгало й почало розпадатись на шматки — розривався зв'язок між світами:

— *Ще й як можуть... Це твоя провина, Люсі. Я просив тебе відпустити мене, а тепер уже запізно...*

Я відчула себе страшенно нещасною. Моє серце зненацька наповнила туга.

— Черепе, пробач... Я визволю тебе...

Постать юнака почала танути, голос затремтів:

— *Запізно для нас обох. Мене спіймали, а ти мертва...*

— Ні, я не мертва... — прошепотіла я, втупившись у порожнє місце, де щойно стояв юнак.

— *Мертва, Люсі. Бо ти на Тому Боці...*

***

Покинувши кухню, я обережно пройшла передпокій, намагаючись не зачіпати лід, що виступав з тріщин на стінах. Парадні двері залишались відчиненими, за ними під чорним небом на мене чекали друзі. Іній виблискував на їхніх накидках. Мертву тишу порушували хіба що моє дихання та хрускіт мерзлої ріні під ногами. Порівнявшись із друзями, я коротко розповіла їм про останню розмову з черепом і про Вінкменову смерть.

— Що ж, — мовив Локвуд, — я не сказав би, що ця смерть ляже важким тягарем на мою совість. — Він поглянув на дорогу, де нещодавно зник привид Вінкмена.

— Добре, що він пішов собі, а не залишився на місці загибелі, — зауважив Кіпс. — Інакше цей привид зазірав би тобі через плече щоразу, як ти спустишся до підвалу, щоб випрати свою білизну... Такі духи виробляють одне й те саме без кінця.

— А от мені цікаво, куди він попрямував? — запитала Голлі.

Ніхто не відповів їй. Ми мовчки роздивлялись на серпанок примарного туману.

— Гарзд, годі вже стояти й роззиратись на всі боки, — рішуче сказала я. — Нам пора йти. Хто знає найкоротшу дорогу до Стренду?

Наша мандрівка темним морозним Лондоном нагадувала сон — моторошний, нещадний, від якого ніяк не вдається прокинутись. Вона розпочалася серед тиші й туману, а завершилася спалахом страху, проте від першого до останнього кроку нас не покидало відчуття якоїсь огидної неправильності Іншого Світу. Ми проходили місцями, якими ще ніколи не ступала людська нога. Ми бачили те, чого ніколи не побачать очі живих людей. Ми були в світі, де звичні для нас закони діяли навпаки. Це були не наші вулиці, не наш Лондон. Ми пробирались містом мерців, і всі наші навички й Таланти зводились тут нанівець.

Першою вулицею, якою ми пройшли, була, звичайно ж, Портленд-Роу. Щоправда, то була *інша* Портленд-Роу, занурена в нескінченну лиховісну тишу, з памороззю на бруківці, з димарями без диму, що здіймались у вугільно-чорне небо без зірок. Обриси будинків залишались ті самі, проте здавались мертвотно-пласкими в химерному, випромінюваному невідомо звідки примарному світлі і нагадували, радше, велетенські картонні декорації.

Як і в усьому цьому світі, в цих будівлях було щось тривожно-неправильне. Здавалось, що варто лише вдарити по них кулаком — і вони поваляться на землю. Двері в одних будинках були прочинені навстіж, а в інших їх не було взагалі. Вікна теж були дивні — просто чорні діри без шибок та штор. На самій вулиці частина знайомих речей кудись пропала, замість них зяяла порожнеча.

Жодного привида довкола не траплялося.

Ми йшли самісінькою серединою вулиці по слідах, які залишив у паморозі самотній подорожній, що прямував тут незадовго до нас. Ви, звичайно, зрозуміли, *кого* я мала на увазі. Ці сліди привели нас до крамниці Ариффа — з чорними дірами порожніх вітрин, крізь які курився туман. Тут сліди звертали до бічної вулиці й там пропадали з очей. Звідси наші з привидом Вінкмена дороги розійшлися назавжди.

— Треба повернути ліворуч, — прошепотів Джордж. Скельця його окулярів узялися памороззю. Його хворобливий голос тепер узагалі було ледве чути. — Це найкоротший шлях.

— Гаразд, — відповів Локвуд, чиє обличчя, як і в мене, вже трохи побіліло від морозу. — Треба поспішати щодуху. Накидки поки що рятують нас, але я не знаю, чи надовго їх вистачить.

Ми рушили далі. Повітря було сухе, холодне, воно немовби висотувало життя з наших легень і сповільнювало кров у венах. Наше дихання вмить оберталось на пару, яка осідала на наших накидках інеєм, що тихенько хрускотів з кожним нашим порухом. Проте все ж таки накидкам треба було подякувати — смертельний холод не проникав під них. Перебуваючи ніби всередині теплих пазирів, ми поспішали далі — серед тиші, що ладна була от-от розчавити наші голови, під пильними поглядами незліченних чорних отворів вікон.

У потойбічному місті не було жодного захисного ліхтаря. Так само не було ні огорож, ні машин — нічого залізного. Не чути було й плюскоту води: рівчаки та жолоби збереглись, однак стояли порожні. Зникли таблички з назвами вулиць і номерами будинків, стали розмитими й незрозумілими вивісками крамниць. Дорога, якою ми йшли, була добре знайома нам, проте незвична тиша робила її чужою для нас. Під час своєї попередньої мандрівки до Іншого Світу я опинилась на селі. А тут, у центрі Лондона, ця тиша здавалась іще гнітючішою, ніж у лісі чи серед поля. Фасади будинків тут були схожі на скелі, а вулиці перетворились на темний лабіринт каньйонів та ущелин.

Проходячи через один такий каньйон, ми побачили вдалині чоловічу постать у капелюсі з широкими крисами. Вона поволі, кульгаючи, наближалась до нас. Ми прискорили ходу, рушили вперед і перелізли через купу сміття, що залишилась від частково зруйнованої будівлі. Перед нами відкрилось перехрестя, й Локвуд рвучко звернув убік, відводячи нас із головної вулиці.

— Що ти робиш?! — просичав Кіпс. Укриті інеєм пір'їни стирчали на його каптурі, наче вусики якоїсь комахи. — Це не найкоротший шлях!

— Мені не подобається той чолов'яга на вулиці, — пояснив Локвуд. — І до того ж він там не сам-один, бачиш? Ще двоє дорослих і одна дитина... Ми повинні будь-що обминути їх. Доведеться кружляти.

Сказати це, одначе, було простіше, ніж зробити. Вулиці більше не порожнювали — кожною з них щось пересувалось у тумані. В отворах вікон з'явилися темні постаті, що нерухомо зирили в небо, а в

замерзлих пісочницях скраю міських парків заворушилися крихітні дитячі фігурки. На зупинках почали шикуватись черги дорослих постатей — вони, напевно, чекали автобусів, які ніколи не приїдуть. Тротуарами вирушили чоловіки в ділових костюмах і краватках, жінки — з невидимими дитячими візками. І все це було мовчазне, сіре, немов на вицвілій старій фотографії; обличчя примар біліли, наче кістки. «Загублені душі», — згадала я слова черепа і зрозуміла, що він мав рацію. Вони загубились у часі й просторі, загубили самі себе, повторюючи без усякого глузду одні й ті самі дії.

Ми старанно оминали мешканців темного міста, проте від нескінченних кружлянь скоро втомились і почали блукати. Нещадний холод і напруження просто-таки жерли нашу енергію, й від цього не рятували навіть накидки. Сам Локвуд стишив ходу, а Джордж, і без того кволий після хвороби, взагалі ледве переступав ногами. Мені довелось узяти його під руку.

— Мені не подобається, Люсі, що ми залишаємо по собі сліди, — трохи згодом прошепотів він.

— Тобто сліди наших ніг? — перепитала я. Подекуди на бруківці видніли ледь помітні відбитки чийхось босих ніг, на тлі яких відразу впадали в око глибокі, чіткі сліди наших чобіт.

— Їх також. А найголовніше, пару, — пояснив Джордж. І це була чистісінька правда. Наші вкриті памороззю накидки спалахували сріблястими язичками полум'я під натиском надприродного холоду, і в повітря здіймалися хмаринки сірої пари, що пливли за нами. — Боюся, що вони можуть зачути цю пару. Скажімо, нанюхати.

— Так, я згодна, — кивнула я.

— У нас, до речі, є зброя, — зауважив Кіпс, який почувався, здається, краще за нас усіх. Кожне перехрестя він долав першим і часто виходив у розвідку. — У мене, скажімо, збереглась каністра з магнієм, а ще є рапіри...

Я хитнула головою. Мої руки й ноги обважніли, я засапалась.

— Тут усе по-іншому, Квіле. Не так, яку нас. Коли ми з Локвудом раніше побували тут, то я пробувала кинути каністру, й нічого не вийшло. Я навіть не знаю, чи допоможе тут рапіра. Повір мені: якщо нас помітять, залишиться хіба що тікати.

Ми вийшли туди, де в нашому Лондоні починалась широка, залюднена Оксфорд-стріт. Будинки тут стали вищі, туман стелився між

ними, наче вода в білій лагуні. Фасади крамниць і готелів узялися глибокими тріщинами; деякі з них тяглись аж до бруківки й зламували асфальт, шматки якого виступали з туману вгору, мов акулячі плавці. Тут мерців стало ще більше, пересувались вони швидше й здавалися схвильованішими. Кілька разів нам довелося ховатись у темних дверях будинків, пропускаючи повз себе сірі постаті. Проте духи, якщо й помічали наші сліди, ніяк не реагували: відчувалося, що їх вабить до себе щось дужче, важливіше.

Що саме це було, ми довідались трохи згодом. Ми вийшли на відкриту площу, де з клаптиків промерзлої землі стриміли темні, без жодного листка дерева. Площу зусібіч оточували високі конторські будинки, а біля них зібрався величезний натовп мерців. Огорнуті густим туманом, вони стояли спинами до нас, проте ми могли виразно розгледіти, як по-різному були вбрані ці чоловіки, жінки й діти. Вони не стояли нерухомо, а увесь час тупцяли й переходили з місця на місце, а їхня увага була прикута до якоїсь темної й водночас переливчастої речі, що висіла перед ними.

Хоч ми вже ледве плентались і подолали хіба що пів дороги до Будинку Фітгес, нам залишалось тільки зупинитись і спостерігати за тим, що тут відбувається.

Якщо ви запитаєте мене, *що то* за річ висіла в повітрі, я відразу скажу вам, що то були двері, щоправда, химерні, не подібні до жодних дверей у світі. Вони видніли невисоко над землею, просто в центрі тієї невеличкої площі. Ці двері не мали ніяких прикрас, просто чорний прямокутник та й годі. З одного боку, щоправда, цей прямокутник скидався майже на овал, а з іншого здавався пласким, наче аркуш паперу. Проте з усіх боків краї цих дверей залишались розмитими, нечіткими, ніби зітканими з повітря, в якому висіли ці двері. Посередині дверей мерехтіло щось подібне до зірочок. Зараз я спокійно розповідаю про це диво, а тоді воно неабияк приголомшило нас. Заціпенівши, ми стояли скраю площі й далі спостерігали за цим химерним видовищем.

— Це Джерело? — прошепотів Кіпс. — Двері додому, до нашого світу? — він обливав свої змерзлі вуста. — Вони так ваблять мене до себе...

— Це не Джерело, — заперечила Голлі. — Це щось інше.

— Здається, за цими дверима схована якась принада для них, — зачаровано промовив Локвуд. — Погляньте, вони хочуть потрапити туди, але не можуть.

І справді, мерці докладали шалених зусиль, щоб наблизитись до дверей у повітрі, однак їх стримувала якась перепона. Цією перепорою виявилась потворна огорожа — срібляста, блискуча, явно змайстрована людськими руками. Вона нагадувала сітки, які ми носимо з собою для запечатування Джерел, тільки її було зроблено не з кілець, а з маленьких шпичаків, на вістрях яких мерехтіли білі вогники. Поки ми дивились на це, один з привидів на площі не втримався, вибіг із натовпу й кинувся до огорожі. Щось вибухнуло, спалахнуло, привид упав на спину й заборсався. На вістрях шпичаків затремтіли нові білі вогники, а натовп схвилювався ще дужче.

— Це робота Маріси, — прохрипів Джордж. — Нам було цікаво, де вона бере для себе плазму. Тепер ми це знаємо.

— Вони в пастці, — підхопила я. — Бідолахи. Вони не можуть вибратися звідси...

Мені стало шкода цих горопашних привидів і водночас украй закортіло підібратись якнайближче до цих дверей у повітрі. Я розуміла, що це небезпечно, що я опинюся серед натовпу збуджених мерців... І все-таки ступила крок уперед. Квіл і Голлі зробили те саме.

— Стривайте! — Локвуд шаленим зусиллям волі відірвав погляд від дверей. — Озирніться!

Його крик розвіяв чари, що огорнули нас. Ми обернулись. На вулиці, якою ми вийшли до цієї площі, з'явилась постать у капелюсі з широкими крисами і, кульгаючи, попрямувала крізь туман до нас. Він уже був достатньо близько, щоб ми могли розгледіти його біле обличчя й кощаві долоні з довгими пальцями.

— Це не може бути той самий чолов'яга, — зауважив Кіпс. — Відтоді сто років минуло! Як він так швидко дошкандибав сюди?!

— Щось мені не хочеться підходити й питати, він це чи не він, — видихнув Локвуд. — Ходімо!

Долаючи втому, ми рушили далі й невдовзі залишили далеко позаду й площу, й натовп мерців на ній, і кульгаву постать у капелюсі. Уперед, мерщій, через місто мертвих, і нехай собі куриться пара за нашими накидками! Ми вже увійшли до Сого, де вулиці були вужчі й будинки громадилися щільніше. Дорогою сюди ми побачили ще одні двері в

повітрі, срібну огорожу під ними й натовп мерців довкола. Я потихеньку раділа, що наша дорога пролягала далеко від цих дверей: надто вже мені не хотілося знову відчувати ті чари, що вабили нас до химерної мерехтливої порожнечі. Так вабить до себе гірське провалля, коли ти стоїш над ним на самісінькому краєчку скелі, нахиляєшся й дивишся вниз.

Наперед знову вирвався Кіпс. Він здіймав своїми чобітьми невеличкі хмаринки інею, й, здавалося, був по-давньому дужий, тим часом як усі ми натомились до краю.

— Ти в гарній формі, Квіле, — прошепотіла я, коли ми вкотре наздогнали його.

— Так, почувуюсь я нівроку добре, — кивнув він. — Може, це накидка допомагає.

— А що з твоїм боком? Уже не болить?

Він стенив плечима, пильно визируючи щось попереду, й відповів:

— *Спочатку* трохи болів. А тепер усе гаразд. Навіть непомітно.

Цієї миті Джордж спіткнувся і мало не впав. Він був найкволіший з нас, та й мої сили вже закінчувались. Локвуд усе це бачив і тому дав команду трішки перепочити.

Ми сховались у порожній будівлі, яка в нашому світі слугувала крамницею. Крізь широкі вітринні вікна на фасаді було добре видно вулицю. Стогнути й тяжко відсапуючи, ми посідали на підлогу, схилили голови й заховали ноги під накидки.

Локвуд сів поряд зі мною:

— Люсі, з тобою все гаразд?

Ми поглянули одне на одного з-під каптурів, укритих памороззю.

— Нічого, тримаюсь.

— Ми молодці, — ледве вимовив він замерзлими вустами. — Майже до Трафальгарської площі дістались. А там відразу й Стренд.

— Не знаю, Локвуде, чи впораємось ми.

— Впораємось.

Мені дуже хотілось вірити йому, проте холод і втома брали своє. А на серці лежав страшний тягар. Звідки він узявся?

— Не знаю... — повторила я, хитнувши головою.

— Люсі, — сказав Локвуд. — Поглянь на мене.

Я поглянула. Його темні очі були, як і завжди, теплі й лагідні.

— Зараз я дещо розповім тобі, щоб ти підбадьорилась. Пам'ятаєш, із чого почалася наша з Кіпсом неприязнь? Я був тоді ще зовсім юний і брав участь у турнірі ДЕПРІК із фехтування. Я переміг Кіпса й вийшов у фінал, однак там програв сильнішому супернику, — він поглянув на мене. — Пам'ятаєш, я розповідав тобі про це?

— Так, пам'ятаю,—байдуже відповіла я. — Тільки ти ніколи не казав, хто ж переміг тебе.

— А тепер скажу. То була Фло.

— Що?! — я з подиву так труснула головою, що з мого каптура посипався іній. Де й поділась уся моя втома. — Фло?! Ти жартуєш!

— То була Фло, — повторив Локвуд. — Вона чудова фехтувальниця.

— Стривай! — сказала я. — Ти маєш на увазі Костомаху-Фло? Ту саму, в гумових чоботях, солом'яному брилі та куртці, під яку ніколи не зазирає сонце? Ту саму Костомаху-Фло? Це неможливо! І не супся так на мене!

— Про те, яка Фло зараз, ти знаєш незгірше за мене, — лагідно всміхнувся Локвуд. — А тоді на ній не було ні гумових чобіт, ні бриля. У дівчини в гумових чоботях я неодмінно виграв би. Слухай краще далі, Люсі.

— Гаразд, облиш її чоботи! Кажі далі! Я знайома з Фло вже багато років, і ти ніколи не розповідав мені про її минуле!

— Ну, тоді вона була зовсім іншою людиною. Її ще не прозивали Костомахою-Фло. Вона була Флоренс Боннер, молодою й перспективною співробітницею агенції «Сінклер і Соунс», — Локвуд хитнув головою, занурившись у спогади. — Як вона орудувала рапірою! Ти й не повіриш!

Я намагалась поєднати в своїх думках дві постаті — знайомої мені продавчині артефактів, що ховається від зливи під мостом і порпається в мулі, й неперевершеної фехтувальниці. Нічого не виходило. Різниця була надто разюча.

— Ніколи не чула про агенцію «Сінклер і Соунс», — зізналась я.

— Бо її давно вже не існує. Це була зовсім маленька агенція. Лише з двох співробітників — Сьюзен Сінклер та Гаррі Соунса. Потім до них на стажування прийшла Фло Боннер. А однієї ночі вони втрьох зіткнулись із двома Безногими в каплиці на Даліч-Гіт. Сінклер і Соунс загинули відразу, до того ж моторошною смертю. Фло встигла схопити

з вівтаря залізний хрест і, затуляючись ним, причаїлась у кутку. Там вона просиділа аж до ранку — біля мертвих тіл своїх друзів, відбиваючи нескінченні атаки Гостей. Хто такі Безногі, ти й сама добре знаєш. Один раз глянеш на них і вже посивієш. А просидіти з ними цілу ніч, та ще й самій-одній... — Локвуд зітхнув. — Одне слово, Фло вижила, але та ніч цілком змінила її.

— Авжеж, — погодилась я. — Після такого хто завгодно збожеволіє.

— Це неправда. Фло при здоровому глузді, й тобі це відомо, — Локвуд поволі піднявся й поглянув на хмари туману. — Спочатку я допомагав їй, хотів знайти для неї іншу роботу... Проте було ясно, що Фло надломилась. Нізачо не хотіла більше працювати агентом. От і вирішила, трохи оговтавшись, стати продавчиною артефактів. Сумно, звичайно, й водночас не так уже сумно. Бо вона *вижила*. Й тепер вона наша приятелька. Ось тобі історія Фло...

— Чому ти вирішив розповісти її мені? — спитала я, трохи помовчавши.

— Я ж пояснив, щоб підбадьорити тебе. Й заодно нагадати, що ми так само повинні вижити. Джордж, Квіл, Голлі — всі... Нам залишилось іти кілька хвилин. Це буде наш останній ривок.

Ми вийшли з порожньої крамниці надвір і тут-таки помітили знайому кульгаву постать у капелюсі. Привид вийшов з бічного провулка й повернув до нас.

— Що нам робити? — хрипким голосом запитала Голлі.

— Просто ходімо далі, — відповів Локвуд. — Звернімо на наступному розі.

Уздовж вулиці струменів туман. Попереду на перехресті стояла купка мерців. Там були й чоловіки, й жінки, й діти. Вони заступали нам дорогу.

— Сюди! Мерщій! — вигукнув Локвуд і кинувся ліворуч, туди, де між двома будівлями виднів вузький прохід. Ми побігли за ним. Прохід виявився такий тісний, що моя накидка човгала об цегляні стіни з обох боків. Я боялася, щоб вона не подерлась, як це було з іншою моєю накидкою під час попередньої мандрівки до Іншого Світу, і втягла плечі. Прохід поволі вужчав, і я вже подумала, що от-от застрягну в ньому. Аж тут він зненацька повернув праворуч і вивів нас до невеличкого двору.

Тут нас зусібіч оточували високі цегляні стіни. В одній із них, на висоті моєї голови, зяв прямокутний отвір — напевно, двері, до яких у нашому світі можна було дістатись залізними сходами. Ніяких інших дверей чи проходів тут більше не було.

— Хай йому дідько! — вилаявся Локвуд. — Приїхали!

— Ну то й що? — відповів Кіпс, який навіть не засапався. — Онде нагорі двері. Може, вони проведуть нас крізь цей будинок.

— А якщо ні? Хто знає, що там усередині? А може, той чолов'яга в капелюсі не помітив нас? Тоді ми зможемо повернутись і вирушити далі провулком.

Запала тиша.

— Хто вважає, що він не помітив нас, підніміть руку, — попросив Кіпс.

Руки не підняв ніхто. Ми стояли в дворі, оточені почорнілими цегляними стінами. А з вузького провулка, яким ми прийшли сюди, вже лунали тихі кульгаві кроки.

— Двері, — мовив Кіпс. — Це наш єдиний порятунок. Я допоможу вам залізти туди.

— Так... — Локвуд був уже поряд із Кіпсом, біля стіни, й простягав нам руки. — Мерщій, Голлі. І ти теж, Люсі.

Повторювати ще раз йому не довелося. Я підбігла — наскільки можна *підбігти* на заціпенілих від втоми ногах—до стіни, стала на складені замком Кіпсові руки, і він підсадив мене на поріг дверей. Ще за мить Локвуд так само підсадив туди Голлі. З Джорджем, важчим і кволішим за нас, довелося попрацювати трохи довше: Кіпс із Локвудом разом підняли його до рога, де ми з Голлі підхопили його й допомогли пролізти всередину. Далі Локвуд позадкував на кілька кроків і з Кіпсовою допомогою застрибнув на поріг. Потім ми втрьох із Голлі й Локвудом нахилились, опустили руки, Кіпс учепився за них, і ми втягли його нагору.

Тільки-но ми зробили це, як у двір пришкандибав дух у капелюсі з широкими крисами.

— А сюди він може залізти? — спитала я.

Ми стояли на дверях і дивились униз, на мерця. А він задер голову й зирив на нас, не моргаючи, своїми темними очима. А далі повільно рушив до нашої стіни.

— Ось що я скажу вам, — мовив Кіпс. — Вважаймо, що він може це зробити. Ходімо вперед. Ці вулички в Сого — справжнісінький лабіринт, і всі вони перетинаються одна з одною. Найкраще нам пройти цей будинок наскрізь і вийти на іншу вулицю, а там уже зорієнтуватись. Ідіть за мною.

Він витяг рапіру, хутко оглянув прохід перед собою й попрямував углиб будинку. Ми тим часом завагались. Навіть у темному передпокої нашого рідного будинку на Портленд-Роу було досить-таки незатишно, а тут усе видавалось іще гіршим. Стіни коридору нахилились під якимись химерними кутами — від цього нудило й паморочилось у голові. Стеля була поорана глибокими тріщинами, в яких виблискував лід. До того ж у повітрі смерділо гнилизною.

Однак за нашими спинами по стіні вже шкрябали чийсь пальці. Почувши цей звук, ми вирішили, що краще вже спробувати щастя в коридорі, й щодуху вирушили навздогін за Кіпсом.

Мої спогади про те, що відбувалось потім, дуже уривчасті й безладні. Ми йшли якимись коридорами, піднімалися сходами, потрапляли до переходів, що заводили в глухі кути, і тоді ми повертали назад, побоюючись зіткнутись із мерцем, що переслідував нас. Ми пробірались через нескінченні двері, одні з яких були звичайнісінькі, а інші вели до якогось химерного, викривленого простору. Незмінним залишалось тільки те, що всі двері були прочинені навстіж. Крізь них можна було пройти куди завгодно, проте кожне місце, де ми опинялись, виявлялось гіршим за попереднє, а найголовніше — ми ніяк не могли знайти виходу з цього будинку. Часом ми проходили повз вікна, проте вони були чи надто високо над землею, чи завузькі для того, щоб пролізти крізь них, чи так щільно вкриті памороззю, що не можна було розгледіти, куди ти збираєшся стрибати. Серед тиші, яка панувала в будинку, лунали тільки тупіт наших чобіт по дерев'яній підлозі та наше засапане, хрипке дихання. Попереду бовваніли, погойдуючись, замерзлі пір'їни на Кіпсовому каптурі, а з-за спини чулись нескінченні повільні кульгаві кроки.

Кіпс мав рацію: ці старі квартали виявились справжнім лабіринтом. Ми проходили горищами, де з глибокого затінку виступали бліді обриси давно забутих тут лялькових будиночків та коників-гойдалок; спальнями, де ліжка наполовину потопали в поверхні нахиленої під дивним кутом підлоги; кухнями, де по стінах і стелях висіли

незрозумілі важкі предмети; крученими сходами, що з кожним поворотом то ширшали, то вужчали. Одного разу нас навіть винесло на самісінький гребінь високої стіни між двома сусідніми будівлями: далеко внизу біліла вкрита інеєм бруківка, а під ногами хрускотіли крижинки, на яких ми раз по раз посковзалися. Цей краєвид лякав нас — не через висоту, а тому, що на вулиці зібрався натовп сірих постатей, які дивились на нас, задерши голови, поки ми сновигали між будинками, мов пацюки.

Опинившись у наступному будинку, ми зненацька почули шум, ніби хтось ворухився й шарудів у сусідніх кімнатах. Кіпс тепер без упину лаявся й піддавав ходи, проносячись кривими коридорами, протискуючись через тріщини й перечіплюючись об купи мерзлого сміття. Ми з Голлі шкутильгали за ним, підтримуючи з обох боків Джорджа. Локвуд з оголеною рапірою йшов останнім, прикриваючи нас і постійно озируючись назад.

Аж нарешті ми опинились на сходах, що привели нас у довжелезний коридор, у кінці якого видніла арка з виходом надвір.

Відсапуючи, брязкаючи кольчугами, обтрушуючи бурульки з каптурів, ми спустились туди, коли раптом Кіпс підняв руку:

— Зачекайте! Там зовні щось ворухиться!

— Не зупиняйся! — гукнув ззаду Локвуд. — За нами женуться принаймні четверо мерців!

Нам залишалось тільки йти далі, хоч сили нам уже бракувало. Позаду нас уже тупотіли сходами чийсь босі ноги. Ми з Голлі тягли Джорджа, Кіпс лаявся на всі заставки. Так ми вийшли крізь арку на вулицю, залиту сірим потойбічним світлом, і заціпеніли.

Далі дороги не було. Ззаду наближались переслідувачі.

Ми стояли на вулиці скраю Трафальгарської площі, й ця площа була геть заповнена лондонськими мерцями.

Цього разу врятувати всіх випало мені. Я просто виявилась найпрудкіша. Обабіч дверей лежали високі купи льоду та каменю, що обвалились із горішньої частини стіни. Схопивши Кіпса й Джорджа за руки, я потягла їх за собою, за найближчу купу сміття. За мить Голлі з Локвудом майнули за таку саму купу з іншого боку дверей. Ми присіли навпочіпки й низько схилили голови.

— Мовчіть, — прошепотів Кіпс. — І не ворухіться.

Ворухіться, правду кажучи, ми й не думали. Я чула, як у моїх вухах, наче барабанний бій, відлунювали удари мого власного серця. Я так щільно тулилась до холодного каміння, що, здавалось, могла б продавити в цій купі діру.

З дверей, які ми щойно покинули, з'явилися сірі постаті мерців, серед яких був і наш кульгавий знайомий у крилатому капелюсі. Вони проминули нашу схованку й попрямували далі, до площі.

Схованка наша, одначе, була не найкраща. Якби мерці озирнулись, то відразу побачили б нас за купами каміння. Почнімо з того, що наші накидки курились парою, наче димарі, а над камінням, наче якийсь химерний перископ, стирчали пір'їни з Кіпсового каптура. Проте привиди навіть не поглянули в наш бік, ми анітрохи не цікавили їх, як, власне, й інших духів, що простували вулицею. Їх вабило щось інше, потужніше.

Аж тут ми побачили невеличку компанію людей у срібних кольчугах, що поволі підходили до Трафальгарської площі. Загалом їх було шестеро — чоловіків і жінок, і з першого погляду було зрозуміло, що то живі люди. Їхні постаті були чіткіші, ніж у привидів, і рухались вони більш упевнено. Срібний брязкіт далеко відлунював у морозному повітрі і майже приголомшував нас після багатогодинної тиші.

Усі шестеро мали на головах легкі шоломи й такі самі, як у Кіпса, окуляри. Їхні кольчуги були довші, ніж у нас, і майже сягали землі; їх було зроблено з того самого матеріалу, що й наші накидки з Товариства Орфея. На їхніх спинах виблискував лід, а по краях кольчуг мерехтіли язички холодного полум'я.

Двоє з компанії — чоловіки, що йшли в центрі групи, — несли на плечах в'язки невеличких скляних циліндрів. Решта четверо —

здається, жінки, — крокували на срібних ходулях, таких самих, які були в секретаря Товариства Орфея. їхнім завданням, як я зрозуміла, було захищати чоловіків; задля цього жінки тримали в руках довгі жердини зі срібними наконечниками, якими відганяли привидів.

Довкола цієї невеличкої компанії юрмилося десь із два-три десятки сірих постатей. Вони ласо нюхали дим, що снувався за людьми, й не тікали, а навпаки — тягли до них свої довгі, бліді, змерзлі руки. Сусідство з мерцями аж ніяк не турбувало людей у кольчугах. Жінки на ходулях височіли над натовпом, що бокував від них, побоюючись дістати болючий опік від срібла. Раз по раз жінки штрикали в привидів своїми жердинами, наче кухарі, що розмішують вариво в каструлях. Від дотиків срібних наконечників над площею смерділо згорілою плазмою. А двоє чоловіків зі скляними циліндрами тим часом просувались крізь натовп мерців. Вони ніби й не помічали всього цього довколишнього шарварку, радше навіть трохи нудьгували.

Я уважніше придивилась до циліндрів. Усередині деяких із них, пробиваючись крізь паморозь, мерехтіло світло. Мені відразу пригадалися срібні огорожі, які ми бачили раніше, й білі вогники на вістрях їхніх шпичаків. Тепер я не мала сумніву, що бачу перед собою групу, яка збирає по тих огорожах плазму й несе її жінці, що сидить у Будинку Фітес. І тоді мене, попри всю мою втому та відчай, огорнув гнів — так закортіло мені побачити, як дістане свою кару винуватиця всіх цих нещасть.

Коли ця моторозна компанія зникла з очей, ми покинули свою схованку й повільно, важко рушили в напрямі Стренду. Розмовляти про щойно побачене нікому не хотілось. Ми й так чудово все розуміли.

Туман дедалі густіше огортав Трафальгарську площу, й Нельсонова колона стриміла з нього, наче застиглий слід ракети, випущеної у вугільно-чорне небо. Ми обходили площу, тримаючись якнайближче до її зовнішнього краю; одного разу нам довелося заховатись у порожній будівлі почорнілої, промерзлої церкви, щоб уникнути ніг на срібних ходулях. Більше нас, на щастя, ніхто не потурбував. Невдовзі перед нами відкрився широкий чорний каньйон Стренду з будинками-скелями, що височіли над нашими головами. Тут, як і всюди, було порожньо й холодно; бруківкою снувався туман, а під будівлями лежали глибокі тіні. Аж ось ми побачили й високий ганок Будинку Фітес із правого боку вулиці.

Ми зрозуміли, що прийшли туди, куди треба. Іній зі сходів ганку був стертий численними ногами, а вхід перегороджувала срібна сітка, що не давала мерцям заходити всередину. Змайстрована з кількох рядів гострих зубців, ця сітка нагадувала звідний міст на брамі старовинного замку. Ми причаїлись у затінку будинку на протилежному боці вулиці й деякий час спостерігали за входом. Усе було тихо, жодної постаті в срібній кольчужі поблизу.

— Пропоную ризикнути, — хрипко промовив Локвуд. — Довше чекати ми не можемо.

— Здається, моя накидка починає виходити з ладу, — мовив Джордж. — Може, просто... Стривайте, що це?

Серединою Стренду повільно котилась золота осяйна куля, освітлюючи серпанок туману й стіни будинків уздовж вулиці. Куля розросталась і яскравішала. Всередині неї були дві фігури, що ступали пліч-о-пліч. Ми відсахнулись, притулились до стіни й завмерли, спостерігаючи. Насамперед я розгледіла жінку, високу й гарну. На ній була довга, до п'ят, срібна накидка — легка, блискуча, схожа на шапку золотої піни. Довге волосся жінки було зачесане назад і майже повністю сховане під каптуром, проте витончені пасма її волосся мені було чудово видно. То була жінка, відома в *нашому* Лондоні як Пенелопа Фіттес. Ми, щоправда, добре знали її справжнє ім'я.

Поряд із нею йшла істота, яку взагалі не можна було назвати людиною. То була примарна чоловіча постать — висока, струнка, промениста. Вона не ступала землею, а радше пливла в повітрі. Очі в цієї істоти були золотисті, а над головою пломенів вінець із сліпучо-білого вогню. Цей вогонь і був джерелом того сяйва, що заливало золотим світлом і жінку, й вулицю. Ми простежили, як ці двоє піднялись на ганок і щезли в Будинку Фіттес. Вогняний вінчик на голові химерної постаті зник, і нас знов огорнула пільма.

Досить довгий час ніхто з нас не ворухився. Нарешті ми перезирнулись.

— Маріса... — прошепотіла Голлі. — А з нею...

Локвуд кивнув:

— Здається, ми з вами щойно бачили Езекієля.

* * *

Дивно було опинитись у цій потойбічній версії Будинку Фітес. Від того місця, яке ми добре знали, вона різко відрізнялась. У нашому світі вестибюль будинку вирував цілу добу. Численні адміністратори за столиками чемно розмовляли з відвідувачами, що бажали потрапити на приймання; самі відвідувачі, які чекали на виклик, читали часописи, вмостившись на м'яких канапах; залізна скульптура Маріси Фітес немовби доброзичливо спостерігала за ними всіма. Тут той самий вестибюль виявився темною порожньою кімнатою, схожою на печеру у вугільній шахті: низька стеля над головою, підталий лід під ногами. В затінку біля стіни лежало кілька тріснутих скляних циліндрів і забутих пластмасових банок з-під гасу.

Ряд мерехтливих гасових ліхтарів показував нам безпечну дорогу вглиб будинку. Це не було зайвим, бо подекуди підлога тут геть провалилась, а стеля просідала під вагою намерзлого льоду. Стіни, як і всюди в Іншому Світі, неприродно прогиналися всередину, а підлога то круто піднімалась угору, то зненацька скочувалась униз. Мені стало так само незатишно, як і в потойбічній версії будинку № 35 на Портленд-Роу.

Поволі ступаючи вперед і про всяк випадок тримаючи напоготові рапіри, ми вийшли вздовж ліхтарів до Колонної зали, тобто до її темного, жалюгідного відповідника. Тут, на превеликий наш жаль, ми побачили ті самі дев'ять ув'язнених духів, тільки тепер вони мали цілісний вигляд — так само, як дух черепа в будинку на Портленд-Роу. Духи жадібно стежили за нами, обертались нам услід. З їхніх порожніх очних ямок тонкими променями струменіло світло. Довгий Г'ю Генретті — розбійник, дух якого став першим привидом, спійманим Марісою й Томом Ротвелом, криво шкірився, звисивши набік голову на зламаній шії. Клепгемський Різник нетерпляче крутив у руках свій примарний ніж. На щастя, колони з посрібленого скла не давали їм вирватись на волю.

Розмовляти як слід ці духи не могли, проте це не заважало їм привертати до себе увагу, тож вони зойкали та ухкали, наче ті сови. Хоч я, працюючи Слухачем, уже звикла до такого галасу, мені було дивно й неприємно чути все це після мертвої тиші Іншого Світу. Що вже казати про моїх колег, яких це ухкання лякало ще дужче, ніж мене! На свій превеликий подив, мої друзі виявили, що *тут* вони також спроможні чути привидів.

Поспіхом покинувши це місце, ми подалися до Зали Загиблих Героїв, саме тут були двері ліфтів до інших поверхів. У нашому світі перед плитами з іменами загиблих агентів завжди курились гілочки лаванди. Тут ця зала обернулась на темний порожній простір, а на місці ліфтових дверей зяяли чорні провалля шахт, усередині яких клубочився туман. Гасові ліхтарі вивели нас повз ці провалля на майданчик, звідки тяглися сходи, що вели вниз.

— Портал повинен бути в підвалі, — мовив Локвуд, силувано всміхнувшись. — Залишився останній ривок, друзі. Тримаймось. Ціль уже близько.

Ми рушили вниз, долаючи сходи, які вели нас дедалі глибше під землю. Ідучи вкрай повільно, ми проминали виходи на якісь невідомі поверхи, однак поки що не бачили того, чого шукали. Джордж кілька разів мало не впав, у нього підкошувались ноги. Кіпс із Локвудом підхопили його попід руки й потягли вперед. Ми з Голлі теж підтримували одна одну. Таким чином, ледве живі, ми дістались до найглибшого з нескінченних підвалів Будинку Фітгес. Я відчувала, що повернутись звідси назад ми вже не зможемо — забракне сили.

Ліхтарі провели нас крізь якусь темну порожню кімнату до арки, де я нарешті вловила звук, який давно вже сподівалась почути, — потойбічний гомін, що виходив з недалекого порталу між світами.

Локвуд відчув те саме. Він немічно кахикнув — цей звук у нього правив, напевно, за переможний клич. Ми трохи підбадьорились і рушили вперед.

— *Це в тебе називається «прийти вчасно»?* — пролунав чийсь голос.

Ми завмерли на місці. Підняли свої голови в каптурах і втомлено озирнулись.

— *Якби я знав, що ви так баритиметесь, то встиг би завити собі кучері,* — мовив худорлявий юнак, що стояв віддалік у цій самій темній холодній кімнаті. Його розкуйовджене волосся мерехтіло потойбічним світлом, а обличчя було таким самим блідим та бундючним, як завжди.

— Черепе! — мене огорнуло химерне відчуття. Не можу сказати, що то було, — полегшення, задоволення від зустрічі хоч із кимось знайомим? Будь-що це відчуття зігріло мене. — Я така рада тебе

бачити! — сказала я, шкандибаючи назустріч. — Як ти сюди потрапив?

— Ну, правду кажучи, я не зовсім тут, — відповів привид. — Я досі в своїй любій склянці, яка стоїть у яскраво освітленій лабораторії в підвалі Будинку Фітнес, оточена циліндрами з краденою плазмою, а довкола тиняються двоє розумників в окулярах. Якись придуркуваті боягузи... зараз я перевірю їх... Так і є. Я щойно показав їм свою гримасу під назвою «Щасливий селянин», і вони мало не знепритомніли. А тим часом далі розмовляю з тобою. Спритна штучка, еге ж? — юнак криво посміхнувся. — Надаю, що так.

— Але ж як ти...

— Люсі! — Локвуд підійшов до мене, а за його спиною з'юрмилась інші наші колеги. Усі вони спантеличено дивились на юнака. Спочатку я не зрозуміла, що трапилось, а потім здогадалась, що тут вони могли чути його.

— Це наш череп, — сказала я.

Локвуд аж роззявив рота:

— Череп? Тобто... його дух? Але ж він... зовсім не такий!

Юнак скривився:

— Та невже? Зате ви такі самі. А я був певен, що ви хоча б відморозите собі по кілька пальців чи навіть носи! Чи, може, щось інше, чого зовні не видно! Шкода, коли це не так.

— Він завжди отак розмовляє?! — вирячив очі Локвуд.

— Ні. Зазвичай навіть ще гірше. Тепер ти бачиш, що мені доводиться терпіти?

— Нічого вона не терпить, — заперечив юнак. — Їй це навіть до вподоби. Мої жарти завжди тішать її.

— Краще потіш мене просто зараз, — мовила я. — Розкажи, як ти тут опинився і що там по той бік порталу. Ми збираємось пройти через нього... якщо зможемо.

— Зможете, — запевнив привид. — Лаборанти щойно пішли пити каву. Їм, мабуть, набридло дивитись на мої гримаси. А наступна команда з походу на Той Бік повернеться хіба що через годину. Тож усе у вас вийде, аби лиш вистачило сил, — він примружив очі. — Зараз поміркуємо... Сил у вас, звичайно, замало: зморені, ледве на ногах стоїте, а Джордж узагалі от-от на шматки розвалиться, тільки скинь з нього цю накидку...

Джордж несподівано підбадьорився:

— Агов! Годі вже ховати мене! Я трішки змерз, та й квит!

— *Еге ж, трішки. Саме так, щоб якнайшвидше сконати...*

— Тільки не думай ще й з мене кепкувати! — підхопив Кіпс.

— *Це ти, Кіпсе...* — юнак поглянув на нього. — *Ну, як почувашся?*

Кіпс заморгав:

— Я? Чудово. А що таке?

— *Нічого...* — привид на мить пропав, а тоді з'явився знову, пильно оглянув порожню кімнату й провадив: — *Отже, розповідаю найголовніше. Сер Руперт Гейл приніс мою склянку до Будинку Фітнес, щоб «дослідити» мене й вирішити, що робити зі мною далі: чи «застосувати» до якоїсь роботи, чи відіслати до крематорію. Склянку поставили в лабораторії, й відтоді я сиджу там і спостерігаю за натовпом йолопів у дурнувятих срібних кольчугах, які увесь час тиняються на Той Бік. Щойно, до речі, повз мене пройшла сама Маріса. Скинула накидку й поїхала ліфтом нагору. Дуже поспішала, навіть не зупинилась, щоб привітатись.*

— Маріса? — перепитав Локвуд. — Вона була сама?

— *Стривайте!* — обірвав його юнак. — *І запам'ятайте: питати мене про щось може тільки Люсі. А ти мені не начальник, щоб розпитувати чи наказувати. Май совість!*

Я кахикнула й попросила:

— Черепе! Скажи, будь ласка: Маріса була сама?

— *Ось бачиш, як зі мною треба розмовляти?* — вишкірився привид, поглянувши на Локвуда. — *Так, Люсі сама. А в чому, власне, річ?*

— Так, дурниця, — відповіла я. — Просто ми хочемо піти вслід за нею, — тут мені сягнула певна думка, і я запитала: — До речі, а котра зараз година в нашому, людському, світі? Уже, напевно, ранок?

Зненацька мені дуже закортіло побачити сонце.

— *Ні, до ранку ще далеко. Тут на стіні є годинник, на ньому лише пів на першу ночі.*

— Зачекайте! — прохрипів Локвуд, облизавши потріскані губи. — Це неправда! Вінкмен з Гейлом вдерлись до нашого будинку на Портленд-Роу відразу по півночі. Зараз повинна бути пізніша година!

— *Правда. Відтоді вже минула доба. Мене принесли сюди рано-вранці і я просидів тут сам-один цілісінький день,* — юнак криво

посміхнувся й відразу став схожий на знайомий нам привид у склянці.
— *Пам'ятаєте, я питав, чому ви так забарились?*

Наші обличчя витяглися з подиву.

— Це неможливо, — прошепотіла Голлі. — Ціла доба...

— *Звична річ у світі мертвих,* — пояснив привид. — *Тут немає відчуття часу.*

Більше розмовляти не було про що, і мої друзі попрямували до арки. Трохи загаялась тільки я.

— Дякую, черепе. Я все-таки рада, що знайшла тебе... — трохи повагавшись, я додала: — Послухай... Зараз, коли я побачила тебе цілим, мені якось ніяково називати тебе «черепом». Як тебе звать насправді?

— *Я забув своє ім'я,* — стенив плечима юнак. Його чорні очі зблиснули. — *До того ж знайомитись заведено тільки з тим, кому ти довіряєш.*

— Так, розумію... — я поглянула на юнака. — Гаразд. Можеш не довіряти мені, але тільки-но ми потрапимо до нашого світу, я заберу тебе звідси.

— *Забирай, якщо хочеш... До речі ще одне,* — додав череп, коли я вже націлилась іти. — *Про Кіпса...*

— Про Кіпса? А що з ним таке?

— *З ним нічого нещодавно не трапилось?*

— Ні.

— *Ти певна?*

Перш ніж я зібралась відповісти, мене окликнула Голлі. Накульгуючи, я пройшла крізь арку і побачила портал. Браму між двома світами.

***

Щиро кажучи, назвати його «брамою» було б неправильно. То було дещо значно більше — міст, контрольний пункт, магістраль між світами живих і мертвих. Джордж казав правду — так само, як і Локвудові батьки. Багато років у самісінькому центрі Лондона, в підвалі Будинку Фітес, постійно діяв шлях між нашим та Іншим світами.

Ми опинились у великій, яскраво освітленій кімнаті, посередині якої була яма — кругла, широка, оточена низькою — мені по коліно — міцною стіною, спорудженою з суцільного заліза. Тут, в агенції «Фіттес», ця стіна замінювала коло з залізних ланцюгів, яким оточували свої портали й ми, й небіжчик Стів Ротвел. *Вмісту* цієї ями, одначе, видно не було, хоч я й без того знала, що там повно Джерел: над порталом височів знайомий туманний стовп, в якому ширяли сірі тіні.

Для переходу над ямою інженери агенції «Фіттес» придумали дещо краще за натягнутий ланцюг. Тут було побудовано залізний місток з перилами — тонкий, проте дуже міцний. Він починався з нашого боку, піднімався над ямою й зникав у туманному стовпі. Дальнього кінця я не бачила, однак достеменно знала, що цей місток приведе нас до світу живих людей.

Друзі чекали на мене біля містка. Я ледве впізнавала їх під укритими інеєм накидками, що курились парою. Що вже там казати про привидів, які кружляли над порталом: за час нашої мандрівки ми самі перетворились на потворних, безформних демонів.

— Можливо, по той бік порталу виявиться, що в кімнаті хтось є, — сказав Локвуд, витягаючи змерзлими пальцями свою рапіру. — Тому я піду першим. Голлі, я хочу, щоб ти допомогла Джорджеві. Ти, Кіпсе, підеш за Джорджем, а ти, Люсі, — останньою. Робимо все так само, як раніше: йдемо, похиливши голови, й не звертаємо уваги на привидів. Пам'ятайте, що відставати чи зупинятись не можна.

Сказавши це, він обернувся й ступив на місток. Ми бачили, як він наблизився до вихору надприродної енергії й, не вагаючись, попрямував уперед. Далі Локвуда огорнув туман і сховав його від нас.

Наступною на місток зійшла Голлі й зупинилась, чекаючи на Джорджа. Сам Джордж за першим своїм кроком спіткнувся і мало не впав. Кіпс простяг руку, щоб підтримати його. Краї його накидки на мить розсунулись, і я побачила на ньому старенький светр із діркою на боці, пробитою клинком сера Руперта Гейла. А в дірці зяяла страшна кривава рана.

Аж ось Кіпсова накидка знову лягла на місце. Він допоміг Джорджеві втримати рівновагу, Голлі подала йому руку, й вони вирушили вперед. Підійшовши до повітряного стовпа, вони зупинились, зігнули плечі й схилили голови. Їхні обмерзлі накидки

стали схожі на черепаші панцири й курилися вже цілими клубами сизого диму. Всередині вихору стогнали й гуготіли духи, простягаючи до них свої бліді примарні руки, однак тут-таки сахались, відчувши залізо. Нарешті Голлі з Джорджем ступили раз, тоді другий — і зникли в тумані над ямою.

Кіпс подавсь услід за ними.

— Квіле, — окликнула я його. — Зачекай.

— Навіщо? — буркнув він, ставши на хвилину давнім, вічно сердитим Кіпсом. — Годі дуркувати, Люсі.

Мені важко було говорити — і не тільки через страшенний холод.

— Чому ти почувашся так добре тут, на Іншому Боці? — запитала я. — Точнісінько як удома...

— Що?! — вирячився він на мене. — Що за дурниці ти верзеш?!

— Просто... бачиш, Квіле... твоя рана...

Він коротко реготнув:

— Коли ти кажеш «точнісінько як удома», Люсі, це все одно, якби ти сказала... — зненацька він поглянув на мене крізь свої замерзлі окуляри і все зрозумів. Його бліде обличчя застигло, наче гіпсова маска. Він загорнув край своєї накидки і, не звертаючи уваги на пару й тріскотіння крижинок, що спадали з пір'їн, поглянув на свій поранений бік. Якусь мить він стояв нерухомо, а потім тихо опустив накидку й повільно, ніби сам до себе, кивнув. На мене він при цьому не позирнув жодного разу.

— Отакої... — тільки й зміг промовити він.

— Ой, Квіле...

— А я так бадьоро чувався...

Я відігнала тривожні думки геть. Ми були сам на сам, і я не знала, що мені слід говорити чи робити.

— Послухай-но, — нарешті сказала я. — Може, тобі краще залишитись тут?

Тільки тепер він подивився на мене.

— Самому? З власної волі? Стояти й дивитись, як ви покидаєте мене тут? Покидаєте, як останнього дурня?

— Але ж твоя рана, Квіле... На тому боці вона...

Квіл трохи помовчав.

— Знаю, — врешті промовив він. — Можливо. Але якщо це повинно статись, то нехай воно станеться як слід і... в належному

місці. А тут я нізащо не залишусь. Ще й у цій клятій накидці. Ходімо на той бік.

Я ще й досі вагалась:

— Квіле, ти був... неперевершений...

— Атож.

— Без тебе...

Він усміхнувся мені:

— Без мене ви з Тоні не впоралися б, авжеж? Що ж, я радий був прислужитись вам.

— О Боже... — зітхнула я.

— Усе гаразд. Бери мене за руку, Люсі, й ходімо.

Звичайно, він мав рацію. Хай там що мало статись, треба все довести до ладу, й нема чого більше розводитись. Я поволі взяла Кіпса за руку. Ми разом рушили залізним містком. Привиди поводитись як завжди — сновигали, стогнали, вили, проте ми не звертали на них уваги. Ми проминули щілину між світами, попереду засяяло яскраве світло неонових ламп, і я відчула, як моє тіло наповнюється життям. Я сподівалась, що те саме відчув і Квіл — він міцніше стис мою руку, і його долоня несподівано стала тепла й дужа. Проминувши залізну стінку, ми опинились у нашому світі. Це було *належне місце*, й Кіпс — іще до того, як ми зійшли з містка, — почав падати.

Частина п'ята. Будинок Фітес

Тільки не просіть, щоб я докладно й точно розповідала про те, що трапилося далі. Цього я зробити не можу. Лише зауважу, що коли ти повертаєшся крізь портал до людського світу (а я це добре знаю, бо здійснювала такі переходи не раз), то *завжди* відчуваєшся немічним, спантеличеним і приголомшеним. Тебе нудить, перед очима все пливе, ти глухнеш і сліпнеш від незвично яскравого світла й гучних звуків, твоє тіло ніє після тимчасового заціпеніння. І що довше ти перебував в Іншому Світі, то болючіші ці відчуття. Одне слово, після повернення ти не в тому стані, щоб усвідомлювати, *що* коїться довкола.

Я пам'ятаю, як мене відразу огорнула паніка — раптова, несподівана. А ще пригадую ніби окремі уривки: ось Локвуд тягне з містка непритомного Кіпса; ось підлогу заливає кров, і Локвуд стає біля Кіпса навколішки; ось Джордж тримає Кіпсову руку, ми всі схилиємось над ним, і *хтось* скидає з Квіла накидку; ось знову вибухає кров — багато, дуже багато крові; звідкілясь беруться білі простирадла, одне з них Голлі тримає в руках і щосили затискує ним рану. Увесь цей час Локвуд щось каже Кіпсові, жартуючи, всміхаючись, підбадьорюючи. Асам Кіпс лежить нерухомо. Його бліде обличчя обернене до стелі, а на волоссі виблискують крижинки, що тануть. Круг його очей помітні темні кола від окулярів.

— Люсі, Джордже, — каже Голлі. — Мені потрібні свіжі рушники й бинти. Пошукайте, вони повинні бути десь тут.

Я стою, тремтячи, і оглядаю кімнату. Довкола все чисто й навіть спокійно, якщо не зважати на туманний повітряний вихор, щільно оточений залізним колом. Найбільше це приміщення скидається на операційну — сліпуче світло, білі стіни, стерильна чистота. По стінах розвішані окуляри й кольчуги, на кожному вішаку номер та ім'я власника. Ще тут є візки, пластикові баки на сміття, з яких виглядають зібрані сріблясті накидки. В кутку до стіни притулені срібні ходулі, а на дверях — кілька табличок із застереженнями.

Коли ми з Джорджем завершили свої пошуки, в кімнаті вже не було так прибрано й чисто. Ми з ним вивернули вміст усіх шаф та шухляд. Джорджеві врешті пощастило знайти шафу з медичним обладнанням, і він потяг її через усю кімнату. Я тим часом пройшла до облицьованої

кахлем ванної кімнати з душовими кабінками для співробітників, що поверталися з коротких, проте важких походів крізь портал. Рушників тут було багато; я набрала цілий оберемок, їх вистачило навіть на те, щоб покласти кілька штук Кіпсові під голову. Голлі поралась як могла, обробляючи й перев'язуючи Кіпсову рану. Вона досі не скинула своєї хутряної накидки, й на підлогу з неї натекла бурувата калюжка талого льоду. Я взяла рушник і заходилась витирати цю калюжку.

Нарешті Голлі закінчила роботу, зупинилась і згорнула скривавлені руки на колінах. Кіпсові очі досі були заплющені. Він не ворухився.

Локвуд облишив свою розмову з ним і втомлено похилив голову. Ми з Джорджем умостились на підлозі. Серед цілковитої тиші ми презирнулись поверх непритомного Кіпса. На наших накидках танув лід. Очі в усіх були набряклі, червоні, обличчя аж палали від припливу крові до заholолої шкіри. Інший Світ поволі відпускав нас, однак моє серце ще й досі заливалось зацікавленим. Я подивилась на Кіпса, що лежав на підлозі, а тоді промовила:

— Це я винна... Я ж бачила, що його поранили. Я мала розуміти, що рана серйозна... але з нами стільки всього відбувалося. .. що я просто забула про це...

Ніхто нічого не відповів, тож я голосно схлипнула й заговорила далі:

— Він був такий хоробрий на Тому Боці. Такий дужий, повний життя... Навіть *занадто* дужий. Я тільки потім зрозуміла, що він помирає...

Кіпс несподівано розплющив одне око:

— Хто помирає? Я ще живий, хай йому дідько!

— Квіле! — перелякано відсахнулась я. Усі аж роти пороззявляли з несподіванки.

— Хто сказав, що я помираю? Ти бачила, скільки сил я доклав, щоб утекти з країни мерців? Не задля того, щоб відразу повернутись туди!

— Квіле! — моєму подиву та радості не було меж. Я нахилилась уперед і незграбно обняла Кіпса.

— Ой! Обережно! — вигукнув він. — Не забувай, що у мене дірка в боці! І не пхай мені в носа свої пера, в мене алергія на них! — цієї миті ми всі вже з'юрмилися біля Кіпса, водночас схвильовано розмовляючи між собою. Наш смуток хутко розтав, наче ті крижинки з наших накидок. — Тільки якщо зараз до мене полізе цілуватись

Кабінс,— попередив Кіпс, — то я, їй-право, відразу повернусь на Той Бік! А тепер дайте мені хоч склянку води.

Воду негайно принесли. Кіпс навіть спробував підвестись, проте не зміг, бо його рана страшенно боліла. На білих пов'язках, накладених Голлі, почала виступати червона кривава пляма.

— Треба мерщій відвезти тебе до лікарні, Квіле, — Голлі скрушно хитнула головою. — Перебування на Тому Боці якимось чином зупинило кровотечу, але після повернення вона знову поновилась, так ніби тебе поранили п'ять хвилин тому. Не марнуймо часу! — вона підхопилась, кинула вбік свою хутряну накидку й запитала, згорнувши на грудях руки: — Який у нас план, Локвуде?

— Ні! Годі вже з нас його планів! — застогнав Кіпс. — Краще вбийте мене тут на місці!

Локвуд теж підвівся. Він скинув кольчугу, поклав руку на ефес своєї рапіри, а тоді усміхнувся до Квіла, й від цієї усмішки мені відразу стало тепло й зрозуміло, що все неодмінно буде добре. Так, ми були поранені й зморені, ми застрягли десь на самісінькому дні недоступного для всіх Будинку Фіттес, і невідомо, яка небезпека чекала нас на дорозі звідти. Однак ми всі разом пройшли Іншим Світом і повернулися звідти живими. Під час цієї моторошної мандрівки мої почуття притупились, у мене не було ні часу, ні сили, щоб звертати на них увагу. Тепер вони несподівано вирвались на волю, й мене просто-таки переповнювала любов і вдячність до Локвуда й до всіх моїх друзів — разом ми були ладні подолати що завгодно.

— Усе дуже просто, Квіле, — спокійно мовив Локвуд. — Ми спробуємо вибратися звідти й відвезти тебе до лікаря. Так, мені дуже кортить розшукати той срібний ліфт і побачитися з Марісою, але я не робитиму цього, поки ти в небезпеці. Зараз найголовніше для нас — це ти. Ми доправимо тебе на перший поверх, а якщо хто-небудь намагатиметься зупинити нас, — тут Локвуд промовисто поплескав по руків'ю рапіри,—то ми дуже чемно нагадаємо йому, хто ми такі. Насамперед треба подумати, як тебе нести, бо ти дуже слабкий.

— Просто підведіть мене, — буркнув Кіпс, — і я піду сам.

— Облиш, ти навіть сісти не зможеш. Ні, нам потрібен транспорт.

Джордж почухав носа:

— Можна посадити його у той бак на сміття, що на колесах.

— У бак на сміття?! Ні, в ньому я не поїду!

— Тоді покласти на візок, — запропонувала я. — Він теж на колесах. І на ньому відвезти Квіла нагору.

— Молодець, Люсі, — усміхнувся Локвуд. — Так ми й зробимо.

Ми допомогли Кіпсові підвестися. Він був надто кволий, щоб стояти без чиеїсь допомоги, з його рани досі цебеніла кров. Локвуд скинув пальто і відтяв від нього довгу смугу матерії, якою ми міцно прив'язали Кіпса за стан до візка. Вийшло навіть непогано, крім хіба того, що Кіпсові довгі ноги не вмістились на візку й стирчали вперед.

— Оце ганьба! — стогнав він. — Лежу, наче торт на десертному тарелі... Ой! Ай! Обережно! Що там за купини у вас під ногами?!

Ми покотили візок крізь арку в дальній стіні. Ця арка була точнісінько така сама, як та, крізь яку ми підійшли до порталу на Тому Боці. Проте за аркою, замість порожньої кам'яної печери, ми побачили велику, яскраво освітлену лабораторію. Як і в кімнаті з порталом, тут усе було чисте і розставлене по місцях: вичищені столи без жодної порошокинки, робочі крісла, центрифуги, ваги, генератори та інші, незнайомі мені, часом зловісні з вигляду речі. До того ж тут було чимало скляних циліндрів — таких самих, які ми бачили в Іншому Світі. Тут вони рядами стояли в пластмасових контейнерах. Деякі циліндри були порожні, в деяких повільно переливалась осяйна субстанція. Помітно пахло хімікатами. Нестерпне світло неонових ламп різало мені очі. Ба більше, скімлило й боліло все тіло, проте мені до цього було байдуже, моє серце аж співало з радощів. Ми вижили в Іншому Світі, а отже, все мало бути гаразд.

У дальньому кінці лабораторії видніли двері трьох ліфтів: одні — срібні, двоє інших — бронзові. Поки Локвуд і Голлі везли до ліфтів Кіпса на візку, я швиденько оглянула лабораторію. Склянка з черепом стояла саме там, де мені сказав на Тому Боці дух. У склянці майнуло знайоме обличчя, що роздувало ніздрі й висолоплювало язик. Побачивши мене, привид підняв брови, вдаючи страх.

— Ой, яка ти бридка! — сказав він. — Ніби тебе коти подряпали. Той самий рідкісний випадок, коли ти потворніша за мене!

— Пробач, — відповіла я, беручи склянку.

— За що? За твій вигляд? За твою вдачу? Стривай, я здогадався: за твій запах! Смердить від тебе страшенно! Чого ж ти хочеш: ціла доба страху, біганини, бійок і нескінченного спілкування з мерцями —

від цього так пітніють пахви, що жах та й годі! Ось тобі моя порада: не підходь цієї ночі близько до Локвуда...

— Ні, за те, що я тебе покинула, — пояснила я. — Мені не слід було залишати тебе на Портленд-Роу.

Примарне обличчя моргнуло бровою, і я на мить побачила в ньому темноокого юнака з Іншого Світу, проте плазма відразу колихнулась, і видиво зникло.

— *Ось ти про що... Ну, гаразд уже. Тим паче, що вам усе вдалось якнайкраще. Ти все одно не донесла б мене сюди... О, я бачу, що Кіпс уже помер. Шкода.*

Я взяла склянку з собою, й ми наздогнали колег біля ліфта. Локвуд і Голлі стояли біля візка, на якому лежав невдоволений Кіпс. Джордж тим часом зупинився біля стояка з якимись великими металевими предметами і уважно роздивлявся на них.

— Кіпс, до речі, живий, — сказала я. — Бачиш, він дихає.

— *Ти певна? Може, це просто гази відходять. Із трупами таке трапляється.*

— Привид знову про мене розбалакався? — пробурмотів Кіпс. — І що ж він цього разу каже?

— Нічого цікавого... Що ти знайшов тут, Джордже?

В Іншому Світі Квіл був найбадьорішим з нас усіх. Можливо, до цього спричинилась його рана, яка дещо наблизила його до смерті, і тому в країні мерців він почувався цілком добре. Джордж, навпаки, ледве доповз до кінця нашої нічної мандрівки, однак тепер, серед людей, напрочуд швидко одужував. Побитий, подряпаний, він так само, як і я, радів поверненню до нашого звичного світу. Уперше за довгий час у його очах, за розбитими скельцями окулярів, спалахнув знайомий блиск.

— Я знайшов зброю, — відповів він, показуючи на стояк. — На кожній рушниці стоїть клеймо корпорації «Світанок», а самі вони схожі на ті електричні штуkenції, про які ви розповідали мені після сутички з Товариством Орфея. А ще погляньте на цих красунь... — він поплескав по якійсь залізяці, схожій на яйце. — Надпотужні магнієві каністри. Ті самі, якими агенти «Фітес» випалюють привидів цілими скупченнями. Гадаю, Локвуде, ми маємо право позичити кілька штук собі? На той випадок, якщо виникнуть непередбачені проблеми?

Локвуд вишкірився по-вовчому:
— Як на мене, Джордже, це непогана думка.

* * *

Було просто неможливо хоча б на хвилинку не зазирнути до срібного ліфта. Його двері прикрашала емблема агенції «Фітес» — срібний здиблений єдиноріг, що тримає в передній нозі ліхтар. Усередині, в кабіні, були кнопки з черепахового панцира, а над ними — панель із номерами поверхів: від мінус четвертого до сьомого. Зараз світилася цифра 7 — найвищий поверх, особисті апартаменти Маріси. Саме туди нам і кортіло вирушити, проте Локвуд казав правду: насамперед ми мали врятувати Кіпса.

Ми викликали бронзовий ліфт. Він тихо підійшов, і ми всі помістились у ньому, щоправда, ледве-ледве. Локвуд натиснув кнопку першого поверху. Ліфт загув і рушив нагору. Ніхто з нас не промовив ні слова. Я поправила рапіру на поясі. Хоч зараз була рання, чи то пак пізня, година, багато хто з агентів «Фітес» міг перебувати в будинку, й ми були готові до сутічок із ними.

Мелодійно дзенькнув дзвіночок, ліфт зупинився, й двері відчинились на першому поверсі. Ми — агенція «Локвуд і К°» — вийшли з ліфта до Зали Загиблих Героїв. Накидки ми вже встигли скинути й тепер мали більш-менш пристойний робочий вигляд: рапіри на поясах, опущені руки, спокійні незворушні обличчя. У мене з-під пахви стирчала склянка з привидом. На візку тихо лежав Кіпс, укритий клаптями порізаного Локвудового пальта.

У залі, перед пам'ятними плитами, присвяченими давно загиблим юним агентам, курилась лаванда, стояли вази з квітами й лежали старовинні рапіри. Стіни були прикрашені портретами сумних, серйозних юнаків та дівчат — легендарних, уславлених агентів, що померли багато років тому. Не просто померли — віддали свої життя в боротьбі з Проблемою, тією самою Проблемою, причиною якої була жінка, що зараз сиділа десь на горішньому поверсі цього будинку.

Наші куртки лопотіли в повітрі, чоботи тихо тупали по мармуровій підлозі, привид у склянці корчив гримаси, поки ми прямували до центру зали. Урочистість моменту трохи порушувало хіба що рипіння коліс візка, на якому лежав Кіпс. Проте й без того кожен, хто траплявся

нам назустріч, бокував, щоб пропустити нас. Клерки піднімали голови від своїх паперів і довго дивились нам услід. Агенти завмирили з роззявленими ротами. Один дорослий керівник хотів був суворо окликнути нас, проте ми навіть не обернулись до нього.

Ми пройшли коридором до Колонної зали — величного святилища, присвяченого подвигам Маріси, де зараз сиділи в ув'язненні дев'ятеро спійманих нею славетних привидів. Зараз у Колонній залі було темно чи, радше, *майже* темно. Вогні в люстрах ледве жевріли, тому фрески на стелі виступали з тіні окремими фрагментами, нагадуючи уривки сновидінь. Усередині скляних колон мовчки плавали привиди, оточені примарним сяйвом. Підлогу в залі було викладено синьою й зеленою плиткою.

Нікого, крім привидів, у залі не було. До її дальньої стіни прилягав вестибюль, через який ми сподівались вискочити надвір. Ми пішли через залу, тупотячи чобітьми; колеса візка, як і раніше, тихенько рипіли. Усередині найближчої з колон я побачила привид Довгого Г'ю Генретті — відомого розбійника, що криво шкірився в мій бік, повіваючи своїм лахміттям. А далі було видно й інших моторошних в'язнів: Темний Спектр із Френк-стріт, що без упину крутився над дитячою труною, Криваву Дівчину з Камберленду, Морденського Полтергейста, Примару божевільного винахідника Геделя, що вічно шукав свою загублену руку.

Ми дісталися до центру зали. Тут Локвуд сповільнив ходу, а потім узагалі зупинив візок і прийнявся.

— Привіт, сере Руперт, — сказав він.

Із-за колони з Кривавою Дівчиною виступила гнучка худорлява постать, від якої війнуло знайомим ароматом туалетної води. На сера Руперта Гейла впало примарне синьо-зелене сяйво, що линуло зсередини колони. Він ляснув пальцями, й від інших колон відділились тіні якихось людей, що почали наближатись до нас, заступаючи дорогу. Ще одна група таких самих людей виступила з затінку під стінами зали. Вони хутко замкнули нас у коло. На них були сірі куртки співробітників агенції «Фітес», а в їхніх руках — кийки та рапіри.

Джордж, Голлі та я мовчки стали поряд із Локвудом. Кіпс, як і раніше, нерухомо лежав на візку.

— Он як, — промовив сер Руперт. — Знову Локвуд і його приятелі! Умієте ви зненацька з'являться у найнесподіваніших місцях! —

говорив він, як завжди, холодно й чемно, вбраний був бездоганно: сіро-зелений піджак із чорними лацканами, чорні штани і яскраво-жовта краватка. Зате усмішка свідчила, що за минулу добу сер Руперт утратив кілька передніх зубів, однак дістав подряпини на обличчі й свіжий червоний поріз на чолі, куди Локвуд штрикнув його вістря своєї рапіри. А коли він ворухнув рукою, я відчула задоволення, помітивши на його зап'ястку свіжий бинт. Зрозуміло, що його очі аж палали ненавистю.

— Зате *ваша* поява тут аж ніяк не була несподіваною, — відповів з усмішкою Локвуд. — Навпаки, я просто-таки мріяв, що ми зустрінемось. Адже ми з вами досі не скінчили однієї справи.

Сер Руперт поволі кивнув:

— Я вже думав, що ви позбавили мене цієї втіхи, коли пішли через те коло. Дуже ласкаво з вашого боку надати мені ще одну нагоду, — він махнув рукою людям, що оточували його. — Як бачите, цього разу я вирішив не покладатись на всяких придуркуватих зарізяк.

Людей у залі було десь із двадцяттеро — усі, як один, міцні й кремезні, з виголеними головами, схожими на каменюки з недбало намальованими лицами. Це були ті самі негідники, що вбили Банчерча й напали на Джорджа. Я мимоволі стиснула зуби й міцніше взялася за рапіру.

— Як я зрозумів, цього разу перевага на вашому боці — десь п'ятеро проти одного, — зауважив Локвуд. — А ви певні, що вам її вистачить?

Сер Руперт засміявся:

— Кумедна ви, нівроку, компанія! Трупа обдертих, натомлених мандрівних акторів та й годі! Локвуд десь загубив своє славнозвісне пальто, Голлі Манро геть заляпана кров'ю, а Кабінс ледве на ногах стоїть. Щодо Карлайл, то її улюблений привид, якого вона колисає в склянці, має кращий вигляд, ніж вона сама. А це хто ховається на візку? Чи не Квіл Кіпс? Ой, лишенько! Сподіваюсь, він ще не помер?

Я відчула, як Голлі з Джорджем підійшли ближче. Локвуд не відповів ані словом на всі ці теревені, він спокійно дивився на високу стелю зали й на привидів, що плавали в своїх скляних в'язницях, наче бліді прозорі риби в акваріумах.

— Вас, здається, не дуже задовольнило місце нашої останньої зустрічі, — нарешті лагідно озвався Локвуд. — Сподіваюсь, сере

Руперт, що Колонна зала вам буде більше до смаку.

Сер Руперт криво вишкірився:

— Так, цього разу мені нема на що скаржитись.

— Тоді знову влаштуємо герць сам на сам?

— Річ ось у чім, — відповів сер Руперт Гейл. — Минулого разу мене добряче зачепила оця ваша юна гарпія, панна Карлайл, — він показав свій перев'язаний зап'ясток. — Тож я ще не зовсім у формі.

— Я теж не в найкращій формі, — мовив Локвуд. — Але все-таки готовий битися з вами.

Беззубий рот сера Руперта розтягся ще ширше:

— Дуже ласкаво з вашого боку. Проте я не хочу зайвого клопоту. Що там писатимуть завтрашні газети — чи то пак, уже нинішні? Те, що ви серед ночі вдерлись у Будинок Фітгес. Охорона намагалась зупинити вас, проте ви опирались. Зав'язалася сутичка. А сутички часто призводять до фатальних наслідків, — усмішка зникла. Сер Руперт знову лягнув пальцями й наказав своїм мамулам: — Ідїть-но сюди і вбийте їх усіх.

У потойбічному світлі блиснули клинки рапір. Люди сера Руперта посунули до нас.

— Починаймо, Квіле, — тільки й промовив Локвуд.

Розпростерта на візку постать трохи підвелась. Кіпс хутко відкинув убік клапті пальта, якими був укритий, і під ними виявились цілі ряди зброї — великих яйцеподібних каністр та воронованих електричних рушниць. Джордж першим схопив одну рушницю й зняв її із запобіжника. Із цівки вилетіла сліпучо-біла блискавка, поцілила серу Руперту Гейлу в груди й підкинула його в повітря. Тим часом ми з Локвудом і Голлі схопили по здоровенній каністрі, обернулись і жбурнули їх. Ми цілили не в людей, а в колони між ними. Три каністри вибухнули водночас. Наслідок перевершив усі наші сподівання. Посріблене скло, з якого були споруджені колони, славилось своєю міцністю, що було цілком доречним, якщо брати до уваги лютий норув'язнених у них Гостей. Однак перед надпотужними каністрами, призначеними для знищення цілих скупчень привидів, воно не встояло.

По колонах побігли величезні тріщини. На мармурову підлогу линула злива друзок, схожих на бурульки. За сліпучими спалахами

магнію попливли хмари білого диму, і в цьому хаосі закружляли звільнені привиди.

Майнула сухорлява постать Довгого Г'ю Генретті, що витанцьовувала на кульшах своїх відтятих ніг. Сліпо сунула крізь дим Кривава Дівчина в нічній сорочці. Моторошний Морденський Полтергейст відірвався від свого Джерела — розбитого чайника — і просто заходився бавитись із друзками колони, підкидаючи їх вихором у повітря. Мимохідь він зачепив одного з людей сера Руперта, і той з диким вереском полетів кудись аж до стелі. Тим часом Довгий Г'ю Генретті рвучко скочив убік, наче кінь на шахівниці, й прохромив тіла ще двох зарізяк, водночас заморозивши їхні серця своїм потойбічним холодом. Далі він хотів уже стрибнути на мене, однак дістав блискавку з Джорджевої рушниці й відсахнувся.

Локвуд тим часом зосереджено штовхав уперед візок, спритно об'їжджаючи розбиті колони, оскаженілих привидів та переляканих людей сера Руперта.

— До виходу! — гукав він. — Мерщій! Не баріться!

Ми побігли за ним. Дехто з людей сера Руперта панічно заметушилися, намагаючись урятуватись, проте інші досі переслідували нас. Одного з них я заспокоїла ударом рапіри: він скочив убік і тут-таки опинився в кошавих руках Довгого Г'ю Генретті.

— *Ти диви!* — зашепотів мені просто на вухо голос черепа. — *Оце так різанина! Ось де справжнє життя!*

Я не відповіла йому. Моя голова й без того була переповнена людським криком, виттям та стогоном привидів, вибухами й брязкотом скла. Голлі зруйнувала ще одну колону. Джордж, шалено пританцьовуючи, випускав на всі боки блискавки зі своєї рушниці.

— Боже милий! Який гамір... — захекано промовила я.

— *Еге ж, ці привиди люблять похизуватись,* — зауважив череп. — *Тупають, виють... хіба пристойні духи — скажімо, я, — виробляють таке? Де їхній смак, де почуття міри, питаю я тебе?!*

Повз нас пролетів Морденський Полтергейст, дорогою зірвавши зі стелі люстру. Люстра зачепила одну досі ще цілу колону, і її верхівка тріснула, наче яєчна шкаралупка. Друзки скла перегородили нам шлях. Локвуд смикнув візок убік. Ми повернули за ним.

А попереду з клубів диму з'явилась постать в обгорілому костюмі, з почорнілим від кіптю обличчям, з розкуйовдженим, наче чуб в

ананаса, волоссям. Таким сера Руперта Гейла я ще не бачила. Хитнувшись, він махнув у повітрі рапірою й гукнув до залишків свого війська:

— Стійте! Бийтеся далі!

Ми сповільнили ходу, а тоді взагалі зупинились. Ні, ми аж ніяк не збирались починати бійку з самим сером Рупертом. Просто ми помітили за його спиною пляму блакитного потойбічного світла, а далі — примарне жіноче обличчя. Кривава Дівчина з Камберленду була наймлявішим і найтихішим з усіх ув'язнених тут привидів. Вона непомітно наблизилась, так само непомітно обняла сера Руперта тонкими скривавленими руками за шию й потягла його до себе. Повільно роззявився щербатий рот, від чого Кривава Дівчина стала схожа на хижу глибоководну рибу, що ковтає свою здобич, руки ще міцніше пригорнули сера Руперта, й під його шкірою виступили сині промерзлі вени. Сер Руперт здригнувся, спробував скрикнути, проте натомість лише бурмотнув і замовк. Назавжди.

— *Бачила?* — з жалем запитав череп. — *Ось чим я хотів би займатись. Така робота мені саме до смаку! Чому мене позбавлено такої радості?..*

— Ходімо, — сказав Локвуд і рушив далі. — Ми вже майже...

Зненацька він замовк. Колона, зачеплена Морденським Полтергейстом, почала валитись просто на нас. Час ніби зупинився, і я бачила це падіння немовби в сповільненому темпі. Я відскочила в один бік, Локвуд та інші мої друзі — в інший. У повітрі розпливлося блакитне потойбічне світло. Озирнувшись, я не змогла розгледіти за примарним серпанком нікого зі своїх колег. Десь поблизу пролунав вибух. Привиди застогнали.

Далі серед уламків колони з'явилась біла кремезна постать із чорними ямками замість очей, що тримала в руці забулений ніж. Клепгемський Різник крутнув великою круглою головою й вирячився на мене.

— *Ого! Пора тікати, Люсі,* — попередив мене череп. — *Не забувай, він давно вже накинув на тебе оком.*

Мені не слід було про це нагадувати. Привид Різника огидно захихотів, та тільки-но він рушив у мій бік, як я в паніці помчала через залу, не розбираючи дороги.

Я метушилась туди-сюди, кришачи підошвами дружки битого скла й перестрибуючи через трупи охоронців компанії «Фіттес», що стали жертвами привидів. Дехто з них уже встиг набрякнути й посиніти. А ззаду до мене наближалася біла безока тварюка з ножом у руці.

Серед диму й примарного світла я не розуміла, куди біжу, і втратила відчуття простору. Я не могла знайти ні своїх друзів, ні виходу. Спіткнувшись біля розтрощеної колони, я помітила збоку від неї блідо-зелений Спектр у подібні чоловіка в кайданах, із божевільними очима. Він присів навпочіпки, немовби збираючись стрибнути у воду, й скочив на мене. Я різонула його своєю рапірою, побокувала й побачила перед собою арку. Не гаючись ні секунди, я кинулась туди й помчала якимось коридором, захарашеним паперами. Довкола було порожньо й тихо — всі, хто міг, уже повтікали.

Несподівано я зрозуміла, куди потрапила. Вази з квітами, рапіри й лавандовий дим перед гранітними плитами. Портрети серйозних підлітків по стінах. Шестеро ліфтових дверей у дальньому кінці зали — п'ятеро бронзових і одні срібні. У паніці я побігла не до виходу, а вглиб будинку й знов опинилась у Залі Загиблих Героїв. Біля ліфтів.

Я озирнулась назад, у коридор. Жодного сліду Клепгемського Різника, проте здалека чути моторошний регіт. Я стала, відсапнула й спробувала заспокоїтись.

— *Виходить, тебе понесло не в той бік, —* мовив череп. — *Чудово. Зараз твої дружечки вирушать пити чай з кремовими булочками, а ти застрягла тут. Між тобою та виходом аж семеро потужних привидів Другого Типу, —* здалека долинув вибух. — *Навіть восьмеро. Ще одна колона готова.*

Я не сказала нічого. Локвуд з іншими моїми друзями повинні були пробитись надвір. Тепер вони допоможуть Кіпсові, і все буде гаразд.

— *Цей Різник...* — провадив череп. — *Він сидітиме й чекатиме на тебе вічно. Ти готова поговорити з ним?*

— Ні, — відповіла я, відчуваючи, як мене наповнює холодна, спокійна впевненість. Де й поділась моя дотеперішня відчайдушна лють. — Ні, розмовляти з ним я не збираюсь.

— *Дуже мудро з твого боку. Тоді сядеш тут і рюмсатимеш?*

— Як собі хочеш, але я не рюмсатиму, — я вирушила до срібного ліфта. — У мене є краща думка.

Довго чекати ліфта мені не довелося. Долинув тихий лагідний шум, і кабіна спустилася з горішнього поверху. Я стежила за тим, як на табло біля дверей змінюються цифри: сьомий, шостий, п'ятий поверхи... Дзень! — шум ущух, двері відчинились, і я побачила перед собою темні стіни кабіни з ажурними золотими прикрасами, інкрустацією з черепахового панцира й дзеркальними панелями.

Я увійшла всередину й обернулась лицем до дверей. Далі поправила склянку з привидом, що стирчала з-під пахви, й натисла кнопку сьомого поверху.

Двері зачинились. Ліфт майже нечутно рушив угору.

— *Поїхали!* — озвався череп. — *Наступний поверх — столове срібло, кухонні приправи та запасна білизна!*

Ми стояли й дивились на двері. У дзеркальній панелі, в золотистому світлі, що линуло зі стелі кабіни, можна було розгледіти, яка я натовлена. Обличчя сіре, набрякле, нечесане волосся стирчить у різні боки. Одяг подертий і брудний. Щоправда, всім цим я не переймалась. Головне, що мої очі палали вогнем.

Ліфт був чудовий — увесь у золоті, в оксамиті й до того ж старий. Приватний ліфт для однієї-єдиної пасажирки. В повітрі було виразно чути знайомі густі пахощі її парфумів.

— *Пахне Марісою,* — ніби прочитавши мої думки, зауважив череп. — *Ми майже приїхали.*

Він замуликав якусь веселу пісеньку, сам собі кривлячи в дзеркалі гримаси. Я відгорнула куртку й перевірила свій робочий пояс. Так... рапіра на місці, молоток і два пакунки з залізними стружками теж. В одній кишеньці — срібна сітка, і все. Каністр із магнієм у мене не було. І часу, щоб повернутись і взяти каністру чи рушницю з візка, — так само. Гаразд, обійдуся рапірою.

— *Отже,* — мовив череп, коли ми проїхали другий поверх, — *поділися зі мною своїми планами. Що ми робитимемо, коли побачимо Велику М.?*

Я не відповіла, спостерігаючи за табло з цифрами.

— *Тоді послухай мій план,* — вів далі привид. — *Найкраще захопити її зненацька, еге ж? Отже, щоб приголомшити Марісу, я*

раджу тобі роздягтися, вимастити щоки кінтем — його чимало на твоїй куртці, — й вискочити з ліфта, підстрибуючи й волаючи, як скажена Маріса так здивується, що ти зітнеш їй голову одним ударом рапіри, перш ніж вона з крісла підхопиться. А я ще й посміюся досхочу. Як тобі такий план?

— Чудовий, — відповіла я. — І дуже спокусливий.

Табло тим часом показало четвертий поверх.

Обличчя привида скривилось:

— *Тоді, гадаю, в тебе є свій власний план?*

— Так, є. І він залежатиме від ситуації.

Дивна річ, але тієї хвилини я не відчувала нічого — ні страху, ні сумнівів, ні жалю. Усе закінчувалось так, як і слід було. Мої друзі встигли покинути будівлю — я знала це так напевно, якби побачила на власні очі. Локвуд у безпеці. Я розуміла, що він кинеться шукати мене, проте спершу йому треба закінчити всі справи з Кіпсом. А тим часом я закінчу всі свої тутешні справи. Зустріч із Марісою в нас відбудеться сам на сам: тільки я й вона. Так, як було задумано з самого початку.

Ліфт проминув п'ятий, далі шостий поверх... Я чула, як підйимальний механізм сповільнює свою роботу.

Я поглянула на свої чоботи, обпечені потойбічним морозом, на спідницю й подерті легінси, на стару куртку з відбитком долоні привида на рукаві. Ще раз подивилась на себе в дзеркало й спробувала пригладити волосся. Було надзвичайно приємно розглядати себе в дзеркалі й пам'ятати, хто ти така. Люсі Карлайл!

Дзень! — весело пролунав дзвоник. Ми приїхали. Ліфт зупинився м'яко, без жодного поштовху.

Тільки-но двері почали відчинятись, я витягла рапіру.

* * *

Я не здивувалася б, якби побачила відразу за дверима ліфта щось на зразок величної тронної зали з розстеленим на підлозі червоним килимом, уздовж якого рядами стоять лакеї з похилими головами. Насправді ж там виявився невеличкий вестибюль — чи, радше, приймальня з двома кріслами для відвідувачів і абстрактними картинами на стінах. У кінці вестибюля, просто переді мною, видніли великі, трішки прочинені двері. Зі щілини в цих дверях струменіло

яскраве затишне світло. Довкола віяло знайомими парфумами. Я міцніше стиснула руків'я рапіри, штовхнула двері й увійшла всередину.

Там не було ніяких тронів чи лакеїв. Звичайний кабінет начальника високого рангу: широка прямокутна кімната з товстим білим килимом на підлозі й модними, але незручними канапами вздовж стін. Біля кожної канапи стояв скляний столик із недбало розкиданими книжками й часописами. І знов абстрактні картини по стінах, а на додачу до них ще й потворні сучасні скульптури на невеличких постаментах. А ще сила-силенна дзеркал — високих, аж до стелі, завдяки яким кабінет здавався ще більшим, ніж насправді.

У дальньому кінці з широкого вікна відкривався краєвид на Темзу. Була ніч, і річка здавалась оксамитовою чорною стрічкою між яскраво освітленими лондонськими берегами. Звідси, з висоти, місто чарувало своїм розсипом вогнів, серед яких вирізнялися захисні ліхтарі, що мерехтіли, наче зірки. Ніч майстерно заховала як усі вади столиці, так і всіх її мешканців — і живих, і мертвих. Біля вікна стояв письмовий стіл — великий, дубовий, також захаращений книжками й паперами; біля стола — книжкові полиці, два сейфи та величезна дерев'яна шафа, схожа на гардероб. Усе це я встигла оглянути за одну мить, не звертаючи особливої уваги на жодну з цих речей.

Увагу мою привертали дві постаті по той бік стола.

Темноволоса усміхнена жінка. І привид, що ширяв у повітрі за її плечем.

Панна Фітес сиділа в чорному шкіряному кріслі й дивилась на мене спокійно та невимушено, наче на давню приятельку, яку випадково зустріла на вулиці. Ніякої срібної накидки з каптуром на ній тепер, зрозуміло, не було, а натомість була розкішна зелена сукня до колін і черевики на високих підборах. Одна її рука лежала на столі, а друга спочивала на колінах. Одне слово, звичайна елегантна ділова жінка, якби не золотисте сяйво, яке випромінював привид за її плечем.

Зблизька дух на ім'я Езекиєль залишався так само розпливчастим, як і тоді, коли ми раніше бачили його в Іншому Світі. Осяйна постать із полум'яним вінцем на голові. Дивитись просто на нього було боляче; хіба що краєм ока можна було розгледіти його обрис — легкий, стрункий, завбільшки з людину. Привид мовчав, проте від нього линула холодна, могутня сила. По краях його оточували довгі

пасма світла, схожі на щупальця кальмара; вони без упину ворушились, огортаючи жінку в кріслі.

Я відчула, як напружився, скорчився дух у моїй склянці, й почула його невиразний шепіт:

— Будь *обережна*...

Жінка в кріслі підняла свою тонку руку:

— Заходь, Люсі! Ласкаво прошу. Не треба стояти на дверях.

Голос у неї був низький, мелодійний і спокійний, у ньому відчувалась глибока впевненість у собі. Я поволі рушила вперед, човгаючи об килим своїми брудними чобітьми. У величезних дзеркалах я бачила свою постать у подертому вбранні, з рапірою в руці та своє бліде, з шаленими очима обличчя.

— Проходь, — запросила ще раз панна Фітес. — Ось крісла для гостей, — вона кивнула в бік полотняних крісел біля письмового стола. — Я саме хочу поговорити з тобою.

— Чудово, — відповіла я. — Бо я теж хочу поговорити з вами.

Сідати в крісло я не стала. Лише зупинилась за кілька футів від жінки та мовчазного духа в повітрі. Від нього ще дужче повіяло холодом, тож мені не хотілось підходити до нього ще ближче.

Маріса Фітес спостерігала за мною своїми великими чорними очима. Її довге чорняве волосся вільно спадало їй на плечі. Я зненацька зрозуміла, *що* для неї значить ця зовнішня краса. Задля цього тут і стільки дзеркал. Хоч вікна кабінету й виходять на чарівний Лондон, найголовнішим дивом у цій кімнаті залишається її господиня.

— Рапіра? — несподівано запитала вона. — Ти дивуєш мене, Люсі, — вона ковзнула очима по склянці під мою пахвою. — А це що за гидота в склянці? Твій улюблений Прича-єний? Чи, може, Блідий Сморід?

Склянка шалено завібрувала в мене під рукою:

— *Агов! Це вже занадто! Ти ж знаєш, хто я такий!*

Якщо жінка й чула голос черепа, то ніяк не зреагувала на нього:

— Ти дуже втомлена, люба. Проте твоя наполегливість дивує мене, як і завжди. Як ти сюди дісталась? Ліфтом? А що тоді сталося з охороною біля входу?

— Так, ліфтом, — підтвердила я. — І мені, щиро кажучи, здається, що охорони у вас більше немає. Те, що від неї залишилось, має зараз

багато клопоту на першому поверсі. Проте насправді я пройшла до Будинку не через головний вхід, а через підвал.

Панна Фіттес на хвилину замислилась, пильно роздивляючись на мене.

— Зрозуміло, — нарешті сказала вона. — Виходить, ви все-таки здійснили цю мандрівку. А сер Руперт переконував мене, що вам ніколи не вдасться пройти через Інший Світ. Часом він пошивається в дурні... А тобі я можу заплодувати.

Я легко всміхнулась:

— Щодо сера Руперта, то він уже ніколи не підведе вас. Усе скінчилось, Марісо. Ми знаємо, хто ви така... або що ви таке.

Я пильно стежила, як вона зреагує на це ім'я. Проте насправді хіба що її очі трішки вирячились.

— Маріса? — ліниво посміхнулась вона. — Чому ти називаєш мене так?

— Бо ми знаємо, що ви — не Пенелопа, — відповіла я. — Ми прочитали вашу книжку «Таємні знання». Точніше кажучи, її прочитав Джордж, бо ми всі навряд чи змогли б уторопати цю вашу маячню. Проте Джордж у нас незвичайний читач — підсунь йому тарілку кукурудзяних пластівців, і він простудіює навіть спогади сторожа громадської вбиральні... Отже, він пояснив нам вашу теорію безсмертя — про те, як людське тіло може омолоджуватись за допомогою ектоплазми, відібраної в духів на Тому Боці.

— Он як? Він прочитав мою книжку?— перепитала жінка, тарабанячи кінчиками пальців по коліну.

— Так, — кивнула я. — Прочитав про ваш «еліксир молодості», Марісо. Тепер ми знаємо, як вам вдається омолоджувати своє тіло. Знаємо про фальшиву Пенелопу Фіттес, яку ви придумали, щоб пояснити своє повернення. Бачили сітки, за допомогою яких ви збираєте плазму на Тому Боці, й циліндри, в яких ви цю плазму зберігаєте... Єдине, чого ми ще не розуміємо, — це те, яким чином ви вживаєте її. П'єте, вдихаєте, втираєте в шкіру? Як саме?

— П'ю, — відповіла жінка. — Усе дуже просто.

— Тьху, яка гидота! — я підняла рапіру й націлилась вістрям на духа, що ширяв у повітрі. Той залишався спокійним, тільки ворухив своїми променями за спиною в Маріси. Двоє золотистих очей дивились за мною зсередини його сяйва. — Про вашого порадника

Джордж також розповів нам, — провадила я. — Його, здається, звать Езекиєль?

Почувши своє ім'я, дух сколихнувся, його промені спалахнули яскравіше й заворушились ще швидше. Водночас зашелестіли папери на письмовому столі й сторінки часописів на скляних столиках. А далі пролунав низький, оксамитовий, теж ніби просочений золотистим сьайвом голос:

— Це те саме дівчисько?

Жінка поглянула на свого приятеля-духа з обожнюванням і водночас із старанно приховуваним страхом:

— Так, Езекиєлю.

— А вона вперта. І нерозумна.

— У неї є Талант.

— Можливо. Але як вона користується ним? Поглянь, якого порадника вона собі обрала... — промінь світла вперся в склянку під моєю пахвою. — Потворна, брутальна, недоумкувата тварюка...

— *Що?! — вигукнув череп. — Ану, ходи сюди й повтори, що сказав! Зараз я витру свої ноги об твою ектоплазму! Роздеру тебе на шматки й використаю замість туалетного паперу! Брутальна тварюка?! Та як ти смів!*

Жінка тим часом сиділа в кріслі й перебирала зелені камінці на браслеті, що прикрашав один з її зап'ястків.

— У неї є Талант, — повторила вона.

— Тоді зроби їй пропозицію, тільки швидше. У нас іще сила роботи там, унизу.

Я ступила вперед:

— Я не прийму від вас ніяких пропозицій.

— І все ж таки я тобі зроблю її, — відповіла Маріса Фітгес, несподівано підводячись. Вона була вища й набагато гарніша за мене. В золотистому потойбічному сьайві вона скидалась на казкову королеву. Вона усміхалась, і її волосся вигравало іскорками світла, наче діамантами. — Люсі... Ми з тобою такі схожі — ти і я...

— Оце вже навряд.

— Ми обидві вміємо розмовляти з духами. Обидві прагнемо розгадати таємниці мертвих. Обидві були на Тому Боці й бачили заборонені для смертних очей речі. Твій Талант так само великий, як і мій. Ми можемо об'єднати свої Таланти й дещо іще... — вона

всміхнулась іще ширше. — Якщо ти прилучишся до мене, Люсі, ти здобудеш вічне життя.

Я звернула увагу, що хоч Маріса й покинула своє крісло, її досі огортало золотисте сяйво духа-порадника. Промені обплутували її тіло, наче Ланцюги. Зненацька я пригадала Чарлі Бада й відповіла:

— Гарна пропозиція. Тільки мені не до вподоби ота яскрава тварюка, що ширяє біля вас.

Жінка знов усміхнулась і мовила, граючись довгим локоном свого темного волосся:

— У тебе свій дух Третього Типу, у мене свій. Бачиш, ми й тут із тобою схожі.

— *Хіба що в Люсі смак набагато кращий, — утрутився череп. — Ви, напевно, вже забули, леді, але багато років тому ми з вами вже розмовляли. Спочатку розмова була чемна, і я намагався поділитися з вами своєю мудрістю... А що сталося далі? Мене заохали до цієї склянки, а ви обрали собі цього золотого дженджика! Я вже не знаю, як ви звете його, але дурника ви склеїли майстерно.*

— Замовкни, недогризку! — пихато спалахнув золотистий дух. — Навіть я не перериваю Марісу, коли вона...

— *Ти хочеш сказати, що я часто всіх перериваю? Ой, пробач! Знову не втримався...*

— Якби ти не сидів у склянці, — люто гримнув оксамитовий голос, — я розтер би твою плазму на порошок!

— *Та невже? І як би це вдалося тобі, шмаркачу?*

Маріса примружила очі і вперше придивилася до моєї склянки з привидом:

— Я, здається, пам'ятаю тебе, злий духу. Ми справді розмовляли, і я зрозуміла, що ти надто слизький, балакучий і недолугий.

Обличчя в склянці насупилося:

— *Справді? А ви певні, що то був не якийсь інший череп?*

— Ні, вона добре запам'ятала тебе, — мовила я.

— *Дивина та й годі!*

— Цей огидний череп анітрохи не зацікавив мене, Люсі, — зауважила Маріса. — До того ж у мене вже був мій улюблений Езекиєль. Відтоді, як я ще в дитинстві зустріла його, він відкривав мені найдивовижніші таємниці. Він керував усією моєю роботою. Саме він

навів мене й Тома Ротвела на думку про експерименти з Джерелами. Саме з його допомогою ми вперше почали досліджувати Інший Світ.

Вона підняла руку, на якій блиснув нефритовий браслет, і Езекієлеві золотисті промені відразу заворушились, щоб грайливо обплутати її пальці. Маріса засміялась з якимись дикими, істеричними нотками. Повільно, непомітно я підбралась трохи ближче, вимірюючи оком відстань, що розділяла нас, і готуючись до нападу. Щиро кажучи, я була схвильована. В усміхнених очах Маріси видніли тіні, які існували ніби самі собою й тепер піднімались, щоб поглянути на мене. Тепер золотиста аура бавилася з волоссям Маріси, сяяла на ньому невеличкою короною — як тіара на Нещадній Красуні.

Щоправда, не тільки цим Маріса нагадала мені Красуню.

— Том був надто млявий, тяг мене назад, — провадила Маріса. — Він не міг слухати Езекієля, не міг осягати глибших істин. А *ти* можеш це, Люсі. Можеш. Немає більше нікого, хто міг би посісти почесне місце поряд зі мною.

— *Не слухай цих балачок, Люсі,*—знову втрутився череп. — *Потім плакатимеш, якщо зв'яжешся з нею, будь певна.*

— Так, я певна, — відповіла я й тієї самої миті стрибнула вперед, націливши рапіру в Марісу. Вийшло, одначе, зовсім не так, як я сподівалась. Клинок сповільнив свій рух і зупинився десь за два фути від жінчиної шиї. Я налягала на нього, проте повітря довкола загусло, наче клей.

— Дозволь нам позбавити тебе від зайвих спокус, — мовила жінка. — Езекієлю!

Золотиста постать підняла руку. Тугий стовп повітря відштовхнув мене назад. Я вдарилась об край дерев'яної шафи. Удар був такий потужний, що в мене зупинилось дихання і я впала на килим, випустивши з рук і склянку, і рапіру. Новий стовп повітря підхопив рапіру, й вона покотилась по підлозі.

Відсапуючи, лаючись, я поволі підвелась. Усе моє тіло боліло. Жінка стояла й спокійно дивилась на мене.

— Як ти гадаєш, чому ти цієї ночі прийшла сюди, Люсі? — лагідно запитала вона. — І чому завітала сама-одна? Гаразд, гаразд, — додала вона, почувши з підлоги обурене пирхання. — Не сама, а з оцим Причасним у склянці. Я мала на увазі, чому ти прийшла без своїх друзів? Насамперед без свого милого Локвуда? Ні, цього не могло

бути, якщо ти *справді* збиралась знищити мене. Тут якась глибша причина. Ти самотня, Люсі, й тобі потрібне товариство. Потрібен хтось такий, хто зрозуміє тебе і розділить із тобою найпотаємніші бажання. Твої друзі — це, звичайно, добре, але тільки почасти. Ні, не заперечуй цього. Їх тобі замало. Їм не зрозуміти твого страху смерті. Навпаки, вони лише поглиблюють його. Тобі чудово відомо, що Локвудова відчайдушність межує з жадобою самогубства, й ця чуттєва спустошеність доведе його до могили. Але що ти скажеш, Люсі, якщо здобудеш силу, спроможну *врятувати його* життя і зробити так, щоб він навіки залишався з тобою? Щоб і він, і ти завжди були юними — такими, як я?

Я стерла з вуст кров. Моє тіло досі дрижало після удару об дерево. Дверцята шафи за моєю спиною відчинились і загойдались на завісах. Золотиста постать під пливла до мене; разом з нею підійшла жінка, й мене аж занудило від її парфумів.

— Пора з цим закінчувати, — мовив дух. — Тим чи іншим способом.

— Ну-бо, Люсі? — всміхнулась Маріса. — Ти чула мою пропозицію. Що скажеш?

Я нарешті помітила свою рапіру: вона закотилась надто далеко. Біля мене лежала тільки склянка, з якої на мене тупився перевернутий череп. Іншої зброї в мене не було. Що ж робити? Може, щось знайдеться в шафі—рушниці, бомби, спорядження для Іншого Світу? Ні про що інше я думати не могла.

— То виходить, що ви дасте мені еліксир життя? — запитала я. — І Локвудові теж?

Темноволоса жінка стенула плечима:

— Поки що він вам не потрібен. І не знадобиться ще багато років. Але я поділюся з тобою своїми секретами. Ти житимеш тут, і ми разом правитимемо Лондоном.

— А Товариство Орфея? А люди, що мандрують до Іншого Світу? Їм теж усе відомо?

Маріса хитнула головою:

— Це дурні, що борсаються в п'їтмі. Ніхто з них не знає правди. Її знатимеш тільки *ти*. Езекиєль огортатиме тебе своїм сяйвом. Ну, що ти врешті скажеш, Люсі?

Долаючи біль, я випросталась на весь свій більш ніж п'ятифуттовий зріст і сказала, відгортаючи від очей пасмо посивілого волосся:

— Марісо, я гідно оцінила вашу пропозицію. Та навіть якби ви піднесли мені її загорнутою в подарунковий папір і додали до неї стільки діамантів, скільки важу я сама, цього все одно було б замало.

Жінчине обличчя померкло. На ньому виступили схожі на блискавки зморшки, яких не змогло приховати навіть золотаве примарне сяйво.

— Я ж казав тобі, — мовив Езекіель. — Вона нівроку вперта. Тому...

— Так, цього було б замало, — повторила я. — Замало, щоб заплатити за незліченні знищені Проблемою життя, за юних агентів, що загинули в боях із привидами. Замало, щоб заплатити за страждання, яких ви завдаєте духам в Іншому Світі. Немає нічого дивного, що дехто з них вирішив утекти від цих страждань і повернутись до нашого світу! Я все це бачила. Бачила, як мої друзі були поранені й ледве не вмерли! Тож дякую вам, Марісо, але — ні! На землі не знайдеться сили, що змусить мене приєднатись до вас. Якщо я мушу заплатити за це своїм життям, то обираю собі таку ціну з доброї волі!

Сказавши це, я стрімко обернулась і ще ширше відчинила дверцята шафи.

Що ж там було? Рушниці? Рапіри? Хоч яка-небудь зброя? Ні. Проте шафа не порожнювала, і я перелякано зойкнула, коли побачила, що в ній.

То був труп.

Ні, зрозумійте мене правильно. Трупів я бачила *безліч*, усіх розмірів та форм, у всякому можливому стані. Трупи — це частина моєї звичайної роботи, й вони давно вже не лякають мене. Кричати, побачивши труп, — це *взагалі* не моя звичка. Проте цього разу я справді зойкнула. Чому? Бо, по-перше, надто вже це було несподівано, а по-друге, надто вже мерзеним він виявився. Та найголовніше, що цей труп перекреслював усе, що я досі знала про минуле Маріси.

Тіло було закріплено на золотому стояку всередині шафи. Численні золоті дротинки й скріпки зусібіч підтримували засохлу плоть, не даючи їй розвалитись. Проте, попри всі ці хитрощі, труп перебував у жалюгідному стані. Розпочнімо з голови: тут бракувало лівого ока, значної частини шийних м'язів, щелепи й частини черепа. Те, що збереглося, почорніло й скидалось на стару потріскану гуму. З черепа звисали довгі чорні пасма волосся, а сама голова трималась на кощавій, наче в обскубаній індички, шиї. Аж ніяк не краще зберігся й тулуб: укритий зморшкуватою, висохлою тонкою шкірою, він нагадував смажені овочі, які так смакують нашій Голлі. Зовні поверхня тулуба була чорна, мов застигла лава; крізь шкіру подекуди стирчали ребра. Руки й ноги перетворились на кістки, огорнуті тоненькою, мов папір, шкіряною оболонкою. Для того, щоб вони не повідпадали, їх подекуди було скріплено гвинтами. Одне слово, все це обтикане підпорами й згвинчене по шматочках опудало було, радше, пародією на труп. Воно шкірило поживклі зуби й зирило на мене чорною очною ямкою.

Ще раз наголошую — зовнішній вигляд цього трупа майже не вразив мене.

Вразило інше. То була *Маріса*.

Так, то була Маріса Фітес. Хоч їй бракувало пів голови, я відразу впізнала її за гачкуватим носом, за щелепою, чолом, пасмам волосся — то було обличчя, знайоме нам зі скульптур, книжок та поштових марок. Саме це обличчя — приблизно в такому самому стані — я сподівалась побачити в гробниці під мавзолеєм, якби все було так, як належить

бути в людському світі, де мертві лежать у могилах, а живі ходять землею.

— *Овва*, — тільки й промовив череп, крутячись у склянці так, щоб краще розгледіти труп у шафі. Голос у нього був якийсь нерішучий. — *Яка... несподіванка...*

— Ти здивована? — реготнула жінка за моєю спиною. — Бідолашка Люсі! Ти вважала, ніби знаєш про мене все... То озирнись і поглянь на мене.

Я обернулася спиною до страхіття в шафі й лицем до двох інших страхіть, що стояли переді мною в цьому просторому кабінеті. Дух на ім'я Езекіель підплив трохи ближче до мене. Тепер він сяяв не так яскраво й нагадував темно-сіру розпливчасту чоловічу постать. Серед променів, якими він огортав жінку, з'явилися широкі чорні смуги. Проте навіть крізь них на жінчиному обличчі видніла усмішка.

— Я була зовсім юна, — провадила вона, — коли написала свої «Таємні знання». Така, як ти, Люсі. Завдяки настановам мого любого Езекіеля я дізналась, що плазма мерців може підтримати й продовжити життя. Я думала, що вона відмолодить моє тіло, збереже його свіжим та юним, і тому розпочала свої мандрівки до Іншого Світу. Ти бачила деякі засоби, за допомогою яких я збираю потрібну мені плазму. Скоро я виявила, що Езекіель каже правду: поглинаючи плазму, я насправді поповнюю запас своїх сил, а мій дух стає дужчим, могутнішим, — утупившись у мене своїми чорними очима, вона додала: — Проте далі на мене чекала пастка.

— Звісно, — підтвердила я. — Бо все, що ви робили, від самого початку було божевіллям. До речі, що це за Езекіель? До якого типу привидів він належить? І де ви його відшукали?

Жінка підняла руку й постукала по нефритовому браслету на зап'ястку:

— Я знайшла його похованим у землі поблизу давньої гробниці. Він старший і мудріший, ніж ти, Люсі, можеш уявити. Він бачив, як народжувались і занепадали могутні царства. Він зрікся власної смерті. І я — так само.

Золота постать ще ближче підсунулась до мене, і я відчула, як мені поза шкірою побіг холод.

— Годі балачок, — пролунав низький голос. — Це дівчисько не любить нас. Відкидає наші таємниці. Каже, що хоче смерті. Тож

подаруймо їй смерть.

— Ні, — заперечила жінка. — Спочатку я хочу, щоб Люсі зрозуміла мене. Отже, від постійних мандрівок до Іншого Світу мій *дух* поволі дужчав, а *тіло* слабшало. Мені знадобились помічники, щоб ходити на Той Бік замість мене. Спершу то були мої друзі з Товариства Орфея — вони віддано служили мені багато років. Вони поділяли мої мрії й провели чимало експериментів. Що ж, вони мали на це право, — розтягла вона уста в посмішці. — Проблема, яку вони досліджували, підтримувала їхній бізнес і збагачувала їх. Проте й вони врешті постаріли і втратили надію. Вони шукали способів досягти безсмертя, зберігаючи юними свої тіла. Вони так і не зрозуміли, що відповідь ховається не тут.

— То де ж вона ховається? — запитала я. Осяйний дух підібрався вже зовсім близько до мене, я відчувала його силу, досить потужну, щоб не дати мені зрушити з місця. Та поки жінка говорила, мій мозок не піддавався примарній пастці. Він працював щосили, оцінюючи моє становище й шукаючи шляхів до нападу або втечі. — І що то за відповідь?

— *Огидна відповідь*, — обізвався череп. — *Будь певна.*

Маріса нахилилась до мене:

— Ось що я зрозуміла. Смертне тіло завжди підводить тебе. І до того ж невчасно. Зате, якщо твій дух достатньо потужний... — вона торкнулась моєї щоки своєю крижаною долонею й відступила назад, — то можна знайти *інші* засоби стати безсмертним.

Аж тут із нею почали коїтись химерні речі. Уявіть собі велику пластилінову ляльку, обличчя якої розтягують на всі боки велетенські невидимі пальці. Ніс, рот, очі, вилиці — *всі* риси її лиця на мить спотворились, розпливлись, а тоді знову повернулись на місце, тільки вже трохи змінені, й крізь перше, колишнє обличчя почало проступати друге, нове. Зараз у неї було два лиця — одне живе, друге бліде й прозоре. Спочатку ці лиця зливались, потім виявились ніби накладені одне на одного; нарешті, наче метелик із лялечки, виповзла примарна голова, відділилась і зависла в повітрі біля першої, живої голови. Важко сказати, що було моторошніше: зловісний, проте свідомий погляд примарної голови чи невидючі, мертвотні очі живої.

Обличчя жінки, відомої як Пенелопа Фіттес, набрякло й стало байдужим, наче в кретина, дихання відчутно почастішало. А примарне

лице збоку здалось мені напрочуд знайомим: лінія щелепи й підборіддя, високе чоло, гачкуватий ніс... То було обличчя, яке гордовито дивилось на нас із скульптурного погруддя в мавзолеї й з обкладинки «Посібника Фітес». Те саме обличчя, почорніле й вигниле, зараз дивилось мені в спину з-за відчинених дверцят шафи.

— *Щоб мені закам'яніти на місці!* — не витримав череп у склянці.
— *Такого я не сподівався!*

Я тихо вилаялась і позадкувала — мимоволі, як кожна людина, яка натрапить на щось огидне й незрозуміле.

— *Я завжди знав, що вона Маріса,* — провадив череп. — *Просто орієнтувався на те, що сховано в тілі. Ти ж знаєш сама: що я бачив, те й казав тобі. Якщо я бачив дух Маріси, то вважав, що тіло так само її! Я й не думав, що вона загарбає чуже тіло!*

Там, де примарна голова з'єднувалась із нерухомим тілом Пенелопи Фітес, висіла бліда розмита пляма. Вуста Маріси ворухнулись, і долинув тихий хрипкий голос:

— *Загарбати чуже тіло?* Ні, між нами набагато тісніший, бездоганний зв'язок! Ось поглянь, зараз я хочу підняти свою руку, — Пенелопина ліва рука піднялась і махнула мені. — Схотіла й зробила. А зараз я хочу переступити ногами! — довгі Пенелопині ноги затупцяли на місці, а рука тим часом розгладила спідницю. — Я можу все. Я почуваюсь як удома всередині моєї любої Пенелопи! Ми з нею — одне ціле! — примарна голова посміхнулась, а жива, що стирчала поряд, відкинулась убік, наче в ляльки.

— То Пенелопа... існувала насправді? — запитала я.

— Так, Пенелопа була моєю онукою.

— Ми думали, що ви підробили її життя...

— Не зовсім так.

— То вона була жива, а ви вбили її, — хрипко видихнула я.
Примарна голова зацокала язиком:

— *Цить, цить!* Я вбила тільки дух. Тобто вигнала його геть. А тіло Пенелопи ось, живе й здорове, як ти сама бачиш. Це було цілком практичне вирішення моєї проблеми, й воно подарувало мені багато зайвих років життя. А тепер пробач, мені треба втиснутись назад.

Із моторошними гримасами примарна голова підсунулась до живої голови й полізла всередину. Ще трохи, й вона зникла. Пенелопина

голова здригнулась і пустила з рота слину. Її очі відразу ожили. Жінка підняла руку й витерла мокрі губи.

— Це страшна річ, — мовила я. — Жорстокий злочин.

— Годі, — відповіла Маріса. — Так, це має дещо химерний вигляд, але користь від цього помітно переважає всі побічні явища. До того ж подумай: що мені ще залишалось? Моє власне тіло звелось нанівець багато років тому, ти щойно бачила його в шафі. Під кінець я була вже на порозі смерті, тримаючись тільки завдяки силі волі. Лікар, що доглядав мене, був звичайнісінький бовдур — тільки й міг, що запакувати мене в труну й поховати. Але мій дух прагнув життя! Замість того, щоб прийняти смерть, він перескочив до іншої посудини — до тіла моєї любої онуки Пенелопи, яка була тоді ще дівчатком. Кілька років мені довелось чекати, поки її тіло підросте, і на цей час я мусила передати агенцію до рук своєї дочки Маргарет, — обличчя жінки бридливо скривилось. — Маргарет була квола й духом, і тілом. Вона не підходила для керівництва моєю компанією. На щастя, досить скоро я змогла... змістити її й знову очолити компанію.

— Марісо... — промовив дух і заворушив своїми золотистими щупальцями.

Жінка кивнула:

— Езекієлю уривається терпець. Йому дуже кортить покінчити з тобою. Що тобі ще сказати? Тепер ти знаєш усе й можеш померти спокійно.

— *Ні, не все, — втрутився череп. — Нехай вона пояснить іще одну річ. Якщо Марісі не потрібне її зношене старе тіло, навіщо вона зберігає його тут у шафі?*

Мене це, правду кажучи, теж дивувало. І це підштовхнуло мене до останньої відчайдушної спроби. Золотистий дух наближався, щоб убити мене. Один із його променів-щупалець, звиваючись, потягся до мене. Я майнула вбік і водночас засунула руку до шафи. Вхопилася за стояк, на якому тримався почорнілий труп, і рвучко перекинула його. Труп випав із шафи й гупнув об підлогу, загубивши одну кощаву ногу. Маріса скрикнула з болю й гніву. Вона кинулась до трупа, й золотисте щупальце побокувало, даючи їй дорогу.

А що ж тоді зробила я? Підхопила склянку з черепом і щодуху помчала до ліфта. Проте далеко втекти мені не пощастило.

Повітря в кабінеті вибухнуло. Канапи та скляні столики зсунулися з місць, газети й часописи пурхнули в повітря. Я, не випускаючи склянки з рук, покотилась по килиму.

Зупинившись, я хутко підхопилась і озирнулась. Труп на стояку вже знову був у шафі. Папери, що ширяли в повітрі, поволі осідали на підлогу. Крізь їхній вихор до мене наближалися дві постаті — променистий дух та жінка в темно-зеленій сукні.

Дух махнув рукою. Дзеркала на стіні за моєю спиною тріснули й розлетілись на друзки, проте ці друзки не падали вниз, а висіли в повітрі й тремтіли. А далі полинули просто на мене, наче град, що йде не згори, а збоку.

— Ні, тільки не *це!* — вигукнула я, шукаючи укриття. — Ненавиджу Полтергейстів!

Друзки свиснули поряд зі мною, проте я встигла майнути за найближчу канапу і впасти на підлогу, притулившись до стіни спиною. Зовні на канапу линула скляна злива. Тріщали роздерті подушки; один гострий скляний уламок влучив у канапу біля самісінького мого вуха. Нарешті злива вщухла, й друзки попадали на килим. Я чула, як вони хрускотять під ногами Маріси.

Склянка вислизнула з моїх рук і тепер лежала на боці біля мене. Крізь скло на мене зирло обличчя привида. Не можу сказати, що зараз воно було симпатичнішим, можливо, череп просто намагався всміхнутись мені.

— *Пора, Люсі,* — промовив він.

Я поглянула на нього:

— Мені треба подумати.

— *Думати нема часу. Через тридцять секунд тебе вб'ють.*

Я припала до підлоги, зазирнула в щілину під канапою й побачила Марісині високі підбори, під якими хрускотіло бите скло, а поруч — золотаве сяйво Езекієля, під яким на килимі з'являлись крижинки. Золоті щупальця наближались до моєї схованки. Порятунку не було.

— *Молоток у тебе на поясі,* — провадив череп. — *Скористайся ним.*

На обличчі в мене була кров, і вище від стегна теж червоніла пляма — скляні друзки все-таки зачепили мене. Поранений бік узагалі поведився химерно — захолов, занімів і став ніби чужим.

— Я збиралася зробити це в останній момент, — усміхнулась я.

— *Гадаєш, цей момент іще не настав? Що ж, чекай. А тим часом тебе вб'ють, і ти лежатимеш тут під задрипаною канапою, серед грудок пороху та загублених кимось монеток. Тобі цього хочеться?*

— Ні.

Перші кілька щупалець, променистих і страшенно холодних, уже залізли під канапу.

— *Хочеш, щоб ця стара відьма святкувала перемогу?*

— Ні.

— *Ти віриш мені?* — спитав череп.

Я поглянула на нього й замість скривленої пики привида побачила усмінене обличчя юнака з розкуйовдженим волоссям, знайоме з мандрівки до Іншого Світу.

— Так, — відповіла я. — Начебто.

— *Тоді розбий цю кляту склянку!*

Я намацала молоток, підвішений до мого пояса. Мої пальці були мокрі від крові, що цебеніла з пораненого боку, тож руків'я молотка вислизнуло з них. Я міцніше вхопилася за молоток і все ж зуміла зняти його з пояса. Проте було вже запізно. *Майже* запізно. Канапа, за якою я ховалась, відсунулась убік, спочатку повільно, а далі несподівано швидко, за велінням шаленої потойбічної сили. Я сиділа, притулившись спиною до стіни, зі склянкою на колінах і молотком у руці.

Мої вороги наближались.

Певним чином важко було сказати, хто з них живий, а хто мертвий. Вони підходили до мене пліч-о-пліч — Маріса Фіттес у темно-зеленій сукні, на якій вигравали блискітки потойбічного вогню, з примарно-блідим обличчям, і осяйний, переповнений бурхливою енергією привид.

— Бідолашна Люсі, — сказала Маріса.

Вигляд у мене й справді, напевно, був «бідолашний» — я лежала на підлозі в калюжі власної крові, з розпатланим волоссям, що лізло в очі, в подертому брудному вбранні... Далі можете уявити самі. Я підняла голову, примружилась і поглянула на своїх убивць.

— Ти не проситимеш пощади? — запитав привид.

— Ні, не проситиме, — відповіла замість мене Маріса. — Пора закінчувати.

Привид підплив ще ближче. Я виставила склянку вперед і задоволено побачила, як Езекиєль зупинився.

— Ти що, злякався цього мізерного духа? — насмішкувато запитала Маріса. — Це ж не більше, ніж звичайнісінька примара.

— Ні, це щось дужче за Примару. Щоправда, це не має значення. Він запечатаний.

— Ні, — обізвалась я. — Аж ніяк.

Сказавши це, я замахнулась молотком і щосили вдарила ним по склянці.

Клята штукенція покотилась убік, проте залишилась цілісінькою, крім хіба що невеличкої подряпини на склі.

Привид у склянці заплющив очі, готуючись до потужного удару, а потім розплющив одне око й вирячився на мене:

— *Що ти робиш?! Тільки не кажи, що тобі бракує сили розбити її!*

— Тримайся! — я ще раз ударила по склянці. Молоток відскочив від неї.

— *Ну й дурепа ти, Люсі,* — тільки й сказав на це череп.

Охоплена панікою, я вдарила ще раз. Ця спроба так само виявилась марною.

— *Усе дарма!*—розчаровано вирячився на мене череп. — *Немовля в колісці — й те краще це зробить!*

— Не кепкуй з мене! — буркнула я. — Ти ж сам запропонував мені скористатись цим клятим молотком!

— *Я ж не думав, що ти така немічна! Хоч би попередила!*

— Я досі ніколи не розбивала посріблене скло! Звідки мені знати, що воно таке міцне?

— *То поклич кого-небудь на допомогу! Хоча б отого здохлого таргана! У нього вийде краще, ніж у тебе!*

— Може, замовкнеш нарешті, га?

— Чудово, — зауважила Маріса, що спостерігала за нами. — Проте все коли-небудь закінчується. Прощавай, Люсі. Зараз ти помреш, а я піду дивитись, як Езекиєль здиратиме плоть із кісток твоїх друзів. Не забудь перед смертю подумати, *що* чекає на твого любого Ентоні.

— Є інший спосіб, — пролунав чийсь голос. — Можна заощадити сили й час і покінчити з усім просто зараз.

Маріса рвучко озирнулась. Дух теж обернувся, щоправда, повільніше. Його сяйво аж померкло з гніву. Я підняла голову, хоч

знала й так, кого зараз побачу. Я сподівалась на цю зустріч і водночас боялась її.

Двері до вестибюля були відчинені, й у них стояв Локвуд.

Він був зовсім не схожий на звичайного Локвуда. На того, якого ми бачили завжди — ошатного, витонченого, в довгому пальті й вузькому темному костюмі. Пальто давно пропало у вирі наших останніх пригод, а від костюма залишилось подерте, брудне, попечене ектоплазмою лахміття. Дірок у його сорочці було більше, ніж у сітці на картоплю, а якщо говорити загалом, то на Нещадній Красуні в її цирковому вбранні було більше матерії, ніж зараз на Локвуді. Рештки піджака на його плечі трохи курились димом, а від рукава на другій руці, розірваного величезними пазурами, не залишилось майже нічого. Очі затуляло брудне, сіре від солі й магнію волосся, а обличчя набрякло й зблідло. Одне слово, таким я Локвуда досі не бачила.

Та водночас він залишався *самим собою* — це було видно з того, як він тримає свою рапіру, з його статури, з усмішки в кутках його вуст, із спокійного погляду темних очей, що уважно, без страху оглядали кімнату. Уся його постать випромінювала таке світле завзяття, що перед нею тьмянів цей туманний дух із золотими щупальцями. Відвага, хоробрість, свобода — всі ці Локвудові риси видніли крізь усі його подряпини й садна, крізь брудне дрантя. Вони виступали на ньому так само, як водяні знаки виступають на зібганому папері.

Стоячи на дверях, він ніби правив за живий доказ марноти Марісиних спроб зберегти молодість. Він немовби показував, що таке справжня юність. Показував, яким чином слід підтримувати справжню силу духу. Показував, як поводитись перед обличчям смерті й кидати їй виклик. Локвуд зумів пробитися сюди, щоб порятувати мене. Подолав усіх ворогів — і живих, і потойбічних, — і з'явивсь у найпотрібніший момент. Я сиділа під стіною, скривавлена й безпорадна, проте моє серце співало з любові та радощів.

Хоч насправді мені дуже не хотілося, щоб він приходив сюди. Я боялася за нього.

— Привіт, Люсі, — Локвуд насмішкувато позирнув на мене. — Відпочиваєш?

— Авжеж, відпочиваю.

— Так, бачу, — він рушив ближче до нас, обходячи друзки скла та розкидані по підлозі часописи. Тільки тепер я помітила, що він тримає

в руці коротку електричну рушницю. Він не зводив очей з Маріси й привида, що ширяв біля неї, й чи то цей погляд, чи рушниця так бентежили їх, що вони завмерли на місці. — Хочеш, щоб я приєднався до тебе?

— Звичайно, як завжди, — усміхнулась я у відповідь.

Із склянки на моїх колінах долинуло пирхання.

— *Мене вже нудить від вас!* — обізвався череп. — *Ну, годі воловодитись! Робіть хоч що-небудь!*

Череп мав рацію. Пора було щось робити. Бо наша робота, правду кажучи, тільки починалась.

Маріса казала, ніби в мене була особлива причина потрапити до її кабінету самій-одній. Нібито задля того, щоб ми з нею об'єднали наші сили. Так, щодо *особливої* причини вона сказала правду, хоч я зрозуміла це тільки зараз. Я хотіла покінчити з усім цим сама, без Локвуда. Проте Локвуд усе-таки опинився тут, і я, звичайно, раділа цьому, хоч водночас до мене повернувся колишній страх. Я пригадала лиховісні віщування механічної ворожки в театрі Тафнела. Пригадала порожню могилу, що чекала на Локвуда біля могил його батьків і сестри. Проте найвиразніше переді мною постала колишня зустріч із привидом, який мав Локвудове обличчя, і його пророцтво про те, що Локвуд загине, боронячи мене.

Ось чому моє серце водночас і співало, й кралося із відчаю, й мені залишалось прийняти той факт, що Локвуд усе-таки тут, зі мною. Будь-що більше я не могла ховатись на килимі за канапою. Я змусила себе підхопитись, незважаючи на кров, що текла з мого пораненого боку.

Проте я виявилась не єдиною, хто вирішив перейти до діла. Дух на ім'я Езекієль помітно зблід. Його вогненна корона та осяйні щупальця потьмяніли й потяглися до Локвуда, а той підняв рушницю й вистрілив. Блискавка влучила привидові просто в груди, пробивши в них здорову діру. Езекієль дико завив і відлетів аж до письмового стола. Щупальця, що тяглися до Маріси, зненацька стали зовсім тонкі. Сама ж Маріса застогнала, наче від болю, й побігла до свого примарного спільника, розчавлюючи підборами скляні друзки.

Локвуд підійшов до мене, нахилився й торкнувся пальцями моєї рани, не випускаючи при цьому з рук рапіри:

— Ти поранена, Люсі.

— Дурниці. Зовсім легко.

— Кіпс теж так казав...

— Кіпс? Що з ним?

— Ми відвезли його до лікарні. Що з ним зараз, Люсі, я не знаю... Щоправда, поки лікарі оглядали його, він, як завжди, бурчав і сипав своїми похмурими дотепами. Тож гадаю, що з ним буде все гаразд... — він помітив дві постаті в кутку кімнати. — Ось де вони... Ти щось хочеш сказати мені просто зараз?

— Кілька дрібниць. Привид може пересувати речі в повітрі, як Полтергейст, а його Джерело — браслет на руці Маріси. Її дух панує в тілі Пенелопи, а давній труп самої Маріси зберігається тут у шафі й навіщось потрібен їй. Це поки що все.

— Чудовий звіт. Зачекай мене тут! — усміхнувся мені Локвуд. — Тільки не лізь у бійку! Я мусив тобі сказати це, хоча знаю, що ти завжди зневажаєш мої накази.

Я усміхнулась у відповідь:

— Боюся, що з цим уже нічого не вдієш... Стережись Езекієля.

— Нічого, в мене є рушниця. Я кращий стрілець, ніж Джордж. Він там, унизу, мало голову Барнсові не відстрелив.

— Барнсові? То Барнс тут?!

— Тут. І Фло теж. Вона й привела сюди інспектора. Гаразд, розкажу тобі про все потім.

Локвуд трохи відсунувся вбік і вистрілив з рушниці, змусивши Марісу зойкнути й заховатись за великий горщик із рослиною. Гілля рослини спалахнуло вогнем, а килим закурився димом. Езекієль тим часом порався зі своєю раною, з'єднуючи частини розірваної плазми. Він здійняв примарний вітер, спрямувавши його на нас із Локвудом. Повітряна хвиля виявилась менш потужною за дві попередні, проте все-таки відчутною. Локвуд якимось чином примудрився встояти на ногах. Він підняв рушницю й знову вистрілив.

Посеред кімнати я побачила свою рапіру. Я вже хотіла була підібрати її, аж тут уздріла склянку з привидом, що лежала на підлозі. Судячи з гримаси, череп неабияк сердився.

— *Виходить, я тобі вже не потрібен?* — буркнув він. — *Авжеж, тепер з тобою твій любий Локвуд! Він дуже вчасно завітав, до речі Тепер у нього все буде, як завжди, під контролем.*

— Начебто... — я підняла склянку й понесла її до найближчого столика.

— Ну, звісно, *навіщо тобі такий смердюх, як я! Іди мерцій за своїм дороженьким Локвудом!*

— Піду, тільки трохи згодом, — примарний вітер поскидав зі столика всі часописи. На ньому стояла лише невеличка статуетка — пірамідка з круглих камінців, що скидалась на купку кінського посліду. Я поставила склянку на столик, поклала її набік і взяла статуетку.

Привид, що саме корчив гримаси за склом, на мить зупинився й недовірливо запитав:

— *А це навіщо? Затопити в лоба Марісі?*

Я підняла статуетку над головою.

— *Цікава думка — вибити старій відьмі мозок цією купкою скам'янілого кінського...*

Зненацька привид замовк. Його обличчя застигло.

Заплющивши очі, я щосили вдарила кам'яною пірамідкою по склянці. Пролунав тріск, щось засичало, як прохромлена шина, й засмерділо. Я знову підняла статуетку, вдарила по склу ще раз, а тоді почула:

— *Агов! Обережно! Так ти мій череп розтрощиш!*

Голос лунав не в моїх вухах, як раніше, а поруч. Я розплющила очі й побачила стрункого худорлявого юнака з розкуйовдженим волоссям, що стояв біля мене. Поглянувши на столик, я помітила, що стінка склянки в одному місці тріснула, й звідти сочиться блідо-зелений туман. Він здіймався тоненькими струменями, які пливли до юнака й проникали всередину його постаті.

З розбитої склянки на мене дивився старий бурий череп, пригвинчений до її денця.

— Ось, — мовила я, жбурляючи статуетку геть. — Ти вільний.

Привид поглянув на мене:

— *Ти справді зробила це... Зробила! Хоч тобі це більше й не потрібно...*

— Так. А тепер пробач, я трохи заклопотана...

Локвуд тим часом знову вистрілив в Езекієля, однак осяйний дух цього разу ухилився від блискавки, рвучко вигнувши своє примарне тіло вбік. Здавалось, що він напрочуд швидко відновлює свої сили. Потьмянілі щупальця тяглись до Локвуда, який старанно рубав їх своїм клинком. А от Маріси видно не було, тож я побігла по свою рапіру.

— *Ти знаєш, Люсі, що ти тільки-но зробила?* — гукав мені навздогін череп. — *Ти визволила мене! Тепер я вільний! Ніхто й ніщо не зупинить мене! Захочу — зараз тебе вб'ю, захочу — Локвуда. Це для мене дурниця...*

— Авжеж, дурниця! — зіпнула я, не озираючись.

Не звертаючи жодної уваги на череп, я взяла з підлоги свою рапіру. Локвуд бився далі, спритно відтинаючи промені привида. Я підбігла й теж відрубала кілька цих бридких щупалець. Цівка рушниці курилась чорним димком.

— Батарей майже закінчилась, — мовив він. — Я витратив її ще внизу, коли вгамовував Різника. До речі, Люсі, пора нам уже закінчувати з цим Езекієлем. Може, спробуєш забрати в Маріси його Джерело?

— Жодних проблем, — похмуро всміхнулась я й вирушила шукати жінку, обминувши при цьому якнайдалі розлюченого духа, що вимахував своїми щупальцями в повітрі. Врешті я побачила, як Маріса вилазить рачки з-за свого величезного письмового стола. Там у неї, напевно, була потаємна шухляда, бо коли вона підхопилась, у її руці блиснула рапіра.

Далі Маріса Фіттес скинула свої черевики на високих підборах і обернулась до мене. Її гарне обличчя дивним чином змінилось: випнулися вилиці й підборіддя, ніс загострився й став кривим. Дух старої Маріси виступив з тіла Пенелопи.

Я ступила назустріч їй, тамуючи біль у боці.

— Послухайте-но, Марісо, — мовила я. — Я хочу дещо сказати вам. Зовсім забула про це. Пам'ятаєте свого старого лікаря, того самого, якого поховали замість себе в своєму мавзолеї? Його, здається, звали Нейл Кларк... Ми нещодавно бачились із його духом. Він питав про вас. І навіть не просто питав, — виправилась я. — Він дуже хотів з вами побачитись.

На мить обличчя жінки, що стояла переді мною, застигло й ніби перетворилось на одну з тих старих масок, які раніше прикрашали стіни нашого будинку на Портленд-Роу. Руки нервово засіпались, і зелені камінці на зап'ястку глухо брязнули. Проте Маріса напрочуд швидко оговталась:

— О, мій любий бідолашний Нейл! То він досі там, унизу? Й досі сердиться? Який жах!

— Сподіваюсь, ви невдовзі з ним побачитесь, — зауважила я.

— Ти поранена, — блиснула очима Маріса. — Поглянь на цю кров. Гадаю, ти незабаром помреш.

— Еге ж, ви чудово знаєтесь на питаннях смерті.

— Ти скоро стечеш кров'ю.

— Оце вже навряд, — я підняла рапіру й стала до бою. — Починаймо!

Жінка теж узялася за свій клинок:

— Мушу сказати тобі, Люсі, що з такою раною в боці битись нелегко. М'язи мимоволі скорочуються від болю. Я знаю це, бо сама чудово фехтую. Саме я першою застосувала рапіру проти привидів. Я винайшла чимало бойових прийомів. Саме таким чином я приборкала Маддейнську Примару. Це я...

— Замокніть уже нарешті, — перервала я її. — Усі ці подвиги ви здійснили п'ятдесят років тому, та ще й в іншому тілі. Цікаво, коли ви востаннє брали до рук рапіру, Марісо? Сподіваюсь, що ваші навички вже трохи заіржавіли.

— Гаразд, — відповіла вона, відгортаючи пасмо волосся з очей. — Зараз побачимо.

Вона кинулась на мене, як кобра. Я відбила її атаку й застосувала «прийом Куріясі» — довгу комбінацію справжніх і несправжніх ударів, що спантеличує суперника. Маріса засапано відповіла на цей прийом своїм ударом.

Далі все тривало серед цілковитої тиші, крім хіба що брязкоту заліза. По один бік письмового стола осяйний дух стьобав щупальцями, намагаючись дістати ними Локвуда. По другий бік Маріса перейшла в наступ. Нам з Локвудом доводилось помалу відступати, тож урешті ми виявились із ним пліч-о-пліч: він рубав своїм клинком виткі примарні щупальця, а я відбивала шалені жінчині удари. Наші викривлені постаті в розбитих дзеркалах стрибали, то зменшуючись, то збільшуючись. Ще раз нагадаю: за увесь цей час ніхто з нас не промовив ані слова — лунали тільки брязкіт металу та огидний скрип битого скла під важкими подошвами чобіт. Ми обмінювались ударами, нападаючи, ухиляючись, погойдуючись і переступаючи на нове місце. Збоку це мало скидатись на якусь химерну виставу.

І в цієї вистави був *глядач*. Краєчком ока я помітила дух черепа, що дивився на нас приблизно з середини кімнати.

Ще нещодавно — я це чудово знала — Локвуд ледве тримався на ногах від втоми. Та хіба можна було це сказати зараз, дивлячись на його легкі кроки й порухи, що дозволяли йому уникати дотику примарних щупалець? Він орудував рапірою витончено, впевнено, так само грайливо, ніби тренувався на Плавучому Джо та Есмеральді в підвалі нашого будинку. Я спостерігала за його недосяжною для мене спритністю і водночас відповідала ударами на всі удари темноволосої жінки. Невдовзі я побачила, як її очі почали змінюватись. Упевненість у них поволі поступалась місцем сумніву.

— Езекієлю! — зненацька вигукнула вона. — Допоможи мені!

Несподівані Локвудові удари завдавали болу осяйній примарі, не давали їй застосувати повну силу. Однак проблема в тому, що коли ти б'єшся з потужним привидом — таким, як Езекієль, хай там до якого типу він належав, — то його не можна надовго загнати в куток: він перепочине, накопичить силу й вибухне люттям. Ось і зараз, підбадьорений вигуком Маріси, він затяг щупальця в себе, а натомість підняв свої вогненні руки.

Кімнатою прокотилась потужна хвиля надприродної енергії. Ми з Локвудом позадкували, проте виявилось, що цю хвилю було спрямовано не на нас. Одна канапа біля стіни злетіла в повітря. Дух махнув рукою, й вона, стрімко набираючи швидкості, помчала в наш із Локвудом бік просто нам на голови.

Рятуватись було запізно. Я заплющила очі...

І розплющила їх.

Ні, мене не розчавило канапою. Нічого взагалі не сталось. Канапа висіла в повітрі за кілька футів від мене, погойдуючись, мов човен на річці.

Дух на ім'я Езекієль знову махнув рукою. Канапа здригнулась, пролетіла ще трохи вперед, аж раптом відскочила назад, відкинута іншою, ще потужнішою силою. Я озирнулась...

І побачила, що поряд стоїть дух черепа.

Обличчя худорлявого юнака було напрочуд спокійне. Він ліниво розглядав свої нігті на одній руці, а другу підніс — і канапа попливла геть від нас, явно виходячи з-під влади Езекієля. Юнак рвучко опустив руку — канапа шалено вдарилась об стіну й розтрошилась на шматки.

— Ти, смердючко! — долинув шалений крик Езекієля. — Ти наважився кинути мені виклик?!

— *Оце то тин!* — мовив у відповідь дух черепа. — *Скажи-но правду, Люсі: чи могла б ти хоч трохи прожити поряд із таким бовдуром? Недотепою без почуття гумору, що не вміє навіть влучно пожартувати? Немає гіршої кари, ніж провести цілу вічність із таким занудою!*

Езекієль знову махнув руками. Тепер у повітря знялася висока шафа, що стояла позаду стола. Юнак легенько лягнув пальцями, й шафа, вмить розвернувшись, промчала повз Езекієлеву голову, висадила шибку й зникла в темряві за вікном.

Дух спересердя аж почорнів. Спробував атакувати ще раз і закрутив у повітрі вихор, як це роблять розлючені Полтергейсти. Проте череп відразу послав у відповідь свій порив вітру, й два вихори знищили один одного.

Увесь цей час Маріса Фітес так само нерухомо спостерігала за їхньою сутичкою, як і ми з Локвудом. Тільки тепер вона оговталась і знову полізла на мене з рапірою. Дух черепа просто показав на неї пальцем — хвиля примарного вітру одразу збила Марісу з ніг і припечатала її спиною об край стола. Стогнувши з болю й лаючись, вона впала на підлогу.

— *Ой-ой-ой!* — мовив череп. — *Титоньці боляче!*

— Люсі! Джерело! — гукнув мені Локвуд.

Проте я вже й так поспішала до Маріси. Підійшла, носакочобота вибила з її руки клинок і пожбурила рапіру геть. Далі зірвала з жінчиного зап'ястка нефритовий браслет — він був такий пекучо-холодний, що я мало не зойкнула. Тримаючи браслет у руці, я другою рукою полізла до кишеньки на поясі, де в мене була схована срібна сітка.

Дух на ім'я Езекієль дико завив. Німб у нього над головою згас, та й сам привид якось зменшився, скорчився, обернувшись на темну потворну тварюку з вогненними очима й чорним проваленим ротом. Вона кинулась на мене, проте я вже встигла витягти з кишеньки сітку й загорнула в неї браслет. Дух почав скручуватись, наче підпалений аркуш паперу, аж поки зблід і перетворився на тоненьку ниточку диму, що танула в повітрі й просочувалась надвір крізь розбите вікно.

З Езекієлем було покінчено.

— Не знаю, хто він був такий, — зауважив Локвуд, — але будь-що я радий, що ми його здихалась. Цей браслет, Люсі, вже вранці треба буде відправити до крематорію, — трохи накульгуючи, він підійшов до шафи, відчинив дверцята — й світло впало на моторошний труп, що стояв усередині на золотій підставці. Локвуд хитнув головою: — Тільки поглянь, у якому стані цей Езекиєль покинув Марісу! Певною мірою її дух ще прив'язаний до її тіла. Та оскільки вона не схотіла помирати, тобто поки вона ще нібито жива... то й це опудало повинно бути живе, — він підморгнув. — Гидко про це думати, авжеж?

Відійшовши від шафи, він наблизився до місця, де стояла я, а поруч зі мною — сірий привид худорлявого юнака з розкуйовдженим волоссям. Дух черепа знову напустив на себе байдужий настрій і вдавав, ніби розглядає обкладинку одного з часописів, що попадали на підлогу.

— Дякую, — мовив Локвуд до привида.

Дух черепа нічого не відповів, і Локвуд, потупцявши на місці, рушив до Маріси, яка досі лежала на підлозі позаду стола.

— Я теж хочу подякувати тобі, — сказала я.

— *Нема за що,* — стенив плечима юнак. — *Це все вийшло майже випадково. Я так давно не випробовував свою силу... Розім'явся трохи та й годі. А якщо це допомогло вам, то це просто збіг.*

— Звичайно, збіг.

— *Такого більше не буде.*

— Авжеж, не буде, — погодилась я. — Розумію. Ну, а... що тепер? — я подивилась на розбиту склянку, що лежала на столику. — Ти досі прив'язаний до свого черепа, тільки я вважаю, що далі так бути не повинно. Я вже казала тобі, що ти можеш розірвати цей зв'язок і повернутись до Іншого Світу... — привид мовчав, і тоді я додала, кахикнувши: — Або, якщо ти не готовий до нього, *можеш*, залишитись тут зі мною.

Темні очі привида поглянули на мене. Брови насмішкувато піднялися:

— *Стривай-но, про що це ти? Пропонуєш мені стати позаштатним співробітником агенції «Локвуд і К°»? Химера, їй-богу!*

— Зрозуміло, — тільки й змогла я сказати у відповідь.

Я обернулась і підійшла до столу, де Локвуд спостерігав за спробами Маріси підвестись на ноги. Її волосся розкуйовдилось,

помада на вустах розмазалась, очі глибоко запали. Здається, на її обличчі були навіть сліди крові. Одне слово, зараз вона була анітрохи не краща за мене, коли я прокидаюся після напруженої ночі. Від цього мені стало трохи веселіше, а ще приємніше було бачити Локвуда живим і цілим. Ми зробили це. Нашій справі настав кінець.

— Я тільки-но сказав Марісі, що зараз ми відвеземо її вниз ліфтом, — усміхнувся мені Локвуд. — Далі до цього візьметься інспектор Барнс із своєю командою з ДЕПРІК. Вони оглянуть підвальні поверхи й заарештують усіх, кого треба. Голлі з Джорджем збирались показати їм усе, проте я думаю, що зараз до них можемо приєднатись і ми. Якщо ви готові, Марісо, то ходімо.

Жінка поволі кивнула. Вона стояла біля письмового стола, безпорадно схиливши голову вбік і опустивши руки, наче поламана лялька.

— А ти дуже схожий на своїх батьків, Ентоні, — сказала вона.

— Не слухай її, Локвуде, — насупилась я, ступаючи вперед.

— Зовні ти більше подібний до батька, — провадила Маріса, — а завзяттям удався в матір. Я була в Товаристві Орфея, коли вони виступали там зі своєю останньою лекцією. Хороша була лекція, — вона посміхнулась. — Надто хороша. Тому й стала для них останньою.

На мить Локвуд зупинив подих, але відразу засміявся.

— Це все ви розкажете Барнсу, — відповів він. — Ходімо!

Він протяг руку, щоб вивести її з кімнати. Жінка подалася вперед, аж раптом рвучко побокувала й схилилась над столом. Дзенькнула пружина — відчинилась потаємна шухляда. Ще мить — і Маріса обернулась до нас, тримаючи в руці маленький циліндрик. У викривлених обрисах її тіла, в рисах обличчя, у вогненних очах з'явилося щось таке, що змусило мене подумати про всохлий дух старої Маріси, який знову визирнув з тіла її онуки.

— Ви справді думаєте, що я здамся вам? — просичала вона. — Двом дурним *підліткам*? Ні. Це *мій* будинок. Мій Лондон. Я все це збудувала й створила, і якщо мені вже не суджено володіти цим, то й вам нічого не дістанеться!—вона стиснула циліндрик, і на його стінці спалахнув червоний вогник, щось гучно запищало, і в повітрі засмерділо бензином та сажею. — Це мультизаряд, — пояснила Маріса. — Він здатен зруйнувати цілий поверх. За двадцять секунд!

Прощайтесь одне з одним — ви помандруєте до Іншого Світу зі мною разом!

Сказавши це, Маріса притулила циліндрик до грудей і побігла до мене. Я вирішила, що в останньому нападі шаленства вона хоче схопити мене, щоб переконатись, що я справді помру з нею разом. Та навперейми Марісі кинувся Локвуд — так блискавично, як він робив це завжди, — й спробував витягти в неї циліндрик. Вона звивалась, пручалась, кусалась, і тоді він обернувся до мене й гукнув:

— Тікай, Люсі! Я затримаю її! Тікай, ти ще встигнеш добігти до ліфта!

— Ні! Локвуде!

— Тікай, Люсі! Роби, що я кажу тобі! — на мене глянули його темні відчайдушні очі. — Будь ласка! Врятуй себе заради мене!

— Ні... — я заціпеніла на місці. — Ні, не можу...

Я справді не могла. Не могла покинути його. Навіщо мені кудись тікати? І що чекає на мене попереду? Світ, де збуваються пророцтва злих духів, де здійснюються похмурі віщування, де на покинутому кладовищі з'явиться ще одна свіжа могила? Де всі мої страхи справдяться, а сонце згасне навіки?

Світ без нього? Ні, тікати я не могла.

— Ні, — прошепотіла я. — Я залишуся з тобою.

— *Ой, як же ви мені, до дідька лисого, набридли!*

Біля Локвуда й Маріси вже стояв привид худорлявого юнака. Невидима сила розкидала їх у різні боки. Маріса полетіла геть. Дух черепа обернувся до нас і мовив, усміхнувшись мені по-давньому:

— *Тримайтесь!*

Він підняв руки. Налетів примарний вихор, вибив повітря з моїх легень, звалив нас із Локвудом на підлогу й поніс із кімнати геть.

Тільки-но ми вилетіли за поріг, як циліндрик вибухнув. Я побачила вогненну червоно-чорну хмару, що огорнула кабінет. Полум'я проривалось у вікна й трощило їх із такою силою, що друзки шибок летіли над містом аж до Темзи. Воно пробивалось крізь стелю, дорогою пожираючи канапи, шафи й крісла. Поглинуло воно й постать юнака, що стежив за нашою втечею. Полум'я поширювалось далі й далі, проте ми з Локвудом були попереду нього й бігли так швидко, що воно не встигало наздогнати нас. Ми проскочили крізь відчинені двері, промчали вестибюль і з гуркотом врізались у ліфтові двері.

Ми лежали на підлозі, тісно притулившись одне до одного, коли вестибюлем прокотилась вогняна куля. Я відчула нестерпну спеку, а наступної миті полум'я відступило назад. Десь заревіла пожежна сирена, а далі поверх шалено струснуло — це завалилася стеля в кабінеті. Нас огорнув чорний дим. Я знепритомніла. Останнє, що я відчула, — це те, що Локвуд досі ворухиться. А остання моя думка була про розбиту склянку з черепом, що залишилась лежати в кабінеті на столику.

Частина шоста. ПОЧАТОК

Вибух, що знищив кабінет Маріси, був потужним, проте не найбільш руйнівним з усіх, які пролунали тієї ночі в Будинку Фіттес. Удосвіта прогриміло ще кілька вибухів у Колонній залі та сусідніх із нею приміщеннях на першому поверсі. Ці вибухи влаштувала невелика аварійна команда ДЕПРІК, яка прибула сюди за кілька годин до того, щоб знищити дев'ять випущених на волю моторошних привидів. Кілька офіцерів ДЕПРІК та багато агентів компанії «Фіттес» загинули в битві з Кривавою Дівчиною, Морденським Полтергейстом та рештою духів. Кінець кінцем керівник операції, інспектор Мон-тегю Барнс, наказав підвезти важке спорядження. З долішніх поверхів евакуювали всіх людей, після чого прогриміли вибухи, які зруйнували не тільки внутрішні приміщення, а й частину фасаду і засипали уламками цілий Стренд. Після вибухів зникли славнозвісні скляні двері з зображеннями єдинорогів. На першому поверсі завалились дві стіни й стеля над вестибюлем. Жодного сліду не залишилось і від легендарних колон з посрібленого скла, і від привидів, ув'язнених раніше в цих колонах.

На щастя, ніхто з людей від цих вибухів не постраждав. Оскільки вони прогриміли о п'ятій ранку, довколишні вулиці ще порожнювали, а всіх співробітників агенції «Фіттес», які залишились живими, службовці ДЕПРІК задалегідь вивели на Стренд. Над центром Лондона скупчилась хмара диму, й незабаром на Трафальгарській площі почав збиратись натовп.

Інспектор Барнс скинув із себе геть пропечений ектоплазмою дощовик і позичив у когось із вуличних роззяв шкіряну мотоциклетну куртку. В ній він провів кілька наступних годин, метушачись просто-таки всюди—то викликаючи швидку допомогу, то розставляючи по місцях підкріплення із Скотленд-Ярду, то приводячи до тями спантеличених агентів «Фіттес», то стримуючи й заспокоюючи натовп. За порадою Джорджа Кабінса й Голлі Манро, які допомагали йому, інспектор зобов'язав власників двох найближчих кав'ярень постійно постачати їжу й пиття всім учасникам операції.

Дим поволі розвіявся, розпечені стіни будинку почали холонути. Всередину увійшли пошуково-рятувальні групи. На першому поверсі

вони виявили чимало науковців у білих халатах, що вибиралися сюди з підвалів, тремтячи й вирячивши з переляку очі. Усіх їх негайно затримували службовці ДЕПРІК. Чотирьох зарізяк із команди сера Руперта Гейла, постраждалих від дотику привида, також знайшли живими і негайно повезли до лікарні під озброєною охороною.

На прохання Джорджа й Голлі одна з пошуково-рятувальних груп негайно вирушила на сьомий поверх, звідки курився густий чорний дим. Ліфти на той час уже не працювали, тому рятувальникам довелось підніматися сходами. Ледве діставшись до другого поверху, вони почули згори чийсь кроки. То були ми з Локвудом, ми поволі йшли вниз, тримаючись за руки. І одяг, і обличчя в нас почорніли від кіптю. Ліктем вільної руки я тулила до себе маленьку круглу річ, загорнуту в клопоть обгорілої матерії.

* * *

Ближче до полудня бригади ДЕПРІК перекрили кінець Стренду і взяли ситуацію під свій цілковитий контроль. Склали реєстри тих, хто вижив, загинув та пропав безвісти. Потім з Будинку Фіттес почали виносити трупи, серед яких були тіла Пенелопи Фіттес та сера Руперта Гейла. Ще один труп, виявлений на сьомому поверсі в шафі, серед сміття, винесли під білим простирадлом і негайно завантажили до фургона ДЕПРІК, який відразу помчав невідомо куди з найвищою швидкістю.

Ми, тобто співробітники агенції «Локвуд і К°», спостерігали за цим, сидячи біля вікна кав'ярні «Срібний єдиноріг» прямисінько навпроти зони лиха. На той час ми вже пройшли через руки лікарів «швидкої допомоги», які промили і перев'язали наші рани, вкололи конячі дози інсуліну, щоб нейтралізувати шкоду від тривалого перебування поряд з ектоплазмою. Усім нам запропонували проїхати до лікарні, однак усі ми, зрозуміло, відхилили таку пропозицію. Щоб уникнути цієї сумної долі, найбільше довелось попрацювати зі мною. Рана від уламка дзеркала, що застряг у моєму боці, виявилась найсерйознішою серед усіх наших ушкоджень, тож мені наполегливо радили хоч на два дні залишитись у лікарні. Та хіба могла я покинути тоді своїх друзів? Урешті, мене щільно забинтували, вкололи знеболювальний засіб, виписали силу-силенну ліків і суворо наказали

наступного дня завітати до лікаря. Після цього мене відпустили до кафе, де на мене чекали колеги.

Немає особливої потреби описувати наш тогочасний вигляд. Скажу лише, що він був аж ніяк не кращий, ніж дотепер, бо до обгорілого одягу й закіптюжених облич додалися ще білі пластирі й бинти. У Локвуда від вибуху розтопились краї підошов. Голлі перебинтували голову — вибухова хвиля пошкодила їй барабанну перетинку. Джордж був закутаний у срібну термоковдру, яку йому видали лікарі швидкої допомоги; вона дуже скидалась на кольчугу для мандрівок до Іншого Світу, хоч ніхто з нас не казав про це вголос. А щодо мене, то я вже згадувала, що мій тулуб забинтували так міцно, що я ледве-ледве могла пересуватись. Отже, ми сиділи в залюдненій кав'ярні за чаєм з грінками й спостерігали через вікно за тим, що коїться на Стренді.

— Не хочеться про це говорити, — долинув з-за наших спин чийсь голос, — та вам не завадило б умитись і причепуритись.

Поблизу нашого стола з'явилась Костомаха-Фло. На відміну від нашого, її вигляд був цілком звичний: синя куртка зі знайомими плямами мулу й заляпані тванню гумові чоботи. На голові — солом'яний бриль набакир, у руках — пластмасова миска, з якої Фло набирала собі до рота ложкою щось запашне й гаряче.

— Тільки погляньте на себе! — скрушно хитнула вона головою. — Ще трохи, і я соромитимусь вашого товариства. Навіть у нас, продавців артефактів, є свої правила!

— Фло! — Локвуд підхопився зі стільця й на мить пригорнув її. — Зате в тебе якнайкращий вигляд. Я дуже радий за тебе.

— Авжеж, поряд із вами я справжня модниця. Стою собі й смакую. Пиріг і картопляне пюре!

— Пиріг і картопляне пюре? — схвилювався Джордж. — Де ти роздобула їх?

— У сусідній кав'ярні. Ви просто не туди зайшли. Тут вам хіба що клейкого вершкового пудингу дадуть. І такого іншого.

Джордж застогнав над своєю чашкою:

— Найкраще, що тут є, — це бутерброди з оселедцевим маслом! А перебиратись до сусідів уже запізно... Там усе зайнято, ще й тіло болить так, що ворухнутись не можу.

Локвуд усміхнувся:

— Цієї ночі, Фло, ти просто перевершила себе. Барнс розповів мені, як ти викликала його сюди. До речі, як тобі вдалось умовити його приїхати з цілою командою ДЕПРІК до Будинку Фіттес?

— Правду кажучи, це було нелегко, — відповіла Фло, замислено дивлячись у вікно своїми блакитними очима. — Цей Барнс упертий, як старий цап. Учора я умовила його піти зі мною до вас на Портленд-Роу. Показала йому, що там діється: ви всі зникли, в домі геть усе перевернуто, на другому поверсі відкритий портал на Той Бік, а в підвалі досі нишпорять двоє Вінкменових мамул — шукають, мабуть, артефакти. Ну, це його справді вразило. Тих двох він заарештував і відвіз до Скотленд-Ярду, а там вони такого йому наговорили, що вразили його ще дужче. Він негайно зібрав команду, щоб вирушити з нею до Будинку Фіттес і там побалакати з сером Рупертом Гейлом. А поки те та се, ваша невеличка війна була вже в самісінькому розпалі, тож Барнсові залишилось тільки самому долучитись до неї, — Фло почухала ложку ніс і додала: — От і вся історія. Більше нема чого сказати.

— Стривай! Барнс казав, що ти допомогла затримати одного з Гейлових найманців, коли він намагався тікати! — палко заперечила Голлі. — Сказав, що він посунув на тебе з рапірою, а в тебе був тільки фланець від рури й ти шістьма ударами впоралась із цим зарізякою! Це ж неймовірно! Яка шкода, що я цього не бачила!

— Щось я не дуже пригадую це, — Фло збрала пальцем рештки картопляного пюре, облизала його й кинула порожню миску нам на стіл. Почувши на дверях гучні голоси, вона озирнулась і побачила там інспектора Барнса, що віддавав якісь накази своєму помічникові.

— Здається, мені пора, — сказала вона. — Хлопцям з ДЕПРІК краще не потрапляти на очі. Хіба що за особливих обставин. Гаразд, іще побачимось. А поки що причепуріться!

Джордж скинув із себе термоковдру й сказав, поправляючи окуляри:

— Фло, коли все заспокоїться, днів через два-три, я хотів би... Вона всміхнулась йому, блиснувши сніжно-білими зубами: — Гаразд. Приходь. Знайдеш мене десь під мостом.

— Я льодяників з лакрицею принесу, — додав Джордж, однак Фло вже загубилась у натовпі.

Сердито бурмочучи вибачення, інспектор Барнс протискувався до нашого стола. Одна рука в нього була перев'язана й визирала з-під накинutoї шкіряної куртки.

— Добридень, пане Барнсе, — мовив Локвуд, силкуючись якнайлагідніше всміхнутись. — Гарна куртка, — додав він. — Дуже личить вам.

— Мені теж так здається, — відповів інспектор, оглядаючи себе. — Залишу, мабуть, її собі... Отже, вас нагодували й напоїли. Чого ви ще хочете?

— Пирога й картопляного пюре, — замріяно сказав Джордж. — І вершкового пудингу... якщо ви пригостите нас...

— Пироги й картоплю подають у сусідній кав'ярні. Один з моїх помічників щойно замовив їх там. А я завітав не пригостити вас пирогами, а повідомити, що ми майже закінчили пошуково-рятувальну операцію, тож я хочу, щоб ви найближчим часом провели мене до підвалу й показали, що там і до чого.

— Пробачте, інспекторе, — втрутилась я, — а про Кіпса що-небудь відомо?

Барнс потер собі вуса:

— Мені відомо, що його прооперували. Прогноз лікарів обережно-оптимістичний, — він підняв руку, заспокоюючи нас. — Ні, відвідати його ви не можете. Ваш візит лише зашкодить йому. Скажімо, Кабінс може спіткнутись і поранити його своєю рапірою, а Локвуд — перелякати своєю усмішкою. Не треба, облиште його. Тим паче, що ви зараз потрібні мені тут, — він насупився. — Я хочу оглянути підвал перед тим, як почну допитувати отих бовдурів у халатах, що тинялись там унизу.

— Більшість співробітників агенції «Фіттес» й гадки не мали про те, що діється в підвалі, — запевнив Локвуд. — Над секретними проектами працювала лише невелика група людей, чого не скажеш, до речі, про Товариство Орфея. Його члени, люди заможні і впливові, тим чи іншим чином причетні до цих ігор. Як ви вчините з ними?

— Ще не знаю, — поглянув на нас інспектор. — Не знаю. Тут треба подумати як слід і прийняти серйозні рішення, — він зітхнув і потер собі очі. — Хоча одне правильне рішення ми вже прийняли, коли знищили потужні артефакти в Колонній залі. Далі — наступний етап:

ДЕПРІК знищуватиме всі небезпечні з психологічної точки зору предмети, які буде виявлено в цьому клятому будинку.

— Слушна думка, пане Барнсе, — погодилась я й тихенько зазирнула під стіл, де лежала маленька кругла річ, загорнута в обгорілу матерію.

— Є ще один момент який ви, інспекторе, вважатимете за серйозний, — тихенько додав Локвуд. — Ми з вами вже говорили про нього. Тіла Пенелопи й Маріси...

Барнс моргнув і знервовано озирнувся.

— Тихше, Локвуде! Я не хочу, щоб хто-небудь почув це... — він нахилився ближче до нас і прошепотів: — То що там з цими тілами?

— Ви сказали, що хочете якнайшвидше... позбутись цих предметів? — провадив Локвуд. — Ось що я пропоную: може, їх швиденько перенести до Мавзолею Фітгес — це ж зовсім поруч? Саме там, урешті, й повинна лежати Маріса...

— І до того ж там, у гробниці, дехто *дуже* хоче зустрітися з нею, — додала Голлі, хутенько відсърбнувши чаю.

Барнс випростався, помітивши, що від дверей йому махнув рукою один із помічників:

— Гаразд, побачимо, *що* тут можна зробити. Поки що я залишаю вас, там надворі на мене чекає цілий натовп репортерів. Їм потрібне офіційне повідомлення. А ви поки що відпочивайте, тільки нікуди не йдіть і нікому нічого не розповідайте.

— Тепер уся правда щодо Проблеми нарешті відкриється, — мовив Локвуд, роздивляючись на площу, геть заповнену людом.

Барнс поплескав його по плечу:

— Так, так... щодо цього... ми з вами ще мусимо трохи поговорити.

* * *

У Будинку Фітгес ми працювали до обіду, а потім нас привезли до Скотленд-Ярду, де ми давали свідчення майже до вечора. На Портленд-Роу нас привезли автомобілем ДЕПРІК тільки по п'ятій годині. У повітрі вже віяло сутінками, хоч небо було ще синє й іржаві захисні ліхтарі досі не увімкнулись. Вісті про події в центрі Лондона вже докотились і до наших місць, бо двері й вікна численних будинків ще були відчинені, а діти досі бавились у дворах і по стежках. Фіолетові

гілочки лаванди, прикріплені до вуличних огорож, перетворювали Портленд-Роу на справжній садок. Під ворітьми й під'їздами, де на сонці виблискували срібні обереги, люди обговорювали нинішні новини. Старий Аріф вийшов з крамниці, щоб запалити свіжу лаванду; тихенька пісенька, яку він мугикав собі під ніс, перемішувалась із дитячим сміхом та голосами дорослих.

Ми повільно, втомлено простували дорогою.

Фасад будинку № 35 мав, зрештою, непоганий вигляд. Про нещодавні буремні події тут нагадували хіба що чорні плями від вибухів магнію на садовій стежці, яскрава смугаста попереджувальна стрічка ДЕПРІК на брамі й табличка з написом «ЗАРАЖЕНА ЗОНА», приліплена до старих чорних парадних дверей.

Локвуд зірвав з брами стрічку, зібгав її й кинув убік. Поклав руку на заціпку, проте не поспішав відчиняти хвіртку.

Ми стояли на вулиці й дивились на власний будинок.

Повністю висаджено було тільки одне вікно, проте в інших вікнах видніли уламки дощок, якими їх було забито зсередини. На стежці, що вела до будинку, виблискували сіль і залізні стружки — їх, мабуть, насипала тут Барнсова команда.

Скільки разів нам доводилось так само стояти перед будинками, де колись трапилось щось моторошне й надприродний слід тих подій зберігався там по багатьох роках! Скільки разів ми вантажили на плечі своє знаряддя й сміливо заходили до таких місць! І ніколи не затримувались на порозі — це не наша звичка.

І на Стренді, і в Скотленд-Ярді ми зберігали спокій і впевненість, проте зараз несподівано відчували страшенну втому. Ми заціпеніло стояли на порозі власного розгромленого будинку.

Врешті Голлі сміливо ступила вперед і прочинила хвіртку.

— Ходімо, — рішуче сказала вона. — Ходімо й покінчимо з цим усім.

НЕЙМОВІРНИЙ ЗЛОЧИН!

ТАЄМНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ В САМОМУ СЕРЦІ ЛОНДОНА!

Багаторічна незаконна діяльність
Пенелопи Фіттес!

---

*Сьогодні в номері:
інтерв'ю з М.Ю. Барнсом
та Е.Дж. Локвудом*

Учора з'явилися нові надзвичайні подробиці щодо розслідування скандальної справи про події в Будинку Фіттес, де нещодавно відбулася серія потужних вибухів, унаслідок яких загинули Пенелопа Фіттес та численні співробітники її компанії. Розслідування призвело до відкриттів, які загрожують зруйнувати всю індустрію засобів психологічного захисту. Сам Будинок Фіттес зачинено на карантин, багатьох співробітників компанії заарештовано, а слідчі ДЕПРІК тим часом поступово розкривають подробиці діяльності таємних лабораторій, схованих у підвалах будинку. Сьогодні в своєму ексклюзивному інтерв'ю газеті «Таймс» дві ключові особи цього розслідування — пан Монтегю Барнс із ДЕПРІК і пан Ентоні Локвуд з ушлявленої агенції «Локвуд і К°» — розповідають про його перебіг.

«На підземних поверхах Будинку Фіттес, — розповів пан Локвуд, — ми виявили докази того, що там проводились протиприродні

таємні експерименти з використанням заборонених психологічних артефактів. Також там зберігалися запаси нелегальних вибухових речовин, які були застосовані в бою, що розпочався після нашого прибуття до Будинку Фіттес. Крім того, нас атакували моторошні привиди й небезпечні злочинці, одним з яких була сама Пенелопа Фіттес».

Учора, після короткої поховальної відправи, тіло Пенелопи Фіттес перенесли до гробниці під Мавзолеєм Фіттес. Водночас були заарештовані її спілльники в корпорації «Світанок» та низці інших провідних компаній. ДЕПРІК, одначе, наголошує, що громадянам не варто побоюватись того, що ці арешти послаблять їхній захист від надприродних сил. Агенції «Фіттес» і «Ротвел» відтепер перетворюються на «Об'єднану агенцію психологічних розслідувань», тимчасовим керівником якої призначено пана Барнса. *«Будьте певні, — заявив він, — що цей скандал, який так вразив нас усіх, ніяк не завадить психологічним агенціям, великим і малим, вести й надалі свою нескінченну боротьбу з Проблемою».*

Згідно з твердженням пана Локвуда, масштаб таємної діяльності в Будинку Фіттес загрожував усім жителям Лондона. *«Я знаю, що ДЕПРІК нині продовжує розслідувати ці небезпечні експерименти, — зазначив він. — Проте зараз уже немає жодних сумнівів, що організатором цієї діяльності була Пенелопа Фіттес, до того ж упродовж багатьох років. З боку панни Фіттес це було ганебною зрадою тієї справи, якій присвятила своє життя її бабуся. Гадаю, що Маріса Фіттес перевертається зараз у своїй труні».*

Повна версія інтерв'ю з Барнсом і Локвудом:
читайте на с. 3-6.

«Занепад і падіння» — історія династії Фіттес:
читайте на с. 7-11.

Ентоні Локвуд: «Мій стиль одягу» — кольорова вкладка в середині газети.

— Дивовижно, Локвуде, як багато ти зумів сказати в цьому інтерв'ю, — зауважила я, дивлячись на нього поверх газетного аркуша.

— І водночас — як мало. Тут ви з Барнсом варті один одного. Я не здивуюсь, якщо завтра ти відпустиш такі самі вуса, як у нього.

Локвуд усміхнувся мені з-за бляшанки з фарбою. Він стояв біля вікна кімнати Джесіки, яка невдовзі мала стати нашою спальнею для гостей, і фарбував стіну. На нього падало сонячне проміння, а оскільки й фарба була біла, й новенька сорочка на ньому теж була біла, і ранок випав напрочуд ясний, то від цього блиску навіть хотілося затулити очі.

— Я розумію, Люсі, що ти маєш на увазі, — відповів він. — Тільки навіщо такі крайнощі? Здебільшого все, що я сказав, — це правда.

Я обережно згорнула газету, щоб потім віддати її Джорджеві — підшити до нашого робочого журналу, — й вирушила по свою бляшанку, щоб допомагати фарбувати кімнату.

— Так, *начебто* правда, — сказала я. — Однак найголовніше тут кудись пропадає, зникає з очей. Пенелопа була погана — це правда. Тільки тут немає жодного слова про Марісу, про те, що тілом Пенелопи керував її злий дух. Протиприродні експерименти — теж правда. Тільки тут ані словом не згадано ні про портал у підвалі, ні про мандрівки до Іншого Світу.

— Розумієш, Люсі, в нас із Барнсом угода, — відказав Локвуд. — Він дуже наполягав на ній. Та й нам усім зрозуміло, чому про все це краще помовчати... Овва, ми з тобою майже дофарбували останню стіну! Що скажеш, Джордже?

Локвудів голос гучно відлунював від голих стін порожньої кімнати. Джордж тим часом стояв на дверях. Синці його потроху блідли, проте шрами на обличчі ще залишались. Та й пересувався він повільніше, ніж зазвичай, хоча те саме можна було сказати й про нас усіх, хто побував по той бік portalу. На носі в Джорджа виблискували нові окуляри, які він купив минулого тижня, трохи менші й радше овальні, ніж круглі. Я навіть сказала б, що їхня оправа була елегантна. Тільки, на жаль, до цих окулярів не дуже пасували мішкуваті, заляпані фарбою джинси. За кожним його рухом вони сповзали, оголюючи Джорджів білий живіт. У руці він теж тримав пензля — щойно ґрунтував одвірок на сходовому майданчику.

— Скажу, що чудово, — мовив він, — хоч мені й кортить мерщій поснідати. А кімнату тепер просто не впізнати! Чистенька, свіженька

— ніяких тобі порталів на Той Бік чи Смертних Вогнів! Справжня спальня для гостей!

Перш ніж із кімнати Джесіки вийшла «справжня спальня для гостей», там попрацювала команда ДЕПРІК, яку вже наступного дня після фатальних подій у Будинку Фітес відрядив туди інспектор Барнс. Фахівці з ДЕПРІК розібрали портал і вивезли всі Джерела до крематорію. Потім вони попросили дозволу вивезти й старе ліжко Джесіки, й Локвуд, повагавшись якусь хвилину, врешті погодився. До речі, він помітив, що після цього з кімнати зник Смертний Вогонь. Спальня відтепер була мирним, тихим місцем без жодного сліду колишньої трагедії. Дух Джесіки більше не обтяжував ні будинку, ні самого Локвудового серця. Настала пора розпочинати нове життя.

— Я все міркую, що нам робити з цією плямою, — мовив Джордж, показуючи пальцем на велику круглу пляму від ектоплазми посередині підлоги. — Цього не замалюєш ніякою фарбою. Навіть сліди від ланцюгів помітні.

— Завтра нам привезуть гарненький кремовий килим, — відповіла я. — Застелити ним підлогу, та й квіт. А в п'ятницю приїдуть ще й меблі. Кімната буде готова — заселяйся й живи собі.

— А може, Голлі захоче переїхати сюди? — запитав Джордж, почувши, як вона кличе нас до кухні. — Я знаю, ти пропонував це їй, Локвуде.

Локвуд поклав пензель упоперек бляшанки з фарбою, й ми подалися до дверей.

— Навряд чи вона захоче. Я справді пропонував їй, та вона сказала, що житиме окремо. До речі, вона винаймає кімнату на двох разом з дівчиною, що працює в ДЕПРІК. Це для мене, правду кажучи, новина.

Ми поволі зійшли вниз, гучно тупотячи по дерев'яних сходах. Килим теж пропав — так само, як і прикраси зі стін, що залишились голими, подряпанними, простреленими кулями й попаленими вибухами магнію. Звичайно, ми їх скоро відремонтуємо. Роботи буде багато, але робота ця нам тільки на радість. Вікна були відчинені, а з кухні смачно пахтіло грінками й підсмаженою шинкою. Нічого, міне трохи часу, і все знову стане по місцях.

У кухні щойно дзенькнув тостер, викинувши з себе готові грінки. На сковороді шкварчала яечня. Голлі дістала з нового буфета пакунки з кукурудзяними пластівцями. Дверцята до цього буфета ще не були

підвішені, тож вона просто засовувала туди руку, витягала пакунки й передавала їх Квілу Кіпсу, що сидів поряд за кухонним столом. Ворушився Кіпс досі мляво й незграбно — вільно володіти лівою рукою йому не дозволяли накладені шви — й здавався змореним та блідим, проте він завжди мав такий вигляд. Беручи це до уваги, можна було сказати, що почувався він загалом непогано. Принаймні тільки в нього, на відміну від нас усіх, не посивіло волосся після мандрівки до Іншого Світу. Розставляючи на столі пластівці, він насуплено розглядав нашу новеньку накрохмалену «скатертину мислення», заставлену смаколиками до сніданку.

— Голлі каже, що саме я повинен влаштувати цій скатертині бойове хрещення, — мовив він. — Щось написати чи намалювати на ній. Чудернацький звичай!

— Пиши-пиши, якщо хочеш поснідати з нами, — підтвердила я. — Це наше правило.

— Просто намалюй карикатуру, — порадив Джордж. — Я завжди так роблю.

Локвуд кивнув:

— Еге ж. А потім мій апетит де й подівся.

— До речі, про апетит... — Голлі схилилась над тостером. — Люсі, будь ласка, прибери куди-небудь зі стола цей огидний череп. Мені навіть торкатись його бридко. Ми ж усе-таки збираємося снідати.

— Пробач, Голлі.

— Не знаю, навіщо ти ставиш його на стіл щоразу, коли ми сідаємо їсти. Тим паче, що зараз чудовий сонячний день і твій привид ніяк не може проявитись.

— Мабуть, так. Хоч із цими привидами ніколи нічого не знаєш... Де ти хочеш сісти, Джордже?

— Отут, біля Квіла.

Кіпс підозріливо позирнув на Джорджеві джинси:

— Гаразд. Тільки не дуже нахиляйся, коли сидиш.

Я радо подивилась на таріль з грінками, поставлений Голлі, і вмостила на своєму стільці. Локвуд уже зайняв своє улюблене місце на чолі стола й заходився розливати нам чай.

— Ану, цікаво... — Джордж задоволено оглянув стіл. — Чай, грінки, яєчня, джем, шоколадне масло, кукурудзяні пластівці з цукровою

пудрою... Класичний сніданок в агенції «Локвуд і К°». Стривайте! А це що таке?!

Голлі похмуро всміхнулась:

— Це бридкий обгорілий череп, який Люсі завжди тягає з собою. Хоч би до склянки його запроторила чи що.

— Ні, я не про череп. Я про оці мисочки з горішками та соняшниковим насінням. Тьху, та вони навіть не солоні! Звідки вони тут узялися?

— З комори, — не витримала я. — Там у Голлі їх цілий запас.

Джордж докірливо позирнув на Голлі:

— Ти лазиш у підвал, щоб там тихенько поласувати горішками й насінням? Найгірше не те, що ти псуєш свою статуру, а те, що ти робиш це потайки! Мені спересердя навіть торта закортіло. У нас є торт?

— До сніданку торт у нас не подають, — відповів Локвуд. — Їж те, що є.

Джордж послухався й правильно зробив: то справді був класичний сніданок в агенції «Локвуд і К°», хоч і в дещо незвичній обстанові. Кухня постраждала чи не найдужче з усіх кімнат нашого будинку: всі її двері й вікна були розтроснені, меблі здебільшого знищені, а на підлозі залишились плями крові й випалені діри. Тож насамперед ми здерли й викинули лінолеум, винесли розбитий буфет, поміняли шибки у вікнах, повісили нові двері — їх залишилось тільки пофарбувати. І, звичайно ж, купили новенький стіл і застелили його свіжою «скатертиною мислення». Після цього ми були певні, що й цілий будинок так само відновиться. Просто йому, як і нам, потрібен час на одужання.

А нинішній ранок цьому сприяв якнайкраще. В садку під вагою стиглих плодів хилила свої віти яблуня. Свіжа травичка вже встигла зтягти собою випалені плями на землі під ганком та біля дверей підвалу. Незабаром я візьмуся збирати яблука, часу цього року мені вистачить, і засію газон. Разом ми перефарбуємо вікна й відновимо свою контору в підвалі. Змайструємо нові солом'яні манекени для фехтувальної кімнати. Повісимо полиці й заповнимо їх новими артефактами та книжками. І неодмінно купимо нові меблі. Грошей нам вистачить, за свою останню операцію ми дістали від інспектора Барнса щедрю премію. А найголовніше — нам треба вирішити, як далі

працюватиме агенція «Локвуд і К°». Так, настала пора закінчувати одні справи й розпочинати інші.

— Як там сьогодні наш приятель, Люсі? — запитав зненацька Джордж. На прохання Голлі я прибрала череп, однак недалеко, він стояв біля моєї тарілки. Він також постраждав у битві — обгорів, почорнів, на ньому з'явилась глибока тріщина від очної ямки аж до маківки. Я розуміла, чому Голлі так гребує ним, проте мене це не дуже хвилювало.

— Мовчить.

— Досі мовчить?

Так, череп досі мовчав. Відтоді, як після вибуху я витягла його з уламків склянки, що лежала серед горілого сміття на підлозі сьомого поверху Будинку Фітес. Там я загорнула його в якусь ганчірку, принесла додому й тримала в себе про той випадок, якщо дух худорлявого юнака з розкуйовдженим волоссям повернеться до свого Джерела. Проте цього не відбувалось. Торкаючись черепа, я не відчувала хвиль потойбічної енергії. Під пальцями була лише кістка, суха й холодна.

— Так, досі мовчить, — підтвердила я.

Локвуд оглянув усіх наших друзів.

— Так, Люсі, то був нівроку потужний вибух, — промовив він. — Незгірше за ті, якими ДЕПРІК розгромив Колонну залу. І знищив усіх *отих* привидів.

— Знаю. Але це тому, що було зруйновано їхні Джерела. А наше Джерело — ось воно, — наполягала я. — Тому вибухи навряд чи знищили дух черепа.

— Хтозна... Можливо.

— Навряд. Я певна, що навряд, — мені пригадалась вогняна куля, що поглинула примарну постать юнака.

— Вибух міг розірвати зв'язок привида з Джерелом, — припустив Кіпс.

— Ні, це дурниця. Вдень він не може повернутись тому, що в нього тепер немає захисту з посрібленого скла. А вночі... він *неодмінно* повернеться.

Ці слова я раз по раз твердила собі, хоч сама вже не вельми вірила їм. Після вибуху минув уже тиждень, а привид так і не повертався.

— Він міг просто... зникнути, Люсі, — зауважила з усмішкою Голлі. — Ти випустила його зі склянки. Із вдячності він допоміг тобі. А потім зважився на те, що мав зробити ще століття тому, — зник назавжди.

Може, це була й правда. Ми заходилися снідати далі. Через кілька хвилин Кіпс поклав на стіл виделку й сказав:

— До речі, про Джерела... Ось що непокоїть мене. Ми знаємо, що тіло Пенелопи перенесли до мавзолею й поховали в особливій срібній труні. А що сталося зі *справжніми* рештками Маріси? З розповіді Люсі та Локвуда виходить, що її дух якимось чином досі прив'язаний до них. Якщо її гарне молоде тіло померло, то чи може дух Маріси повернутись до свого старого тіла? Може, він зараз вештається біля нього в одному з моргів ДЕПРІК...

Локвуд усміхнувся:

— Не переймайся. Ніхто там не вештається. Я саме хотів розповісти вам, що вчора, коли відкрили гробницю в мавзолеї, Барнс і його команда подбали й про давнє Марісине тіло. Пам'ятаєш, Люсі, яке воно було висохле? Тож його втиснули до давньої Марісиної труни, поряд із кістками нашого давнього приятеля — лікаря Кларка. Думаю, його дух неабияк утішиться таким сусідством... — Локвуд помовчав і взяв іще одну грінку. — Якщо дух Маріси справді прив'язаний до її тіла, на нього чекає веселенька вічність.

Сонячне проміння осявало нас. Ми закінчили снідати й зручніше вмостились на своїх стільцях.

— Гаразд, — провадив Локвуд. — Сьогодні на нас чекає певна важлива справа. Вчора Барнс передав мені офіційні папери з ДЕПРІК, які ми повинні підписати. Кожен з нас мусить дати обіцянку не розголошувати того, що ми бачили і в Будинку Фітгес, і на Тому Боці. Всі ці відомості вважаються секретними.

— Я не хотіла б таке підписувати, — зізналась я.

— Розумію, Люсі. Нікому з нас це не до душі. Проте всім нам відомо, що підписати ці папери доведеться. І ми знаємо чому. Якщо всі довідаються, що винуватці Проблеми — це самі її перші дослідники, що очільники численних провідних компаній — це Марісині спільники, то в країні почнеться анархія. Суспільство розколеться, дійде до заворушень. І до чого це все призведе? До чого завгодно, крім вирішення Проблеми.

Я хитнула головою:

— І все-таки це нечесно. Сам ДЕПРІК також треба як слід почистити.

— Звичайно, але спершу вони повинні довести все до ладу. І не забувайте, що Барнс мусить виконувати власні обіцянки, які він дав нам, укладаючи угоду. Він, скажімо, запевнив, що портал у Будинку Фітгес не знищать. Тож відтепер ДЕПРІК буде ліквідувати те, що Маріса залишила по собі в Іншому Світі.

— Срібні огорожі? — перепитала Голлі.

— Так, огорожі. І перекриє всі шляхи проникнення мерців до нашого світу. Це буде не так просто, бо ми досі не розуміємо ні механізму дій Маріси, ні того, як далеко просунулись її науковці в дослідженні ектоплазми. Ми навіть не знаємо, чи є десь *іще* портали. Це дуже ймовірно, бо Проблема поширилась по всій країні.

— Тут нам можуть допомогти наші друзі з Товариства Орфея, — зауважив Джордж. — І науковці з Будинку Фітгес. Щоправда, на них доведеться трохи натиснути, алев ДЕПРІК це вміють робити.

— Думаю, що так воно й буде, — погодився Локвуд. — Проте будь-що це розслідування потребуватиме тривалого часу, тож із Проблемою так швидко покінчити не вдасться.

— А тим часом до нас і далі приходитимуть Гості, — сказала я.

— До речі, я забув про ще одну річ, — додав Локвуд. — Барнс питав мене, чи не допоможемо ми ДЕПРІК із їхньою програмою усунення наслідків діяльності Маріси. Бо в нас, мовляв, є унікальний досвід і знання, ми можемо давати консультації щодо Іншого Світу...

— Ні, *туди* я більше не помандрую, — перервав Джордж. — Нізащо.

— Одного разу нам вистачило з *лишком*, — кивнула Голлі.

— Як на мене, — підхопив Кіпс, — то Темний Лондон дуже схожий на Джорджеві джинси. А їх мені й так уже досить.

— Саме так я й відповів Барнсові, — запевнив Локвуд. — Крім хіба що джинсів. Ваша правда. Свою роботу ми тут уже виконали. Тож переходьмо до звичайних простеньких привидів і більше не думаймо про Інший Світ із його таємницями.

Ми схвально зашепотілись.

— Вам, звичайно, відома моя теорія? — трохи помовчавши, запитав Джордж. — Темний Лондон — це лише проміжна станція.

Після смерті ти ненадовго затримуєшся там, а потім рушаєш далі. Ті чорні брами...

— Брами? Радше двері, — заперечив Кіпс.

— Ні, чорні калюжі, — втрутився Локвуд. — Тільки поставлені вертикально. Блискучі, але не мокрі.

— Тоді це більше схоже на штори, — припустила Голлі.

— Можливо... Отже, повертаймось до моєї теорії, — провадив Джордж. — Я вважаю, що дух проходить крізь ці штукенції: брами, двері, штори — називайте їх як хочете, — і потрапляє до ще одного Лондона, тільки вже світлого...

— Як ти можеш це довести? — запитала я.

— Поки що ніяк. Просто відчуваю.

— Щось це не дуже схоже на тебе.

Джордж стенив плечима:

— Часом дослідження наводять на різні думки.

— Ти повинен написати про це книжку, — мовив Локвуд. — Якщо впораєшся вчасно, до того, як буде покінчено з Проблемою, цю книжку розкуплять умить. Ми ще, диви, й грошенят заробимо.

— Нічого, Локвуде, ми й так не зубожіємо, — відказала Голлі. — Зараз у нас сотні викликів. Справді дуже цікаві пропозиції. Після того, як луснули «Фітес» і «Ротвел», ми стали найпопулярнішою агенцією в Лондоні. Можливо, нам доведеться найняти ще одного помічника. Його ми поселимо до твоєї кімнатки на горищі, Люсі, а ти переберешся до цієї чудової нової спальні...

Я усміхнулась:

— Ні, Голлі. Мені й на горищі добре. А що це за цікаві пропозиції, які ти тільки-но згадала?

— Ой, Люсі, тобі вони сподобаються! Дух-Крикун у молитовному будинку. Таємничий голос у криниці. Гугнявий тисовий кущ. Далі ще Перевертень у торговельному центрі в Стейнсі, щоправда, наш замовник так і не розгледів, привид то чи, може, черниця в каптурі. А ще всілякий дріб'язок: закривавлена брила в копальні, Костограм на баржі...

Голлі говорила далі. Локвуд неуважно слухав її, раз по раз поглядаючи на мене. Джордж роздобув десь ручку і вже закінчував щось малювати на нашій новій скатертині, очевидно, карикатуру, бо Кіпс, що сидів поряд, зі сміху мало не вдавився грінкою. Я допила свій

чай і зручніше вмостилась на стільці, підставивши обличчя вранішньому сонцю. Біля моєї тарілки стояв обгорілий череп і тупився своїми очними ямками в порожнечу.

* * *

Я не збрехала Голлі. Мені справді було добре в моїй невеличкій спальні на горищі. Ця кімната була єдиною, куди не вдерлись наші вороги тієї пам'ятної ночі, вони просто не помітили її, тож тут залишилось усе як було. Перші кілька днів після нашого повернення з Іншого Світу я частенько заходила сюди, щоб перепочити й трохи поміркувати на самоті.

Цього вечора було так само. На підвіконні вигравали останні промені надвечірнього сонця. На шарі пороху, що вкривав його, залишився круглий слід від склянки з привидам, яка раніше стояла тут. Саме сюди, на звичне місце, я поставила обгорілий череп — просто для того, щоб заспокоїтись. Якщо привид захоче повернутись, то — будь ласка. А не захоче, то так і буде.

Я стояла біля вікна й дивилась униз, на Портленд-Роу.

Небо було рожево-сірим; сонце, що саме сідало за обрій, віддзеркалювалось у шибках із протилежного боку вулиці. У вікнах біліли завіски, виблискували срібні обереги від привидів. На вулиці бавилися діти.

У двері хтось постукав. Я озирнулась, відповіла, й до кімнати зазирнув Локвуд. Він був у новому пальті — отже, збирався надвір, — і тулив до грудей стос паперів.

— Привіт, Люсі. Пробач, що потурбував тебе.

— Нічого. Заходь.

Ми всміхнулись одне одному. Після пригод у Будинку Фітес ми з ним ні разу не залишалися сам на сам. Чому? По-перше, ми були надто зморені й виснажені. По-друге, нам випав клопіткий тиждень — треба було дати лад розореному будинку й закінчити справи з Барнсом. Як і всіх наших друзів, нас із Локвудом вистачало тільки на те, щоб попоїсти, виспатись і порадіти, що ти живий.

Проте зараз Локвуд завітав до мене. Ступив кілька кроків і зупинився.

— Пробач, що потурбував тебе, — повторив він. — Просто хотів тобі дещо передати, а внизу для цього забагато галасу. Джордж, як навіжений, фарбує стіни, Кіпс і Голлі чіпляють дверцята на буфет...

— Так, звичайно, — відсапнула я. — Бачу, що там у тебе ота клята підписка для ДЕПРІК про нерозголошення таємниці. Гарзд, я підпишу її, тільки не зараз. Поклади куди-небудь.

Він завагався:

— Можна сюди, на ліжко?

— Умгу.

Я знов обернулась до вікна й поглянула на сусідні будинки із залізними ґратами та блискучими оберезами. Вулицею біг малий хлопчина, женучись з іграшковою рапірою в руці за двома своїми приятелями — вони, напевно, вдавали з себе привидів. Локвуд підійшов до мене, став поруч і сперся долонею об підвіконня.

— Проблема нікуди не поділась, — зауважила я, помовчавши. — Ще пів години — і всі сховаються по домівках.

— Можливо, потроху все піде на краще, — відповів Локвуд, — бо ці дурні більше не бентежитимуть духів на Тому Боці. Думаю, що це повинно допомогти. Духи матимуть змогу перейти до свого світу і більше не повертатимуться.

Я лише кивнула. Ми не знали, як буде насправді.

Локвуд уже хотів був щось додати, однак передумав. Кілька хвилин ми мовчали. Він стояв поруч зі мною, а наші долоні лежали, наче приклеєні, на підвіконні. Нарешті він випростався й відступив трохи назад.

— Так, — мовив він, — залишилось іще чимало привидів, яких нам доведеться приборкати, й чимало життів, які нам випаде врятувати. А тим часом надворі чудовий вечір, і я збираюсь піти погуляти. То я й хотів запитати тебе: може, ходімо разом? — він поправив комір. — До речі, як тобі моє нове пальто?

— Ну, правду кажучи, йому бракує двох-трьох плям від ектоплазми. .. А так дуже личить тобі.

— То, може, я краще куплю собі мотоциклетну куртку, як-от у Барнса?

— Ні, що ти...

— Гарзд. Тож якщо ти згодна, Люсі, я зачекаю тебе в передпокої, — він пішов до дверей, проте дорогою зупинився й знову усміхнувся

до мене: — І не забудь підписати папери!

І затупотів сходами вниз.

Як і завжди, я помітила, що стою й так само всміхаюсь услід йому. І так само, як і завжди, кімната трохи померкла після того, як він пішов. Так, ми підемо разом гуляти! Я підійшла до ліжка, щоб узяти з нього куртку, й зненацька почула за спиною легенький шум. Озирнулась — і на одну-єдину мить побачила, як на підвіконні спалахнув зелений вогник.

Я моргнула й вирячилась на нього. Серце шалено тьохкало в моїх грудях.

Може, то була остання блискітка надвечірнього сонця? Не знаю. В моїй кімнаті на горищі вже сутеніло. На підвіконні темнів череп, його потріскані очні ямки залишались темними й порожніми. Я чула, як поверхом нижче насвистує Джордж, фарбуючи двері на сходовому майданчику.

Невже так нічого й не відбулося?

Та, врешті-решт, іще й не смеркло як слід.

Кілька секунд я далі дивилась на підвіконня, аж поки відчула, що моє обличчя знову розпливається в усмішці. Я обернулась і знову потяглась до ліжка по куртку.

Папери з ДЕПРІК Локвуд поклав просто на неї. На темному тлі куртки вони виділялися рівним білим прямокутником, і на цьому прямокутнику в останніх промінцях денного світла щось поблискувало.

Поблискувало?

Я нахилилась нижче й тільки тепер побачила, що на паперах лежить гарненький золотий ланцюжок із сапфіровою підвіскою. Локвуд дістав його зі старої коробочки, де цю прикрасу зберігала його мати. Навіть у сутінках камінь видавався чарівним, напрочуд чистим, ясным. Усе своє світло й любов, зібрані за довгі минулі роки, він ніби віддавав тепер мені.

Не знаю, скільки хвилин я стояла й дивилась на нього.

Потім обережно взяла прикрасу в руки, надягла її собі на шию, накинула куртку й помчала сходами вниз.

Словник

Агенція — заклад, що працює над виявленням та знищенням *привидів*. Нині в Лондоні існує більше десятка агенцій. Дві найбільші з них («Фітгес» і «Ротвел») мають сотні працівників, а найменша («Локвуд і К°») — лише чотирьох. Здебільшого агенціями керують дорослі, однак їхньою головною силою є підлітки з потужними психічними *Талантами*.

Аура — сяйво, яке оточує *прояви* багатьох привидів. Здебільшого аура світла, і її можна побачити скоса. Найпотужніші аури відомі під назвою «потойбічне світло». Окремі привиди випромінюють чорну ауру, темнішу за довколишню нічну пітьму.

Безногий — різновид *привида Другого Типу*, з людською головою й тілом, проте без видимих ніг. Один з найнеприємніших *проявів* духів.

Блідий Сморід — привид *Першого Типу*, що випромінює страшний гнійний *сморід*. Найкраща зброя проти нього — *лавандовий* дим.

Бомба з привидом — зброя, що складається з *привида*, ув'язненого в склянці з *посрібленого скла*. Коли скло розбивається, дух опиняється на волі, поширюючи довкола себе *страх* і піддаючи людей *дотикові привида*.

Вода. З давніх часів відомо, що *привиди* не люблять перетинати потоки води. У сучасній Британії це покладено в основу *захисту* від привидів: так, у центрі Лондона облаштовано мережу штучних каналів та рівчаків, які захищають основні торговельні райони. Деякі власники приватних садиб також викопують перед дверима своїх будинків канали, які наповнюються дощовою водою.

Гість — те саме, що й *привид*.

Грецький Вогонь — запалювальна суміш із магнію, *заліза*, *солі* та порошу. Зберігається в невеликій металевій каністрі з запалювальним пристроєм. Важлива зброя співробітників *агенцій* у боротьбі з агресивними *привидами*.

ДЕПРІК — Департамент Психологічних Розслідувань і Контролю. Урядова організація, що має на меті вирішення Проблеми. ДЕПРІК вивчає природу *привидів*, знищує їхні найнебезпечніші види, а також контролює діяльність *агенцій*.

Джерело — річ або місце, крізь яке *привид* проникає в світ.

Дотик — здібність відчувати психічне відлуння об'єктів, тісно пов'язаних із чиєюсь смертю або появою привидів. Таке відлуння може набувати форми зорового, слухового або іншого чуттєвого враження. Один з основних трьох типів психічного *Таланту*.

Дотик привида — ефект від тілесного контакту з *привидом*, найнебезпечніша зброя агресивного привида. Розпочавшись із відчуття гострого нестерпного *холоду*, дотик привида швидко призводить до крижаного заніміння всього тіла. Життєво важливі органи один за одним припиняють функціонувати; тіло синіє й набрякає. Без термінової медичної допомоги дотик привида зазвичай має смертельний наслідок.

Другий Тип — найнебезпечніший з відомих різновидів *привидів*. Сильніший за *Перший Тип* і має ознаки певного інтелекту. Привиди цього типу можуть завдавати людям серйозної шкоди. Найвідоміші серед них — *Спектр* і *Примара*, а також *Безногий*, *Костогрім*, *Поверненець*, *Полтергейст* і *Самітник*.

Дух-Крикун — моторошний різновид *привида Другого Типу*, який не завжди проявляється візуально. Духи-Крикуни видають на нечутних для звичайного вуха частотах крик, що паралізує людину, після чого вона потрапляє до *примарної пастки*.

Ектоплазма (плазма) — дивна субстанція, з якої утворюються *привиди*. У концентрованому стані дуже небезпечна для життя.

Залізо — давній і важливий засіб *захисту* від *привидів* усіх типів. Звичайні люди захищають свої житла за допомогою залізних прикрас, а також носять залізні амулети. Співробітники *агенцій* завжди мають із собою залізні *рапіри* та ланцюги, використовуючи їх як для атаки, так і для захисту.

Захисний ліхтар — потужна електрична лампа, світло якої відлякує *привидів*. Найчастіше захисні ліхтарі періодично вмикаються й вимикаються протягом ночі.

Захист (від привидів). Три основні засоби захисту від *привидів* (відповідно до їхньої ефективності) — *срібло*, *залізо* й *сіль*. Певний захист надають також *лаванда*, яскраве світло й протічна вода.

Зір — здатність бачити *прояви* та інші примарні явища (наприклад, *Смертні Вогні*). Один з основних трьох типів психічного *Таланту*.

Іхор — *ектоплазма* у своїй найбільш концентрованій формі. Запалює майже всі матеріали й може безпечно зберігатись тільки в

посрібленому склі.

Кам'яний Молот — один із найменш цікавих *привидів Першого Типу*, що проявляється лише в тихому стукоті.

Комендантська година. З появою Проблеми британський уряд запровадив комендантську годину в багатьох населених регіонах країни. Під час комендантської години, яка триває від заходу до сходу сонця, звичайні громадяни повинні залишатися вдома, під своїм домашнім захистом. У багатьох містах початок і кінець комендантської години позначаються ударами сигнального дзвону.

Костогрім — рідкісний і вкрай неприємний різновид *привида*, що проявляється у вигляді кривавого тіла з облупленою шкірою, виряченими очима й вишкіреними зубами. Один з духів, найменш популярних серед агентів.

Крематорій Фіттес — загальноприйнята скорочена назва Великого лондонського столичного крематорію в Клеркенвелі, де за допомогою вогню знищуються небезпечні *Джерела*.

Культ привидів — система переконань людей, що з тих чи інших причин зацікавлені в поверненні духів померлих.

Лаванда. Вважається, що різкий солодкий запах цієї рослини лякає духів. Як наслідок, багато людей носять на одязі висушені гілочки лаванди, або підпалюють їх, щоб відлякати *привида* димом. Співробітники *агенції* використовують склянки з лавандовою водою як зброю проти найслабших привидів *Першого Типу*.

Магній — те саме, що *Грецький Вогонь*.

Мандрівний Вогонь — найслабший привид *Першого Типу*. Проявляється у вигляді іскор *потойбічного світла*, що ширяють у повітрі. Його можна цілком безпечно торкатись або навіть проходити крізь нього.

Нічна варта — команди підлітків, що працюють у великих компаніях та місцевих урядових установах, охороняючи заводи, фабрики, контори та людні місця після заходу сонця. їм заборонено носити *рапіри*, тому вони мають на озброєнні списи з залізними вістряма, якими відганяють привидів.

Оберіг (амулет) — предмет із *срібла* або *заліза*, що відганяє *привидів*. Маленькі амулети люди часто носять як прикраси; більшими амулетами, так само декоративними, оздоблюють будинки.

Перевертень — рідкісний і небезпечний привид *Другого Типу*, який має достатню силу, щоб змінювати свій *прояв*.

Перший Тип — найслабший, найпоширеніший і найменш небезпечний різновид *привидів*. Часто обмежується усталеною, повторюваною формою поведінки.

Найвідоміші серед привидів цього типу — *Тінь*, *Причаєний*, а також *Блідий Сморід*, *Кам'яний Молот* та *Мандрівний Вогонь*.

Печатка — предмет із *срібла* або *заліза*, призначений для знешкодження *Джерела* й запобігання втечі *привида*.

Плазма — те саме, що *ектоплазма*.

Поверненець — рідкісний, на щастя, різновид *привида Другого Типу*, *прояв* якого здатен тимчасово оживляти свій власний труп і піднімати його з могили. Хоча Поверненці спроможні генерувати потужну *примарну пастку* й хвилі *страху*, з ними легко впоратись, оскільки *Джерелом* такого привида є його мертве тіло. Це дозволяє агентові швидко знешкодити його, накривши труп срібною *сіткою*. Щоправда, це може виявитись непросто, якщо труп досить давній і розсипається від першого-ліпшого дотику.

Полтергейст — сильний і руйнівний *привид Другого Типу*. Видає потужні імпульси надприродної енергії й таким чином може пересувати важкі предмети в повітрі. Не утворює *прояву*.

«**Посібник Фінес**» — відомий посібник для мисливців за *привидами*. Написаний Марісою Фітес, засновницею першої британської *агенції*.

Посріблене скло — особливе скло з частинками *срібла*, з якого виготовляють *склянки для привидів*.

Потойбічне світло — потужний різновид *аури*, надприродне світло, яке випромінюють окремі *прояви привидів*.

Привид — дух померлої особи. Привиди були відомі впродовж усієї історії людства, однак останнім часом — з невідомих причин — помітно активізувались. Мають багато різновидів, які фахівці поділяють на три типи — *Перший Тип*, *Другий Тип*, *Третій Тип*. Привид завжди з'являється біля свого *Джерела*, що найчастіше є місцем його смерті. Привиди набирають силу в темряві, особливо між дванадцятою та другою годинами ночі. Здебільшого вони не займають живих людей (або просто не цікавляться ними), проте часом трапляються привиди, небезпечні для людського життя.

Примара — різновид *привида Другого Типу*. Має легку, ніжну й прозору форму. Може бути майже невидимим, за винятком окремих рис обличчя, що світяться. Незважаючи на ці властивості, він не менш агресивний, ніж інші привиди Другого Типу, а через свою часткову невидимість — навіть небезпечніший.

Примарна пастка (заціпеніння) — небезпечна властивість, притаманна *привидам Другого Типу*. Можливо, посилений різновид болю. Жертва, що потрапляє до пастки, втрачає волю й проймається почуттям безмежного відчаю. М'язи ніби наливаються свинцем, і жертва не може вільно думати або рухатись. Найчастіше це закінчується тим, що жертва безпорадно ціпеніє на місці, а голодний привид дедалі ближче підбирається до неї...

Примарний туман — слабкий блідо-зелений туман, що часом супроводжує *прояв*. Утворюється, радше за все, з *ектоплазми*. Холодний і неприємний на дотик, однак цілком безпечний.

Причасний — різновид *привида Першого Типу*. З'являється переважно в темному місці, майже не ворушиться, ніколи не наближається до людей, однак поширює сильні відчуття тривоги та *страху*.

Проблема — масова поява *привидів*, що вразила сучасну Британію.

Прояв — форма, якої набуває *привид*. Найчастіше прояви повторюють зовнішність померлих осіб або їхніх речей. Бувають і цілком незвичайні прояви, наприклад, відомий Лаймгаузький привид з'являвся в подібні зеленої кобри, а сумнозвісний дух із Бел-стріт — у подібні ганчір'яної ляльки.

Рапіра — офіційна зброя співробітників усіх *агенцій*. Має клинок із *заліза* й часто оздоблена *сріблом*.

Самітник — рідкісний різновид *привида Другого Типу*, що часто з'являється в небезпечних місцях, переважно надворі. Часто прибирає подобу дитини, яка стоїть біля озера чи урвища. Ніколи не підходить близько до людей, однак випромінює надзвичайний *страх*, що може приголомшити будь-кого, хто перебуває поблизу. Жертви Самітників часто кидають в провалля або воду, марно намагаючись покінчити з цим страхом.

Сіль — *захист*, який найчастіше використовується проти *привидів Першого Типу*. Сіль менш ефективна, однак дешевша за *срібло* й *залізо* — і через те популярна в багатьох домашніх господарствах.

Сітка — один з різновидів *печатки*. Виготовляється із срібних ланцюгів.

Склянка для привидів — особлива посудина з *посрібленого скла* для зберігання активного *Джерела*.

Слух — один з основних трьох типів психічного *Таланту*. Дозволяє чути голоси мертвих, відлуння давніх подій та інші надприродні звуки, пов'язані з *привидами*.

Смертний Вогонь — енергетичний слід, що залишається на місці, де сталася смерть. Що жорстокішою була смерть, то яскравішим є вогонь. Сильні вогні можуть зберігатися багато років.

Сморід — неприємний запах, що звичайно супроводжує *прояв привида*. Найчастіше з'являється разом з *болем, страхом та холодом*.

Соляна бомба — невелика пластмасова куля, наповнена *сіллю*. Розриваючись на місці, вистрілює *сіллю* в усіх напрямках. Використовується агентами для протидії слабким *привидам*. Менш ефективна, ніж знаряддя зі *срібла й заліза*.

Соляний пістолет — зброя, що розбризкує підсолену воду на далеку відстань. Дієвий засіб для протидії *привидам Першого Типу*. Часто трапляється на озброєнні у великих *агенцій*.

Спектр — найпоширеніший різновид *привида Другого Типу*. Завжди має чіткий *прояв* — ніби особа, яку він відтворює, жива або тільки-но померла. Менш легкий і ніжний за *Примару*, однак подібний до неї своєю поведінкою. Часто з'являється, щоб довершити справу, розпочату за життя, — скажімо, відкрити таємницю або виправити помилку. Деякі Спектри дуже агресивні й жадають контакту з людьми. Таких привидів слід позбуватися за будь-яку ціну.

Срібло — важливий засіб *захисту* проти *привидів*. Звичайні люди часто носять срібні амулети; співробітники *агенцій* оздоблюють сріблом свої *рапіри*, а також виготовляють із нього *печатки*.

Страх — відчуття раптової тривоги, що супроводжує *прояв привида*. Часто з'являється разом з *холодом, смородом та болем*.

Талант — здібність бачити, чути або відчувати якимось іншим чином присутність *привида*. Багато дітей (хоч і не всі) народжуються з певним рівнем *Таланту*, який занепадає з віком (хоч і зберігається в поодиноких дорослих). Діти з добре розвинутим *Талантом* вступають до *нічної варти*, з високо розвинутим — працюють в *агенціях*. Три найголовніші різновиди *Таланту* — *дотик, зір і слух*.

Темний Спектр — моторошний різновид *привида Другого Типу*, що проявляє себе як рухома темна пляма, найчастіша плинна та безформна, що може, скажімо, стиснутись до розмірів людського серця або ж, навпаки, заповнити собою цілу кімнату.

Тінь — найпоширеніша форма *привида Першого Типу*. Як і *Спектри*, Тіні мають чіткий прояв, однак нагадують *Примар* своєю легкістю (проте не такі небезпечно хитрі). Зазвичай Тіні не зважають на присутність людей і мають усталену схему поведінки. Відтворюють почуття жалю і втрати, зрідка гніву або чогось іще сильнішого. Завжди прибирають людську подобу.

Торговець артефактами — людина, що розшукує *Джерела* та інші психологічні артефакти для продажу їх на чорному ринку.

Третій Тип — надзвичайно рідкісний різновид *привидів*. Уперше описаний Марісою Фіпес, і відомості про нього досі вкрай суперечливі. За деякими даними, привиди цього різновиду здатні повноцінно спілкуватися з людьми.

Фантом — те саме, що *привид*.

Холод — різке падіння температури, що свідчить про близьке місцеперебування *привида*. Один із чотирьох головних індикаторів *прояву* (разом з *болем*, *смородом* та *страхом*). Холод може поширюватись досить далеко або концентруватись у так званих «холодних місцях».

Примітки

1

«Нещадна красуня» — відома балада англійського поета-романтика Джона Кітса (1795-1821).